

(เอกสารฉบับที่ 2)

ตัวอย่างเนื้อหา

ข่าวสารทิศทางประเทศไทย (ฉบับนำร่อง)

ประเทศไทยที่ทางแยกสำคัญ

(THAILAND AT A CRUCIAL CROSSROADS)

รายงานการวิเคราะห์สังเคราะห์และประมวลสรุป

ข้อมูลข่าวความเคลื่อนไหวด้านต่างๆ ของประเทศไทย

(มิถุนายน-สิงหาคม 2541)

จัดทำโดย

โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย

โดยการอุดหนุนของ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

30 กันยายน 2541

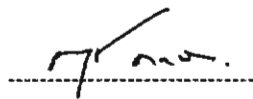
คำชี้แจง

เอกสารฉบับนี้ เป็นร่างต้นฉบับตัวอย่างข่าวสารทิศทางประเทศไทยราย 3 เดือน (ฉบับนำร่อง) ดำเนินงานตาม โครงการวิจัยเรื่อง ข่าวสารทิศทางประเทศไทย ที่ได้รับการอุดหนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตามสัญญาให้ทุนเลขที่ RDG 01/013/2541

เอกสารตัวอย่างเนื้อหาสื่อข่าวสารทิศทางประเทศไทยราย 3 เดือน (ฉบับนำร่อง) นี้ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 รายงานการวิเคราะห์ทิศทางและมองแนวโน้มประเทศไทยเรื่อง “ประเทศไทยที่ทางแยกสำคัญ” ความยาวรวมประมาณ 30 หน้า และส่วนที่ 2 เป็นรายงานประมวลสังเคราะห์และสรุปข้อมูลข่าวความเคลื่อนไหวด้านต่างๆ ของประเทศไทย ที่จัดเก็บรวบรวมตามหัวข้อประเด็นที่กำหนดไว้ทั้งหมด 7 ประเด็นความยาวประมาณ 120 หน้า ทั้งนี้โดยเน้นการนำเสนอประเด็นที่มีการเคลื่อนไหวเด่นๆ ในรอบระยะเวลาของรายงานเป็นสำคัญ

อนึ่ง รายงานฉบับนี้ ได้เตรียมไว้สำหรับแปรเป็นส่วนหนึ่งของโฮมเพจ เพื่อนำเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของ สกว. ด้วย หลังจากผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบของ สกว. เรียบร้อยแล้ว โปรดดูรายงานฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งของโฮมเพจที่เตรียมไว้สำหรับนำเผยแพร่ทางเว็บไซต์ดังกล่าวด้วย

คณะผู้วิจัยหวังว่าท่านจะได้รับประโยชน์อย่างยิ่งจากรายงานฉบับนี้

(นายอนุช อภาภิรม)

ผู้อำนวยการโครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทยฯ

30 กันยายน 2541

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ประเทศไทยที่ทางแยกสำคัญ

วิกฤติเศรษฐกิจใหญ่ได้กระหน่ำซัดประเทศไทยไปอยู่ที่ทางแยกสำคัญ เมื่อการปฏิบัติอย่างที่เคยเป็นยากที่จะกระทำต่อไป ไทยจะเบี่ยงไปทางขวาหรือเบี่ยงไปทางซ้าย หรือถอยหลังก่อนก้าวต่อไป ประเทศไทยจะผ่านวิกฤตินี้ได้หรือไม่ อย่างไร และสังคมไทยหลังวิกฤติจะมีลักษณะเป็นแบบใด

ยิ่งกว่านั้นวิกฤติเศรษฐกิจยังแพร่ระบาดไปทั่วภูมิภาค และลามสู่ภูมิภาคอื่น จึงเกิดปัญหาใหญ่ขึ้นว่ามีอะไรผิดปกติเกี่ยวกับระบบการเงินโลก หรือกระทั่งระบบทุนนิยมโลกหรือไม่ วิกฤติที่เกิดขึ้นทั่วโลกในประเทศตลาดเกิดใหม่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ที่เลื่อมล้ำไม่เหมาะสมระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนาหรือไม่ คำตอบของปัญหาเหล่านี้ย่อมมีผลต่อแนวทางแก้ปัญหาของประเทศด้วย

อะไรคือสภาพและสาเหตุของปัญหา?

เราจะเข้าใจปัญหาและแนวโน้มของสังคม ก่อนอื่นจำเป็นต้องเข้าใจสภาพและสาเหตุของวิกฤตินี้ว่าคืออะไรกันแน่ มีการอธิบายสภาพและสาเหตุของวิกฤติเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกและรวมทั้งของไทยกันหลากหลาย ที่น่าสนใจควรกล่าวถึงมี 11 ทรศนะด้วยกัน

1. วิกฤติการเงิน เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป จนเป็นชื่อเรียกวิกฤติครั้งนี้ว่าเป็นวิกฤติการเงินหรือสถาบันการเงิน ส่งผลให้ต้องลดค่าเงินและสถาบันการเงินล้มละลาย จนมีการกล่าวว่าธนาคารพาณิชย์ของไทยหลังวิกฤติแล้วอาจจะเหลือที่ไม่ตกเป็นของรัฐเพียง 2 ธนาคาร ใจกลางของวิกฤติสถาบันการเงินได้แก่วิกฤตินี้เสีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อย้อนกลับไม่กลับมาซ้ำเติมให้วิกฤติร้ายแรงขึ้นเรื่อย ๆ

2. การลงทุนมากเกินไป มีนักเศรษฐศาสตร์บางท่านเช่นจอห์น เมคินแห่งสถาบันวิสคอนซินอเมริกาเห็นว่า วิกฤติการเงินเป็นเพียงอาการโรค สาเหตุแท้จริงเกิดการลงทุนมากเกินไป การลงทุนที่มากเกินไปในภูมิภาคนี้เกิดจากการไหลเข้ามาของเงินทุนจากประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะจากญี่ปุ่น ยุโรปตะวันตก และสหรัฐอเมริกา ดังนั้น การลงทุนที่มากเกินไป ทำให้เกิดการผลิตล้นเกิน การแข่งขันกันส่งออกเข้มข้น จนจีนเป็นประเทศแรกที่ประกาศลดค่าเงินถึงร้อยละ 30 ในที่สุดก็ตึงให้ประเทศในภูมิภาคนี้รวมทั้งไทยต้องลดค่าเงิน

3. ภาวะเงินฝืด ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ต่อเนื่องจากการลงทุนมากเกินไป และการผลิตล้นเกิน ซึ่งทำให้อำนาจการซื้อของประชาชนลดต่ำ การผลิตประสบปัญหาขายไม่ออก กิจการพากันล้มละลาย ปลดคนออกจากงาน ซ้ำเติมภาวะเงินฝืดให้รุนแรงมากขึ้นอีก ภาวะเงินฝืดนี้อาจลุกลามไปทั่วโลกได้ และการแก้วิกฤติโดยการขาดความคำนึงถึงภาวะเงินฝืดอาจยิ่งซ้ำเติมปัญหาให้ร้ายแรงขึ้น

ความคิดที่ว่าวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้เกิดจากภาวะการลงทุนมากเกินไปหรือการผลิตล้นเกิน ตามด้วยภาวะเงินฝืดนั้น ในระยะแรกไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก เนื่องจากประเทศพัฒนาแล้วยังเห็นว่าภาวะฉุกเฉินเศรษฐกิจสำคัญได้แก่ภาวะเงินเฟ้อ มาภายหลังความคิดนี้ได้มีผู้ยอมรับมากขึ้น

4. ความตื่นตระหนก นักเศรษฐศาสตร์บางคนเช่นเจฟฟรีย์ แซกส์เห็นว่าวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้คล้ายกับวิกฤติเศรษฐกิจที่ผ่านมา รวมทั้งที่เกิดขึ้นในปี 1930 เกิดจากความตื่นตระหนกทางการเงิน ที่ผู้คนต่างถอนเงินออกจากสถาบันการเงินหรือแหล่งลงทุนที่ไม่มั่นใจ ซึ่งทำให้เกิดเงินไหลออกนอกประเทศ ทำให้วิกฤตินั้นร้ายแรง

ขึ้นเรื่อย รัฐบาลปัจจุบันดูเหมือนว่าจะเห็นด้วยกับทฤษฎีนี้ในทางปฏิบัติ จึงได้พยายามทุกวิถีทางที่จะเรียกความมั่นใจของนักลงทุนต่างชาติกลับคืนมา

5. *ความประพฤติดันตราย (Moral Hazard)* นักเศรษฐศาสตร์บางคนเช่น พอล ครูกแมน เห็นว่าชาวเอเชียมีบาปที่สำคัญได้แก่ความประพฤติดันตราย ซึ่งก็คือสถาบันการเงินปล่อยให้กู้ยืมอย่างเสี่ยงอันตราย แก่พวกพ้องของตนหรือโครงการที่ไม่น่าจะเกิดผล ความประพฤติดันตรายนี้ บางทีเรียกกันกว้าง ๆ ว่า ทุนนิยมพวกพ้อง (Crony Capitalism)

6. *การขาดธรรมรัฐ* แนวคิดนี้เผยแพร่มากในประเทศไทย เห็นว่าวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้เกิดขึ้นจากการขาดความโปร่งใส การควบคุมตรวจสอบในการบริหารปกครองประเทศ ตลอดจนในสถาบันการเงินและธุรกิจเอกชนทั่วไป ถูกกลืนกลายเป็นการฉ้อฉล (Corruption) ทั้งในระบบราชการ ทางการเมือง และธุรกิจเอกชน

7. *การสูญเสียอำนาจการแข่งขัน* แนวคิดนี้มีการเผยแพร่ในวงการอุตสาหกรรมและสำนักงานวางแผนเศรษฐกิจ โดยเห็นว่าวิกฤติเศรษฐกิจเกิดจากประเทศไทยสูญเสียอำนาจการแข่งขัน ซึ่งดูได้จากมูลค่าการส่งออกที่ลดลงอย่างฮวบฮาบในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นตัวการจุดไฟวิกฤติครั้งนี้

8. *วิกฤตินี้* ตามแนวคิดนี้เห็นว่าวิกฤติที่เกิดขึ้นครั้งนี้ เกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศตลาดเกิดใหม่ ซึ่งมีปัญหานี้สืบเนื่องมานาน ปัญหาหนี้ของประเทศกำลังพัฒนานี้กล่าวกันว่าสะท้อนความสัมพันธ์ที่เลื่อมล้ำ ไม่เหมาะสมระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา

9. *การเก็งกำไรและการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้นมากเกินไป* ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าตลาดเงินตลาดทุนโลกมีการเก็งกำไรมากขึ้นทุกทีจนกลายเป็นคาสโน และเกิดสังคมคาสโนขึ้นในสหรัฐ ท่านมหาธีร์ นายกรัฐมนตรีมาเลเซียเป็นผู้นำประเทศในภูมิภาคนี้ที่ระบุว่า วิกฤติเศรษฐกิจนี้เกิดจากการเก็งกำไรโจมตีค่าเงิน สำหรับพรรคคนที่อ่อนลงและมีผู้เห็นพ้องมากขึ้นก็คือ เนื่องจากมีการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้นมากเกินไป ซึ่งขัดกับการกู้ยืมที่มักต้องไปลงทุนในระยะยาว

10. *การพัฒนาที่ผิดแนวทาง* แนวคิดนี้เผยแพร่มานานในประเทศไทย โดยเห็นว่าการพัฒนาที่เน้นการส่งออก ที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีและตลาดภายนอกอย่างสูง ละเลยภาคเกษตร และชนบท ทำลายสภาพแวดล้อม เป็นการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน จะต้องประสบวิกฤติไม่ช้าก็เร็ว

11. *สงครามเศรษฐกิจ* ตามแนวคิดนี้เห็นว่าวิกฤติเศรษฐกิจเป็นผลพวงการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่รุนแรงถึงขั้นเป็นสงครามเศรษฐกิจ โดยมีสหรัฐอเมริกาอำนาจแต่เพียงหนึ่งเดียวของโลกกำลังจัดระเบียบโลกตามแนวที่ตนต้องการ และปรารถนาจะควบคุมภูมิภาคเอเชียซึ่งเป็นเขตที่มีการขยายตัวสูงสุดของโลก

แนวทางแก้ไข

แม้ว่าแนวคิดเรื่องสภาพและสาเหตุของวิกฤติเศรษฐกิจจะมีหลากหลาย แต่ *แนวทางแก้ไข* จะไม่มีมากนัก นั่นคือมีอยู่ 2 แนวทาง ได้แก่ *แนวทางหลัก* และ *แนวทางเลือก*

แนวทางหลัก อาจเรียกได้ทั่วไปว่า "แนวทาง IMF-ธนาคารโลก-ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย" ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางนี้ได้แก่กลุ่มทุนโลก ชนชั้นนำของไทย รวมทั้งสถาบันกำหนดนโยบายเศรษฐกิจ ตามแนวทางนี้มีหลักการที่ผูกพันกับทุนนิยมโลกต่อไป เน้นการเปิดแข่งขันเสรีให้ทุนต่างชาติมาประกอบการในประเทศได้เสรียิ่งขึ้น การสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน การลงทุนทางสังคม การปฏิรูปโครงสร้างสถาบันการเงิน ตลอดจนการปฏิรูปทางการเมืองการปกครอง

อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติตามแนวทางนี้มีความขัดแย้งอยู่ ซึ่งบางครั้งเป็นเรื่องของเงื่อนไขเวลา เช่นในเรื่องการลดการใช้จ่ายหรือจะเพิ่มการใช้จ่ายดี ซึ่งในช่วงแรกเห็นพ้องกันที่จะต้องลดการใช้จ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มาภายหลังเมื่อภาวะเงินฝืดเห็นชัดขึ้นก็เรียกร้องให้มีการกระตุ้นการใช้จ่าย ในเรื่องที่คล้ายกันเช่นเรื่องอัตราดอกเบี้ยว่าควรสูงหรือต่ำ ควรสนใจภาคการเงินหรือภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงเป็นสำคัญ ข้อวิจารณ์แนวทางนี้ที่สำคัญก็คือเป็นการแก้ไขปัญหาคำนี้ถึงคนรวยมากกว่าคนจน

แนวทางเลือกมีอยู่ 3 แนวทาง ด้วยกัน แนวทางแรกได้แก่ “หนึ่งครัวเรือน สองวิถีการผลิต” เสนอโดยกลุ่มวารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการผสมผสานแนวคิดนีโอคลาสสิกกับเศรษฐศาสตร์การเมือง โดยให้ประเทศไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ แต่สร้างเศรษฐกิจชุมชนที่ค่อนข้างมีลักษณะพึ่งพาตนเอง เกี่ยวพันกับทุนโลกหรือทุนระดับชาติให้น้อยที่สุด

แนวทางที่สองได้แก่ แนวทางปฏิรูปสังคม ผู้เสนอแนวคิดนี้ที่สำคัญได้แก่นายแพทย์ ประเวศ วะสี ซึ่งมีกลุ่มองค์กรสาธารณประโยชน์ (NGO) จำนวนมากสนับสนุนหรือเป็นพันธมิตร ตามแนวคิดนี้การจะนำประเทศให้อยู่รอดได้ จะต้องปฏิรูปสังคมอย่างทั่วด้าน อาศัยประชาสังคมหรือชุมชนที่ประกอบด้วยปัญญาเป็นพื้นฐาน องค์ความรู้และปัญญา ตามด้วยความสามารถในการจัดการจึงเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในการแก้ปัญหาวิกฤติ

แนวทางที่สามได้แก่ “ยุทธศาสตร์ประชาชน” เสนอโดย “ยุค ศรีอารยะ” (ดร.เทียนชัย วงศ์ชัยสุรารณ) โดยเห็นว่าประชาชนต้องสร้างยุทธศาสตร์ของตนเองขึ้นมาเอง เพราะยุทธศาสตร์ของรัฐไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ยุทธศาสตร์ของประชาชนจะต้องรวมยุทธศาสตร์อย่างน้อย 4 ประการด้วยกัน ได้แก่แนวคิดทางพุทธ เศรษฐศาสตร์การเมือง วัฒนธรรมชุมชน และนิเวศวิทยาการเมือง เพื่อที่จะเอาชนะสงครามเศรษฐกิจครั้งนี้

แนวโน้มของสังคมไทยจะเป็นเช่นไร?

แนวโน้มของสังคมไทยน่าจะเป็นไปตามแนวทางหลักในการแก้ปัญหา กล่าวคือประเทศคงผูกพันกับระบบทุนโลกต่อไป มีการเปิดการแข่งขันอย่างเสรี ซึ่งจะทำให้กลุ่มทุนโลกมีบทบาทในกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งมีมากอยู่แล้ว โดยเฉพาะในด้านสถาบันการเงิน อสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง อุตสาหกรรมพื้นฐาน เช่นปิโตรเคมีและเหล็ก การค้าปลีก ข้าราชการบ้านเหิง มีการปฏิรูปการเมืองและแก้ไขกฎระเบียบซึ่งจะทำให้การผูกขาดโดยอาศัยอำนาจรัฐ เช่นระบบสัมปทานและโควตาลดน้อยลง

อย่างไรก็ตามเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวค่อนข้างใหญ่ กระทบต่อผลประโยชน์และอำนาจของกลุ่มอำนาจเดิม รวมทั้งความเคยชินของประชาชน ตลอดจนมีความอ่อนไหวในสถานการณ์โลก และความไม่มั่นคงในระบบทุนนิยมเอง เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อแนวโน้มของสังคมไทย เกิด *ตัวแปรที่ควรจับตามอง 9 ประการ* ได้แก่ 1) ความยากจนฉับพลันกับความอ่อนแอและความไม่สงบทางสังคม ความยากจนฉับพลันมักก่อให้เกิดความอ่อนแอทางสังคม กระทบต่อศูนย์อำนาจ และหากสถานการณ์ความยากจนยืดเยื้อไปก็สามารถก่อผลความไม่สงบทางสังคมขึ้นได้ ซึ่งกล่าวโดยทั่วไป เป็นปัจจัยลบต่อการแก้ปัญหา 2) การรับพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว การรับดังกล่าวมีทั้งด้านบวก นั่นคือยกระดับทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ขณะเดียวกันมีด้านลบที่มีราคา อาจไม่เหมาะสมกับประเทศ ลดทอนการคิดค้นเทคโนโลยีที่เหมาะสม คิดพึ่งพาของต่างประเทศ 3) วิกฤติศรัทธา ซึ่งกำลังลามไปทั่วสังคมเป็นทั้งพลังบวกและพลังลบได้พร้อมกัน 4) การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ถ้าหากกระทำได้น่าดีก็ย่อมกระทบต่อการอยู่รอดได้มาก 5) บทบาทของรัฐ ซึ่งในยามหัวเลี้ยวหัวต่อนี้มีความสำคัญมากขึ้น 6) แนวคิดชาตินิยมและการมองเข้ามาข้างใน แนวคิดนี้เกิดขึ้นเมื่อรู้สึกว่าการแทรกซึมหรือการควบคุมจากภายนอกมาก

ขึ้น และมีความซับซ้อนในตัวของมัน 7) การปฏิรูปการเมือง ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปต่าง ๆ ว่าสามารถกระทำ
ได้ผลจริงจังเพียงใด 8) ความเข้มแข็งของกลุ่มประเทศอาเซียน และ 9) ผลกระทบจากวิกฤติเอเชียว่ากว้างไกล
เพียงใด ถ้าหากรุนแรงถึงขั้นก่อให้เกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกอย่างที่หวาดเกรงกันมากขึ้น ก็ย่อมทำให้การ
แก้ปัญหาวิกฤติจะต้องใช้เวลาหรือวิธีการใหม่ที่เฉียบขาดกว่าเดิม

ประเทศไทยได้มาถึงทางแยกสำคัญ เป็นช่วงวิกฤติใหญ่อย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อนในระยะ
หลายสิบปีมานี้ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนสำหรับประชาชนไทยในการร่วม
กันสร้างชาติไทยใหม่

สารบัญ

คำชี้แจง	หน้า 2
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	3
รายงานส่วนที่ 1	10
รายงานการวิเคราะห์ : ประเทศไทยที่ทางแยกสำคัญ	11
สภาพการณ์และสาเหตุ	12
แนวทางแก้ไขและแนวโน้ม	23
-แนวทางหลักที่ใช้แก้ปัญหา	23
-แนวทางเลือกในการแก้ปัญหา	24
มองแนวโน้ม	26
-ปัจจัยสำคัญที่ไม่ควรละเลย	26
รายงานส่วนที่ 2	
รายงานประมวลสรุปประเด็นข่าวความเคลื่อนไหวที่น่าติดตาม	31
✓1. การเคลื่อนไหวด้านการผลิตและการค้า	32
1.1 การเคลื่อนไหวภาครัฐ (ก่อน 15 มิ.ย. 41)	32
1.2 การเคลื่อนไหวภาครัฐ (15 มิ.ย. - 15 ส.ค. 41)	35
-หัวข้อข่าว	37
-สรุปประเด็นข่าว	38
1.3 การเคลื่อนไหวภาครัฐวิสาหกิจ	56
-หัวข้อข่าว	58
-สรุปประเด็นข่าว	58
1.4 การเคลื่อนไหวภาคเอกชนและองค์กรประชาชน	64
-ภาวะการประกอบกิจการของภาคธุรกิจต่างๆ	64
. หัวข้อข่าว	64
. สรุปประเด็นข่าว	64
-ข้อเสนอจากเอกชนและองค์กรฝ่ายต่างๆ	68
. หัวข้อข่าว	68
. สรุปประเด็นข่าว	69
-ข้อเสนอแนวทางแก้ปัญหาจากนักวิชาการ	
และบุคคลลงการต่างๆ	75
. หัวข้อข่าว	75
. สรุปประเด็นข่าว	75

-การดำเนินมาตรการและความหวังบางประการ	78
. หัวข้อข่าว	78
. สรุปประเด็นข่าว	78
✓ 2. การเคลื่อนไหวภาคประชากรและสิ่งแวดล้อม	83
2.1 แรงงานและคุณภาพชีวิต	83
-หัวข้อข่าว	83
-สรุปประเด็นข่าว	83
2.2 สิ่งแวดล้อมเมือง	89
-หัวข้อข่าว	89
-สรุปประเด็นข่าว	89
2.3 สารพิษและคุณภาพสิ่งแวดล้อม	94
-หัวข้อข่าว	94
-สรุปประเด็นข่าว	94
2.4 ดิน น้ำ ป่า	98
-หัวข้อข่าว	98
-สรุปประเด็นข่าว	98
✓ 3. การเคลื่อนไหวด้านการศึกษาและสาธารณสุข	112
3.1 การเคลื่อนไหวด้านการศึกษาภาครัฐ	112
-หัวข้อข่าว	112
-สรุปประเด็นข่าว	112
3.2 การเคลื่อนไหวภาคเอกชน	120
-หัวข้อข่าว	120
-สรุปประเด็นข่าว	120
3.3 การเคลื่อนไหวด้านสาธารณสุขภาครัฐ	121
-หัวข้อข่าว	121
-สรุปประเด็นข่าว	121
3.4 การเคลื่อนไหวด้านสาธารณสุขภาคเอกชน	128
-หัวข้อข่าว	128
-สรุปประเด็นข่าว	128
✓ 4. การเคลื่อนไหวด้านการเมือง	130
4.1 การเคลื่อนไหวภาครัฐ	130
-หัวข้อข่าว	130
-สรุปประเด็นข่าว	130
4.2 การเคลื่อนไหวภาคประชาชนและองค์กรประชาชน	138
-หัวข้อข่าว	138

-สรุปประเด็นข่าว	138
4.3 การเคลื่อนไหวด้านการเมืองในต่างประเทศ	141
-หัวข้อข่าว	141
-สรุปประเด็นข่าว	141
5. การเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	144
5.1 การเคลื่อนไหวภาครัฐ	144
-หัวข้อข่าว	144
-สรุปประเด็นข่าว	144
5.2 การเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีในต่างประเทศ	155
-หัวข้อข่าว	155
-สรุปประเด็นข่าว	155

รายงานส่วนที่ 1

**รายงานการวิเคราะห์ : ประเทศไทยที่ทางแยก
สำคัญ**

รายงานการวิเคราะห์ : ประเทศไทยที่ทางแยกสำคัญ

กระแสแห่งโลกาภิวัตน์ที่กล่าวกันว่าไม่อาจต้านทานได้ ม้วนลบไปทั่วโลก เมื่อมันมาถึงชายฝั่งแปซิฟิกทวีปเอเชีย ได้สร้างสิ่งที่เรียกว่า "ความมหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจ" ขึ้นในหลายประเทศและเขตแคว้น ได้แก่ ไต้หวันฮ่องกง เกาหลีใต้ สิงคโปร์ รวมทั้งประเทศมาเลเซีย และไทย ต่อมารวมถึงประเทศจีนและอินโดนีเซียเข้าไปด้วย ตลาดในประเทศเหล่านี้กลายเป็นตลาดที่เพิ่งเกิดใหม่ เตรียมพร้อมที่จะเข้าร่วมกับตลาดที่เกิดขึ้นมาก่อนได้แก่นิวยอร์ก ลอนดอน ปารีส แฟรงก์เฟิร์ต และโตเกียว เป็นต้น ความมหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจเช่นของประเทศไทยถูกประเทศพัฒนาแล้วยกเป็นแบบอย่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ในการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจ และความมั่งคั่งของประชาชน แต่ว่าในช่วงข้ามคืน "ความมหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจ" โดยเฉพาะในประเทศเกาหลีใต้ มาเลเซีย ไทย และอินโดนีเซียกลายเป็น "หายนะทางเศรษฐกิจ" และคลื่นแห่งหายนะนี้กำลังขยายตัวแผ่ไปทั่วเอเชีย กระทั่งกระเพื่อมไปถึงภูมิภาคยุโรปตะวันตกและอเมริกาเหนือ

เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น?

สภาพการทรุดตัวอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจในเอเชียนี้ มีผู้ใช้ศัพท์เป็นการหลอมละลาย (Melt-down) ซึ่งเป็นการยืมศัพท์จากการหลอมละลายจากอุบัติเหตุในแกนกลางของเตาปฏิกรณ์ปรมาณู ซึ่งบางครั้งอาจระเบิดขึ้นเป็นหายนะภัยใหญ่ ดังเช่น กรณีโรงผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ที่เชอร์โนบีล ในรัสเซีย เมื่อหลายปีก่อน

หายนะ (Catastrophe) ที่เรารู้จักกันมานานเป็นเรื่องธรรมชาติ เช่นกรณีแผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด คลื่นยักษ์ ต่อมาเราพบความหายนะแบบนี้ในตลาดหลักทรัพย์ที่มีราคาตกต่ำอย่างรวดเร็ว จนใน พ.ศ. 2519 มีผู้คิดทฤษฎีหายนะ (Catastrophe Theory) เป็นต้น เพื่ออธิบายปรากฏการณ์เช่นนี้

การหลอมละลายทางเศรษฐกิจในเอเชียก็เข้าลักษณะความหายนะด้วย และเป็นที่สังเกตว่าลักษณะหายนะเช่นนี้ได้ล้าพังเกิดแต่ในเอเชีย แต่ก็ยังเคยเกิดขึ้นที่อเมริกาเหนือและยุโรป เช่นกรณีเศรษฐกิจตกต่ำในทศวรรษ 1930 และดูเหมือนจะเกิดขึ้นบ่อยขึ้น เช่นการล่มสลายของระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ในสหภาพโซเวียตและยุโรปตะวันออก ก็ได้เกิดขึ้นรวดเร็วอย่างไม่มีใครคาดฝัน

หายนะทางสังคมที่เกิดขึ้นที่โน่นที่นี้ทำให้เกิดความรู้สึกขึ้นว่าระบบสังคมที่เราสร้างขึ้นนี้ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมอาจจะมีความเปราะบางไม่มั่นคงอย่างที่คิด โดยเฉพาะความทนทานต่อแรงกดดันจากการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทางด้านประชากร เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในอีกด้านหนึ่งยังเพิ่มความสำคัญในการหาเครื่องมือในการศึกษาสังคมที่มีความซับซ้อน เติบโต และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ให้ดีขึ้น เพื่อที่จะได้คาดการณ์ได้แม่นยำขึ้น สามารถป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายจากหายนะทางสังคมได้

สภาพการณ์และสาเหตุ

อะไรเป็นสาเหตุทำให้เกิดการหลอมละลายทางเศรษฐกิจไทย (และรวมทั้งประเทศอื่นในภูมิภาคนี้) มีผู้เสนอความเห็นที่หลากหลาย ผู้ที่เห็นว่าเกิดจากสาเหตุหนึ่งก็มักวาดภาพสภาพการณ์หนึ่งให้สอดคล้องกัน เท่าที่สังเคราะห์มามีทั้งหมด 11 สาเหตุด้วยกัน ได้แก่

1. วิกฤติการเงินหรือวิกฤติสถาบันการเงิน (Financial crisis)

สาเหตุนี้มีผู้ระบุตรงกันมากที่สุด ปรากฏอยู่ตามสื่อมวลชนและบทความทางวิชาการต่าง ๆ จนกระทั่งดูเหมือนกลายเป็นความเข้าใจร่วมกันไปว่า วิกฤติเศรษฐกิจของไทยครั้งนี้เป็นวิกฤติการเงินและสถาบันการเงิน ซึ่งมีข้อเท็จจริงหลายอย่างรองรับ เริ่มจากปัญหานาครากรุงเทพมหานครที่ทางภาคการเงินจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากเข้ามาฟื้นฟู จนในที่สุดต้องเข้ารับดำเนินกิจการเอง ต่อมาบริษัทเงินทุน ที่ต้องถูกสั่งปิดชั่วคราวและกลายเป็นปิดถาวรรวมทั้งสิ้นกว่า 50 บริษัท บริษัทประกันภัยแห่งหนึ่งต้องปิดกิจการ ลงท้ายด้วยการรวมกิจการธนาคาร 4 แห่งเป็นของรัฐ และคาดว่าจะมีเหตุการณ์อื่นต่อท้ายมาอีก

ในสภาพการณ์เช่นนั้นก็เกิดการเก็งกำไรค่าเงินบาท ทางภาคการเงินไทยใช้เงินในท้องพระคลัง อันเป็นส่วนของทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศของตน เพื่อการค้ำจุนค่าเงินบาทเป็นมูลค่าถึงกว่า 2 หมื่นล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในที่สุดจำต้องประกาศให้ค่าเงินบาทลอยตัว ซึ่งส่งผลให้ค่าเงินบาทลดลงเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ ถึงราวร้อยละ 30

จากวิกฤติการเงินและสถาบันการเงินนี้ก็ส่งผลสะท้อนไปยังวงการอื่น โดยเฉพาะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การก่อสร้าง อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมโทรคมนาคม อุตสาหกรรมพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมเหล็กและปิโตรเคมี ไปจนถึงธุรกิจค้าปลีก วงการสื่อมวลชน และวงการบันเทิง เป็นต้น

2. วิกฤติจากการลงทุนมากเกินไป (Over-investment)

นักเศรษฐศาสตร์บางท่าน เช่น จอห์น แมคกิน (John H. Makin) นักวิชาการประจำสถาบันวิสคอนซิงตัน (American Enterprise Institute) มีความเห็นว่าวิกฤติของเอเชียซึ่งรวมทั้งในประเทศไทยด้วยไม่ใช่วิกฤติการเงิน หากเป็นวิกฤติที่ลงทุนเกินขีดความสามารถของตนเองมากเกินไป ติดตามด้วยภาวะเงินฝืด (Deflation) โดยกล่าวว่าวิกฤติการเงินเป็นเพียงอาการโรค แต่ไม่ใช่สมุฏฐานหรือสาเหตุแห่งโรค

ถ้าตามแนวคิดนี้จุดที่เริ่มต้นวิกฤติจะอยู่ที่ญี่ปุ่นซึ่งได้มีการขยายตัวการผลิต และการลงทุนมากจนกระทั่งมีผลิตภัณฑ์ภายในประเทศถึงราวร้อยละ 60 ของทวีปเอเชีย มากกว่าประเทศอินโดนีเซียที่มีประชากรใกล้เคียงกันราว 20 เท่า เป็นต้นแบบของการลงทุนมากเกินไป ซึ่งขณะนี้เองญี่ปุ่นก็เผชิญกับวิกฤติภาวะเงินฝืดและค่าเงินตกต่ำ ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้ยึดถือญี่ปุ่นเป็นแบบอย่างในการขยายการลงทุน ใช้การส่งออกเป็นเครื่องกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ ในที่สุดก็เกิดปัญหาทำนองเดียวกันแต่ร้ายแรงกว่า เพราะเงินที่ใช้ในการขยายการลงทุนนั้นจำนวนมากเป็นเงินที่กู้ยืมมา

กรณีของประเทศไทยในระยะใกล้นี้ มีกระแสการลงทุนขนานใหญ่หลายระลอกด้วยกัน เริ่มต้นเมื่อทศวรรษ 1980 ที่การลงทุนมากเกินไปในประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และด้านหลักทรัพย์ทำ

ให้เกิดสภาพ "ฟองสบู่แตก" การลงทุนไม่ก่อผลกำไร เพราะตลาดหดแคบ ค่าของเงินเยนสูงนักธุรกิจชาวญี่ปุ่นได้ย้ายการลงทุนจำนวนไม่น้อย มาที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งในประเทศไทย ปรากฏการณ์นี้ช่วยแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์จนต้องเข้าโครงการ IMF ได้อย่างมากและสามารถออกจากโครงการได้ในเวลาอันสั้น ระลอกต่อมาเมื่อมีการเปิดเสรีในบางอุตสาหกรรม เช่นยานยนต์และทางการเงิน ซึ่งเปิดโอกาสให้ธุรกิจเอกชนกู้เงินจากต่างประเทศมาขยายการลงทุนทั้งในอุตสาหกรรมพื้นฐานโทรคมนาคม และจำนวนไม่น้อยเข้าสู่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์พุ่งสูงถึงกว่า 1,700 จุด ระลอกท้ายเกิดขึ้นหลังจาก "ความมั่งคั่งร่ำรวยของเอเชีย" เป็นที่ยอมรับมากขึ้น มีข่าวนักลงทุนตะวันตกพากันเข้ามาลงทุนโดยตรงหรือประกาศว่าจะมาลงทุนกันอย่างคึกคักเหมือนกับได้มาซื้อของถูกจากห้างที่ไฟไหม้ (Fire sale)

การลงทุนที่มากเกินไปทั่วทั้งเอเชีย ก่อให้เกิดสินค้าเต็มตลาด ขณะที่ความต้องการ (Demand) มีจำกัด จึงต้องแก่งแย่งกันขายโดยการลดต้นทุนการผลิตและราคาสินค้าและบริการ สำหรับเศรษฐกิจที่อาศัยการส่งออกเพื่อการเติบโตทางออกที่ดีได้แก่การลดค่าเงินของตน สัญญาณแห่งการลงทุนมากเกินไปในเอเชียแสดงออกเมื่อต้นปี 2537 ที่ประเทศจีนประกาศลดค่าเงินของตนถึงร้อยละ 35 และยังมีการลดหย่อนอย่างอื่นให้แก่ผู้ส่งออกอีกเพื่อกระตุ้นการส่งออก เรื่องหลังจากนั้นเป็นที่ประจักษ์กัน

ทฤษฎีการลงทุนมากเกินไปหรือกล่าวอย่างกว้าง ๆ ว่ามีขีดความสามารถในการผลิตมากเกินไป (Excess Capacity) นั้น แม้ว่าจะได้มีเนื้อหาข้อมูลทันสมัย ใช้กับประเทศหรือตลาดกำลังเกิดใหม่ในเอเชียที่พึ่งพิงการส่งออกเป็นตัวนำความเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่โดยสาระแล้วก็ไม่ต่างกับทฤษฎีการผลิตล้นเกิน (Over Production) ของแนวคิดแห่งสำนักเศรษฐศาสตร์การเมือง (Political Economy) ที่เสนอมานานกว่า 100 ปี ที่ว่าการผลิตล้นเกิน นั่นคือมีสินค้าเต็มตลาด (รวมทั้งในคลังสินค้า) ล้นเกินความต้องการนั้น เป็นสิ่งที่เกิดอยู่ภายในระบบทุนนิยมเองอย่างเลี่ยงไม่พ้น ซึ่งในทฤษฎีการลงทุนมากเกินไปได้ระบุเช่นนั้น และคิดว่าน่าจะเป็นปรากฏการณ์ที่เลวร้ายได้ถ้าหากมีการรู้ล่วงหน้าและป้องกันไว้ก่อน

การผลิตล้นเกินตามแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองนั้นเห็นว่า เกิดจากความขัดแย้งที่อยู่ในระบบทุนนิยมเอง นั่นคือการผลิตที่เป็นแบบสังคมมากขึ้นเรื่อย ๆ ขณะที่การถือครองปัจจัยการผลิตเป็นแบบเอกชน เมื่อเกิดวิกฤติการผลิตล้นเกินก็จะทำให้เศรษฐกิจทั้งหมดอยู่ในสภาพถดถอย ซึ่งการผลิตจะตกต่ำ การลงทุนลดลง การว่างงานเพิ่มขึ้น ธุรกิจพากันล้มละลาย ราคาสินค้าตก เงินเฟ้อ และอื่น ๆ

3. ทฤษฎีหรือปรากฏการณ์เงินฝืด (Deflation)

ทฤษฎีหรือปรากฏการณ์เงินฝืดนี้แม้ว่านักวิชาการอย่างเช่น จอห์น เมคิน จะเห็นว่าเป็นสิ่งต่อเนื่องจากการลงทุนมากเกินไป แต่เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญ เป็นปรากฏการณ์ใหม่สมควรที่จะแยกกล่าวต่างหาก

กล่าวได้ว่านับแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มา ปัญหาสำคัญทางเศรษฐกิจที่ต้องแก้ไขโดยตลอดได้แก่ปัญหาเงินเฟ้อ ปัญหาเงินเฟ้อที่ร้ายแรงมากเริ่มเกิดขึ้นใน พ.ศ. 2514 เมื่อสหรัฐฯ เลิกผูกค่าเงินดอลลาร์ของตนกับทองคำ หลังจากที่มีเงินดอลลาร์เฟ้อไปทั่วโลก ซึ่งที่สำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายในการทำสงครามเย็น ตั้งแต่สงครามเกาหลีมาจนถึงสงครามอินโดจีน วิกฤติเงินเฟ้อกระจายไปยังยุโรปตะวันตก ในอีก 3 ปีต่อมาเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วหรือโลกทุนนิยมก็เข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยครั้งใหญ่

แต่วิกฤตการเงินของเอเชียในปี พ.ศ. 2540-41 กลับเป็นวิกฤตเงินฝืดที่สืบเนื่องจากการลงทุนมากเกินไป ปรากฏการณ์เงินฝืดในประเทศไทยนั้นเห็นได้ชัดเช่นปริมาณเงินลดลงจากเดิมราวร้อยละ 20-25 เงินตราต่างประเทศไหลออก ดุลการชำระเงินยังคงขาดดุล ธุรกิจล้มละลายสืบเนื่องจากขาดสภาพคล่อง ภาวะหนี้เสียของธนาคารและสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น ธนาคารประสบปัญหาการเงินทุน ขณะเดียวกันก็ไม่สามารถปล่อยเงินกู้ให้แก่ภาคการผลิตที่แท้จริง ฯลฯ ปัญหานี้ได้กลายเป็นปัญหาใหญ่สำหรับนักธุรกิจผู้ประกอบการทั้งหมด และได้มีเสียงเรียกร้องให้แก้ปัญหาสภาพคล่องมาโดยตลอด กระทั่งปะทุขึ้น โดยมีการเรียกร้องให้เปลี่ยนตัวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังขึ้นมา กลายเป็นปัญหาทางการเมืองไป

การมองวิกฤตครั้งนี้ว่าเป็นวิกฤตเงินฝืด ได้เป็นจุดวิจารณ์สำคัญต่อการแก้ไขปัญหามหาวิกฤตของ IMF ในภูมิภาคนี้ นั่นคือ IMF ใช้ยารักษาเดิมได้แก่การทำลายอำนาจการซื้อภายในประเทศลง โดยการลดการใช้จ่ายภายในประเทศ เช่นการตั้งงบประมาณให้ไม่ขาดดุล การเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีน้ำมัน การกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่สูง ซึ่งกลายเป็นการซ้ำเติมวิกฤตเงินฝืดให้รุนแรงขึ้นอีก ดังจะเห็นว่าอัตราเงินเฟ้อในประเทศเอเชียที่เข้าโครงการ IMF ทั้งหมดค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศในแถบละตินอเมริกาที่ได้ยารักษาเดียวกัน

นอกจากนี้ แผนของ IMF ที่จะให้ประเทศไทย เป็นต้น หาเงินตราต่างประเทศเข้า ด้วยการขายทรัพย์สินของสถาบันการเงินที่ถูกปิดกิจการ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และการส่งออก เหล่านี้ก็ล้วนประสบผลสำเร็จเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะทั่วทั้งภูมิภาคนี้ได้เกิดภาวะการลงทุนล้นเกิน มีขีดความสามารถในการผลิตมากเกินไปแล้ว ต้องใช้เวลายาวนานกว่าที่คาดจึงจะสามารถฟื้นตัวทำอะไรได้ นอกจากนั้นทั่วทั้งภูมิภาคนี้ซึ่งเคยเป็นตลาดสำคัญของการส่งออก ยังได้เกิดภาวะเงินฝืดพร้อมกันไม่อาจดูดซับสินค้าได้เหมือนเดิม

กลุ่มเศรษฐศาสตร์การเมืองของไทย ซึ่งใช้เครื่องมือที่ง่ายกว่านั้นคือสูตรฐานการลงทุน 1G4I (หนึ่งจีสี่ไอ) มีความเห็นตรงกันว่ามาตรการแก้ไขปัญหามหาวิกฤตของ IMF จะซ้ำเติมปัญหาให้รุนแรงขึ้น โดยชี้ว่าฐานการลงทุนของไทยประกอบด้วยการลงทุนจากภาครัฐ (1G) กับการลงทุนเอกชนอีก 4 ประเภท (4I) ได้แก่การลงทุนของไทย การลงทุนจากต่างประเทศ การลงทุนจากการกู้ยืม และการลงทุนแบบเก็งกำไร ซึ่งการลงทุน 4 ประเภทหลังมีแนวโน้มเหือดแห้งลง ดังนั้นภาครัฐแทนที่จะทำลายอำนาจการซื้อภายใน กลับควรเพิ่มขึ้นโดยการกู้เงินเช่นจากธนาคารโลกเพื่อลงทุนทางสังคม หรือคิดสร้างโครงการใหญ่ เช่นโครงการขุดคลองคอคอดกระเพื่อดึงดูดเงินต่างประเทศเข้ามา

อนึ่งตามแนวคิดนี้ยังมีแบบจำลองด้านร้าย (Pessimistic Paradigm) ว่าวิกฤตเงินฝืดอาจจะแผ่ลามไปยังสหรัฐและยุโรปตะวันตกได้ นายจอร์จ โซรอส นักค้าเงินชื่อดังชาวสหรัฐก็ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเอาจริงเอาจังว่า ทั่วโลกอาจจะต้องเผชิญกับภาวะเงินฝืด ควรเตรียมรับมือหรือแก้ไขเสียแต่เนิ่น ๆ และเมื่อต้นสิงหาคมนี้หลายประเทศในเอเชียรวมทั้งจีน ยอมรับว่าปัญหาใหญ่ที่กำลังเผชิญได้แก่ภาวะเงินฝืด ดังนั้นเวลาผ่านไปดูเหมือนทฤษฎีเงินฝืดจะได้รับการยอมรับมากขึ้น เช่น IMF เองก็ยอมรับผ่อนปรนมาตรการแก้ไขทางเศรษฐกิจให้เข้มงวดน้อยลง ยอมให้งบประมาณรายจ่ายเกินดุล เป็นต้น

4. ทฤษฎีตื่นตระหนก (Panic Theory)

ทฤษฎีนี้ไม่ค่อยแพร่หลายนัก โดยเฉพาะในประเทศไทย นักเศรษฐศาสตร์สำคัญที่เสนอทฤษฎีนี้ได้แก่ เจฟฟรีย์ แซกส์ (Jeffrey Sachs) แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด ตามแนวคิดนี้วิกฤตเศรษฐกิจสำคัญ ๆ ของโลกทุน

นิยม ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1873, 1893, 1907, 1920 และที่สยดสุดคือในปี 1931 ที่กลายเป็นภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของโลก ล้วนมีสาเหตุหลักจากการตื่นตระหนกทางการเงินทั้งสิ้น

จากการสังเกตพบว่ามี ความขัดแย้งพื้นฐานอยู่ประการหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวก่อให้เกิดการตื่นตระหนก ได้แก่ ความต้องการความยืดหยุ่น หรือการที่จะจับจ่ายได้ตามต้องการกับความผูกมัดต่อโครงการระยะยาว เช่น ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น มีบริษัทเงินทุน เป็นต้น รวบรวมเงินฝากจากผู้คนที่ไปซึ่งต้องการความยืดหยุ่นที่จะจ่ายตามความต้องการ แต่ธนาคารหรือสถาบันการเงินนั้นก็นำเงินจำนวนมากไปปล่อยให้ผู้กู้ในโครงการระยะยาว เช่น 5 ปีขึ้นไปกว่าจะได้ผลตอบแทน ดังนั้นเงินที่เป็นสภาพคล่องจึงไปจมอยู่ในโครงการต่าง ๆ ที่ยังไม่ให้ผลตอบแทน หรือให้ผลตอบแทนเบื้องต้นน้อย

ดังนั้นถ้าเกิดเหตุการณ์บางอย่าง เช่นการประกอบกิจการของบริษัทหรือของธนาคาร เป็นต้น ไม่ได้ หรือเกิดปัญหาปริมาณเงินในระบบลดลง ผู้คนก็จะแตกตื่นไปถอนเงิน ซึ่งไม่ว่าธนาคารใดก็ไม่พร้อมที่จะให้ใครมาถอนเงินจำนวนมากพร้อม ๆ กัน ความตื่นตระหนกนี้อาจทำให้เกิดวิกฤติขึ้นในสถาบันการเงิน ซึ่งมักลามไปยังธุรกิจอื่นที่มักต้องพึ่งพาเงินทุนจากสถาบันการเงิน และบางครั้งพาเศรษฐกิจสู่ภาวะถดถอยได้

วิกฤติแบบนี้บางทีเริ่มต้นจากจุดเล็กๆ ที่ใครคิดว่าจะไม่สำคัญ เช่นกรณีเมืองไทยเริ่มต้นที่ปัญหาในธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ แล้วลามไปยังสถาบันการเงิน 16 แห่ง หลังจากนั้นเกิดข่าวลือ เกิดการตื่นถอนเงินกัน จนกระทั่งหวั่นเกรงกันว่าสถาบันการเงินไทยทั้งระบบอาจพังลง นอกจากนี้เงินต่างประเทศที่ไหลเข้ามาจำนวนไม่น้อยเข้ามาเพื่อหากำไรระยะสั้น คล้ายกับผู้คนที่น่าเงินไปฝากธนาคารทั่วไป ก็พากันถอนเงินออกนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง เรียกเป็นสำนวนว่า "เลือดไหลออกไม่หยุด"

การเข้าโครงการ IMF ของรัฐบาลนั้นกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นท่ามกลางความตื่นตระหนก ด้านหนึ่งเมื่อทราบข่าวทุนสำรองเงินตราต่างประเทศร่อยหรอจนเกือบหมด อีกด้านหนึ่งเกรงว่าสถาบันการเงินจะพากันล้มลง

ผู้ที่เสนอแนวคิดแบบนี้ย่อมมีแนวคิดว่า ระบบทุนนิยมโดยรวมหรือรากฐานเศรษฐกิจที่เกิดปัญหานั้น ๆ โดยทั่วไปยังดีอยู่ ความตื่นตระหนกที่เกิดขึ้นชั่วคราวไม่ช้าจะค่อยรับรู้ความจริง และหวนกลับคืนมาอีก ดังนั้นเมื่อต้นปี พ.ศ. 2541 นี้เอง แซกส์เขียนบทความชิ้นหนึ่งชื่อว่า "อนาคตเอเชียสดใส" (Asia's Future Is Bright) กล่าวได้ว่าทัศนะนี้เป็นการมองในแง่ดีที่สุด

พอล ครุกมัน (Paul Krugman) นักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อเสียงแห่ง MIT ในการชี้ทวนกระแสมานานว่าสิ่งที่เรียกว่า "ความมหัศจรรย์ของเอเชีย" เป็นเพียงตำนานที่เกินจริง มีความเห็นว่าทฤษฎีตื่นตระหนกนี้น่ารับฟัง โดยเห็นว่าความสำเร็จของเอเชียนั้นเป็นจริงในระดับที่แน่นอน ซึ่งจะเป็นปัจจัยให้เอเชียฟื้นตัวได้ ขณะเดียวกันก็เห็นว่ามียุทธฮั่นบางอย่างอยู่ในระบบ ความตื่นตระหนกที่เกิดขึ้นนี้มาจากจุดอ่อนดังกล่าวซึ่งได้แก่ความประพฤติดันตราย (Moral Hazard)

5. ความประพฤติดันตราย (Moral Hazard)

ความประพฤติดันตรายหรือ Moral Hazard เป็นศัพท์ทางการประกันภัย หมายถึงความพฤติกรรมที่เสี่ยงหรือไม่สุจริต ก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวผู้ประพฤติดังเอง เช่นดื่มสุรามึนเมาขับรถเกิดอุบัติเหตุ หรือเป็นโรคหัวใจแต่กรอกในรายการว่าไม่ได้เป็น ทางบริษัทประกันภัย ก็อาจอ้างเป็นเหตุที่จะไม่จ่ายสินไหมให้หรือไม่ครบได้

พอล ครุกแมนมีความเห็นว่าความประพฤตินั้นเอง เป็นสาเหตุหลักทำให้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ โดยกระตุ้นให้เกิดการตื่นตระหนก ในที่สุดนำมาสู่การหลอมละลายของเอเชียซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหนึ่งในการแก้ไข

ในหน้ามิตยสารและหนังสือพิมพ์มีการพูดถึง "ทุนนิยมพวกพ้อง" (Crony Capitalism) และอื่น ๆ เช่น การสมคบกันระหว่างนักการเมืองและนักธุรกิจ รวมทั้งข้าราชการ หรือการซื้อเสียงและถอนทุนของนักการเมืองที่เรียกว่า "ธุรกิจการเมือง" ที่ปฏิบัติกันทั่วไปในเอเชีย เหล่านี้สามารถจัดอยู่ในกลุ่มความประพฤตินั้น แต่ความประพฤตินั้นในที่นี่ใช้ในความหมายที่เฉพาะเจาะจง

ความประพฤตินั้นเริ่มต้นจากการที่ภาครัฐส่งสัญญาณที่ผิดพลาดด้านเดียว ได้แก่ด้านที่กล่าวว่าเศรษฐกิจเติบโตสดใส มั่นคง ส่วนภาคธุรกิจเอกชนก็ส่งสัญญาณที่ผิดเช่นการตกแต่งบัญชีให้สวยงามเป็นต้น การส่งสัญญาณที่ผิดหรือปฏิบัติได้ยากของรัฐบาลไทย ได้แก่ การพยายามรักษาค่าเงินบาทให้มั่นคง และการสร้างความเชื่อมั่นว่ารัฐจะไม่ปล่อยให้สถาบันการเงินล้ม สัญญาณที่ผิดหรือปฏิบัติได้ยากนี้ก่อให้เกิดการกู้ยืมเงินอย่างมโหฬารในภาคธุรกิจเอกชน จนทำให้เกิดภาวะการเงินล้นเกิน (Excess Finance) ตามด้วยพฤติกรรมอันตรายนี่ร้ายแรงที่สุด ได้แก่พฤติกรรมอันตรายนี่ในการให้กู้ยืม โดยเฉพาะภายในประเทศ เช่นให้กู้ยืมในหมู่พวกพ้อง ให้กู้ยืมโดยมีหลักค้ำประกันไม่พอ หรือให้กู้ยืมโดยไม่ได้ดูความเป็นไปได้ของโครงการโดยถี่ถ้วน ดังนั้นเมื่อเกิดสะตูดปัญหาขึ้นเช่นสินค้าและบริการล้นเกิน หนี้ตก ก็เกิดความแตกตื่นกันอย่างคาดไม่ถึง

แนวคิดนี้นับว่ายังค่อนข้างมองในแง่ดี คือเห็นว่ายังพอเยียวยาได้ หรือเห็นว่าวิกฤติของเอเชียนั้นมีขอบเขตจำกัด พอล ครุกแมนไม่เชื่อว่าวิกฤติเศรษฐกิจเอเชียจะก่อภาวะเงินฝืดไปทั่วโลก

6. การขาดธรรมรัฐ (Lack of Good Governance)

แนวคิดนี้คล้ายคลึงกับทฤษฎีความประพฤตินั้น แต่มีลักษณะเป็นของไทยโดยเฉพาะ บุคคลที่เสนอแนวคิดนี้ให้แพร่หลายได้แก่นายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน ได้แถลงในหลายที่ในเรื่องความโปร่งใสตรวจสอบได้ของรัฐบาล รวมทั้งการเรียกร้องให้นักธุรกิจไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ธีรยุทธ บุญมี อาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ทำให้ความคิดนี้เป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นในการอธิบายสาเหตุแห่งวิกฤติครั้งนี้

ว่ากันตามประวัติความเป็นมาแล้ว การขาดธรรมรัฐหรือการขาดความโปร่งใส การควบคุมตรวจสอบในการบริหารปกครอง ดูจะเป็นสิ่งตกทอดในทางการเมืองและเศรษฐกิจของไทย ซึ่งเต็มไปด้วยการผูกขาดและการรวมอำนาจสู่ศูนย์กลาง เช่นในช่วงกว่า 40 ปีประชาธิปไตยไทยก่อนเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 การบริหารปกครองเกือบทั้งหมดเป็นแบบเผด็จการหรือกึ่งเผด็จการทหาร ระบบราชการคุมอำนาจรัฐค่อนข้างเด็ดขาด การควบคุมตรวจสอบมีน้อย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ส่วนหนึ่งซึ่งมักดำรงตำแหน่งบริหารทางการเมืองด้วย บ้างสร้างเครือบริษัททำธุรกิจเอง บ้างเข้าร่วมมีผลประโยชน์อยู่ในบริษัทธุรกิจ ส่วนนักธุรกิจเอกชนเข้ามาพัวพันสร้างเครือข่ายเส้นสายกับระบบราชการ

การเปลี่ยนแปลงสำคัญอย่างหนึ่งหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม ก็คือพรรคและนักการเมืองเข้าทำหน้าทางการเมืองการบริหารประเทศแทนระบบราชการ เกิดการพัวพัน 3 ฝ่ายได้แก่พรรคและนักการเมือง นักธุรกิจเอกชน และระบบราชการ จนกระทั่งธรรมรัฐหรือการบริหารปกครองที่โปร่งใส มีการควบคุมตรวจสอบได้ก็ทรงประสิทธิภาพยากที่จะเกิดขึ้น

การเรียกร้องธรรมรัฐในประเทศไทยกล่าวได้ว่าเกิดจาก 2 กระแส กระแสหนึ่งอยู่ภายนอกได้แก่ธนาคารโลกซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่ต้องให้เปิดเสรีทางการค้าและการเงินระหว่างประเทศมากขึ้น ดังนั้นจำเป็นต้องมีการบริหารปกครองที่ดีในประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน จึงส่งเสริมแนวคิดเรื่องธรรมรัฐเพื่อให้ประเทศต่าง ๆ นำไปปฏิบัติ อีกกระแสหนึ่งเกิดขึ้นภายในประเทศ หลังจากที่มีการนองเลือดกลางนครหลวงถึง 3 ครั้งในรอบ 20 ปี สะท้อนให้เห็นถึงความรุนแรง ขาดการควบคุมตรวจสอบ ไร้ประสิทธิภาพ ขาดกลไกที่ดีในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมของระบบการบริหารปกครองประเทศ จึงได้เรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมือง จนในที่สุดเกิดการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมีหลักการสำคัญในการกระจายอำนาจสู่ส่วนท้องถิ่น เพิ่มกลไกในการควบคุมตรวจสอบการบริหารปกครองประเทศ ประกันสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชนไทย ประกันสิทธิของชุมชนในการพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของตน และการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรงในการบริหารปกครองประเทศ

การขาดธรรมรัฐของไทยเห็นได้จากปรากฏการณ์หลายอย่าง เช่น การที่พรรคการเมืองต่าง ๆ มีนโยบายคล้ายคลึงกัน เกิดสภาพนักการเมืองย้ายพรรคเป็นว่าเล่น พรรคการเมืองเหล่านี้แม้จะมีการหักค้อนกันในสภา เช่น ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ แต่แล้วก็กลับมาร่วมกันเป็นรัฐบาลใหม่อีก ซึ่งแสดงถึงความอ่อนแอในการควบคุมตรวจสอบกันเองในหมู่พรรคและนักการเมือง นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมเรื่องการซื้อเสียง ตลอดจนภาพลักษณ์การใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ความมั่งคั่งของตน นักธุรกิจเข้าไปมีบทบาทในพรรคการเมือง โดยให้การอุดหนุนอยู่เบื้องหลังอย่างตรวจสอบไม่ได้ บ้างลงมาเข้าร่วมหรือตั้งพรรคการเมืองอย่างเปิดเผย ระบบราชการที่เข้าร่วมผลประโยชน์กับธุรกิจเอกชนมานานแล้ว ก็ยิ่งเพิ่มการเข้าร่วมนั้นมากขึ้น ในช่วงเศรษฐกิจเติบโตเร็ว เกิดปรากฏการณ์ "สมองไหล" จากระบบราชการสู่ธุรกิจเอกชน เช่นคนจากธนาคารแห่งประเทศไทยมาสู่ธนาคารเอกชน เหล่านี้ย่อมทำให้การควบคุมที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่จะมีต่อธนาคารเอกชนย่อมทำได้ยากลำบากขึ้น เนื่องจากสายสัมพันธ์ความเป็นเพื่อนพ้อง เหล่านี้เป็นต้น

หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ฉบับวันที่ 8 สิงหาคม นี้เสนอข่าวการสำรวจของบริษัทที่ปรึกษาความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและการเมือง (The Political and Economic Risk Consultancy - Perc) ในรายงาน "ข่าวกรองเอเชีย" ฉบับล่าสุด โดยสอบถามจากนักบริหารอาวุโส 400 คนที่ทำงานอยู่ในเอเชีย ว่าสถาบันระดับชาติในประเทศต่าง ๆ ที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจ มีคุณภาพหรือประสิทธิภาพในการกอบกู้เศรษฐกิจเพียงใด ได้พบว่าสถาบันระดับชาติเหล่านี้เกือบทั้งหมดค่อนข้างอ่อนแอ โดยประเทศไทยอยู่ในกลุ่มอ่อนแอที่สุด มากกว่าของประเทศอินโดนีเซีย ทั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าธนาคารชาติของไทยนั้นได้ตกต่ำกลายเป็นสถาบันที่มีปัญหามากที่สุดในประเทศ

7. การสูญเสียอำนาจการแข่งขัน (Lack of competitiveness)

แนวคิดนี้มีการเสนอมานานพอสมควรและมากขึ้นเรื่อย ๆ นับตั้งแต่ พ.ศ.2539 ที่การส่งออกของไทยมีอัตราการลดลงอย่างเห็นได้ชัด

อำนาจการแข่งขันในตลาดโลกนั้นเป็นที่เชื่อกันว่าสำคัญยิ่งต่อความอยู่รอดของประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทยที่ยึดถือแบบจำลองการเติบโตโดยอาศัยการส่งออก ดังนั้นแม้ในช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวเร็วก็ยังมีผู้เสนอเรื่องนี้อยู่ โดยชี้ว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มั่นคงนั้นอยู่ที่การเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ไม่ใช่การเพิ่มทุน จำนวนประชากร หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งในระยะสั้นอาจเพิ่มการส่งออก แต่ในระยะยาว

แล้วไม่ได้เพิ่มอำนาจแข่งขัน ดังนั้นจึงมีการเสนอว่าประเทศไทยจะยึดถือกลยุทธ์ค่าแรงถูกหรือขายสินค้าขั้นต้นต่อไปไม่ได้ จะต้องยกระดับฝีมือแรงงานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าที่ส่งออก

เมื่อการส่งออกของไทยมีอัตราลดลงแนวคิดนี้ก็ยังมีผู้พูดถึงกันมาก ผู้เสนอเช่นหน่วยงานกำหนดนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่นสภาพัฒน์ ทิธีอารีโอ ฯลฯ ตลอดจนนักการเมือง และนักธุรกิจเอง จะต้องมีการปรับปรุงผลิตภาพของไทยเป็นการใหญ่ มีการระงับอุตสาหกรรมที่เป็นตะวันขึ้นและตะวันพลบ เช่น อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข

ทั้งหมดนี้เป็นการสรุปว่าข้อได้เปรียบทางการแข่งขันแบบสัมพัทธ์อันได้แก่ค่าแรงราคาถูก ความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติไม่สามารถใช้ได้ต่อไปเมื่อประเทศอื่นในแถบเอเชีย ที่สำคัญคือจีน เวียดนาม เข้ามาผลิตสินค้าออกแข่งขันด้วย จำต้องสร้างข้อได้เปรียบที่มั่นคงกว่า ได้แก่ความรู้ความสามารถ ประสิทธิภาพของแรงงาน ตลอดจนความกล้าความชัดเจนของผู้ประกอบการและนักบริหารจัดการ เหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น กระทั่งสามารถฟื้นฟูเศรษฐกิจได้รวดเร็ว

อย่างไรก็ตามเมื่อวิกฤติเศรษฐกิจลามไปทั่วเอเชีย การพูดถึงเรื่องนี้ลดลง และมีการปฏิบัติจริงจังเมื่อบริษัทต่าง ๆ ถูกบีบบังคับให้ลดขนาดองค์กรของตนลงเนื่องจากฐานะการเงินและภาวะตลาดเป็นต้น ในโครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทย ก็มีโครงการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการต่าง ๆ

8. วิกฤตินี้ (Debt crisis)

วิกฤตินี้เป็นเรื่องเก่าสำหรับประเทศในโลกที่สาม ธนาคารโลกได้เข้ามาหลายสิบปีแล้ว เมื่อครั้งโลกยังกรุ่นด้วยสงครามเย็นระหว่างค่ายทุนนิยมกับค่ายสังคมนิยม ว่าวิกฤตินี้จะเป็นตัวถ่วงไม่ให้ประเทศในโลกที่สาม สามารถพัฒนาประเทศและอุตสาหกรรม ให้เป็นแบบประเทศอุตสาหกรรมได้ ในประเทศไทยปัญหานี้สินได้เคยกลายเป็นประเด็นทางการเมืองให้พรรคฝ่ายค้านซึ่งได้แก่พรรคประชาธิปัตย์ โจมตีรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามว่าก่อนหน้านี้ขึ้นมากมาย

ปัญหาวิกฤตินี้ไม่ใช่เพียงเรื่องรัฐบาลของประเทศในโลกที่สามก่อนหน้านั้นขึ้นมามากเท่านั้น แต่มีผู้ชี้ว่าเป็นปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศร่ำรวยกับประเทศยากจน กล่าวอย่างกว้างคือเป็นปัญหาระบบโลกอย่างหนึ่ง โดยมีการชี้ให้เห็นว่าเงินที่ไหลเวียนในโลกนี้ แม้ว่ามีบางช่วงจะมีเงินไหลจากประเทศพัฒนาแล้วสู่ประเทศกำลังพัฒนามากกว่าที่ไหลจากประเทศกำลังพัฒนาสู่ประเทศพัฒนาแล้ว แต่ว่ามองดูในสวนรวมทั้งหมดแล้วมีเงินไหลจากประเทศกำลังพัฒนาสู่ประเทศพัฒนาแล้วมากกว่า ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เสมอภาค ข้ำเติมปัญหาความยากจนทุกข์ยากในประเทศกำลังพัฒนานักขึ้นไปอีก ถ้าหากเป็นไปตามแบบจำลองนี้วิกฤติในประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งในประเทศไทยดูเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น เพราะว่าเมื่อมองในส่วนทั้งหมดก็จะมีเงินไหลออกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแนวคิดที่ว่าวิกฤติเศรษฐกิจเอเชียเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นนี้ พอล ครุกมัน นักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แห่ง MIT เห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระ (Non-sense)

เงินที่ไหลจากประเทศกำลังพัฒนาสู่ประเทศพัฒนาแล้วมีหลายรูปแบบ เช่นดอกเบี้ย การค้า (ซื้อสินค้าราคาถูกจากประเทศกำลังพัฒนา ขายสินค้าที่แพงกว่า รวมทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ จากประเทศพัฒนาแล้ว) ค่าสิทธิบัตร และในระยะหลังนี้ยังมีการเก็งกำไรในตลาดเงินและตลาดทุนอีก

องค์การสหประชาชาติเคยชี้ว่าการกู้หนี้เพื่อพัฒนาการศึกษาในหลายประเทศโดยเฉพาะในทวีปแอฟริกา บางครั้งก่อผลขัดขวางการพัฒนานั้น เช่นเมื่อถึงเวลาต้องจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้น ประเทศเหล่านั้นจำเป็นต้องลดงบประมาณทางการศึกษาลง เป็นต้น

ผลจากการชี้ประเด็นดังกล่าว รวมทั้งมีการต่อสู้แย่งชิงประเทศในโลกที่สาม ระหว่างค่ายทุนนิยมกับค่ายสังคมนิยม จึงได้มีการเสนอมาตรการเพื่อแก้ไขวิกฤตินี้ เช่นการยกเลิกหนี้แก่ประเทศที่ยากจนที่สุด และเสนอให้ประเทศที่พัฒนาแล้วกันเงินส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมในชาติมาช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งก็มีการปฏิบัติไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยอะไร ภายหลังยังล้มเลิกไปอีก

วิกฤตินี้ได้กลับมาเป็นทอล์กโชว์กันมากอีกครั้ง เมื่อกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในละตินอเมริกา มีบราซิล เป็นต้นที่ได้รับการเชิดชูว่าจะเหินบินกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมได้ เกิดภาวะหนี้สินล้นพ้นตัวหลายครั้ง กระทั่งต่อสถาบันการเงินในสหรัฐซึ่งเป็นผู้ให้กู้รายใหญ่

วิกฤติในเอเชียครั้งนี้โดยเฉพาะในประเทศไทย เกาหลีใต้ เป็นต้น มีผู้พูดว่าเป็นวิกฤตินี้น้อย เนื่องจากหนี้ส่วนใหญ่ของประเทศก่อขึ้นโดยเอกชน ไม่ใช่รัฐบาล ต่างกับในประเทศละตินอเมริกาที่หนี้จำนวนมากเป็นของรัฐบาล อย่างไรก็ตามมีการเห็นหรือรู้สึกกันทั่วไปว่าหนี้ต่างประเทศเป็นปัญหาสำคัญ เช่น มีผู้เสนอให้ดูแบบอย่างจากสหรัฐซึ่งกล่าวกันว่าเป็นประเทศที่บริหารหนี้ได้ดีที่สุด หรือมีการเสนอให้มีการพักชำระหนี้ หรือผ่อนการใช้หนี้ เป็นระยะ ๆ เป็นต้น ซึ่งหากมีการปฏิบัติจริงในที่สุด ย่อมแสดงให้เห็นความสำคัญของวิกฤตินี้

ตามสถิติประเทศไทยมีหนี้ต่างประเทศราวครึ่งหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นของภาคธุรกิจเอกชน อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดวิกฤติขึ้น ในกรณีประเทศไทยพบว่าหนี้ไม่ใช่ว่าของเอกชนหรือของรัฐบาลก็ต้องเข้าไปช่วยแก้ไขแบกรับอยู่ดี การแบกรับหนี้ของรัฐบาลทำในหลายรูปแบบ ที่สำคัญได้แก่การรักษาค่าเงินบาท ซึ่งกระทำมาหลายรัฐบาล การใช้เงินอุดหนุนสถาบันการเงิน การรับประกันหนี้ต่างประเทศที่เอกชนกู้มาเท่ากับหนี้ภายในประเทศ การเข้าโครงการ IMF การออกพันธบัตรรัฐบาล

ดังนั้นหนี้ก็คือหนี้ ประเทศต้องจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้นอยู่ดี เมื่อสถานการณ์ชัดเจนขึ้นความเห็นวาทะเกี่ยวกับวิกฤตินี้เป็นปัญหาหลักก็จะมีมากขึ้น

เกี่ยวกับเรื่องแนวคิดวิกฤตินี้ มีบทความทำนองเดียวกัน เขียนโดย Robert Wade และ Frank Venerso ชื่อเรื่อง "The Asian Crisis: The High Debt Model vs. The Wallstreet-Treasury-IMF Complex"

9. การเก็งกำไร และการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้นมากเกินไป

(Speculation and Excessive Short Term Capital Flows)

ท่านนายกรัฐมนตรีมหาธีร์แห่งมาเลเซียเป็นผู้นำคนเดียวในภูมิภาคนี้ ที่ยืนยันระบอบอย่างมั่นใจว่า วิกฤติทางการเงินของเอเชียมีสาเหตุหลักอยู่ที่การเก็งกำไรของกองทุนของตะวันตกโดยเฉพาะสหรัฐ กระทั่งระบุชื่อบุคคล เช่นว่า นายจอร์จ โซรอส เป็นต้น ว่าเป็นตัวการอยู่เบื้องหลัง นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงไปทางการเมืองว่าสหรัฐทำเช่นนั้น เพื่อเป็นการลงโทษกลุ่มประเทศอาเซียนที่ไม่ยอมโดดเดี่ยวประเทศพม่าตามนโยบายของสหรัฐ

ท่านมหาธีร์ชี้ว่าในเมื่อกลุ่มประเทศเหล่านี้โดยเฉพาะมาเลเซียประสบความสำเร็จในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่าสิบปี สร้างความมั่งคั่งทางประชาชาติและยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนขึ้นอย่างเห็นได้ชัด หนี้สินต่างประเทศก็ไม่มีมาก เหตุใดจึงต้องเผชิญหนายนะทางเศรษฐกิจ เกิด

ความยากจนฉับพลันขึ้นทั่วประเทศเช่นนี้ได้ ถ้าหากไม่เป็นเพราะแผนการป้อนทำลายเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้จากประเทศมหาอำนาจ

ความเห็นของท่านมหาธีร์นี้ถูกตอบโต้กลับอย่างพร้อมเพรียงจากทั้งนายไชรอส ทางกาตาร์ รวมทั้งนักเศรษฐศาสตร์สหรัฐ ว่าเป็นเรื่องไร้สาระและว่าต้นตอปัญหาเกิดจาก "บาป" (Sin) ที่สร้างความประทุติอันตรายของผู้นำและนักธุรกิจชาวเอเชียเอง

อย่างไรก็ตาม แม้ความเห็นของท่านมหาธีร์จะถูกโต้กลับ แต่ก็ปลุกให้เกิดการตื่นตัวที่จะศึกษาและป้องกันผลกระทบจากการเก็งกำไร ทั้งในตลาดทุนและตลาดเงินกันมากขึ้น และเห็นพ้องกันว่าตราบิตที่ยังไม่สามารถป้องกันการเก็งกำไรเช่นนี้ ระบบการเงินโลกก็ยากที่จะมีเสถียรภาพมั่นคง

จากการตื่นตัวเรื่องการเก็งกำไร นำไปสู่ความสนใจการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้น เพราะว่าการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้นกล่าวได้ว่าเป็นเบื้องต้นของการเก็งกำไร นายแอลัน กรีนสแปน ผู้อำนวยการธนาคารกลางสหรัฐมีความเห็นว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจเอเชีย มาจากมีการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้นมากเกินไป (Excessive Short Term Capital Flows)

ปัจจุบันมีความเห็นพ้องกันจากหลายฝ่ายว่าจะต้องป้องกันการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้นไม่ให้มากเกินไป ทั้งนี้ทั้งผู้ให้กู้และผู้กู้จะต้องมีความระมัดระวัง ประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเป็นผู้กู้นั้น รัฐบาลจะต้องมีมาตรการที่เข้มงวดในการตรวจตราว่าเงินทุนระยะสั้นเหล่านี้มาจากแหล่งใด ไหลไปสู่ธุรกิจใด มีปริมาณมากน้อยเกินไปหรือไม่ เป็นต้น

ในการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมของโลกหรือ G7 ที่เมืองเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ เมื่อเดือนพฤษภาคมนี้ ได้มีรายงานของรัฐมนตรีต่างประเทศถึงประมุขและผู้นำประเทศเกี่ยวกับเรื่องการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางโครงสร้างสถาปัตยกรรมการเงินระหว่างประเทศ (Strengthening the Architecture of the Global Financial System)

และเมื่อต้นเดือนกันยายนนี้ นายกรัฐมนตรีมหาธีร์แห่งมาเลเซียได้ประกาศควบคุมการไหลเวียนของเงินริงกิต เพื่อตัดไม่ให้เชื่อมต่อกับระบบเงินโลกที่เชื่อว่ามีปัญหาการเก็งกำไรอย่างยากที่จะแก้ไข ซึ่งจะต้องดูต่อไปว่ามาตรการนี้ใช้ได้ผลหรือไม่ เพียงใด

10. การพัฒนาที่ผิดทางหรือการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน (Unsustainable Development)

ความเห็นที่ว่าแนวทางการพัฒนาประเทศกำลังพัฒนาหันไปสู่ทิศทางที่ไม่ถูกต้องนั้นมิมีมานานแล้ว สำหรับประเทศไทยมีการพูดถึงมากหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ซึ่งมีการพูดถึงอาณานิคมแผนใหม่ และทุนนิยมแบบพึ่งพา ใจความสำคัญก็คือการพัฒนาประเทศไทยชักนำไปประเทศต้องไปผูกพันขึ้นต่อสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เป็นต้น ทำให้ขาดความเป็นตัวเอง การพึ่งตัวเอง มีอนาคตที่ไม่สดใส

ภายหลังมีแนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เผยแพร่โดยองค์การสหประชาชาติ ข้อวิพากษ์เกี่ยวกับการพัฒนาที่ผิดทางของไทยจึงได้มีการขยายความสู่ด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ประมวลได้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นภายนอก นั่นคือการส่งออก แทนที่จะเน้นการพัฒนาภายใน เช่น การสร้างตลาดที่ใหญ่และมั่นคงขึ้นภายในประเทศ เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนาที่ผ่านมาจึงเป็นเรื่องของการขายแรงงานราคาถูกและทรัพยากรอันมีค่าของประเทศมากกว่า ทำให้ผลได้ของการพัฒนาตกอยู่กับคนส่วนน้อย เช่นนักธุรกิจผู้ประกอบการ ส่วนประชาชนทั่วไปได้รับผลน้อย

2. เป็นการพัฒนาที่ต้องพึ่งพาทุน เทคโนโลยี วัตถุดิบและตลาดภายนอกสูง ดังนั้นถึงแม้ว่าเศรษฐกิจจะเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ก็อ่อนแอ ยืนด้วยขาของตนเองไม่ได้ ต้องเสียเปรียบมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอย่างพลิกกลับสถานการณ์ได้ยาก ยิ่งพัฒนามากยิ่งยากจน มีหนี้สินเพิ่มขึ้น เป็นการพัฒนาเพื่อการตามให้ทัน (Catch Up) ประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งในทางเป็นจริงยากที่จะสำเร็จหรือเป็นไปได้

3. เป็นการพัฒนาที่เน้นเมืองและภาคอุตสาหกรรมมากเกินไปจนละเลยชนบทและภาคเกษตร ทำให้การเติบโตเป็นไปอย่างไม่สม่ำเสมอ เกิดช่องว่างทางสังคมระหว่างเมืองกับชนบท ภาคอุตสาหกรรมกับภาคเกษตร คนรวยกับคนจน ซึ่งกลายเป็นพื้นฐานของปัญหาทางเศรษฐกิจ-สังคม-การเมืองร้ายแรงขึ้นเรื่อย ๆ เช่นข้อสังเกตที่ว่าคนชนบทตั้งรัฐบาล คนกรุงล้มรัฐบาล เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญให้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ

4. เป็นการพัฒนาที่เน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจขาดการคำนึงถึงต้นทุนทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นขณะที่เศรษฐกิจโตอย่างรวดเร็ว สถาบันสังคมกลับอ่อนล้าแตกแยก ชุมชนอ่อนแอ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกละเลย และสภาพแวดล้อมถูกทำลายอย่างย่อยยับทั้งในดิน แหล่งน้ำ และป่าไม้ ในเมืองเกิดมลพิษ

5. เป็นการพัฒนาที่ส่งเสริมการบริโภคมากเกินไป ขาดความพอดีหรือพอเพียง ละเลยด้านจริยธรรม จนกระทั่งนำจริยธรรมศาสนามาใช้เป็นธุรกิจ เช่นเกิด "พุทธพาณิชย์" การบริโภคที่เกินตัวและฟุ่มเฟือย เป็นปัจจัยหนึ่งที่สร้างวิกฤติครั้งนั้นขึ้น

6. เป็นการพัฒนาที่ส่งเสริมความโลภ ต้องการรวยเร็ว มีชื่อเสียงเร็ว ด้วยวิธีการทั้งที่ชอบและไม่ชอบ เกิดเป็นความประพวติอันตราย สุ่มเสี่ยงทางการกู้ยืม เกิดเป็นเศรษฐกิจฟองสบู่ขึ้น และแตกอย่างรวดเร็ว

แนวคิดเรื่องพัฒนาผิดทางนี้กล่าวได้ว่าขัดกับแนวคิดของสำนักคลาสสิกใหม่ (Neo-classic) ของฝ่ายตะวันตก เช่น คุรุมัน ที่เห็นว่าวิกฤตินี้เกิดจากบาปที่คนเอเชียประกอบขึ้นล้วน ๆ หรือเป็นหลัก แนวคิดนี้ปัจจุบันมีผู้กล่าวถึงและได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ยังเป็นรองกระแสคิดของสำนักคลาสสิกใหม่

11. สงครามเศรษฐกิจ (Economic War)

วิกฤติเศรษฐกิจของไทยและของภูมิภาคนี้เกิดขึ้นแบบฉับพลัน มีความรุนแรง กับทั้งแผ่ลามไปอย่างรวดเร็ว สร้างความรู้สึกขึ้นว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เหมือนกับการพ่ายแพ้สงครามแบบใหม่คือสงครามเศรษฐกิจ เมื่อประเทศไทยจำต้องเข้าโครงการ IMF ก็มีผู้กล่าวว่า ประเทศต้องเสียอธิปไตยให้แก่ IMF หรือมีการเปรียบเทียบความเสียหายในการสู้รบว่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยา กว้าข้าศึกจะมาปล้นเอาเงินจากท้องพระคลังไปได้ ก็ต้องยกทัพกันมา ทางเมืองกรุงก็ส่งทหารไปต่อสู้ รบพุ่งกันนานเป็นปี กว้าจะถูกยึดเงินไป แต่ในสงครามเศรษฐกิจสมัยใหม่ เช่นการโจมตีค่าเงินบาทหลายระลอก ทำให้เงินในท้องพระคลังของไทยหมดไปเป็นหมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยที่ทางการทหารยังไม่รู้ตัวเสียด้วยซ้ำ

ใครเป็นผู้ทำสงคราม ?

จากกรณีแวดล้อมมีความเห็นกว้าง ๆ ว่าสหรัฐอเมริกาจะเป็นประเทศที่อยู่เบื้องหลังหรืออย่างน้อยที่สุดได้รับผลประโยชน์จากการทำสงครามครั้งนี้ กรณีแวดล้อมนั้นมีทั้งด้านทั่วไปและด้านเฉพาะ ด้านทั่วไปได้แก่สหรัฐฯในปัจจุบัน เป็นประเทศอภิมหาอำนาจของโลกเพียงประเทศเดียว ที่มีแสนยานุภาพทางทหารที่ไม่มีใครเทียบได้ มีฐานทัพอากาศ มีกองเรือทุกน่านน้ำ มีเทคโนโลยีทันสมัยและก้าวหน้า มีดินแดนกว้างใหญ่ ทรัพยากรยังอุดมสมบูรณ์ ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาทำตัวเป็นตำรวจโลก รักษาความสงบราบคาบ ต่อสู้กับระบบ

สังคมนิยม ลัทธิก่อการร้าย ทุกวันนี้ยังคงมีนโยบายในการจัดระเบียบโลกใหม่ที่เอื้อต่อเศรษฐกิจเสรี โดยเฉพาะการค้า การเงิน การธนาคารเสรี ภายใต้การเรียกร้องเรื่องเสรีประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และการรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ส่วนกรณีเฉพาะหน้าได้แก่นักค้าเงินที่เชื่อกันว่ามีส่วนสำคัญในการโจมตีค่าเงินบาท รวมทั้งเงินของกลุ่มประเทศอาเซียนอื่น เกือบเกี่ยวผลกำไรจำนวนมาก ทั้งความยากจนฉับพลันไว้ทั่วภูมิภาค

ผู้ที่เสนอแนวคิดนี้ว่าเป็นระบบจริงจังได้แก่ ดร.เทียนฮัย วงศ์ชัยสุวรรณ โดยใช้ทฤษฎีระบบโลก ซึ่งตามแนวทฤษฎีนี้มีภาพ 2 ภาพซ้อนเหลื่อมกันอยู่ ภาพหนึ่งเป็นภาพเฉพาะหน้าที่สหรัฐอเมริกาต้องการจะรักษาความเป็นเอกภิมหาอำนาจและเขตอิทธิพลในเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไว้ ซึ่งเป็นเขตชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก อันนับได้ว่าเป็นพรมแดนด้านหนึ่งของสหรัฐ ถ้าหากรักษาอำนาจและอิทธิพลในเขตนี้ไม่ได้ก็จะกระทบต่อความมั่นคงอย่างยิ่งของสหรัฐ โดยเฉพาะในเขตแดนนี้มีประชากรที่มีความแตกต่างกันทั้งทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมกับของสหรัฐ ต่างกับทางชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก ที่มีความคล้ายคลึงกันมากกว่า ในบรรดาประเทศชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกมีแต่ประเทศจีนอันใหญ่กว้าง มีประชากรมากที่สุด และกำลังพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมอย่างขนานใหญ่เท่านั้น ที่มีศักยภาพที่จะขึ้นมาท้าทายอำนาจของสหรัฐอเมริกาได้ เพราะว่าประเทศจีนยังมีพันธมิตรได้แก่ชาวจีนโพ้นทะเลจำนวนมากหลายสิบล้านคนที่ไม่มีความชำนาญทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีประชากรหลายร้อยล้านคน การโจมตีค่าเงินของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจทั่วทั้งภูมิภาคทรุดตัวลง เท่ากับเป็นการลดอิทธิพลของจีน เป็นการปิดล้อมจีนในทางเศรษฐกิจ (ต่างกับในสมัยสงครามเย็นที่ใช้การปิดล้อมประเทศจีนในทางทหารและการเมือง) เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในการโจมตีค่าเงินดอลลาร์ฮ่องกงและเงินหยวนของจีนต่อไป ทำให้เศรษฐกิจของจีนซึ่งส่วนใหญ่ยังพึ่งตนเองต้องพึ่งพาตลาดโลกมากขึ้น

อีกภาพหนึ่งเป็นภาพพื้นหลัง เป็นการขับเคลื่อนขนาดใหญ่ของระบบทุนนิยมเองที่จะเปลี่ยนผ่านจากระบบทุนนิยมที่เป็นอยู่ ภาพนี้นักคิดของระบบทุนนิยมเองหลายท่าน เช่นปีเตอร์ ดรักเกอร์ และอัลวิน ทอฟเลอร์ ก็มีความเห็นเช่นนั้น ว่าระบบทุนนิยมกำลังจะขับเคลื่อนสู่สังคมหลังระบบทุนนิยมด้วยแรงผลักดันจากการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีตลอดจนเทคนิคการจัดการอย่างรวดเร็ว แต่ตามทฤษฎีระบบโลกนี้เห็นว่าการเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมหลังทุนนิยม เป็นวิกฤติใหญ่และเป็นรากเหง้าของวิกฤติทั้งปวงที่โลกรวมทั้งประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะก่อภาวะสงครามและความรุนแรงมากกว่า สงครามทางเศรษฐกิจเป็นเรื่องหนึ่ง กระทั่งอาจเกิดสงครามทางทหารได้อีกด้วย

ตามแบบจำลองนี้จึงเห็นว่าการมองวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้จากมุมมองที่แคบกว่า เช่นจากภาวะเงินฝืด ความประพฤติอันทรยศ แม้กระทั่งทฤษฎีการพัฒนาผิดทางจะไม่อาจแก้ปัญหานี้ได้ เพราะวามองความรุนแรงของปัญหามีวิกฤติน้อยไป เกิดความประมาท จำแนกพันธมิตรและฝ่ายตรงข้ามผิดพลาดได้

ทฤษฎีหรือแบบจำลองต่างๆ ตามที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถอธิบายสภาพและสาเหตุของภาวะวิกฤติ ที่กำลังเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกับความจริงในระดับที่แน่นอนหนึ่ง ขณะที่ก็มีความแตกต่างในมุมมองและระดับของการมองปัญหา การสังเคราะห์ทฤษฎีหรือแบบจำลองทั้งหมดนี้เข้าด้วยกัน อาจจะช่วยทำให้เข้าใจวิกฤติเศรษฐกิจของชาติและของภูมิภาคได้ชัดเจนรอบด้านขึ้น มองเห็นความยากลำบากในการแก้ไขซึ่งย่อมมีความกว้างขวางสลับซับซ้อนและยืดเยื้อยาวนาน พร้อมกับจะช่วยให้ไม่ตกอยู่ในความประมาทหลงระเริงอย่างที่เคยเป็นมา

แนวทางแก้ไขและแนวโน้ม

แนวทางแก้ไขปัญหาที่เสนอและมีการลงมือปฏิบัติมีอยู่ 2 แนวใหญ่ด้วยกัน ได้แก่แนวทางหลักกับแนวทางเลือก ซึ่งดูจากแนวทางแก้ปัญหาและการปฏิบัติแล้วก็จะเห็นแนวโน้มของสังคมไทยได้ว่าหลังวิกฤติแล้วจะมีรูปลักษณะอย่างไร

แนวทางหลักที่ใช้แก้ปัญหา

แนวทางหลักอาจเรียกรวมได้ว่าเป็นแนวทาง "IMF-ธนาคารโลก-ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย" ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางนี้มีทั้งด้านภายนอกและภายใน ด้านภายนอกได้แก่กลุ่มทุนโลก โดยเฉพาะกลุ่มทุนสหรัฐ ญี่ปุ่น และยุโรปตะวันตก ด้านภายในได้แก่ชนชั้นนำของประเทศ จำแนกได้เป็นพรรคการเมืองทุกพรรค ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านในปัจจุบัน ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ กลุ่มนายธนาคารและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และนักวิชาการในสถาบัน/หน่วยงานที่มีอำนาจกำหนดนโยบาย (Technocrats) เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ สถาบันพัฒนาประเทศไทย หรือ ทีดีอาร์ไอ เป็นต้น

ตามแนวทางนี้ต้องการแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจให้บังเกิดผลเร็วที่สุด ตามปรัชญาเศรษฐกิจเสรีและการแข่งขันในกระแสโลกาภิวัตน์ โดยมีความเชื่อว่าประเทศไทยจะอยู่รอดและเจริญเข้มแข็งได้ เมื่อสามารถเอาชนะการแข่งขันในกระแสโลกาภิวัตน์เท่านั้น การปิดประเทศมีแต่เป็นการทำลายตนเอง สำหรับมาตรการในการแก้ไขมีอยู่หลายข้อหลายด้าน จึงมักเรียกว่าเป็นมาตรการเบ็ดเสร็จ เช่น 6 แนวทาง 25 มาตรการที่คณะรัฐมนตรีประกาศใช้เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2541

มาตรการแก้ปัญหาวิกฤติทั้งหมดตั้งแต่ดำเนินการมามีสาระและความมุ่งหมายสำคัญคือ

- 1) ลดทอนการใช้จ่ายของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- 2) สร้างเสถียรภาพค่าเงินบาท
- 3) ดึงเงินทุนต่างประเทศให้ไหลกลับมาหรืออย่างน้อยหยุดการไหลออก
- 4) ปรับปรุงระบบโครงสร้างสถาบันการเงินของประเทศทั้งหมด
- 5) เปิดประเทศให้เสรีขึ้นอีก ในกิจการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเงินการธนาคาร กิจการโทรคมนาคม การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ การพิมพ์โฆษณา
- 6) การแก้ปัญหาหนี้สินของภาคธุรกิจเอกชน โดยเฉพาะในกิจการที่มีขนาดใหญ่
- 7) การปฏิรูปการเมือง เพื่อสร้างธรรมรัฐ (Good Governance)
- 8) การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
- 9) การส่งเสริมการส่งออก รวมทั้งการท่องเที่ยว
- 10) การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของประเทศ หรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศในตลาดโลก
- 11) การแก้ปัญหาการว่างงาน รวมทั้งการฟื้นฟูภาคเกษตรกรรมและชุมชนในชนบท
- 12) การรักษาคุณภาพหรือปริมาณทางการศึกษา การแพทย์และสาธารณสุข เช่น พยายามรักษาจำนวนนักเรียนในสถาบันการศึกษาไว้ มิให้ต้องออกไปกลายคนเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาจากสาระและความมุ่งหมายข้างต้นจะพบว่าสิ่งที่ทำประสบความสำเร็จชัดเพียงใน 2 ข้อแรกเท่านั้น ข้ออื่น ๆ กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินงานหรือยังไม่ประสบผลชัดแจ้ง บางประการก็ไม่เข้าเป้า เช่น การส่งเสริมการส่งออกและการท่องเที่ยวที่เชื่อกันว่าจะเป็นตัวดึงเศรษฐกิจให้ฟื้นปวงภาวะถดถอยได้ ก็ไม่ได้ผลตามที่คาดหมาย ทั้งหมดนี้แสดงว่าวิกฤติเศรษฐกิจของไทยมีความหนักหน่วงรุนแรง เกี่ยวเนื่องกับปัญหาอื่นทั้งด้านการเมือง สังคมและวัฒนธรรม มีปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขมากและคงจะใช้เวลาในการฟื้นฟูประเทศยาวนานกว่าที่คาดหมาย

หนึ่งเนื่องจากมีมาตรการมากและในการปฏิบัติจริงเกิดปัญหา จึงมีความขัดแย้งทางความคิดเห็นขึ้นเป็นระยะ ว่าควรจะทำอย่างไร ข้อขัดแย้งที่เด่นประการหนึ่งได้แก่ความขัดแย้งระหว่างการลดการใช้จ่ายและการสร้างเสถียรภาพค่าเงินบาทกับการเสริมสภาพคล่องให้แก่ภาคการผลิตที่แท้จริง นอกจากนี้ยังมีข้อวิจารณ์สำคัญอีกข้อหนึ่ง นั่นคือ มาตรการทั้งหมดนี้เป็นความช่วยเหลือคนรวย ละเลยคนจน

แนวทางเลือกในการแก้ปัญหา

สำหรับแนวทางเลือกในการแก้ปัญหามีที่สำคัญ 3 แนวทางด้วยกัน ทางหนึ่งได้แก่ "หนึ่งครัวเรือน สองวิธีการผลิต" ที่เสนอโดยวารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง ทางที่สองได้แก่ การปฏิรูปสังคม บุคคลสำคัญที่เสนอแนวคิดนี้ได้แก่ น.พ.ประเวศ วะสี และแนวทางที่สามได้แก่ ยุทธศาสตร์ภาคประชาชน เสนอโดย "ยุค ศรีอารยะ"

1. "หนึ่งครัวเรือน สองวิธีการผลิต"

แนวคิดนี้เกิดจากการผสมผสาน ระหว่างทฤษฎีนีโอคลาสสิกกับเศรษฐศาสตร์การเมือง นั่นคือมีด้านที่ยอมรับระบบทุนนิยม และกระแสโลกาภิวัตน์ แต่ก็มีด้านที่เน้นการเชื่อมั่นตนเองพึ่งตนเอง ไม่ยอมให้กระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งแท้จริงเป็นกระแสของตะวันตกหรือสหรัฐอเมริกาครอบงำ

การฟื้นฟูเศรษฐกิจ-สังคมตามแนวคิดนี้ อยู่ที่ยกมองเข้ามาข้างใน ไม่ใช่มองออกไปข้างนอก เช่น การพึ่งเงินทุนนอก เทคโนโลยีและวัตถุดิบนอก และตลาดภายนอก การมองเข้ามาข้างในจึงเน้นความเชื่อมั่นของนักลงทุนในประเทศและตลาดภายในประเทศ เป็นต้น สำหรับชนบทที่มีประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่จะต้องมีสถาบันการเงินในท้องถิ่น เพื่อตัดทอนความสัมพันธ์ทางการเงินกับเมืองใหญ่ที่ผูกโยงกับทุนโลก ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ถูกผลกระทบจากการแก๊งกำไรในตลาดเงินและตลาดทุนของกลุ่มทุนโลก จะต้องมีการลงทุนทางสังคมให้มากขึ้นแทนที่จะเน้นการลงทุนสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการส่งออก การลงทุนทางสังคมจะช่วยให้ประชาชนไทยมีสุขภาพและการศึกษาที่ดีและเหมาะสม มีระบบประกันสังคมที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นในหนึ่งครัวเรือนจึงสามารถมี 2 วิธีการผลิต วิธีหนึ่งเป็นการผลิตพอเพียงเพื่อกินและใช้ อีกวิธีหนึ่งผลิตเป็นสินค้าเข้าสู่ตลาดโลก เรียกได้ว่าเป็นธุรกิจชุมชน ซึ่งได้มีการทดลองปฏิบัติจุดหนึ่งก็ที่ชุมชนหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

นอกจากนี้ยังมีการเสนอให้คิดจัดทำโครงการใหญ่ในประเทศ เช่นการขุดคอคอดกระ ซึ่งจะเป็นการดึงเงินทุนจำนวนมหาศาล และสร้างงานต่อเนื่องขึ้นมากมายด้วย

2. แนวทางปฏิรูปสังคม

แนวทางนี้มีความเชื่อพื้นฐานอยู่ 2 ประการ และมีทิศทางในการปฏิรูป 7 ประการ ความเชื่อพื้นฐานประการแรก ได้แก่ การพัฒนาที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาแบบมองด้านเดียวไม่ได้มองจากองค์รวม ทางแก้ปัญหาจึง

ต้องแก้แบบองค์รวมทั้งหมด จะแก้เพียงด้านเศรษฐกิจ หรือสถาบันการเงิน ปัญหาเงินฝืด อย่างที่ทำงานอยู่นั้นย่อมไม่เพียงพอ และไม่อาจแก้ปัญหาวิกฤติครั้งนี้ได้ ความเชื่อพื้นฐานประการที่ 2 ได้แก่กระแสของโลกในปัจจุบันไม่ได้เป็นไปในทางโลกาภิวัตน์เพียงด้านเดียว ยังมีอีกกระแสหนึ่งที่อยู่ลึกกว่าและเป็นจริงกว่าได้แก่กระแสประชาสังคม (Civil Society) โดยมีชุมชนที่พึ่งตนเองได้ทั้งทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคมวัฒนธรรม นั่นคือมีความรู้ความสามารถในการทำมาหากิน การบริหารจัดการชุมชนรวมทั้งสภาพแวดล้อมธรรมชาติ มีการส่งเสริมแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาของชุมชน สร้างวิถีดำเนินชีวิตหลากหลายที่เป็นสุข เจริญก้าวหน้า และยั่งยืน

การแก้ปัญหาวิกฤติครั้งนี้จึงต้องเริ่มต้นด้วยปัญญา ซึ่งเป็นเบื้องต้นของการปฏิรูปทั้งหมด จะต้องทำให้เกิดปัญญาว่าชีวิตที่ดี สังคมที่ดี การงานที่ดีคืออะไรเป็นต้น นอกจากนี้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความพอเพียงอย่างลึกซึ้ง เมื่อมีปัญหาขึ้นแล้วการปฏิรูปด้านอื่นๆ เช่น ด้านการปฏิรูปการเมือง สร้างธรรมรัฐทั้งในภาครัฐและเอกชน การสร้างธุรกิจชุมชน การปฏิรูปทางการศึกษา เป็นต้น ก็เป็นเรื่องที่ทำได้พร้อมกันไป

แนวคิดนี้มีการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งในวงการองค์กรสาธารณประโยชน์ (NGO) ตลอดจนผู้มีอำนาจทางการเมืองและการกำหนดนโยบายบางส่วน นอกจากนี้แนวทางปฏิรูปสังคมมีทิศทางแก้ไขหลายประการที่สอดคล้องกับแนวทางแก้ปัญหาชุด "IMF-ธนาคารโลก-ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย" เช่นการปฏิรูปการเมือง การสร้างธรรมรัฐทั้งในภาครัฐและเอกชน การฟื้นฟูชุมชนในชนบท และการปฏิรูปทางการศึกษา แต่มีจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน นั่นคือตามแนวทางปฏิรูปสังคมต้องการสร้างประชาสังคมและชุมชนที่มีภูมิปัญญา แต่แนวทาง IMF ๗ เน้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในกระแสโลกาภิวัตน์

3. ยุทธศาสตร์ภาคประชาชน

แนวคิดนี้เห็นว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะสงคราม เป็นสงครามทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจแปรเป็นสงครามทางทหารขึ้นมาก็ได้ การจะเอาตัวรอดพ้นจากหายนะครั้งนี้ประชาชนจำต้องมียุทธศาสตร์การสู้รบอย่างเอาใจจริงเอาใจเนื่องจากยุทธศาสตร์ภาครัฐนั้นไร้ประสิทธิภาพที่จะแก้วิกฤติได้ ยิ่งไปกว่านั้นยังมีแนวโน้มที่จะไปร่วมมือกับกลุ่มทุนโลกในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งจะเป็นการซ้ำเติมประเทศให้ตกเหวหายนะเร็วขึ้นไปอีก

ยุทธศาสตร์ภาคประชาชนเริ่มต้นที่ฝ่ายประชาชนจะต้องผนึกกำลังกันทั่วประเทศ และยังคงรวมกันกำลังกับประชาชนอื่นในภูมิภาคนี้ซึ่งประสบชะตากรรมเดียวกันเนื่องจากการถูกเอาเปรียบเอารัดจากกลุ่มทุนโลก ในข้อต่อมาจะต้องมีแนวคิดและการปฏิบัติที่หลากหลาย แนวคิดนั้นควรประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 สาย ได้แก่ ยุทธศาสตร์วัฒนธรรมชุมชน เน้นชนบท ชุมชนและคนเป็นศูนย์กลาง ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจการเมือง เน้นเมือง ชนชั้นกรรมาชีพและการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ-การเมือง ยุทธศาสตร์สายพุทธศาสนา เน้นการเปลี่ยนแปลงทางศีลธรรมและจิตใจ และยุทธศาสตร์นิเวศวิทยาการเมือง เน้นการปฏิวัติกระบวนการทัศน์ใหม่ ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 นี้จะประสานกันโดยการปฏิบัติที่หลากหลาย ไม่มีศูนย์กลางเดียว และท้ายสุดต้องกำหนดยุทธศาสตร์เฉพาะหน้าในการต่อสู้ตามสถานการณ์ที่เป็นจริง

แนวคิดนี้อยู่ในระยะการเผยแพร่ และมีการถกเถียงกันในสื่อมวลชนมากขึ้น แต่ยังไม่ได้มีองค์กรหรือพรรคการเมืองใดประกาศยึดถือแนวคิดยุทธศาสตร์ภาคประชาชน

มองแนวโน้ม

วิกฤติเศรษฐกิจ-การเมือง-สังคมของประเทศไทยครั้งนี้แม้ว่าจะมีความหนักหน่วงรุนแรงและยาวนาน ผ่านมาแล้วกว่า 1 ปีก็ยังไม่ได้เห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ ขณะเดียวกันก็เกิดความสับสนในตัวปัญหาและทางแก้ไข เกิดเหตุการณ์ใหม่ ๆ ที่สลับซับซ้อน จนยากที่จะทำนายได้ชัดเจนว่าสังคมไทยเมื่อผ่านวิกฤติแล้วจะมีรูปแบบลักษณะเช่นใด แต่หากสถานการณ์ยังคงคลี่คลายไปตามแนวทางที่เป็นมาก็พอจะทำนายแนวโน้มหลักของสังคมไทยในระยะใกล้ได้ดังต่อไปนี้

เศรษฐกิจสังคมไทยมีแนวโน้มผูกพันกับกลุ่มทุนโลกในกระแสโลกาภิวัตน์มากยิ่งขึ้น ไม่ใช่ข้อยกเว้น ภาคการผลิตและบริการที่สำคัญ ได้แก่ภาคการเงินการธนาคารรวมทั้งการประกันชีวิตและประกันภัย อุตุสาหกรรมพื้นฐานได้แก่ปิโตรเคมี และเหล็กเป็นต้น กิจกรรมด้านการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ กิจกรรมด้านโทรคมนาคม การค้าปลีก การพิมพ์โฆษณา(รวมโทรทัศน์) จะมีกลุ่มทุนข้ามชาติเข้ามามีบทบาทมากขึ้น โดยกลุ่มทุนภายในประเทศไม่น้อยจำเป็นต้องรวมกิจการกับทุนข้ามชาติ ทั้งนี้ไม่นับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ ยาและเวชภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มทุนโลกมีบทบาทมากอยู่แล้ว การผูกขาดหรือกึ่งผูกขาดที่เคยปฏิบัติมานานจะถูกจำกัดหรือลดทอนลงอย่างมาก รูปแบบองค์กรรัฐและธุรกิจเอกชนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด ด้านหนึ่งไปผูกพันกับกลุ่มทุนโลกหรือเป็นไปตามมาตรฐานของกลุ่มทุนโลก อีกด้านหนึ่งมีระบบตรวจสอบดีขึ้น กระจายอำนาจมากขึ้น ระบบอุปถัมภ์เจือจางลง การแข่งขันเข้มข้นขึ้น ทั้งทั้งสังคมมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงรวดเร็วเหมือนพลิกฝ่ามือ มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิดผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นธุรกิจชุมชน ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างชนบทกับระดับโลก ทางด้านวัฒนธรรมจะผสมกลมกลืนเข้ากับระดับโลกมากขึ้นทั้งในด้านภาษา การศึกษา คุณค่า ค่านิยม ตลอดจนจนท่งงานองการดำเนินชีวิต

อย่างไรก็ตามการเคลื่อนย้ายทางเศรษฐกิจ-สังคม-การเมืองดังกล่าวเป็นกระบวนการใหญ่ มีการได้ประโยชน์และเสียประโยชน์ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงซึ่งเปลี่ยนแปลงยาก ดังนั้นจึงอาจจะมีการต่อสู้จากกลุ่มและฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรักษาหรือแย่งยึดผลประโยชน์ทั้งทางวัตถุและทางจิตใจกันอย่างค่อนข้างรุนแรง อาจมีการพลิกผันของสถานการณ์ไปต่าง ๆ จึงควรให้ความสนใจติดตามปัจจัยสำคัญ 9 ด้านต่อไปนี้ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการดำเนินของสังคมไทยอย่างสำคัญ

ปัจจัยสำคัญที่ไม่ควรละเลย

1. ความยากจนฉับพลันกับความอ่อนแอและความไม่สงบทางสังคม

ในช่วงเวลาสั้น ๆ ประเทศไทยพบว่าตนเองยากจนลงอย่างฉับพลัน ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศหดหายเกือบหมดหนี้สินของประเทศล้นพ้นตัว ต้องใช้เวลานานหลายสิบปีกว่าจะชดเชยให้หมด ค่าเงินบาท ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ตกถึงเหว สถาบันการเงินกว่า 50 แห่งถูกสั่งปิด มูลค่าหุ้นธนาคารบางแห่งถูกลดลงพันเท่า สถานประกอบการในกิจการที่ถือว่ามั่นคงต้องปิดกิจการเป็นว่าเล่น จำนวนผู้ว่างงานพุ่งสูงลิ่ว ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มสูงอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนในรอบ 10 ปี กล่าวอย่างสั้น ๆ ความมั่งคั่งที่สั่งสมมายาวนานหลายสิบปี ในช่วงของการพัฒนาประเทศดูเหมือนว่าจะหายดับไปในพริบตา

ความยากจนฉับพลันที่ยืดเยื้อยาวนานย่อมก่อความอ่อนแออย่างทั่วด้าน เช่นทางทหารย่อมขาดเงินในการฝึกซ้อมและพัฒนาอาวุธ ทางการศึกษาเกิดปัญหาการออกจากโรงเรียนกลางคันหรือมาตรฐานการเรียนการ

สอนต่ำลง ทางสาธารณสุขจะขาดกำลังคนและวัสดุอุปกรณ์มากขึ้น ในทางเศรษฐกิจมาตรฐานการครองชีพลดต่ำลง เป็นต้น ดังนั้นจึงก่อความตึงเครียดอย่างสูงในสังคมด้วย บ่มความรู้สึกไม่พึงพอใจ จนอาจเกิดความไม่สงบในสังคมขึ้นได้

ตั้งแต่เกิดวิกฤติมา แม้ว่าเกิดความรู้สึกคับข้องใจ แต่กล่าวโดยทั่วไปสังคมไทยยังสงบอยู่ ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เป็นต้นว่าชนชั้นกลางยังสามารถใช้ความมั่งคั่งที่ยังเหลืออยู่ประคับประคองฐานะความเป็นอยู่ของตนต่อไปได้ ภาคเกษตรและชนบทของไทยยังสามารถรองรับวิกฤติครั้งนี้ได้ ไม่เกิดภาวะความอดอยาก มีการกู้เงินจากธนาคารโลกเพื่อการลงทุนทางสังคมบรรเทาปัญหาการว่างงานและอื่น ๆ ท้ายสุด ได้แก่ ความสามารถของชาวไทยเองในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ อย่างไรก็ตามหากวิกฤติครั้งนี้ยืดเยื้อต่อไปความอ่อนแอและความตึงเครียดในสังคมย่อมเพิ่มทวีขึ้น สามารถกลุกลามเป็นเหตุการณ์ใหญ่อย่างคาดไม่ถึง

2. การรับพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาจากประเทศพัฒนาแล้ว

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศพัฒนาแล้วมีการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยีข่าวสาร เทคโนโลยีชีวภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ว่าด้วยวัสดุ เทคโนโลยีทางทหาร เทคโนโลยีด้านอวกาศ ความรู้เหล่านี้แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว จนเกิดความตื่นเนื้อและการแข่งขันทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้นทั่วไป ทำให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องเปิดประเทศของตนและมักต้องซื้อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเหล่านี้ในราคาสูง ทำให้ประเทศของตนต้องขึ้นต่อและเป็นหนี้สูงขึ้น

กรณีประเทศไทยที่สั่งเข้าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากตะวันตก (รวมทั้งญี่ปุ่น) เป็นเวลานาน ซึ่งถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านนี้ การแก้วิกฤติภัยก็จะสำเร็จ

3. วิกฤติศรัทธา

วิกฤติศรัทธามักเกิดขึ้นในยามประสบความยากเข็ญหรือเกิดความรู้สึกคับข้องใจยาวนานอย่างหาทางออกไม่ได้ วิกฤติศรัทธานี้อาจจะเกิดต่อผู้นำ การนำ และระบบ ในประเทศไทยเคยเห็น ๆ เหมือนว่าวิกฤติศรัทธายังไม่เกิดขึ้นรุนแรง แต่พิจารณาจริง ๆ แล้วจะเห็นว่าเกิดขึ้นอย่างแผ่ซ่านซึมลึก เช่นแต่ก่อนรู้สึกว่ารบบราชการอื้อย่ำ เข้าขามเย็นขาม ทำตัวเป็นเจ้านายประชาชน และเต็มไปด้วยการคอรัปชั่น เมื่อมีนักการเมืองเข้าบริหารปกครองประเทศในช่วง "ประชาธิปไตยเต็มใบ" ก็เกิดความไม่พึงพอใจนักการเมืองโดยรวมอย่างสูง มีการวิพากษ์วิจารณ์กันในสื่อมวลชนถึงขั้นเรียกได้ว่าเป็นการตำหนิ บางคนถึงกับเรียกร้องให้นักการเมืองหยุดเล่นการเมืองสัก 2 ปี เพื่อไม่ให้ประเทศชาติบอบช้ำ ขณะนั้นยังมีความคิดกันว่าภาคธุรกิจเอกชนของไทยนั้นมีประสิทธิภาพและความสามารถสูง แต่วิกฤติครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า ในภาคธุรกิจเอกชนเองก็มากด้วยความละโมภ ไม่โปร่งใสไม่ซื่อสัตย์ ขาดวิสัยทัศน์ พอ ๆ กัน ระบบราชการ นักการเมือง และนักธุรกิจประกอบกันขึ้นเป็นชนชั้นนำของสังคมไทย ซึ่งพบว่าทั้งหมดมีปัญหาค่อนข้างร้ายแรง

วิกฤติศรัทธา ไม่ได้จำกัดอยู่ที่ผู้นำและการนำเท่านั้น หากยังกำลังซึมซาบไปสู่ระบบสังคม เช่น พบว่าสถาบันสังคมจำนวนมาก เกิดปัญหาทางด้านความน่าเชื่อถือศรัทธา ตั้งแต่ด้านครอบครัว การศึกษา ไปจนถึงศาสนา ความอ่อนแอและความไม่สงบทางสังคมก็ตี การถูกขัดพาไปโดยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตะวันตก ที่เราได้คิดขึ้นเองก็ตี เหล่านี้ยิ่งเพิ่มความรุนแรงของวิกฤติศรัทธาให้สูงขึ้น

ในเรื่องเดียวกันนี้ ที่สหรัฐฯก็มีรายงานผลการสำรวจทางสังคมวิทยาชิ้นหนึ่ง ชี้ว่าเกิดกระแสวิกฤติศรัทธาในสังคมสหรัฐอเมริกา ทั้งในหมู่คนหนุ่มสาวและวัยอื่นที่มองเห็นสถาบันสังคม เช่นครอบครัวและการเมืองเต็มไปด้วยความเน่าเฟะ หมดพลังที่จะขับเคลื่อนประวัติศาสตร์ (Bangkok Post .26/8/98)

4. การเสนอทางเลือกหลากหลายและการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

กล่าวกันว่าวิกฤติก็คือโอกาส วิกฤติใหญ่ครั้งนี้ก็เป็นการเปิดโอกาสครั้งใหญ่ด้วยเช่นกัน เป็นต้นว่า แ่งคิดข้อเสนอ และทางเลือกต่าง ๆ ที่ในครั้งเศรษฐกิจยังพองตัวอยู่ก็ไม่ได้มีการรับฟังหรือนำมาขบคิดปฏิบัติ ในยามเกิดวิกฤติเช่นนี้ก็เกิดปรากฏการณ์เสนอแ่งคิดทางเลือกในการปฏิบัติกันอย่างกว้างขวาง และบางส่วนได้มีการนำไปปฏิบัติกันจริงจิงในระดับหนึ่ง ตัวอย่างเช่น การแพทย์ทางเลือก ซึ่งมีผู้เสนอมานานแล้ว แต่ไม่เป็นที่สนใจ เพราะผู้คนมักแต่ให้ความสำคัญแก่เครื่องมือการแพทย์ที่ทันสมัย โรงพยาบาลที่สะอาดโอโง่ง หรือแพทย์ชั้นหนึ่ง แต่เมื่อมีปัญหาทางการเงินและการเงินก็เกิดการให้ความสนใจแก่การแพทย์ทางเลือกกันมากขึ้น หรือพากันเห็นพ้องว่า การดูแลสุขภาพให้แข็งแรงดีกว่าการรักษาความป่วยไข้

การเสนอทางเลือกหลากหลายและการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ เป็นกระบวนการลองผิดลองถูก ต้องการทั้งความคิดริเริ่มและความกล้าหาญซึ่งในยามปกติไม่ค่อยได้กระทำกัน การริเริ่มสิ่งใหม่ในยามนี้แม้เริ่มต้นอย่างเล็ก ๆ อาจจะมีผลกระทบมหานาศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญในระบบ เช่นระบบการศึกษาและสาธารณสุข วิธีการดำเนินชีวิต

5. บทบาทของรัฐ

ในช่วงเศรษฐกิจฟองเกิดความคิดกันทั่วไปว่าบทบาทของรัฐบาลจะต้องเปลี่ยนไป จากการเป็นผู้กำกับควบคุม เป็นผู้ดูแลสนับสนุน และลดบทบาทในฐานะผู้ผลิตลง นั่นคือการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พร้อมกับการให้ธุรกิจเอกชนเข้ามาทำงานในส่วนที่เคยเป็นงานของรัฐบาลมากขึ้นในทุกด้านเท่าที่จะเป็นไปได้ กระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจและการสนับสนุนธุรกิจเอกชนให้มีบทบาทมากขึ้นได้กระทำต่อเนื่องกันมาหลายรัฐบาล เช่นในเรื่องโทรคมนาคม เป็นต้น การแปรรูปรัฐวิสาหกิจและการสนับสนุนเอกชนให้มีบทบาทมากขึ้น ตั้งอยู่บนสมมุติฐานว่าภาคธุรกิจเอกชนมีความเข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพมากกว่าภาครัฐ แต่เมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ก็พบว่าภาคธุรกิจเอกชนหาได้มีความแข็งแกร่งอย่างที่ตั้งสมมุติฐานไว้ จนกระทั่งภาครัฐต้องเข้าไปโอบอุ้มช่วยเหลือ และเครดิตระหว่างประเทศที่พอมักก็เป็นเครดิตของภาครัฐ ดังนั้นการแปรรูปรัฐวิสาหกิจหรือการสนับสนุนเอกชนให้มีบทบาทมากขึ้นในยามนี้จึงเท่ากับเป็นการสนับสนุนให้กลุ่มทุนต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มทุนใหญ่ของโลกเข้ามามีอิทธิพลในเศรษฐกิจไทยอย่างหนาแน่นยิ่งขึ้น

นโยบายของรัฐบาลปัจจุบันยังมุ่งเน้นในเรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และการสนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทมากขึ้น ขณะที่สภาพวิกฤติบีบให้รัฐบาลต้องมีหน้าที่บทบาทมากยิ่งขึ้นในการนำพาประเทศให้พ้นภัยใหญ่ นี่เป็นความขัดแย้งที่น่าติดตามอย่างหนึ่ง

6. ความคิดชาตินิยมและการมองเข้ามาข้างใน

นายณะทางเศรษฐกิจได้ปลูกฝังความคิดชาตินิยมตื้นเขินที่โน่นที่นี้ ปรากฏเป็นข่าวและแสดงออกตามสื่อมวลชนเป็นระยะ แต่ยังไม่ถึงขั้นเป็นกระแส พร้อมกับความคิดชาตินิยมก็มีการเรียกร้องให้มองเข้ามาข้างใน การหวังพึ่งตนเอง สร้างความแข็งแกร่งด้วยตนเอง แทนที่จะหวังพึ่งการสนับสนุนช่วยเหลือจากภายนอก

ความคิดชาตินิยมและการมองเข้ามาข้างในที่ปรากฏเป็นข่าวและแสดงออกตามสื่อมวลชน เช่น โครงการไทยช่วยไทย การเสนอให้มีการพักชำระหนี้หรือ (ที่ใช้คำถ้อยให้อ่อนลงว่า) การยืดเวลาชำระหนี้ต่างประเทศ ซึ่งเท่ากับเป็นการปิดประเทศชั่วคราว นอกจากนี้ยังมีการแสดงความไม่พอใจหรือวิตกกังวลกรณีต้องเข้าโครงการที่ตีความได้ว่าเป็นการเสียอธิปไตยแก่ IMF การขายรัฐวิสาหกิจ หรือการยินยอมให้ต่างชาติซึ่งที่สำคัญคือกลุ่มทุนโลกถือครองที่ดินในประเทศ

ในประเทศไทยความคิดชาตินิยมเป็นพลังสำคัญในการต้านหรือชลอกระแสโลกาภิวัตน์ (ในประเทศอื่นหลายประเทศใช้ความเชื่อทางศาสนา) ถ้าหากวิกฤติเศรษฐกิจยืดเยื้อออกไปยาวนาน ความทุกข์ยากเดือดร้อนเพิ่มขึ้นอย่างมองไม่เห็นทางออก การส่งออกและการท่องเที่ยวที่หวังว่าจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจไม่ได้ผล การคิดพึ่งมิตรมหาอำนาจทางเศรษฐกิจก็มีแต่จะถูกยึดกิจการหรือถูกกีดกันทางการค้า ในสถานการณ์เช่นนี้ความคิดชาตินิยมซึ่งผุดขึ้นเป็นจุด ๆ ก็มีแนวโน้มที่จะต่อเชื่อมเป็นกระแส และกระแสดังกล่าวก็มีความเป็นไปได้ที่จะต่อเชื่อมกับกระแสชาตินิยมของประเทศเพื่อนบ้านที่ตกอยู่ในชะตากรรมเดียวกัน

หากกระแสชาตินิยมเกิดขึ้นแล้ว สถานการณ์อาจเกิดความผันผวนได้มาก สังคมไทยจะมีแนวโน้มเป็นลักษณะปิดมากขึ้น

7. การปฏิรูปการเมือง

เป็นการเคลื่อนไหวสำคัญในการสกัดกั้นกระแสวิกฤติศรัทธา กระทั่งเป็นการสร้างศรัทธาใหม่ขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเงื่อนไขหลักในการรวมพลังภายในชาติ และเป็นกุญแจสำหรับการแก้วิกฤติและวางรากฐานความเข้มแข็งของประชาชาติ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นเบื้องต้นของการปฏิรูปสังคม แต่เท่าที่เป็นอยู่พบว่าชนชั้นนำไม่ว่าจะอยู่ในระบบราชการ องค์กรธุรกิจ และพรรคการเมืองดูไม่กระตือรือร้นที่จะปฏิรูปการเมืองเท่าใดนัก เพราะว่าการปฏิรูปการเมืองตามแนวทางรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้นชนชั้นนำจะถูกตรวจสอบควบคุมเข้มข้นขึ้น ต้องมีการกระทำที่โปร่งใส และกระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น พฤติกรรมในระบบราชการ องค์กรธุรกิจ และเวทีการเมืองจึงยังไม่เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก ยังคงใช้วิธีบริหารจัดการในระบบอุปถัมภ์เส้นสาย มีการกีดกันการสร้างภาพ การทำลายล้างกันโดยคำนึงถึงผลประโยชน์เฉพาะหน้าส่วนตน เช่นคะแนนเสียง และการอยู่รอดของตน ส่วนชนชั้นกลางซึ่งควรจะเป็นพลังสำคัญในการผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการเมือง ก็มัวัวใจจดใจจ่อเรื่องเมื่อใดเศรษฐกิจจะฟื้นตัว

การปฏิรูปการเมืองจึงเป็นเครื่องบ่งชี้แนวโน้มสังคมไทยที่สำคัญอย่างหนึ่ง

8. ความเข้มแข็งของกลุ่มประเทศอาเซียน

ในช่วงที่ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการเติบโตทางเศรษฐกิจ มี 2 ประเทศได้รับสมญาว่าเป็น "เสือ" ทางเศรษฐกิจที่พุ่งทะยานไปเบื้องหน้า ประเทศไทยก็กำลังจะกลายเป็นเสือตัวที่สาม ส่วนประเทศอินโดนีเซียนั้นก็วิ่งไล่หลังมา กลุ่มประเทศอาเซียนได้รับการจับตามองไปทั่วโลกว่า จะเป็นกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ที่จะขึ้นมายืนอยู่ได้ด้วยตนเอง เพราะมีทั้งความมั่งคั่งในทรัพยากรธรรมชาติ จำนวนประชากรมาก ที่ตั้งที่ต่อเชื่อม 2 มหาสมุทรใหญ่

ถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญจุดหนึ่งของโลก ขณะเดียวกันประเทศในภูมิภาคนี้ อันได้แก่ เวียดนาม กัมพูชา ลาว ตลอดจนพม่าก็สนใจเข้าร่วมกลุ่มด้วย แต่เมื่อเกิดวิกฤติขึ้นก็พบว่าความเข้มแข็งของกลุ่มประเทศอาเซียนก็ตกลงพร้อมกับฟองสบู่ทางเศรษฐกิจ เกิดวิวาทะกันระหว่างประเทศ เช่นระหว่างสิงคโปร์กับมาเลเซียและอินโดนีเซีย นอกจากนั้นยังเกิดความแตกต่างทางความคิดในเรื่องการเกี่ยวพันอย่างสร้างสรรค์ที่ทางไทยเสนอให้มีการวิจารณ์กิจการภายในได้ และสนับสนุนโดยฟิลิปปินส์ แต่หลายประเทศไม่เห็นด้วย

ขณะที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจมีผู้เสนอแนวทางแก้ร่วมกันอยู่ประการหนึ่ง ได้แก่กลุ่มประเทศอาเซียนควรจะได้ผนึกกำลังกันไว้เพื่อช่วยเหลือกันในยามยาก เช่นมีการเสนอให้ใช้เงินสกุลของกลุ่มประเทศอาเซียนในการค้าระหว่างกัน เพื่อที่จะได้ไม่ต้องพึ่งเงินดอลลาร์สหรัฐมาก ลดทอนความรุนแรงจากการใช้เงินดอลลาร์โจมตีค่าเงินจากนักเก็งกำไรของกลุ่มทุนโลก กระทั่งมีการเสนอให้กลุ่มประเทศอาเซียนแสวงหาพันธมิตรในภูมิภาคเอเชียด้วยกัน ที่สำคัญได้แก่ญี่ปุ่นและจีน เพื่อเป็นกำลังต่อรองกับกลุ่มทุนตะวันตก ที่กำลังก้าวมาครอบงำในภูมิภาคนี้ อย่างเต็มที่ บ้างเสนอให้กลุ่มประเทศอาเซียนเรียนจากกลุ่มประเทศในยุโรปตะวันตกที่สามารถรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นขึ้นมาคานอำนาจของสหรัฐได้

ความสามารถในการจับกลุ่มรวมตัวอย่างแน่นแฟ้นในยามวิกฤติของกลุ่มประเทศอาเซียนจะเป็นข้อบ่งชี้อย่างหนึ่งว่าประเทศเหล่านี้มีคุณภาพะในการเอาชนะในเวลาที่ยากลำบากอย่างไร

9. ผลกระทบจากวิกฤติเอเชีย

วิกฤติเอเชียนี้อยู่ในระหว่างการเยียวยายังไม่ยุติ ถึงกระนั้นก็ยังส่งผลกระทบกว้างไกลไปทั่วโลก โดยเฉพาะต่อกลุ่มตลาดเกิดใหม่ อย่างเช่นรัสเซียถึงขั้นประกาศพักชำระหนี้และประกาศลดค่าเงิน นอกจากนี้วิกฤติการเงิน ยังเริ่มขยายสู่กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกกับประเทศในแถบละตินอเมริกาด้วย ดังนั้นถ้าหากวิกฤติเอเชียยังขยายตัวต่อไปอีก ผลกระทบก็ยิ่งรุนแรง กระทั่งอาจเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกได้ เหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อวิกฤติของประเทศไทยเอง

ผลกระทบจากวิกฤติเอเชียเป็นสิ่งที่เราควบคุมไม่ได้ แต่เราอาจเรียนรู้อะไรบางอย่างได้ นั่นคือถ้าหากวิกฤติที่เกิดขึ้นเริ่มลามจากประเทศตลาดเกิดใหม่เล็ก ๆ เช่นประเทศไทย แล้วลามไปทั่วภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชีย ขยายตัวไปยังประเทศตลาดเกิดใหม่ในภาคภูมิภาคอื่นทั่วโลก จนในที่สุดไปกระทบต่อประเทศตลาดเดิมอย่างเช่นกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตกและสหรัฐอเมริกาได้เช่นนี้ ย่อมแสดงว่าระบบทุนนิยมไม่ได้เข้มแข็งอย่างที่คิด มีจุดอ่อนร้ายแรงที่แฝงเร้นอยู่ เช่นการใช้จ่ายเกินตัวของรัฐบาล การผลิตและการบริโภคที่ไม่ยั่งยืน การตลาดและการจ้างงานที่ไร้เสถียรภาพ ถ้าหากเป็นเช่นนี้ การแก้ไขวิกฤติครั้งนี้จะยิ่งยากขึ้นไปอีก เพราะต้องทำพร้อมกับแก้ไขจุดอ่อนดังกล่าวไปพร้อมกัน เพื่อป้องกันมิให้สังคมไทยต้องประสบวิกฤติซ้ำซาก และอาจรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ

ประเทศไทยได้มาถึงที่ทางแยกสำคัญ เป็นช่วงวิกฤติใหญ่ที่ไม่เคยเกิดมาก่อนในระยะหลายสิบปีมานี้ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสอย่างไม่เคยมีมาก่อน สำหรับประชาชนไทยในการร่วมกันสร้างชาติใหม่

รายงานส่วนที่ 2

ประมวลสรุปข้อมูลข่าวความเคลื่อนไหวที่น่าติดตาม

(มิถุนายน-สิงหาคม 2541)

ประมวลสรุปข้อมูลข่าวความเคลื่อนไหวที่น่าติดตาม

(มิถุนายน-สิงหาคม 2541)

1. การเคลื่อนไหวด้านการผลิตและการค้า

1.1 การเคลื่อนไหวภาครัฐช่วงก่อน 15 มิ.ย. 2541

อนุสนธิจากการที่สภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศได้ทรุดต่ำลงอย่างมาก นับตั้งแต่ทางการได้ตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยการประกาศให้ค่าเงินบาทลอยตัวเมื่อเดือน ก.ค. 2540 เป็นต้นมา ค่าเงินบาทได้ตกต่ำลงอย่างรุนแรงจนเกือบถึงระดับ 50 บาทต่อดอลลาร์ในช่วงต้นปี 2541 นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย รัฐบาลไทยต้องประกาศปิดการดำเนินกิจการบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 56 แห่ง เหลือดำเนินกิจการต่อไปได้เพียง 2 แห่งในช่วงปลายปีที่แล้ว

ในการทบทวนภาพรวมเศรษฐกิจไทยในหนังสือแสดงเจตจำนงขอความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงิน ฉบับที่ 4 ที่ทางการไทยทำร่วมกับองค์การการเงินระหว่างประเทศ หรือ ไอเอ็มเอฟ เมื่อปลายเดือน มิ.ย. ที่ผ่านมามีว่า เศรษฐกิจไทยจะมีภาวะถดถอยกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม โดยอัตราการขยายตัวจะติดลบร้อยละ 4-5.5 การใช้จ่ายในประเทศด้านการอุปโภคบริโภคจะติดลบร้อยละ 8 ส่วนการลงทุนก็จะติดลบร้อยละ 24 ฐานะการคลังด้านดุลเงินตราต่างประเทศคาดว่าจะขาดดุลร้อยละ 2.4 และขาดดุลในภาคธุรกิจอีกร้อยละ 0.6 ส่วนอัตราเงินเฟ้อจะขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ 10.5 ต่อปี

นอกจากนั้นหนังสือแสดงเจตจำนงยังได้กล่าวถึงภาระหนี้ต่างประเทศว่า สิ้นปีนี้ไทยจะมีหนี้ต่างประเทศรวม 72,000 ล้านดอลลาร์ โดยเป็นหนี้ทางการ 32,300 ล้านดอลลาร์ หนี้เอกชน 57,000 ล้านดอลลาร์ โดยที่รัฐมีทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปีประมาณ 26,000-28,000 ล้านดอลลาร์ และฐานะซื้อขายล่วงหน้าของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ณ สิ้นปีจะมีตัวเลขติดลบ 9,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในช่วงปลายปีที่แล้วถึงต้นปีนี้ รัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีที่ก้าวขึ้นมาแทนที่รัฐบาลของ พล. อ. ชวลิต ยงใจยุทธ เมื่อเดือน พ.ย. ปีที่แล้ว เดิมคิดว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ภายในระยะเวลาเพียง 6 เดือน ก็เริ่มค่อยๆ ยอมรับว่าแก้ไขไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด ขณะที่ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเงินลุกลามไปทั่วทั้งภูมิภาคเอเชีย และเขตอื่นๆ ในโลกรวกับลูกกระพิน

วิ่งหาเงินแก้ปัญหาสภาพคล่อง

เดือน ม.ค. นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รมว. ก.คลัง ต้องเดินทางไปสหรัฐเพื่อขอให้ทางการสหรัฐทบทวนเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือของ ไอเอ็มเอฟ ใหม่ โดยเฉพาะเงื่อนไขเรื่องห้ามไม่ให้งบประมาณเกินดุลเกินร้อยละ 1 ต่อมาในเดือน ก.พ. เจ้าหน้าที่รัฐบาลที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเคลื่อนไหวเพื่อขอม่อนผันการชำระหนี้จากเจ้าหนี้ชาติต่างๆ ทั้งในยุโรป ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกาได้สำเร็จในระดับหนึ่ง ในวันที่ 6 ก.พ. ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีคำสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ไทย 3 แห่ง คือธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มหาชน) ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการลดทุนและเพิ่มทุน โดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนากระบวนการเงินจะเข้าเพิ่มทุนในนามของทางการ และในวันที่ 25 ก.พ. ข่าวคณะรัฐมนตรีผ่านมติการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลิตรละ 1 บาท ซึ่งเป็นมาตรการเดียวกับที่ทำให้คณะรัฐบาลภายใต้

การนำของ พล.อ.ชวลิต ต้องกระเด็นออกไปทั้งคณะเมื่อปลายปีที่แล้ว ทั้งนี้เพื่อที่จะประกันให้ได้รับการสนับสนุนจาก ไอเอ็มเอฟ ต่อไปอีก (มาตรการนี้จะทำให้รัฐบาลได้เงินพิเศษเพิ่มเข้ามาอีกประมาณ 10,000 ล้านบาท)

การออก พ.ร.ก. 4 ฉบับ - ฝ่ายค้านระบุช่วยเหลือ "คนล้มบนฟูก"

ในวันที่ 28 เมษายน ที่ประชุม คณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติรับรอง พระราชกำหนด 4 ฉบับ เพื่อส่งเสริมสภาพคล่องแก่ภาคเอกชน หลังจากมีการอภิปรายถกเถียงกันนานถึง 12 ชั่วโมง พ.ร.ก.ทั้ง 4 ฉบับดังกล่าวคือ เป็นการแก้ไข พ.ร.ก.ปฏิรูปสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 เพื่อให้อำนาจ การดำเนินงานขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) มากขึ้น ฉบับต่อมาเป็น พ.ร.ก. ให้อำนาจ ก.คลังกู้เงินจากต่างประเทศเพิ่มเติมอีก 200,000 ล้านบาท พ.ร.ก.ฉบับที่ 3 เกี่ยวกับการจัดการภาวะทางการเงินที่รัฐบาลต้องเข้าช่วยเหลือกองทุนฟื้นฟู ฉบับสุดท้าย เกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บปส.) โดยให้ตราเป็นร่าง พ.ร.ก. ซึ่งทั้งหมดจะนำเข้าสู่การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรต่อไปในเดือน พ.ค.

ในเดือน พ.ค. ได้มีการเคลื่อนไหวจากสมาชิกพรรคฝ่ายค้าน ออกมาวิพากษ์วิจารณ์ พ.ร.ก.ทั้ง 4 ฉบับอย่างกว้างขวาง นายอดิสร เพียงเกษ ส.ส. ขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ กล่าวว่า ร่าง พ.ร.ก. นี้เป็นการ "ผลักภาระให้กับประชาชนที่ยากจน นำเงินไปช่วยคนรวย" และโจมตีการทำงานของกองทุนฟื้นฟู ว่าเอาเงินไปช่วยสถาบันการเงินบางแห่งที่เป็นพรรคพวกเส้นสาย และบางแห่งให้กรรมการบริษัทที่รับความช่วยเหลือนำเงินที่รับการช่วยเหลือไปปันหุ้นเอากำไรด้วย ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชนระบุว่า "เรื่องหนี้สินภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากนี้ มาจากนโยบายในสมัยที่นายชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรี และมีนายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ เป็น รมว. ก.คลังสมัยแรก โดยมีการวางแผนแม่บทโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ กำหนดให้มีธุรกิจวิเทศธนกิจ โดยขาดระบบควบคุมและตรวจสอบ ทำให้สถาบันการเงินไปกู้เงินมามากมาย" และว่า พ.ร.ก. นี้ "ถือเป็นการสนับสนุนคนที่ล้มบนฟูก" และได้มีการเสนอให้ "แขวน" พ.ร.ก. ทั้ง 4 ฉบับ ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญตีความ

ภาครัฐประศาสน์เสียงภาคธุรกิจเอกชนโอดครวญกรณี 4 พ.ร.ก. ถูกแขวน

ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนหลายฝ่ายออกมาแสดงความกังวลเป็นห่วง และไม่พอใจ กรณีการเคลื่อนไหวของฝ่ายค้าน ในการพิจารณาร่าง พ.ร.ก.ทั้ง 4 ฉบับ เสียงผู้บริหารระดับสูงขององค์กรภาคเอกชนหลายคนระบุว่า ฝ่ายค้านเล่นเกมสัมากเกินไป "เป็นการแสดงให้เห็นว่าการเมืองไทยไม่มีเอกภาพ และ (ฝ่ายค้าน) ไม่ยอมรับรู้ปัญหาเร่งด่วนของบ้านเมือง" นายสิงห์ ตังหัตตสวัสดิ์ กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าว

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายไพฑูรย์วัฒนศิริธรรม ผอ. ธนาคารออมสินให้ความเห็นกรณีที่มีการวิจารณ์ว่า พ.ร.ก.เหล่านี้ไม่ได้ช่วยเหลือคนจนว่า "การแก้ไขปัญหาต่างๆ ต้องเกี่ยวโยงกันหมด พ.ร.ก. นี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งทั้งปัญหาเศรษฐกิจและสังคมต่างผูกพันกันเป็นลูกโซ่ เช่นเดียวกับปัญหาระหว่างคนรวยกับคนจนที่ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน พ.ร.ก.นี้คงไม่ได้มุ่งให้ประโยชน์เพื่อคนรวยอย่างเดียว"

นายพิเชษฐ พันธุ์ชาทิกุล รมช.คลัง กล่าวว่า หากกระบวนการทางกฎหมายมีความล่าช้า ก็จะทำให้การที่จะมีเงินไหลเข้าประเทศจาก ไอเอ็มเอฟ งวดที่ 4 จำนวน 1,360 ล้านบาทต้องชะลอออกไปอีก และหากไม่มีเงินไหลเข้ามาในขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีภาระการจ่าย จะทำให้ไม่มีทุนสำรองหนุนค่าเงินบาทได้เพียงพอ จะส่งผลกระทบต่อไปถึงการชำระหนี้ของภาครัฐและเอกชนด้วย" และว่า "หากประเมินความเสียหายขณะนี้คงเสียหายเพิ่มขึ้น 2.8 แสนบาทต่อนาที และยังมีความเสียหายที่ประเมินไม่ได้อีก" นายพิเชษฐกล่าว

เปลี่ยนตัวผู้ว่าแบงก์ชาติใหม่ - เงินเพื่อฮักเหมือนร้านรวง

วันที่ 5 พ.ค. นายชัยวัฒน์ วิบูลสวัสดิ์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และนายจรุง หนูขวัญ รองผู้ว่าการฯ ได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่ง หลังจากถูกบีบบังคับมาระยะหนึ่ง โดยเฉพาะรายงานที่นำเสนอโดย นายอนุ กุล ประจวบเหมาะ ได้ระบุว่า ผู้ว่าการฯ และเพื่อนร่วมงานที่เป็นเจ้าหน้าที่ระดับสูงได้มีการนำเงินสำรองของชาติที่มีอยู่ 36,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ออกมาใช้เพื่อค้ำประกันค่าเงินบาท และช่วยเหลือบริษัทเงินทุนที่กำลังร่อแร่ จนเงินสำรองดังกล่าวเหลืออยู่เพียง 2,500 ล้านดอลลาร์เท่านั้น และ ม.ร.ว. จตุมงคล โสณกุล อดีตปลัด ก.คลัง เข้าเป็นผู้ว่าฯ คนใหม่ต่อจากนายชัยวัฒน์

เดือน พ.ค. เป็นเดือนที่ภาวะเงินเฟ้อเลวร้ายที่สุดนับตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา ทั้งๆ ที่ราคาสินค้าขึ้นน้อยกว่าที่คาดไว้ แต่เนื่องจากค่าเงินเยนอ่อนตัวทำให้ราคาสินค้าสั่งเข้าต่ำลง ดรรชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นร้อยละ 0.55

วันที่ 25 พ.ค. ค.ร.ม.เศรษฐกิจมอบหมายให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) เป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาสำหรับผู้ส่งออก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดให้ ธสน. รับเป็นผู้ประสานกับ ธนาคารพาณิชย์และหน่วยงานต่างๆ

ราววันที่ 26 พ.ค. รัฐบาลเปิดเผยรายละเอียดการปรับปรุงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ใหม่ โดยลดเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นร้อยละ 0.0 ในปี 2541 ส่วนช่วงปี 2542-2544 กระจายตัวระดับปานกลางเฉลี่ยร้อยละ 4.2 ต่อปี เงินเฟ้อร้อยละ 4.0 การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดร้อยละ 3.2 ของผลผลิตรวม การลงทุนของประเทศมีสัดส่วนต่อผลผลิตรวมลดลงมากเหลือของภาครัฐ 2,565 ล้านล้านบาท ภาคเอกชนเหลือ 7,896 ล้านล้านบาท

นอกจากนั้นในแผนที่ปรับปรุงยังได้เน้นเรื่องการปฏิรูประบบบริหารจัดการ โดยให้เร่งรัดการปฏิรูประบบราชการ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจนโยบายและการติดตามประเมินผล ตลอดจนเรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และการสร้างขบวนการประชาสังคมด้วย และในนโยบายปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตร ยังได้เน้นเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

เดือน มิ.ย. วันที่ 3 ได้มีการหารือระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจของรัฐบาล กับคณะทำงานของสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ซึ่งนำโดย นายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้นำเสนอแผนปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ โดยเน้นมาตรการ 5 ประการคือ

1. เสนอแนวทางแก้ปัญหาในระดับมหภาคต่อไป เนื่องจากเห็นว่ารัฐบาลดำเนินมาถูกทางแล้ว
2. ขอให้รัฐบาลเปลี่ยนแปลงการพิจารณาแนวโน้มเศรษฐกิจใหม่ โดยให้ตั้งโจทย์ใหม่เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจชะงัก ว่านอกจากปัญหาทางการเงินแล้วยังมีปัญหาอื่นอีกหรือไม่ โดยขอให้มองไปที่ภาคการผลิตพร้อมกับภาคการเงิน โดยเน้นความสำคัญภาคการผลิตมากขึ้น
3. เสนอให้รัฐเน้นส่งเสริมการผลิตทั้งในประเทศและแข่งขันกับต่างประเทศ
4. รัฐบาลควรเน้นการผลิตเพื่อส่งออกต่างประเทศเป็นพิเศษ และ
5. ขอให้เน้นนโยบายการเงินจากเดิมที่เคยเน้นด้านการคลังเพียงอย่างเดียว

โครงการลงทุนเพื่อสังคม - เครื่องมือปฏิรูประบบราชการ เสริมความเข้มแข็งชุมชน

วันที่ 8 มิ.ย. ก.คลังเปิดเผยแผนการแก้ปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจอีกเรื่องหนึ่ง คือโครงการการลงทุนเพื่อสังคม หรือ Social Investment Project - SIP มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาปัญหาทางสังคมอันเนื่องมาจาก

ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ และเพื่อปฏิรูปและกระจายอำนาจการให้บริการทางสังคมขององค์กรส่วนท้องถิ่น เพิ่มอำนาจและความเข้มแข็งของท้องถิ่นและสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มีเครือข่ายที่สมบูรณ์ ตลอดจนเพื่อปรับปรุงการให้บริการ และการพัฒนาทางสังคมที่ให้องค์กรในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ทั้งนี้โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 21,437.18 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้จากองค์การระหว่างประเทศ ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี (2541-2544) โดยจะเริ่มดำเนินงานราวเดือน ต.ค. 2541 ผู้ที่จะได้รับผลประโยชน์จากโครงการจะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติทั้งในเมืองและชนบท โดยเฉพาะผู้ที่ถูกเลิกจ้าง รวมทั้งผู้ยากจนที่ได้รับผลกระทบจากค่าครองชีพสูง

อนึ่ง เมื่อ วันที่ 3 มิ.ย. ที่ผ่านมา ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และท้องถิ่น (กนท.) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ก็ได้ประกาศแผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมชนบท “เพื่อบรรเทาปัญหาเฉพาะด้านจากความเดือดร้อนของการว่างงาน ปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมชนบทให้แข็งแกร่ง พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนและเป็นรากฐานของสังคม” เป็นแผน 2 ระยะ ระหว่าง 2541-2544 เช่นเดียวกัน

เงินช่วยเหลือ 400 ล้านดอลลาร์ สรอ. ของธนาคารโลก

เน้นความจริงจังในการแก้ปัญหาทุกด้าน

เมื่อ วันที่ 10 มิ.ย. ก.คลังได้มีการลงนามในบันทึกร่างการเจรจาข้อตกลงสัญญาเงินกู้ 400 ล้านดอลลาร์ สรอ. กับธนาคารโลก โดยรัฐบาลไทยมีภาระผูกพันที่จะต้องดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนปฏิบัติการในเรื่องๆ ต่างหลายเรื่อง กล่าวคือ ในด้านเศรษฐกิจมหภาคและการคลัง รัฐต้องทบทวนกฎหมายภาษีต่างๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการปรับโครงสร้างหนี้และทุนของนิติบุคคล ในด้านการปรับโครงสร้างทางการเงิน รัฐต้องเร่งให้ ปรส. ขยายสินทรัพย์ของ บง. และ บงล. 56 แห่งให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และให้ บบส. สามารถเบิกจ่ายเงินเพิ่มทุนให้ครบจำนวน 10,000 ล้านบาท ในด้านการปฏิรูปกฎหมาย ก.คลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันปรับปรุงกฎหมายล้มละลาย และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการบังคับหลักประกันให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้น รัฐยังต้องทำการปรับปรุงมาตรฐานและการปฏิบัติทางบัญชีของไทยให้สอดคล้องกับของนานาชาติ และต้องดำเนินการในเรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจทั้งระบบให้เสร็จสิ้นโดยเร็วด้วย

1.2 การเคลื่อนไหวภาครัฐ (ระหว่าง 15 มิ.ย. - 15 ส.ค.)

นำเรื่อง

ในช่วงระยะเวลา 3 เดือนนี้ ไทยยังคงต้องเผชิญปัญหานักท่องเที่ยวทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน การเคลื่อนไหวของภาครัฐในช่วงเวลานี้เต็มไปด้วยความยากลำบากอย่างยิ่ง ขณะที่พยายามหาทางแก้ปัญหาที่เป็นปมเงื่อนไขเฉพาะหน้า เช่นปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูง สินเชื่อต่อคุณภาพเพิ่มมากขึ้นและการที่สถาบันการเงินไม่ยอมปล่อยสินเชื่อใหม่ๆ รวมทั้งพยายามปรับปรุงแก้ไขระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหามากขึ้น ตลอดจนความพยายามที่จะดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เอาเงินเข้ามาลงทุน และอื่นๆ รัฐบาลต้องเผชิญแรงบีบทั้งจากเงื่อนไขอันเข้มงวดของแหล่งความช่วยเหลือทางการเงินนอกประเทศ โดยเฉพาะ ไอเอ็มเอฟ ธนาคารโลก และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย เป็นต้น ที่สำคัญคือแรงบีบให้ปรับโครงสร้าง และระเบียบวิถีปฏิบัติของระบบสถาบันการเงินให้เป็นมาตรฐานแบบสากล กับทั้งแรงบีบอีกด้านหนึ่ง อันเป็นผลสืบเนื่องจากความล้มเหลวของการดำเนินนโยบายผิดพลาดที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการลอยแพคนงานที่มีอัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้นถึง 2,000

รายต่อวัน เนื่องจากโรงงานหลายแห่งต้องทยอยปิดเครื่องจักรหรือปิดโรงงานกันเป็นระลอก ซึ่งจะตามมาด้วยภาวะต่อแหลมที่จะเกิดความไม่สงบทางสังคมต่างๆ ขึ้นอย่างกว้างขวาง รวมทั้งแรงบีบจากการดิ้นรนเพื่อการดำรงอยู่ในสถานะที่เสี่ยงน้อยที่สุดของกลุ่มทุน “ที่ล้มบนฟูก” ภายในประเทศ

ดร. วีรพงษ์ รามางกูร อดีตรองนายกรัฐมนตรีและ รว. ก.คลัง สมัยรัฐบาล พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ที่ดูแลแนวทางการดำเนินการทางเศรษฐกิจช่วงสั้นๆ ภายหลังการประกาศค่าเงินบาทลอยตัววิเคราะห์ว่า ขณะนี้เศรษฐกิจไทยกำลังเข้าสู่ภาวะตกต่ำอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะหดตัวลงถึงร้อยละ 5-6 การบริโภคจะลดลงร้อยละ 8-9 การลงทุนลดลงร้อยละ 24 ซึ่งถ้าหากสถานการณ์ตกต่ำลงไปกว่านี้ จะทำให้เกิดภาวะเงินฝืดอย่างรุนแรง สภาพคล่องจะฝืดเคืองอย่างรุนแรง ในขณะที่ราคาสินค้าต่างๆ พุ่งสูงขึ้นมาก จะส่งผลกระทบทำให้ธุรกิจต่างๆ ต้องปิดตัวลง ทำให้คนว่างงานเพิ่มขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ “ถ้าไปถึงจุดนั้นแล้ว การเพิ่มสภาพคล่องหรือลดอัตราดอกเบี้ยก็จะมีประโยชน์” นายวีรพงษ์กล่าว

มีสถิติตัวเลขที่น่าเป็นห่วงนอกเหนือจากตัวเลขคนตกงานที่วิ่งสูงขึ้นไม่หยุดอีกหลายอย่าง เช่นตัวเลขสถิติการจดทะเบียนล้มเลิกสภาพจากกรมทะเบียนการค้าในช่วงครึ่งปีแรกของปีนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 5,138 ราย (ที่ไม่ไปจดทะเบียนล้มเลิกสภาพก็มีอีกไม่น้อย) คิดเป็นทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 13,459.739 ล้านบาท เฉพาะในเดือนมิ.ย. มีสถิติการจดทะเบียนล้มเลิกสภาพถึง 1,010 ราย เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 94.60 นอกจากนั้นยังมีสถิติตัวเลข “เช็คแดง” ในช่วงเดือน มิ.ย. - ก.ค. 41 ซึ่งแม้จะลดลงจากช่วงระยะสามเดือนที่ผ่านมา แต่ก็ยังคงอยู่ในระดับสูงถึง 204,362 ฉบับ มูลค่า 22,318.36 ล้านบาท และ 208,676 ฉบับ มูลค่า 22,085.46 ล้านบาท ตามลำดับ

รายงานของธนาคารแห่งประเทศไทยถึงภาวะเศรษฐกิจโดยรวมเมื่อ 19 ส.ค. ว่าผลประกอบการในช่วงครึ่งปีแรกของธุรกิจส่วนใหญ่มีผลขาดทุน สถาบันการเงินหลายแห่งประกาศงดการจ่ายเงินปันผล ส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปยังขาดสภาพคล่องทางการเงินอยู่ เมื่อพิจารณาจากปริมาณการใช้เช็คในเขต กทม.และปริมณฑลในเดือน ก.ค. มีทั้งสิ้น 4,430,964 ฉบับ เป็นจำนวนเงินรวม 6,553,733.11 ล้านบาท โดยมีปริมาณเช็คเรียกเก็บต่อวันทำการ เป็น 210,338 ฉบับ มูลค่า 312,083 ล้านบาท เป็นปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บต่อวันทำการที่ลดลงจากเดือนเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 22.47 และ 36.86 ตามลำดับ

ขณะที่เริ่มมีคืบหน้าในรัฐบาลออกมาวิพากษ์วิจารณ์แนวทางแก้ปัญหาของ ไอเอ็มเอฟ มากขึ้น และเจ้าหน้าที่ไอเอ็มเอฟเองออกมายอมรับว่าประเมินสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยพลาดไป ภาวะการลงทุนในตลาดหุ้นระหว่าง 3 เดือนนี้ ก็ยังไม่กระเตื้องขึ้นจากระดับ 230-250 จุด (รายงานเมื่อ 13 ส.ค. อยู่ที่ 230.87 จุด) ต่ำสุดในภูมิภาคเอเชีย นักวิเคราะห์ชี้ว่า เนื่องจากนักลงทุนยังไม่แน่ใจในภาวะเศรษฐกิจและแนวทางแก้ไขปัญหารัฐบาล ซึ่งก็จะได้เห็นได้ว่ารัฐบาลเองก็ไม่ได้มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะเคลื่อนไหวออกมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาออกมาอย่างไม่ขาดสาย ไม่ว่าจะเป็น “5 มาตรการหลักเร่งแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของ รว.ก.คลัง” (ไทยรัฐ 15/07/41) หรือ “ธารินทร์ เสนอ 8 มาตรการ” (ไทยรัฐ 20/07/41) หรือ “ก.คลัง ธปท. และ สศช. นำเสนอ 3 มาตรการเพิ่มเติม เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ” (แหล่งเดียวกัน 20/07/41) จนกระทั่งมาถึงมติ ครม. เศรษฐกิจวันที่ 3 ส.ค. อนุมัติ “6 แผนงาน 25 มาตรการ กระตุ้นเศรษฐกิจครั้งป็นหลัง” ก่อนที่จะมาถึงสุดท้ายคือการประกาศ “แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน” วันที่ 14 ส.ค. ซึ่ง รว. ก. คลังแสดงความมุ่งมั่นอย่างมั่นใจว่า หลังจากนำแผนนี้ไปปฏิบัติแล้ว “เศรษฐกิจไทยจะเริ่มฟื้นตัวในไตรมาสที่ 1 ของปีหน้า”

ต่อไปนี้เป็นผลการประมวลสรุปการเคลื่อนไหวภาคธุรกิจในรอบระยะเวลาประมาณ 3 เดือนที่ผ่านมา

หัวข้อข่าว

ก.คลังสรุปการเคลื่อนไหวด้านต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

(เว็บไซต์ ก.คลัง 10/07/41)

กสท. รายงานความคืบหน้าการดำเนินมาตรการเสริมสร้างแรงจูงใจให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน

(ข่าว ก.คลัง 15/06/41)

ญี่ปุ่นเน้นให้กู้โครงการลงทุนเพื่อสังคม แต่ขอทบทวนการปล่อยเงินกู้โครงการอื่นๆ ใหม่

(ข่าว ก.คลัง 15/06/41)

ก.คลังหารือเอกชน กำหนดมาตรการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการประណหนี้

(ข่าว ก.คลัง 15/06/41)

ค.ร.ม. เห็นชอบโครงสร้างงบประมาณปี 2542 แบบขาดดุล

(สำนักข่าวไทย 27/06/41)

หนึ่งปีหลังเปลี่ยนระบบค่าเงินบาทลอยตัว : 'ชวน' ยืนยันรักษาค่าเงินบาทไม่ให้ร่วงวาบ

(กรุงเทพธุรกิจ 01/07/41)

"ศุภชัย" วิจารณ์ไอเอ็มเอฟประเมินสถานการณ์ไทยผิดพลาด

ชี้ภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจครั้งนี้อาจยาวนาน (เซาท์ ไชน่า มอร์นิ่งโพสต์ 02, 03/07/41)

เจ้าหน้าที่ไอเอ็มเอฟ ออกมายืนยันแนวทางแก้ปัญหาถูกต้อง - ไทยเป็นกรณียกเว้น

(เอเซียวีค 17/07/41)

นักวิเคราะห์ต่างชาติเป็นห่วงเสถียรภาพของรัฐบาล (กรุงเทพธุรกิจ 01/07/41)

ก.คลังเพิ่มอำนาจ บงล, กฤษฎ, ธกษ ในโครงการรับซื้อลดตัวสัญญาใช้เงิน

(ข่าว ก.คลัง 01/07/41)

ปรต. เผยครึ่งปีแรก ขายสินทรัพย์ของ 56 ไฟแนนซ์ได้แล้วถึง 37.5 พันล้านบาท

(สำนักข่าวไทย 07/07/41 มติชน 03/08/41)

รัฐตื่นเศรษฐกิจทรุดเกินคาด เร่งอัดฉีดเม็ดเงินกว่าแสนล้านเข้าระบบก่อนสิ้นปีงบประมาณ 41

(สำนักข่าวไทย 08/07/41)

ดึงเงินแรงงาน 3.8 พันล้านเพิ่มสภาพคล่อง (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)

อนุกรรมการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวลงมติ ผ่อนผันการใช้แรงงานต่างด้าวใน 5 กิจการไปอีก 1 ปี

(ผู้จัดการรายวัน 16/07/41 มติชน 17/07/41)

คลังแก้กฎกระทรวงแยกการประกอบธุรกิจเงินกับธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน (ข่าว ก.คลัง 23/07/41)

แผนการลงทุนทางสังคมของรัฐบาลจะเริ่มราวเดือน ต.ค. นี้ (บางกอกโพสต์ 27/07/41)

พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงานใหม่ - ช่วยคุ้มครองหรือยิ่งเร่งพิฆาตแรงงาน (ไทยโพสต์ 20/07/41)

กรม.ผ่านร่าง พ.ร.บ. กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรายย่อย

เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพึ่งพาตนเองของเกษตรกร (ผู้จัดการ 29/07/41)

ค.ร.ม. เศรษฐกิจอนุมัติ 6 แผนงาน 25 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจครั้งปีหลัง (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินเต็มรูปแบบผ่านมติ ค.ร.ม. เมื่อ 14 ส.ค. (สำนักข่าวไทย 14/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

ก.คลังสรุปการเคลื่อนไหวด้านต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

เมื่อวันที่ 10 ก.ค. ก.คลังได้เผยแพร่เอกสารสรุปการเคลื่อนไหวเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะเศรษฐกิจนับตั้งแต่รัฐบาลชุดนี้ขึ้นบริหารประเทศเมื่อปลายปี 2541 ว่า ในด้านการแก้ปัญหาการขาดแคลนทุนสำรองระหว่างประเทศและเพิ่มความเชื่อมั่นต่อค่าเงินบาทรัฐบาลได้ใช้วิธี 1) รักษาอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม 2) กู้เงินจากองค์การระหว่างประเทศ ออก global bond ระดมทุนจากตลาดเงินเอกชน ขณะที่เร่งรัดให้สถาบันการเงินเพิ่มทุนโดยการนำเข้าเม็ดเงิน 3) จัดหาสินเชื่อเพื่อการส่งออก หาดตลาดสินค้า เจริญขอคืนสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ปรับปรุงระบบศุลกากร จัดทำโครงการดึงดูดนักท่องเที่ยว 4) ส่งเสริมสภาพคล่องด้วยมาตรการต่างๆ

ในด้านการแก้ปัญหาการขาดความมั่นใจของผู้ฝากเงิน และลดภาระหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน รัฐบาลได้ดำเนินการ 1) ลดทุนและเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถาบันการเงินที่ไม่สามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเอง (ธนาคารพาณิชย์ 4 แห่ง และบริษัทเงินทุน 7 แห่ง 2) ออก พ.ร.ก. ให้อำนาจ ก.คลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 8 พ.ค. 41 โดยจะดำเนินการกู้เงินในประเทศจำนวน 500,000 ล้านบาท เพื่อนำมาชดเชยความเสียหาย และปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู

ในด้านมาตรการแก้ปัญหาสภาพคล่อง รัฐบาลได้ดำเนินการด้านต่างๆ 15 เรื่องคือ

1) ดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลและเร่งรัดกระบวนการเบิกจ่ายของรัฐบาล โดยได้ทำการปรับนโยบายการคลังสำหรับปีงบประมาณ 2541 ให้ขาดดุลร้อยละ 3 และจัดสรรรายจ่ายเพิ่มขึ้น 40,000 ล้านบาท เมื่อเดือน พ.ค. โดยให้มีการเบิกจ่ายในช่วงระยะที่เหลืออยู่ของปีงบประมาณปัจจุบัน นอกจากนั้นสำหรับปีงบประมาณ 2542 ก็จะทำงบประมาณขาดดุลเพิ่มขึ้น เพื่อกระตุ้นอุปสงค์มวลรวมของประเทศ

2) ผ่อนคลายนโยบายการเงิน และลดดอกเบี้ยระยะสั้นเพื่อให้ดอกเบี้ยระยะยาวปรับตัวลง อันจะนำไปสู่การเพิ่มสินเชื่อในภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงมากขึ้น เช่นลดอัตราดอกเบี้ยจากร้อยละ 24 เมื่อ ธ.ค. 40 มาเป็นร้อยละ 17.5 เมื่อ พ.ค. 41 แต่ขึ้นมาเป็นร้อยละ 19 อีกในช่วงต้นเดือนถัดมา และค่อยๆ ลดลงมาเหลือร้อยละ 15.875 เมื่อ 7 ก.ค. 41

3) ส่งเสริมการส่งออกเพื่อนำเม็ดเงินใหม่เข้า พร้อมกับเร่งคืนภาษีอากรแก่ผู้ส่งออก

4) การจัดหาเงินทุนใหม่จากองค์การระหว่างประเทศ แหล่งใหญ่ที่สุดที่รัฐบาลได้รับคือเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างจากธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาเอเชีย นับตั้งแต่ปลายปี 2540 ถึง พ.ค. 2541 เบิกเงินเข้ามาแล้ว 42,600 ล้านบาท จัดสรรให้สถาบันการเงินต่างๆ ไปแล้ว 32,700 ล้านบาท ครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้นำไปให้แก่สถาบันการเงินของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ธนาคารรัตนสิน บง.รัตนทุน องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) และบริษัทบริหารสินทรัพย์ (บปส.) ส่วนอีกครึ่งหนึ่งให้กู้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) และ ธสน. เพื่อนำไปปล่อยกู้ต่อให้กับภาคอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมขนาดย่อม ภาคการเกษตรเพื่อการส่งออก และโครงการพัฒนาชนบท

ส่วนที่เหลืออีก 10,000 ล้านบาท เตรียมจัดสรรให้แก่ ธอส. เพื่อปล่อยกู้ต่อ และนำไปช่วยนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจ ในเดือน ก.ค. จะเบิกเงินกู้จากธนาคารโลกได้อีก 400 ล้านดอลลาร์ สรอ.

นอกจากนี้รัฐบาลยังมีแหล่งเงินกู้อื่นอีก เช่น จาก ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าของญี่ปุ่น (80,000 ล้านเยน หรือ 24,000 ล้านบาท) จากกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโอเชียเนีย (OECF) ซึ่งจะได้ในเดือน ต.ค. 41 อีกประมาณ 3,500 ล้านเยน หรือประมาณ 1,050 ล้านบาท เพื่อใช้ในโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อม

5) การเร่งรัดกระบวนการประណอมหนี้ระหว่างสถาบันการเงินกับลูกหนี้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประกาศหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้เมื่อ 3 มิ.ย. 41 และยกเว้นภาษีเงินได้ส่วนที่ลูกหนี้ได้จากการได้รับปลดหนี้ ซึ่งจะทำให้สถาบันการเงินมีความสามารถปล่อยกู้ให้กับผู้ประกอบการรายอื่นได้มากขึ้น และผู้เป็นลูกหนี้มีความกระตือรือร้นที่จะปลดหนี้มากขึ้น

6) เร่งรัดให้สถาบันการเงินเพิ่มทุนโดยอาศัยเงินทุนทั้งในและต่างประเทศ โดยกำหนดเส้นตายให้ ธ.พาณิชย์และบง. ส่งหนังสือแสดงเจตจำนงในการเพิ่มทุนภายใน 15 ส.ค. เร่งสร้างเสถียรภาพค่าเงินบาท แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปรับโครงสร้าง ธปท. ปรับกฎเกณฑ์ทางภาษี ปรับมาตรฐานทางบัญชีและการตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากล

7) การออกพันธบัตรในต่างประเทศเพื่อนำเงินเข้าเสริมสภาพคล่องในประเทศ มีการออก พ.ร.ก.ให้อำนาจ ก.คลัง กู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. 2541 ในวงเงิน 200,000 ล้านบาท ภายในปี 2543 เริ่มแรกจะดำเนินการโดยการออก global bond (ใกล้จะเสร็จสมบูรณ์แล้ว)

8) ส่งเสริมให้การประมูลขายสินทรัพย์ของ ปรส. มีความโปร่งใสและมีมาตรฐานสากล

9) เร่งรัดแก้ไขกฎหมายและกฎเกณฑ์ให้เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในเรื่องการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เช่นร่างกฎหมายล้มละลายฉบับใหม่ได้ผ่านการพิจารณาของ ค.ร.ม.แล้ว กำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของ คณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับหลักประกัน อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการพิจารณามาตรการทางกฎหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของชาติอยู่ กฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวนี้ จะช่วยให้มีนักลงทุนต่างชาติทราบถึง กรรมสิทธิ์ และมูลค่าของทรัพย์สินที่ชัดเจนก่อนที่จะมาลงทุนในธุรกิจไทย

10) ให้ สนง. คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วมกันศึกษาการฟื้นฟูสภาพตลาดหลักทรัพย์ของประเทศ เพื่อให้มีนักลงทุนต่างประเทศกลับเข้ามาลงทุนใหม่ ปรากฏเมื่อสิ้นเดือน พ.ค. 41 ก.ล.ต. ได้มีมติให้ผู้ลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในหุ้นของบริษัทจดทะเบียนได้เพิ่มขึ้นโดยผ่าน กองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนซึ่งเป็นชาวต่างชาติ (Thai Trust Fund) และให้มีการจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน และกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ขึ้น ซึ่งจะให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในสิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการประอบธุรกิจของสถาบันการเงินทุกประเภท รวมทั้งสามารถลงทุนในอสังหาริมทรัพย์โดยตรงด้วย ถึง 24 มิ.ย. 41 มีผู้ขอจัดตั้งกองทุนรวมแล้ว 98 กองทุน มูลค่าประมาณ 228,000 ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังเตรียมออกกฎระเบียบอื่นๆ เช่นระเบียบที่จะทำให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แสดงฐานะการเงินที่แท้จริงอย่างโปร่งใสมากขึ้น และจะให้บริษัทเหล่านี้ต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่ประกอบด้วยกรรมการบริหารของบริษัทหรือเกี่ยวข้องกับผู้นั้นรายใหญ่ด้วย เป็นต้น

11) ดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยรัฐวิสาหกิจที่จะมีการปรับโครงสร้างให้เป็นบริษัทในระยะแรก ประกอบด้วย การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย ในส่วนของรัฐวิสาหกิจที่มีฐานะเป็นบริษัทอยู่แล้วจะจัดให้มีการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศโดยขายหุ้นในส่วนของรัฐบาลถืออยู่ก็มี บ.การบินไทยจำกัด (บอกขายหุ้นที่ ก.คลังถืออยู่จำนวนร้อยละ 23 ให้แก่ผู้สนใจทั่วไป) บ. ปตท. สำรวจและผลิตจำกัด (ลดการถือครองหุ้นของ ปตท. เหลือร้อยละ 51 โดยบอกขายหุ้นมูลค่า 9,750 ล้านบาท) และ บ.ผลิตไฟฟ้าจำกัด (ขายหุ้นที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยถืออยู่ร้อยละ 19 มูลค่า 9,800 ล้านบาท) ภายในสิ้นเดือน ก.ค. 41 จะได้เงินจากการขายหุ้นรัฐวิสาหกิจดังกล่าวประมาณ 20,000 ล้านบาท

12) การแก้ไขกลไกทางการเงินที่ขาดหายไปเนื่องจากการปิดสถาบันการเงิน 56 แห่ง โดยรัฐเสริมขยายบทบาทของสถาบันการเงินของรัฐหลายแห่งขึ้นมาแทน เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์ บง.รัตนทุน บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม และธนาคารออมสิน เป็นต้น

13) ขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจวิเทศธนกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ส่งออกและนำเข้า โดยเมื่อ 17 เม.ย. 41 ธปท. ได้ขยายขอบเขตการประกอบกิจการวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ (BIBF) ทั้งไทยและต่างประเทศ อนุญาตให้ซื้อลดตราสารจากผู้ส่งออกที่อยู่ในไทยโดยไม่มีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำ และปรับลดวงเงินขั้นต่ำสำหรับการเบิกถอนเงินให้กู้ยืมและการรับรองอาวัลหรือค้ำประกันหนี้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้ลูกค้าผู้ส่งออก เป็นต้น ต่อมา 27 เม.ย. 41 ได้ขยายขอบเขตเพิ่มขึ้น โดยให้สามารถปล่อยสินเชื่อให้ผู้นำเข้าสินค้า โดยเปิด letter of credit หรือให้กู้ยืมโดยทำสัญญา ทรัสต์รีซีทกับผู้นำเข้าในประเทศ

14) เพิ่มสภาพคล่องตัวสัญญาใช้เงินของสถาบันการเงินที่ปิดกิจการ เมื่อ 1 ก.ค. 41 ก.คลัง ผ่อนปรนข้อปฏิบัติตามมาตรา 35 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 เพื่อให้ บงล. กรุงไทยธนกิจสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนทั้งในและต่างประเทศมารับซื้อตัวเงินตามโครงการแลกเปลี่ยนตัว แล้วนำมาขายต่อ ซึ่งใครซื้อไปให้ถือเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในระยะเวลาเท่ากับอายุตัว โดยไม่มีความเสี่ยงเลยอีกด้วย

15) การช่วยเหลือภาคการผลิตด้วยมาตรการทางภาษี เช่น 1) การปรับลดอัตราภาษีนำเข้าปัจจัยการผลิตอุตสาหกรรมสำคัญ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมศุลกากร ร่นระยะเวลาในการคืนภาษีส่งออก 2) มุ่งช่วยเหลืออุตสาหกรรมในประเทศที่ถูกกระทบอย่างรุนแรง เช่น อุต.เหล็ก ออก พ.ร.ก.และประกาศ ก.คลัง ปรับปรุงโครงสร้างพิภักศุลกากรเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก ชะลอการปรับลดอัตราอากรขาเข้าสำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นปลายและของที่ทำด้วยพลาสติก และร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสมาคมยานยนต์จัดตั้งคณะทำงานศึกษาโครงสร้างอากรขาเข้า เพื่อปรับโครงสร้างภาษีรถยนต์เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการต่อไป

ในด้านการแก้ไขผลกระทบทางสังคม โดย 1) ได้จัดสรรรายจ่ายเพิ่มเติม 40,000 ล้านบาทสำหรับปีงบประมาณ 2541 และจัดท่างบประมาณปี 2542 เพื่อช่วยเหลือผู้รับผลกระทบโดยกันเงินไว้ 157,800 ล้านบาท 2) จัดทำโครงการลงทุนเพื่อสังคมงบประมาณ 21,700 ล้านบาท เริ่มดำเนินการราวเดือน ต.ค. 41 3) เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางสังคม เงินจาก ธ.พัฒนาเอเชียวงเงิน 500 ล้านดอลลาร์ สรอ. เบิกมาดำเนินการแล้ว 300 ล้านดอลลาร์ เพื่อนำมาให้บริการทางสังคมใน 3 ด้านคือ ตลาดแรงงานและสวัสดิการสังคม ด้านการศึกษา และด้านการสาธารณสุข ซึ่งใน 3 ด้านนี้ยังมีความช่วยเหลือทางวิชาการต่างหากอีก 700,000 ดอลลาร์ สรอ. ให้แก่หน่วย

งานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินงาน 4) เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันการเงินของรัฐเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย เช่น ธกส. ธอส. โดยการเพิ่มทุนให้อย่างเหมาะสม

กสท. รายงานความคืบหน้าการดำเนินการมาตรการเสริมสร้างแรงจูงใจให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายงานว่า

ในด้านมาตรการที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนโดยตรง มีความคืบหน้าคือ 1) กสท. มีมติเมื่อ 30 พ.ค. 41 ให้ขยายขอบเขตการลงทุนของ Thai Trust Fund ให้ผู้ลงทุนต่างชาติสามารถซื้อหุ้นในตลาดแรกในกรณีหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนได้ 2) กสท. เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนรวมและกองทุนอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน เพื่อให้ นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในอสังหาริมทรัพย์และสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และให้ลงทุนในสิทธิเรียกร้องที่มีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกันได้ด้วย 3) อนุญาตให้ country fund สามารถถือครองเงินตราต่างประเทศในประเทศไทยได้ 4) กสท. เห็นชอบให้สามารถนำสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนมาซื้อขายเปลี่ยนมือได้ 5) กสท. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อหามาตรการสนับสนุนการระดมทุนของกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SME) เพื่อทำหน้าที่พิจารณาความจำเป็นในการใช้เงินทุนของ SME ตลอดจนกฎเกณฑ์ของทางการที่เป็นอุปสรรคต่อการระดมทุน บทบาทของตลาดรองภายหลังการระดมทุน เป็นต้น 6) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการนำ Index Options มาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ภายใต้กฎหมายหลักทรัพย์ปัจจุบัน จนกว่า พ.ร.บ. อนุพันธ์และตลาดอนุพันธ์จะมีผลบังคับใช้ 7) ออกกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการให้ยืมหลักทรัพย์ ซึ่งเมื่อมีการแก้ไขปัญหาภาษีที่เกี่ยวข้องแล้ว ธุรกรรมดังกล่าวก็จะดำเนินการได้ต่อไป

ในด้านมาตรการพื้นฐานที่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีความคืบหน้าคือ 1) กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลในการแสดงสินทรัพย์ที่เข้าเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินแล้ว และกำลังพิจารณาขอบเขตของการเปิดเผยข้อมูลการกระทำผิดของบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ต่อไป 2) กำหนดเกณฑ์เพื่อรักษาระดับคุณภาพของสินค้าในตลาดหลักทรัพย์ เช่นข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรการกำกับดูแลกิจการที่ดี และแก้ไขกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคในการฟื้นฟูกิจการ 3) กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนสามารถทำ treasury stock ได้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถปรับฐานะการเงินและระดับราคาหุ้นที่เหมาะสมได้ 4) ประสานงานกับสมาคมผู้สอบบัญชีในการกำหนดให้มาตรฐาน International Accounting Standards เป็นมาตรฐานการบัญชีของไทย 5) ศึกษาพิจารณาให้มีการจัดตั้ง สถาบันเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร และมีข้อมูลและประวัติของผู้บริหารขึ้น 6) ประสานกับกรมสรรพากรพิจารณาทบทวนภาษีปัญหาภาษีในบางด้าน เพื่อหาทางช่วยเสริมสภาพคล่อง และดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ เช่น ภาษีหุ้นปันผล ภาษีจากการควบรวมกิจการ เป็นต้น (ข่าว ก.คลัง 15/06/41)

ญี่ปุ่นเน้นให้กู้โครงการลงทุนเพื่อสังคม แต่ขอทบทวนการปล่อยเงินกู้โครงการอื่นๆ ใหม่

จากการเข้าพบ รมว. ก.คลัง ของ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และคณะผู้แทนรัฐบาลญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 19 มิ.ย. เพื่อแจ้งให้ทางการไทยทราบว่า รัฐบาลญี่ปุ่นได้ตกลงให้เงินกู้แก่รัฐบาลไทยในส่วนของโครงการเร่งด่วน 2 โครงการ ผ่านกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจพื้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (OECF) ภายใต้เงินกู้ครั้งที่ 23 วงเงิน 49,825 ล้านดอลลาร์ โดยโครงการที่ 1 ให้สำหรับโครงการลงทุนเพื่อสังคม โครงการปรับปรุงและฟื้นฟูชลประทานขนาดเล็ก ของกรมชลประทาน และแผนงานการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ไทย วงเงินรวม 13,412 ล้านบาท ส่วนโครงการที่ 2 เป็นโครงการเงินกู้เงินบาทสมทบ ซึ่งจะนำไปใช้จ่ายตามโครงการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ วงเงินรวม 36,413 ล้านบาท เช่นโครงการรถไฟฟ้ามหานครระยะแรก โครงการพัฒนาระบบสายส่งและสถานีไฟฟ้าอโยธยาระยะที่ 4 โครงการก่อสร้างและปรับปรุงเสริมระบบจำหน่ายระยะที่ 2 ของ กฟภ. โครงการก่อสร้างทางสายหลักเป็น 4 ช่องจราจรระยะ 2 และโครงการเปลี่ยนรางในทางประธานระยะที่ 1-3 ของ รฟท.

ส่วนโครงการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นอีก 8 โครงการ ที่รัฐบาลไทยยื่นเสนอขอกู้ครั้งเดียวกันนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นจะส่งคณะประเมินจาก OECF มาศึกษาความเหมาะสมของแต่ละโครงการก่อนจะให้การช่วยเหลือหรือไม่

ต่อมาในวันที่ 3 ก.ค. ได้มีการลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (วงเงิน 2,000 ล้านบาท หรือ 587.2 ล้านบาท) และบันทึกความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการเสนอให้ความช่วยเหลือครั้งแรกแก่ประเทศไทย ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เงินแก่โครงการในงบประมาณที่จะต้องมีการจัดซื้อสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ เช่นวัสดุอุปกรณ์การแพทย์ การศึกษา และการเกษตร เป็นต้น โดยที่รัฐบาลญี่ปุ่นขอได้สิทธิการพิจารณาจัดซื้อสินค้าจากญี่ปุ่นก่อน โดยที่ทางการไทยจะต้องดำเนินการจัดซื้อในลักษณะนี้ภายในระยะเวลา 12 เดือน นับแต่วันที่ได้รับเงินช่วยเหลือ เพราะหากมีเงินเหลือจะต้องคืนรัฐบาลญี่ปุ่น

ทั้งนี้ ในการจัดซื้อ รัฐบาลไทยต้องโอนเงินงบประมาณแผ่นดินที่ส่วนราชการได้รับการจัดสรรให้โครงการต่างๆ เพื่อจัดซื้อสินค้าจากต่างประเทศ แต่ไม่ต้องใช้เพราะได้รับเงินช่วยเหลือมาทดแทน ไปตั้งเป็นบัญชีพิเศษขึ้นมาเรียกว่า "บัญชีเงินบาทสมทบ" เพื่อให้รัฐบาลสามารถนำเงินจากบัญชีดังกล่าวนี้ไปใช้จ่าย ตามโครงการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคมต่อไป (ข่าว ก.คลัง 15/06/41)

ก.คลังหารือเอกชน กำหนดมาตรการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการระดมหนี้

หลังจากที่ เมื่อ วันที่ 2 มิ.ย. 2541 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ประกาศหลักเกณฑ์ปรับปรุงโครงสร้างหนี้และหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกัน เมื่อรวมกับการระงับ การรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้น และมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และแจ้งให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติแล้ว เพื่อส่งเสริมให้มาตรการดังกล่าวได้ผลทางการปฏิบัติอย่างจริงจัง ก.คลังได้ประสานงานกับสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และมอบหมายให้กรมสรรพากรกำหนดมาตรการทางภาษีส่งเสริมให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้โดยมีมาตรการที่สำคัญ คือ

(1) การตราพระราชกฤษฎีกา ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับรายได้ ส่วนที่ลูกหนี้ได้รับจากการที่เจ้าหนี้ที่ปลดหนี้ให้กับลูกหนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

(2) การตราพระราชกฤษฎีกา ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ สำหรับธุรกรรมการโอนทรัพย์สินระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้

(3) การออกกฎกระทรวงแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ 186 (พ.ศ. 2534) ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ให้ครอบคลุมถึงกรณีที่เจ้าหนี้ได้ปลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้

พร้อมกันนั้นกรมสรรพากรก็เตรียมออกประกาศ คำสั่ง กำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวนี้ เช่น กรณีเจ้าหนี้ลดอัตราดอกเบี้ยให้ลูกหนี้ให้ถือเป็นเหตุอันสมควร หรือกรณีที่เจ้าหนี้ตกลงให้ลูกหนี้ชำระเงินต้นก่อนการชำระดอกเบี้ย ก็ให้สามารถทำได้ หรือกรณีการปรับปรุงรายได้ของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงิน

ทุนหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ให้สามารถหยุดรับรู้อย่างได้ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ สำหรับดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ ผิดนัดชำระหนี้ติดต่อกันจากเดิมที่กำหนดไว้ 6 เดือนเป็น 3 เดือน และกรณีภาษีซื้อจากการสร้างอาคารที่ใช้ ประกอบกิจการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นภาษีซื้อต้องห้ามในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม หากมีการขายหรือนำไปใช้นอกระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่นนำไปให้เช่าภายใน 3 ปีนับจากวันที่ก่อสร้างเสร็จ โดย จะผ่อนปรนให้ยังคงหักภาษีซื้อได้ หากเป็นการกระทำเนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน

สรุปก็คือ มาตรการทั้งหมดนี้จะมีผลให้ผู้ประกอบการหลายรายที่มีภาระหนี้สินจำนวนมากจนถึงขั้น อาจต้องปิดกิจการ ยังสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้

อนึ่ง ในวันที่ 23 มิ.ย. ค.ร.ม. ก็ได้เห็นชอบร่าง พ.ร.ฎ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภาษีอากรดังกล่าว โดยมี ประกาศกำหนดย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2541 ไปถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2542 และในการติดตามความคืบหน้า ปรากฏถึงวันที่ 15 ก.ค. สถาบันการเงินกับเอกชนที่เป็นลูกหนี้ ได้ประนอมหนี้กันแล้ว 530 ราย เป็นเงิน 74,025.4 ล้านบาท โดยดำเนินการเสร็จแล้ว 25 ราย เป็นเงิน 2,838.2 ล้านบาท (ข่าว ก.คลัง 15/06/41)

ค.ร.ม. เห็นชอบโครงสร้างงบประมาณปี 2542 แบบขาดดุล

คณะรัฐมนตรี ได้เห็นชอบแนวทางการจัดสรรวงเงิน และโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2542 เรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะให้เป็นแบบงบประมาณขาดดุล โดยมีวงเงินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้น จากที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ จำนวน 800,000 ล้านบาท เป็น 825,000 ล้านบาท ทั้งนี้ในส่วนที่เพิ่มขึ้น 25,000 ล้านบาทนั้น เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน สำหรับกระทรวงที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุด คือ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ถึง 151,679 ล้านบาท ส่วนกระทรวงอุตสาหกรรมได้รับการจัดสรรน้อยที่สุด เพียง 3,881 ล้านบาท (สำนักข่าวไทย 27/06/41)

หนึ่งปีหลังเปลี่ยนระบบค่าเงินบาทลอยตัว : 'ชวน' ยืนยันรักษาค่าเงินบาทไม่ให้วูบวาบ

นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงภาวะเศรษฐกิจไทย หลังจาก 1 ปีของการเปลี่ยนแปลงระบบค่าเงินบาทว่า เศรษฐกิจจะดีขึ้นแต่ผลจากวิกฤติยังไม่หมด ยังกระทบรุนแรง โดยเฉพาะความตกต่ำของภาคธุรกิจ โดยมีปัญหาใหญ่คือสถาบันการเงินที่ล้ม และยังไม่ฟื้นขึ้นมา เพราะฉะนั้น ตราบใดที่เรายังไม่สามารถปรับปรุงสถาบันการเงินให้เข้มแข็งขึ้นมาได้ ก็ยังหนักอยู่

สำหรับเสถียรภาพค่าเงินบาทนั้น นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ขณะนี้มีเสถียรภาพพอสมควร แม้จะขึ้นๆ ลงๆ บ้าง แต่ระดับการเปลี่ยนแปลงน้อยลง ไม่วูบวาบเหมือนเมื่อก่อน

นายชวน ยังกล่าวถึงความเห็นของ ไอเอ็มเอฟ ที่ว่าไทยยังไม่ควรลดดอกเบี้ย ว่ากระทรวงการคลังก็มีนโยบายที่จะทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่เขาก็เห็นด้วยที่จะต้องมีการปรับ เพราะดอกเบี้ยสูง ไม่มีทางที่จะทำให้ธุรกิจไปได้ ต้องยอมรับความจริง แต่การปรับตัวต้องระวังอย่าให้รู้สึกว่ายโยบายของเราเปลี่ยนไป เพราะที่ผ่านมา นโยบายการป้องกันค่าเงินที่เราทำ ก็ประสบความสำเร็จ เราต้องรักษาความพอดีในการแก้ไขปัญหาทุกอย่างอย่าให้ล้ม โดยเฉพาะสภาพคล่อง ต้องเข้าไปช่วยแก้ไข (กรุงเทพธุรกิจ 01/07/41)

“ศุภชัย” วิจารณ์ไอเอ็มเอฟประเมินสถานการณ์ไทยผิดพลาด

ชี้ภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจครั้งนี้อาจยาวนาน

หนังสือพิมพ์ เซาท์ ไชน่า มอร์นิ่งโพสต์ รายงานเมื่อวันที่ 3 ก.ค. ว่า นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรีและ รว. ก.พาณิชย์ ได้กล่าววิจารณ์องค์การการเงินระหว่างประเทศ-ไอเอ็มเอฟ อย่างตรงไปตรงมาว่า “ไอเอ็มเอฟ มีความผิดพลาดในการประเมินวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และไม่ยอมรับฟังคำเตือนของไทยที่ว่าภาวะตกต่ำของตลาดเงินในไทยจะส่งผลให้ระบบเงินทั่วทั้งภูมิภาคตกสู่ห้วงมหันตภัย”

นายศุภชัย ยังได้กล่าวในการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกันก่อนหน้านี้ด้วยว่า “ประเทศไทยนั้น ไม่ได้ต้องการความช่วยเหลือด้านเงินทุนจากประเทศตะวันตกมากไปกว่านี้ หากแต่ต้องการตลาดค้าขายมากกว่า ถ้าหากจะช่วยเหลือกัน” และว่า “ประเทศตะวันตกยังคิดว่าเป็นปัญหาเฉพาะภูมิภาคเอเชีย และคิดว่าทางออกมีอยู่แค่เพียงว่า ถ้าหากญี่ปุ่นเปิดตลาดมากขึ้นหน่อยและประเทศที่เหลือก็ทำตามแผนที่ ไอเอ็มเอฟ กำหนด ปัญหา ก็จะแก้ได้ - มันไม่ง่ายอย่างนั้นหรอกครับ” นายศุภชัยกล่าว

อนึ่ง ในการให้สัมภาษณ์ครั้งเดียวกันนี้ นายศุภชัยได้กล่าวถึงประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการมองวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งนี้อีกหลายประเด็นด้วยกัน เช่นเขาได้กล่าวเตือนว่า ภาวะเศรษฐกิจขยายตัวในอัตราที่ส่งให้ประเทศไทยกลายเป็นหนึ่งในชาติที่เติบโตรวดเร็วที่สุดในประวัติศาสตร์ดังที่ผ่านมา นั้น จะไม่มีวันหวนกลับมาอีกแล้ว “จะไม่มีภาวะฟื้นตัวรูปตัววี (V-curve recovery) ภาวะการฟื้นตัวต่อไปนี้จะไม่ได้หมายความว่าความถึงอัตรการขยายตัวร้อยละ 5 หรือ 6 และก็ไม่จำเป็นต้องไปฝันว่าจะมีการขยายตัวถึงร้อยละ 8 หรือ 9 หรืออะไรทำนองนั้นอีกด้วย” เขากล่าวและว่า “ภาวะฟื้นตัวครั้งนี้อาจจะหมายถึงร้อยละ 1, 2 หรือ 3 ซึ่งก็อาจจะแค่เพียงระยะสั้นๆ เท่านั้น ภาวะเศรษฐกิจถดถอยครั้งนี้จะอยู่กับเราไปอีกหลายปี”

และยังกล่าวอีกว่า แม้หากว่าการขยายตัวแบบนี้กลับมาอีกในอนาคต มันก็ควรจะให้อยู่ในการควบคุมที่ดี เพราะ “ถ้าหากปล่อยอิสระไป การขยายตัวของเอเชียก็อาจจะทำให้กลับไปเป็นเหมือนเดิมได้ง่าย เพราะคนแถบนี้มีลักษณะรักลงทุนสูง” และว่า “พอดอกเบี้ยเริ่มต่ำ พวกนี้ก็จะเริ่มกู้กันอย่างบ้าเลือดอีก และเมื่อตลาดเงินโลกทั้งตลาดเปิดโอกาสให้ สภาพแบบเก่าๆ ก็จะเกิดขึ้นอีก”

“นี่คือแนวโน้มของคนทั่วไป คุณต้องจำกัดพวกเขา คุณต้องหาทางเบนเข็มการลงทุนให้ไม่ไปสู่การลงทุนทางสังคมและการปกป้องสภาพแวดล้อมให้มากขึ้น” เขากล่าว

ในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้ นายศุภชัยยังได้กล่าวด้วยว่า ระหว่างที่รอการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งเขาคิดว่าคงจะเป็นไปอย่างเชื่องช้า เราควรจะฉวยโอกาสปรับปรุงโครงสร้างและปฏิรูประบบ และใช้โอกาสไปในการปรับปรุงการลงทุนและประสิทธิภาพการทำงานด้านต่างๆ “ถ้าหากไทยเราจะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอีกครั้ง ควรจะวางอยู่บนพื้นฐานของการสร้างสรรค์ประสิทธิภาพและผลิตภาพ ในการเสริมสร้างและพัฒนาการศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ และเทคโนโลยีมากขึ้น ไม่ใช่ในแง่ของการใช้ทรัพยากรอย่างกว้างขวางเหมือนที่ผ่านมา ซึ่งเหล่านี้จำเป็นต้องใช้เวลามากทีเดียวจึงจะทำได้” เขากล่าว (เซาท์ ไชน่า มอร์นิ่งโพสต์ 02, 03/07/41)

เจ้าหน้าที่ไอเอ็มเอฟ ออกมาฉีกรัฐบาลแก้ปัญหากฎบัตร - ไทยเป็นกรณีศึกษา

บทความชื่อ “A Year of Upheaval” เขียนโดย Stanley Fischer ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารของ ไอเอ็มเอฟ ตีพิมพ์ในนิตยสาร เอเชีย วีก ฉบับวันที่ 17 ก.ค. ที่ผ่านมา ได้กล่าวถึงเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาวิกฤติทางการเงินในภูมิภาคเอเชียของ ไอเอ็มเอฟ ว่า

"การตัดสินใจพยายามรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนโดยการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นชั่วระยะหนึ่งนั้น เป็นแนวทางที่ถูกต้องแล้ว" สำหรับการแก้ปัญหาทั้งในไทยและในเกาหลี และว่าในกรณีประเทศไทย เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ยอมรับราคาเงินบาทด้วยการขึ้นดอกเบี้ย ทำให้เงินทุนสำรองต่างประเทศไหลออกมากจนเกือบหมด ในตอนที่หันมาขอความช่วยเหลือจาก ไอเอ็มเอฟ ดังนั้นไทยจึงต้องเผชิญกับทางเลือกระหว่างเขาควาย คือจะขึ้นอัตราดอกเบี้ยชั่วคราวเพื่อรักษาเสถียรภาพเงินบาทและเพิ่มเงินทุนสำรองต่างประเทศ หรือจะรักษาอัตราดอกเบี้ยต่ำขณะที่ปล่อยให้ค่าเงินตกต่ำลงไปอีก ซึ่งไม่ว่าจะเลือกทางใดก็จะต้องมีความเจ็บปวด หากเลือกหนทางขึ้นดอกเบี้ย ก็จะต้องเผชิญกับภาวะดอกเบี้ยสูงชั่วคราว เลือกอย่างหลัง ก็จะต้องเผชิญภาระหนี้เงินดอลลาร์ที่ลดลงไป โดยค่าเงินก็จะตกต่ำลงไปอีก

บทความของนายพิชเชอร์ระบุว่า การเลือกอย่างแรกเป็นหนทางที่ถูกต้อง แต่โรคจะแก้ไขให้หายขาดได้จำเป็นต้องรีบแก้ปัญหาโครงสร้าง ยิ่งเร็วเท่าไรก็จะยิ่งฟื้นคืนได้เร็วเท่านั้น

บทความของนายพิชเชอร์ยังได้กล่าวเฉพาะกรณีของประเทศไทย ที่ยังเผชิญโรคแทรกซ้อนต่างๆ ก็เนื่องจากไทยมีปัญหาภาวะขาดดุลสูงมาก การริเริ่มปรับปรุงสมดุลตามข้อเสนอแนะของไอเอ็มเอฟก็ทำได้เพียงเล็กน้อย เพราะต้องกำหนดงบประมาณควบคุมค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างระบบสถาบันการเงินด้วย ผลก็คือ เมื่อเศรษฐกิจถดถอย งบประมาณก็จะเกินดุลมากขึ้น เป็นเหมือนการทำงานของกลไกรักษาเสถียรภาพอัตโนมัติ

อย่างไรก็ตามบทความได้กล่าวต่อท้ายไว้ว่า "สำหรับประเทศที่เผชิญปัญหาวิกฤติบางประเทศ บางครั้งเจ้าหน้าที่ไอเอ็มเอฟ ก็พบว่าตนเองอยู่ในสถานะที่กลับไปช่วยเร่งให้เกิดสภาพขาดดุลมากขึ้นกว่าที่รัฐบาลของประเทศเหล่านั้นต้องการ" (เอเซียวีค 17/07/41)

นักวิเคราะห์ต่างชาติเป็นห่วงเสถียรภาพของรัฐบาล

นักวิเคราะห์ต่างชาติมอง หลังครบรอบปีของวิกฤติการเงิน ไทยยังคงเผชิญความเสี่ยงหลายด้าน โดยเฉพาะเสถียรภาพของรัฐบาล ที่อาจถูกกดดันให้ต้องจัดเลือกตั้งใหม่ และอาจส่งผลให้งานปฏิรูปที่ดำเนินไว้ "ถอยหลังเข้าคลอง" และเห็นว่า เส้นทางการฟื้นตัวของประเทศไทย จะมีหลุมบ่อของความเสี่ยงมากมาย ตั้งแต่ความวิตกที่มีต่อรัฐบาล และเสถียรภาพทางการเมือง ไปจนถึงความสามารถที่จะหลุดพ้นจากสภาพปัญหาความยุ่งยากทางสังคมและการเงิน

หนึ่งปีหลังจากเป็นชนวนปะทุ การเกิดวิกฤติการเงินครั้งรุนแรงที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อตัดสินใจประกาศลอยค่าเงินบาท เมื่อวันที่ 2 ก.ค. 2540 ประเทศไทยซึ่งถือเป็นเสือเศรษฐกิจที่มีอัตราการเติบโตอย่างพุ่งพรวด ขณะนี้กำลังพัลวันกับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจในประเทศ แม้กระทั่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ซึ่งมองว่าไทยเป็นหนึ่งในนักเรียนดาวเด่นในโรงเรียนไอเอ็มเอฟ ก็กล่าวเช่นกันว่า ประเทศไทยยังคงเผชิญกับความเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างภาคธุรกิจและการเงิน การอ้างไว้ซึ่งเจตจำนงทางการเมืองเพื่อการปฏิรูป และความเป็นไปได้ที่สถานการณ์จะเลวลง เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ที่มีปัญหาอยู่แล้วจะแย่ลงไปอีก

บริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางเศรษฐกิจแห่งหนึ่งในสิงคโปร์ กล่าวถึงความเสี่ยงเรื่องสำคัญที่ประเทศไทยกำลังเผชิญขณะนี้ คือสภาพที่ความซบเซาทางเศรษฐกิจ การปิดกิจการบริษัท การล้มละลาย การว่างงาน เงินเฟ้อ และสภาพสินเชื่อตึงตัว เพิ่มความรุนแรงขึ้นควบคู่กับวิกฤติที่ก่อตัวในไทย และส่งผลให้เสียงคัดค้านเริ่มมากขึ้น กดดันให้รัฐบาลตกลู่วางตัวต้องตั้งรับ ซึ่งกระแสการคัดค้านดังกล่าว กระตุ้นให้เกิดการชุมนุมประท้วงของชาวนา มีการโจมตีว่ารัฐบาลกำลังช่วยคนรวย โดยการนำเงินของรัฐหลายพันล้านดอลลาร์ ไปช่วย

พายุสถาบันการเงินที่มีปัญหา ทำให้มีความเป็นไปได้ที่ 6 พรรคร่วมรัฐบาลที่มีนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับคำชื่นชมจากการดำเนินงานปฏิรูปตลาดและการเงิน อาจจะล้ม หรือถูกกดดันให้ต้องจัดการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ และไทยอาจจะพบกับรัฐบาลชุดใหม่ที่ทำให้การปฏิรูปต้องถอยหลังก็เป็นได้

นักวิเคราะห์อีกหลายคน กล่าวว่า ยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการปฏิรูปอย่างถาวรผ่านทางพระราชกำหนดต่างๆ สำหรับความเสี่ยงทางการเงินคือ การเพิ่มทุนของสถาบันการเงินต่างๆ ที่มีเงินทุนไม่ถึงมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งยังดำเนินการไม่เสร็จเรียบร้อย รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขสภาพคล่องตึงตัว และส่งเสริมการส่งออกที่ซบเซา ที่จำเป็นสำหรับการสร้างรายได้จากเงินตราต่างประเทศ "ประเทศไทยต้องส่งออก มิฉะนั้นต้องเหี่ยวตาย" นักการธนาคารต่างชาติคนหนึ่งกล่าว และว่าปัญหาท้าทายที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งคือ การระดมเงินจำนวนมหาศาลถึง 1 ล้านล้านบาท ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยนำมาจากกองทุนฟื้นฟู เพื่อไปใช้ช่วยสถาบันการเงินต่างๆ แต่ไม่สามารถช่วยเหลือได้

นายศรียาน เพียเตอร์ซ หัวหน้าฝ่ายวิจัยของ เอสจี ซีเคียวริตี้ส์ เอเชีย กล่าวว่า "หนึ่งในความเสี่ยงทางการเงินคือ รัฐบาลอาจจะไม่สามารถคืนเงินให้กับกองทุนฟื้นฟูได้ในระดับที่พวกเขาคาดหมายไว้ ซึ่งจะสร้างความไม่พอใจให้กับตลาด" (กรุงเทพธุรกิจ 01/07/41)

ก.คลังเพิ่มอำนาจ บงค, กรุงไทย ธกษฯ ในโครงการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน

จากการแถลงของโฆษก ก.คลังเมื่อวันที่ 1 ก.ค. ว่า เพื่อให้การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น ก.คลังได้อนุมัติตามข้อเสนอของ ธปท. ให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) สามารถดำเนินการดังต่อไปนี้ได้คือ

-เป็นผู้ดำเนินการจัดหาแหล่งเงินทุนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินตามโครงการรับแลกเปลี่ยนตัว

-ดำเนินการรับซื้อลดตัว ฯ เพื่อนำมาโอนขายให้กับบุคคลธรรมดา และ/หรือนิติบุคคลอื่นๆ และ/หรือโอนสิทธิการรับเงินตามตัวให้กับนิติบุคคลเฉพาะกิจ เพื่อไปดำเนินการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ด้วยการออกตราสารหนี้ใหม่ประเภทหุ้นกู้ เพื่อขายต่อให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

-ผ่อนปรนการปฏิบัติตามมาตรา 35 แห่ง พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ฯ พ.ศ. 2522 แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทย ธกษฯ เพื่อให้มีความคล่องตัวในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว

นอกจากนั้น รมว.ก.คลัง ยังเห็นชอบให้ ตั๋วสัญญาใช้เงินของ บ.เงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจฯ และบัตรเงินฝากของ ธ.กรุงไทยฯ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนตัว 56 บริษัทเงินทุนที่ปิดกิจการ เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนได้ ตามระยะเวลาเท่ากับอายุของตั๋วสัญญาและบัตรเงินฝากนั้น โดยให้น้ำหนักความเสี่ยงเป็นศูนย์ ในการคำนวณการดำรงเงินกองทุนเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์และการะผูกพัน (ข่าว ก.คลัง 01/07/41)

ปรส. เผยครึ่งปีแรก ขายสินทรัพย์ของ 56 ไฟแนนซ์ได้แล้วถึง 37.5 พันล้านบาท

นายวิรัตน์ วิจิตรวาทการ เลขาธิการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) กล่าวว่า มูลค่าจำหน่ายสินทรัพย์ 56 สถาบันการเงินดังกล่าว แยกเป็นในส่วนของสัญญาเช่าซื้อรถยนต์มูลค่า 24,585 ล้านบาท และสินทรัพย์รองรวมทั้งสิ้น 12,627 ล้านบาท ซึ่งในช่วง ครึ่งหลังปีนี้ ปรส. จะเร่งจำหน่ายสินทรัพย์ที่เหลือออกมาให้หมด หากล่าช้าจะทำให้มูลค่าสินทรัพย์ ลดลงได้ ในวันที่ 30 กรกฎาคมนี้ จะปิดรับของประมูลสิน

เชื้อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มียอดลูกหนี้คงค้างประมาณ 24,400 ล้านบาท ส่วนสัญญาอื่น ๆ จะทยอยนำออกประมูลต่อไป

อย่างไรก็ตาม สัปดาห์นี้ นายอมเรศ ศิลาอ่อน ประธาน บรศ. พร้อมด้วยคณะ จะเดินทางไปต่างประเทศเพื่อทำโรดโชว์ โดยแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจำหน่ายสินทรัพย์และความสำเร็จในการจำหน่าย และการเข้าซื้อรถยนต์ รวมถึงความคืบหน้าของการจำหน่ายสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยให้กับนักลงทุนทราบ ณ ศูนย์การเงินนานาชาติ ที่ลอนดอน นิวยอร์ก และบอสตัน และหลังจากเสร็จสิ้นแล้ว คาดว่าจะสามารถประมูลสินทรัพย์ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 42 ของมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีอยู่ประมาณ 760,000 ล้านบาท

นายณรงค์ ปัทมเสวี ผู้ช่วยเลขาธิการ บรศ. กล่าวว่า ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา บรศ. สามารถจำหน่าย รถยนต์ได้ 4,796 คัน มูลค่าประมาณ 1,066 ล้านบาท และจะทำการประมูลครั้งสุดท้ายอีกครั้งในวันที่ 24-26 กรกฎาคมนี้ ที่จังหวัดเชียงใหม่ นครราชสีมา และกรุงเทพฯ ขณะเดียวกันได้มีการจำหน่าย หน่วยลงทุนที่ประกอบด้วยหลักทรัพย์รัฐบาล มูลค่า 10,200 ล้านบาท หลักทรัพย์จดทะเบียน 833 ล้านบาท หลักทรัพย์ไม่จดทะเบียน 380 ล้านบาท นอกจากนี้ ในวันที่ 8 สิงหาคมนี้ จะทำการประมูลสมาชิกสนามกอล์ฟจำนวน 60 สมาชิกภาพ จากที่มีทั้งหมด 160 สมาชิกภาพ โดยผู้เข้าประมูลจะต้อง วางเงินมัดจำ 50,000 บาทต่อหนึ่งสมาชิก และจะมีการประมูลโทรศัพท์มือถือ วิทยุติดตามตัว จำนวนกว่า 2,000 เครื่อง ในวันเดียวกัน

สำหรับการประมูลอสังหาริมทรัพย์ของ 56 สถาบันการเงิน ขณะนี้ บรศ. ได้คัดเลือกบริษัท ผู้ทำการประมูลจำนวน 9 ราย จากที่เสนอชื่อเข้ามาทั้งหมด 20 ราย ซึ่งจะทำการสำรวจและตรวจสอบทรัพย์สินเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้ บรศ. ประกอบการพิจารณาในการกำหนดราคากลาง โดยคาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 2 เดือน ก็จะสามารถประมูลได้ ทั้งนี้ บรศ. ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาหนึ่งชุด โดยมีนายกิตติ พัฒนพงศ์พิบูลย์ ผู้แทนจากบริษัทบริหารสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ (บบส.) เป็นประธาน พร้อมด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านอสังหาริมทรัพย์อีก 5 คน มาเป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับราคากลางและอนุมัติรูปแบบการประมูล

ส่วนกรณีข้อกฎหมายที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามาซื้ออสังหาริมทรัพย์ของต่างชาตินั้น นายณรงค์ กล่าวว่า แม้ในขณะนี้ยังไม่มีกรณีแก้ไขกฎหมายให้ต่างชาติถือครองที่ดินได้เต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ แต่มีช่องทางที่ต่างชาติจะเข้ามาลงทุนได้ โดยอาจจะต้องให้คนไทยเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ร้อยละ 51 ขึ้นไป เพื่อมาลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หรือไม่ก็สามารถตั้งกองทุนอสังหาริมทรัพย์ ตามที่ ก.ล.ต. ได้อนุมัติไปก่อนหน้านี้ ซึ่งสามารถถือครองที่ดินได้อย่างเต็มที่

อนึ่ง ล่าสุดจากการเปิดเผยของนายอมเรศ ศิลาอ่อน ประธาน บรศ. ว่าในช่วง 7 เดือนแรก (ถึงเดือน ก.ค. นี้) สามารถจำหน่ายได้ถึง 1,300 ล้านเหรียญสหรัฐ ในราคาร้อยละ 48 ของมูลค่าตามบัญชี ยังเหลือสินทรัพย์หลักประเภทสินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ เป็นต้น ซึ่งมีมูลค่า ณ วันที่ 8 ธ.ค. 2540 ทั้งสิ้น 714,000 ล้านบาท (สำนักข่าวไทย 07/07/41 มติชน 03/08/41)

รัฐตื่นเศรษฐกิจทรุดเกินคาด

เร่งอัดฉีดเม็ดเงินกว่าแสนล้านเข้าระบบก่อนสิ้นปีงบประมาณ 41

นายกรัฐมนตรีเรียกทีมที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจ และรัฐมนตรีเศรษฐกิจร่วมหารือด่วนกว่า 3 ชั่วโมง ทุกฝ่ายเห็นชอบต้องเร่งอัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบโดยด่วนเพื่อให้เศรษฐกิจกระเตื้อง หลังพบว่าเศรษฐกิจเลวร้ายเกินคาด ดังนั้นในช่วง 3 เดือนที่เหลือของปีงบประมาณ 2541 จึงจะต้องเร่งอัดฉีดเงินที่ยังไม่ได้ใช้เข้าสู่ระบบกว่าแสนล้านบาท

นายอรรถพล สรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวภายหลังการร่วมหารือครั้งนี้ว่า ที่ประชุมได้หารือถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศในช่วงครึ่งปีหลัง ซึ่งทุกฝ่าย มีความเห็นร่วมกันว่า จะต้องอัดฉีดเม็ดเงินโดยเฉพาะเงินงบประมาณเข้าสู่ระบบโดยด่วนเพื่อสร้างสภาพคล่องในระบบ และกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้ฟื้นตัว ทั้งนี้เพราะทุกฝ่ายเห็นว่าเศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งปีหลัง อาจทรุดตัวมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ทั้งนี้ในส่วนของเงินงบประมาณนั้น ขณะนี้เหลืออยู่ประมาณ แสนล้านบาทที่จะต้องเร่งเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือนก่อนสิ้นปีงบประมาณ

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีวันที่ 7 ก.ค. ได้มีมติให้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ เพื่อเร่งสภาพคล่องให้ระบบเศรษฐกิจดังนี้

- ให้น่วยราชการชำระค่าสาธารณูปโภคที่เป็นหนี้ค้างทั้งหมดภายในเดือน ก.ค. 2541
- สำหรับค่าครุภัณฑ์สิ่งก่อสร้าง หากมีการก่อสร้างเสร็จแล้ว ให้มีการตรวจรับเร่งวางฎีกาภายใน 2 สัปดาห์
- สำหรับโครงการขนาดใหญ่ที่ทำตามสัญญาเดิมและสัญญาที่จะมีขึ้นในอนาคต ให้วางสัญญาวงจจ่ายเงินถ่วงขึ้น โดย ค.ร.ม.จะติดตามผลใน 2 สัปดาห์ว่ามีโครงการใดบ้างสามารถทำได้
- ให้ ก.คลังและส่วนราชการที่ดูแลการเบิกจ่ายฎีกา อนุมัติเงินโดยไม่ให้มีฎีกาค้างเกิน 72 ชั่วโมง
- ให้เร่งรัด ก.คลัง จ่ายเงินงบประมาณที่อุดหนุนให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยทำควบคู่ไปกับการผ่อนคลายการอนุมัติเงินประจำงวดของสำนักงานงบประมาณ
- สำหรับงบประมาณที่ขาดดุลเพิ่มเป็นจำนวนเงิน 30,000 ล้านบาทนั้น ให้ส่วนราชการเร่งเบิกจ่ายโดยเร็ว โดยให้ระบบการจ่ายเงินงวดแรกในอัตราสูงสุดร้อยละ 15 ของงาน
- ให้ทุกส่วนราชการสำรวจงานที่จ้างเอกชนดำเนินการที่ค้าง และมีแนวโน้มที่จะทำได้เสร็จ เพื่อรวบรวมข้อมูลนำเสนอคลังพิจารณาแก้ปัญหา โดยเฉพาะงานที่เป็นโครงการสร้างถนน หากปล่อยไว้อาจจะส่งผลกระทบ (สำนักข่าวไทย 08/07/41)

ดึงเงินแรงงาน 3.8 พันล้านเพิ่มสภาพคล่อง

รัฐบาล เตรียมอัดเงินประกันสังคม 3,800 ล้าน เสริมสภาพคล่องภาคธุรกิจ ผ่าน 4 ธนาคารพาณิชย์ โดยตั้งเงื่อนไขให้ธนาคารปล่อยกู้ร้อยละ 80 ของวงเงิน ขณะที่สถานประกอบการผู้กู้ต้องจ้างงานเพิ่ม หรืออย่างน้อยห้ามเลิกจ้าง

นายผัน จันทรปาน ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้ลงนามความร่วมมือในโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องให้สถานประกอบการ กับธนาคารพาณิชย์ 4 แห่ง คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

สำนักงานประกันสังคมได้นำเงินจำนวน 3,800 ล้านบาทฝากกับธนาคารทั้ง 4 แห่งนี้ เพื่อให้ธนาคารดังกล่าวอนุมัติสินเชื่อแก่สถานประกอบการต่อไป ซึ่งธนาคารดังกล่าวจะกระจายเงินไปตามสาขาต่างๆ ทั่วประเทศ โดยตั้งเงื่อนไขว่า สถานประกอบการที่สามารถขอกู้เงินดังกล่าวได้นั้น ต้องเป็นสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคม หรือหากเป็นสถานประกอบการที่มีลูกจ้างน้อยกว่า 10 คน ต้องผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานประกันสังคมก่อน ซึ่งสถานประกอบการที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ จะต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น

หรือรักษาสภาพการจ้างงานเดิมไว้โดยไม่ลดจำนวนคนงานลง ส่วนการอนุมัติสินเชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารนั้นๆ

ส่วนธนาคารทั้ง 4 แห่งนั้น สำนักงานประกันสังคม ได้กำหนดเงื่อนไขว่า ภายใน 1 ปี นับแต่ได้รับเงินฝาก ธนาคารต้องปล่อยสินเชื่อตามข้อตกลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเงินฝากดังกล่าว หากธนาคารใดมีผลการดำเนินงานที่ต่ำกว่าที่กำหนด กระทรวงแรงงานฯ สามารถถอนเงินจากธนาคารนั้น เพื่อไปฝากกับธนาคารอื่นที่มีประสิทธิภาพได้ตามความเหมาะสม โดยจะติดตามความคืบหน้าเป็นระยะๆ ซึ่งข้อตกลงทั้งหมดจะมีระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี

สำหรับเกณฑ์ในการเลือกธนาคารพาณิชย์เข้าร่วมโครงการนั้น สำนักงานประกันสังคมคัดเลือกโดยพิจารณา 4 หลักเกณฑ์ คือ กระจายเงินฝาก เพื่อให้สถานประกอบการเลือกใช้บริการได้ กองทุนได้รับผลตอบแทนสูงสุด สถานประกอบการจ่ายอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ และมีส่วนช่วยสนับสนุนธนาคารรัฐวิสาหกิจ

รายงานข่าวแจ้งว่า เงินจำนวน 3,800 ล้านบาทดังกล่าว เป็นเงินส่วนที่รัฐบาลได้จ่ายเงินสมทบที่ค้างจ่ายไว้เมื่อเดือนมีนาคม 2541 จำนวน 4,800 ล้านบาท โดยอีก 1,000 ล้านบาท นำไปเสริมสภาพคล่องผ่านบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) อีก ซึ่งขณะนี้ อยู่ในระหว่างรอให้บอย.ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้แล้วเสร็จ จึงจะนำเงินงวดสุดท้ายเข้าไป

อย่างไรก็ดี นายผัน กล่าวว่า ในสถานประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อม เป็นกลุ่มที่มีผู้ใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งคาดว่าจะเงินกู้ดังกล่าวจะสามารถช่วยเหลือมิให้คนงานถูกเลิกจ้างได้ โดยเฉพาะสถานประกอบการที่กำลังจะเลิกกิจการเพราะขาดสภาพคล่อง สำหรับขณะนี้ กองทุนประกันสังคมมียอดรวมประมาณ 52,800 ล้านบาท

สำหรับสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2541 มีสถานประกอบการทั้งสิ้น 91,575 แห่ง ครอบคลุมลูกจ้าง 6,050,000 คน

สำหรับการลงทุนของกองทุนประกันสังคมในปัจจุบัน ประกอบด้วย

1) ชื่อพันธบัตรรัฐวิสาหกิจและหุ้นกู้ ได้แก่ การเคหะแห่งชาติ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หุ้นกู้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หุ้นกู้ KEGCO จำนวน 5,360 ล้านบาท

2) การฝากเงินกับธนาคารรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารมหานคร และธนาคารศรีนคร จำนวน 24,500 ล้านบาท และ

3) การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารทหารไทย ธนาคารไทยทุน และธนาคารเอเชีย จำนวน 22,900 ล้านบาท (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)

อนุกรรมการแก้ไขปัญหาระงงานต่างด้าวลงมติ

ผ่อนผันการให้แรงงานต่างด้าวใน 5 กิจการไปอีก 1 ปี

อนุสนธิจากที่รัฐบาลได้มีนโยบายให้ดำเนินการผลักดันแรงงานต่างด้าวออกนอกประเทศตั้งแต่ต้นปีนี้เป็นต้นมา ปรากฏว่าได้ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานในกิจการจำนวนมาก ที่จ้างคนต่างด้าวเข้ามาทำ เช่น คนแบกกระสอบข้าวตามโรงสีข้าว เป็นต้น จำเป็นต้องหามาตรการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าขึ้น

ในการประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว ซึ่งมีนายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานเมื่อวันที่ 15 ก.ค. นี้ ได้มีการพิจารณารับทราบผลการสำรวจการขาดแคลนแรงงานในแต่ละจังหวัดทำการสำรวจมา พบว่ามีการขาดแคลนแรงงานรวมทั้งสิ้น 44 ประเภท รวมทั้งสิ้น 231,327 คน ที่ประชุมพิจารณาลงมติให้ผ่อนผันได้ในกิจการ 5 ประเภท คือ 1) กิจการสวนยางพาราใน 12 จังหวัด 2) กิจการไร่อ้อยใน 5 จังหวัด 3) กิจการเลี้ยงหมูใน 11 จังหวัด 4) กิจการขนส่งทางน้ำใน กทม. และ 5) กิจการโรงสีข้าวใน 33 จังหวัด ส่วนที่เหลือสามารถใช้แรงงานไทยได้

ในกิจการทั้ง 5 ประเภทนี้จะมีคนต่างด้าวทำงานรวมทั้งสิ้น 95,000 คน โดยจะมีระยะเวลาผ่อนผัน 1 ปี นับแต่มีการประกาศผ่อนผันโดย ก.มหาดไทย

อนึ่ง แรงงานต่างด้าว ที่ได้รับการผ่อนผันนั้น นายจ้างจะต้องนำมาขึ้นทะเบียนกับกรมการปกครอง ทำการตรวจโรคพร้อมกับรายงานตัวที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) โดยมีค่าใช้จ่ายคือ ค่าตรวจโรค 1,200 บาท ต่อหัว และค่าใบอนุญาตทำงาน 1,000 บาทต่อหัว และนายจ้างจะต้องจ่ายเงินเข้าสมทบกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานจำนวน 6,400 บาทต่อหัว

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี รมว. ก.แรงงานแถลงในวันรุ่งขึ้นว่า กระทรวงฯ ได้มีมาตรการรองรับ โดยประสานไปยัง ก.เกษตรฯ ซึ่งได้ตั้งงบประมาณไว้ 100 ล้านบาท เพื่อฝึกแรงงานไทยด้านการเกษตร โดยจะเริ่มฝึกในวันที่ 1 ส.ค. นี้ จำนวน 4.3 หมื่นคน ซึ่งจะสามารถเป็นแรงงานมาทดแทนได้ใน 12 เดือนข้างหน้า (ผู้จัดการรายวัน 16/07/41 มติชน 17/07/41)

คลังแก้กฎกระทรวงแยกการประกอบธุรกิจเงินกับธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน

เมื่อวันที่ 17 ก.ค. 2541 รมว.ก.คลัง ได้ลงนามแก้ไขกฎกระทรวง 2 ฉบับ ซึ่งฉบับหนึ่ง กำหนดให้ยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดห้ามมิให้ บง.ลดสัดส่วนการถือหุ้นใน บล. ที่จัดตั้งขึ้นใหม่หลังการแยกธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน ก่อนพ้น 6 เดือนหลังจากที่ บล. เปิดดำเนินการ เพื่อความคล่องตัวในการประกอบกิจการ รวมทั้งเพิ่มเติมการกำหนดให้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทหลักทรัพย์ ที่จะมีผลให้บุคคลที่ถือหุ้นของ บล. เกินกว่าร้อยละ 10 จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ลต. ก่อน เพื่อให้ ก.ลต. สามารถพิจารณาความเหมาะสมของบุคคลนั้นได้ และเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจับคู่ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สำหรับอีกฉบับหนึ่งนั้น เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ การรวมกิจการของ บ.หลักทรัพย์ เพื่อสนับสนุนให้ บล. ดำเนินการควบบริษัทเข้ากัน หรือเข้าซื้อกิจการระหว่างกัน โดยให้ บล.ดังกล่าวสามารถรักษามูลค่าของใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ที่แต่ละบริษัทมีอยู่เดิมได้ด้วย (ข่าว ก.คลัง 23/07/41)

แผนการลงทุนทางสังคมของรัฐบาลจะเริ่มราวเดือน ต.ค. นี้

รัฐบาลได้เสนอแผนการลงทุนทางสังคม ซึ่งกำหนดจะเริ่มดำเนินการในอีกสองเดือนข้างหน้า แม้ว่าจะยังคงมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันหนาหูในเรื่องของการไปขึ้นต่อเงินกู้ยืมจากต่างชาติเป็นส่วนใหญ่

การลงทุนครั้งนี้จะต้องใช้เงินงบประมาณประมาณ 462.2 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 18,400 ล้านบาท โดยเงินจำนวนนี้จะได้จากแหล่งเงินกู้หลายแหล่งคือ ได้จากธนาคารโลก 300 ล้านเหรียญตรอ. ได้จากกองทุนเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจพื้นทะเลของญี่ปุ่น 123.3 ล้านเหรียญตรอ. ได้จากรัฐบาลไทยเอง 38.1 ล้าน

เหรียญสรอ. ได้จาก ยูเอ็นดีพี 500,000 เหรียญสรอ. ได้จากองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของ
ออสเตรเลียอีก 300,000 เหรียญสรอ. โครงการนี้จะดำเนินการในระยะเวลา 40 เดือน

การจัดสรรเงินตามแผนการลงทุนนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญคือ

ส่วนที่ 1 บริหารโดย ก.คลัง จัดสรรให้กรมชลประทาน 3,120.80 ล้านบาท กระทรวงมหาดไทย
3,013.37 ล้านบาท การท่องเที่ยวได้ 2,010.20 ล้านบาท ก.แรงงานได้ 1,365.94 ล้านบาท กทม. ได้ 448.39
ล้านบาท ก.อุตสาหกรรมได้ 312.80 ล้านบาท

ส่วนที่ 2 แบ่งออกเป็นสองส่วนย่อยคือ ให้แก่ กองทุนการลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Fund -
SIF) 120 ล้านเหรียญสหรัฐ และให้แก่ กองทุนเพื่อการพัฒนาเมืองในส่วนภูมิภาค (The Regional Urban
Development Fund-RUDF) 30 ล้านเหรียญสหรัฐ ทั้งนี้อยู่ในรูปของเงินกู้ดอกเบี้ยร้อยละ 15-17 ต่อปี

กองทุนการลงทุนเพื่อสังคม หรือ SIF จะทำหน้าที่ช่วยชุมชนในการทำแผนงานโครงการในระดับชุมชน
ซึ่งจะเป็นการริเริ่มและดำเนินการโดยชุมชนเอง โดยมีเป้าหมายที่จะเสริมความเข้มแข็งแก่องค์กรชุมชน ให้ชุมชน
สามารถพึ่งตนเองได้ บริหารโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนข้าราชการในส่วนภูมิภาคท้องถิ่นจะทำ
หน้าที่เสมือนที่ปรึกษาให้แก่ชุมชน ไม่เข้าไปแทรกแซงในการเขียนแผนและการนำเสนอแผนเพื่อของบประมาณ
ดำเนินการ (บางกอกโพสต์ 27/07/41)

พ.ร.บ. คุ่มครองแรงงานใหม่ - ช่วยคุ่มครองหรือยิ่งเร่งพิฆาตแรงงาน

รัฐบาลเตรียมออก พ.ร.บ. คุ่มครองแรงงานฉบับใหม่ พ.ศ. 2540 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 ส.ค.
2541 ที่จะถึง หลายฝ่ายมีการเคลื่อนไหวหรือและวิพากษ์วิจารณ์กันไปต่างๆ นานา โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
มาตรา 118 เรื่องให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง ซึ่งจะทำให้ลูกจ้างบางคนทำงานมานานสิบ
ปีขึ้นไปได้รับค่าชดเชยสูงถึง 10 เดือน ไม่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างสามร้อยวันสุดท้าย กลายเป็นตัวเร่งให้นายจ้างรีบ
ปลดคนงานออกจากรานก่อนที่กฎหมายนี้จะมีผลบังคับใช้กันมากมาย และหรือบางแห่งก็มีวิธีแยบยลต่างๆ เช่น
รับส่งลดเงินเดือน หรือปลดคนงานออกทั้งหมดแล้วจ้างใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายมาเร่งออกในภาวะที่
เศรษฐกิจตกต่ำอย่างร้ายแรงนี้ จึงยิ่งกลายเป็นการซ้ำเติมสถานการณ์ให้เลวร้ายลงไปอีก (ติดตามรายงาน
สถานการณ์แรงงานเพิ่มเติม ในหมวดการเคลื่อนไหวภาคเอกชนของประมวลข่าวสารฉบับนี้) (ไทยโพสต์
20/07/41)

กรม.ผ่านร่าง พ.ร.บ.กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรายย่อย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพึ่งพาตนเองของเกษตรกร

ร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยในรายละเอียดจะให้มีการจัดตั้งกองทุน
ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรายย่อยขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูความรู้และอาชีพ
เกษตรกร รวมทั้งศักยภาพในการพึ่งพาตนเองแก่เกษตรกรรายย่อย โดยกำหนดว่ากองทุนไม่ใช่นำส่วนราชการหรือ
รัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย วิธีการงบประมาณและรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน และ
กำหนดให้กิจการของกองทุนไม่อยู่ในข้อบังคับว่าด้วยกฎหมายคุ่มครองแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายพนักงานรัฐ
วิสาหกิจสัมพันธ์ รวมทั้งกฎหมายประกันสังคม

ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รว.เกษตรฯ เป็นรองประธาน
กรรมการประกอบด้วย ปลัด ก.เกษตร ปลัด ก.คลัง เลขาธิการ ส.ง.ค.คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ ผอ. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผอ. สำนักงานประมาณ ตัวแทนเกษตรกรรายย่อย และตัวแทนฝ่ายรัฐบาล มีอำนาจหน้าที่พิจารณาความเห็นต่อ ครม. เป็นนโยบายการฟื้นฟูพัฒนาเกษตรกรรายย่อย (ผู้จัดการ 29/07/41)

ค.ร.ม. เศรษฐกิจอนุมัติ 6 แผนงาน 25 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจครึ่งปีหลัง

ที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายด้านเศรษฐกิจวันที่ 3 ส.ค. เห็นชอบ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงครึ่งปีหลัง ประกอบด้วย 6 แผนงาน 25 มาตรการ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นกรอบในการเจรจากับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ในการจัดทำหนังสือแสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือด้านการเงินและวิชาการฉบับที่ 5 โดยเน้นการใช้จ่ายของภาครัฐ-เอกชน เปิดตลาดลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รวมทั้งแก้ไขปัญหาสภาพคล่องในระบบสถาบันการเงิน

กรอบในการกระตุ้นเศรษฐกิจทั้ง 6 แผนงาน ได้แก่

1. การผ่อนคลายมาตรการการคลัง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายในภาครัฐ
2. มาตรการการเงินซึ่งจะสอดคล้องกับมาตรการการคลัง
3. แผนงานที่จะแก้ไขสภาพคล่องระบบสถาบันการเงินที่ขณะนี้ยังทำงานไม่สมบูรณ์
4. การแก้ไขปัญหาร่างงานและผลกระทบทางด้านสังคมที่เกิดขึ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจ
5. แก้ไขกฎหมายต่าง ๆ เช่น ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การประกอบอาชีพของคนต่างด้าว เป็นต้น
6. คือเร่งรัดกระบวนการผลิตในภาคการเกษตรเพื่อรองรับแรงงานที่จะกลับสู่ภูมิภาคแล้ว

แผนงานดังกล่าวประกอบด้วยมาตรการต่าง ๆ 25 มาตรการด้วยกัน กล่าวคือ

1. แผนงานการผ่อนคลายมาตรการการคลัง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายภาครัฐ มีมาตรการคือ

- กำหนดการขาดดุลของภาครัฐร้อยละ 1.5 ของจีดีพี
- ขยายการลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2542 โดยให้รัฐวิสาหกิจขาดดุลเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1 เป็นร้อยละ 2
- ตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อให้สินเชื่อผู้บริโภครวมวงจร

2. แผนงานด้านการเงินภาคเอกชน มีมาตรการคือ

- มาตรการกระตุ้นสินเชื่อเพื่อการบริโภค โดยสนับสนุนให้มีกลไกการให้สินเชื่อผู้บริโภคของธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน เพื่อทดแทนสินเชื่อเพื่อการบริโภคที่ขาดหายไป จากการปิดสถาบันการเงิน 56 แห่ง ซึ่งจะทำให้การจัดตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจ เพื่อให้สินเชื่อผู้บริโภคในลักษณะการให้บริการครบวงจร โดยอาศัยหลักการเดียวกับร่าง พ.ร.บ. ลิซซิ่ง และอาจพิจารณา ออก พ.ร.ก. เป็นการเฉพาะเพื่อสนับสนุนให้ต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนในธุรกิจเช่าซื้อ หรือธุรกิจสินเชื่อผู้บริโภค ทำนองเดียวกับการออก พ.ร.ก. เพื่อเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาถือครองหุ้นในธุรกิจหลักทรัพย์ได้เกินกว่าร้อยละ 49

- สนับสนุนสินเชื่อการค้า โดยให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินให้ความสำคัญกับสินเชื่อเพื่อการค้า และขยายวงเงินเพิ่มเติมเพื่อทดแทนสินเชื่อเงินสดนอกระบบที่ขาดหายไปจากระบบการค้าขายและธุรกิจ

- สนับสนุนการผ่อนปรนสินเชื่อที่อยู่อาศัย โดยให้ธนาคารพาณิชย์ที่ปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยใช้มาตรฐานการขยายเวลาชำระหนี้เงินกู้จากเดิม 20 ปี เป็น 30 ปี ทั้งลูกหนี้เก่าและใหม่ สนับสนุนให้สถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อพัฒนาอสังหาริมทรัพย์อยู่แล้ว พิจารณาให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยระยะยาวควบคู่ไปด้วย

3. แผนงานการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องและระบบสถาบันการเงิน มีมาตรการคือ

-เสริมสภาพคล่องให้ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ โดยพิจารณาจัดสรรเงินจากแหล่งต่าง ๆ ให้เพียงพอ

-เพิ่มสภาพคล่องแก่ผู้ถือบัตรเงินฝากของธนาคารกรุงไทยและตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจตามโครงการรับแลกเปลี่ยนตัวสถาบันการเงินที่ปิดกิจการ 56 แห่ง

-สนับสนุนการเพิ่มทุนของสถาบันการเงินเอกชนและพิจารณาเพิ่มทุนให้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ

-เร่งรัดการพิจารณาแนวทางการแปรรูปธนาคารพาณิชย์ของรัฐ 4 แห่ง เพื่อลดกระแสความไม่แน่นอน และสร้างความมั่นใจให้มีเงินทุนใหม่เข้าสู่ระบบการเงินต่อไป

-เร่งรัดกระบวนการระดมหนี้ เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานโดยพิจารณาให้ความสำคัญกับเร่งการจ้างแรงงานในธุรกิจมาเป็นหลักเกณฑ์หลักในการช่วยระดมหนี้

-เร่งรัดกฎหมายล้มละลาย กฎหมายศาลชำนัญพิเศษและกฎหมายระดมหนี้

4. แผนงานการสร้างงานและลดผลกระทบทางสังคม มีมาตรการคือ

-สนับสนุนบทบาทภาครัฐในการสร้างงาน ในธุรกิจภาคบริการและการก่อสร้างในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ

-สนับสนุนและเร่งรัดเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบท โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย 252 อำเภอ ตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมชนบทให้ครบถ้วนในปีงบประมาณ 2542

-สนับสนุนเศรษฐกิจชายแดนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นบริเวณจุดผ่านแดนและจุดค้าขายชายแดนที่ยังเป็นปัญหาและข้อจำกัด ต่อการค้าและการลงทุน โดยจัดสรรงบกลางให้เป็นจำนวน 110 ล้านบาท สำหรับการพัฒนาโครงการขนาดเล็ก

-ลดปัญหาอุปสรรคในภาคการส่งออกเร่งด่วน แผนงานการส่งออกและนำเข้า จะแก้ไขข้อขัดข้องที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในระยะเร่งด่วนของภาคการส่งออก ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่เกี่ยวกับมาตรการการเงินการคลัง เช่น มาตรฐานสินค้า ขยายตลาดต่างประเทศ ดูแลต้นทุนค่าระวางสินค้า ฯลฯ สนับสนุนให้มีการใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศและสนับสนุนการผลิตสินค้าที่มีความต้องการสูง

5. แผนงานแก้ไขกฎหมายต่างๆ มีมาตรการคือ

-ปรับปรุงสิทธิประโยชน์ การส่งเสริมการลงทุนผ่านคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) โดยพิจารณาผ่อนปรนเงื่อนไขและขยายเวลา สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร เปิดตลาดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศผ่านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ด้วยการสร้างบรรยากาศการลงทุนและเร่งจำหน่ายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้ได้ตามแผนที่กำหนด

-เร่งรัดปรับปรุงแก้ไขประกาศ คณะปฏิวัติฉบับที่ 281 (ปร.281) โดยเฉพาะการยกเว้น พ.ร.บ.ประกอบธุรกิจคนต่างด้าว คาดว่าจะผ่าน การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในสมัยประชุมนี้

-ปรับปรุงกฎหมายการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว ซึ่งคณะกรรมการแก้ไขปัญหารัฐกิจอสังหาริมทรัพย์ที่ประสบภาวะวิกฤติกำลังพิจารณาอยู่

-พิจารณาผ่อนปรน การให้สัญชาติไทยแก่ผู้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย

6. แผนงานเร่งรัดกระบวนการผลิตทั้งภาคเกษตรและอุตสาหกรรม มีมาตรการคือ

-เร่งรัดการผลิตภาคเกษตรเพื่อช่วยรองรับปัญหาการว่างงาน โดยจัดสรรเงิน เพิ่มเติมสำหรับแผนงานเร่งด่วนจำนวน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสร้างงานรองรับแรงงานในชนบท ช่วง 6-8 เดือนข้างหน้า โดยเน้น 3 แผนงานคือพัฒนาคุณภาพและจัดการผลิตสินค้าเกษตร จะช่วยให้เกษตรกร ประมาณ 2.5 ล้านครัวเรือนในทุก

จังหวัดผลิตสินค้าออกสู่ตลาดได้รวมมูลค่า 70,000 ล้านบาท ได้แก่ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด และถั่วเหลือง ส่งเสริมระบบเกษตรกรรมทางเลือกช่วยให้เกษตรกร สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรประมาณ 200,000ครัวเรือนหรือประมาณ 1 ล้านคนสามารถทำการผลิตตามระบบเกษตรกรรมทางเลือก มีงานทำตลอดปีและช่วยลดปัญหาการว่างงานในชนบท สนับสนุนชุมชนปลูกป่าจะช่วยให้เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพเกษตรมากขึ้น

-พิจารณาจัดสรรเงินจำนวน 400 ล้านบาทเพื่อใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการเน้นความสำคัญของการเพิ่มประสิทธิภาพในเขตชลประทานและเขตเศรษฐกิจพิเศษ ลดผลกระทบต่อคนและสังคมในชุมชนและชนบท

-เร่งรัดปรับโครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม จะเร่งนำแผนการปรับโครงสร้าง อุตสาหกรรม 13 สาขา มาดำเนินการอย่างเร่งด่วน โดยจัดสรรเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม วงเงิน 122.9 ล้านบาท เพื่อใช้ในแผนงานเร่งด่วน 4 แผนงานคือ ปรับปรุงผลิตภาพและปรับกระบวนการผลิตให้มีต้นทุนและส่งออกที่แข่งขันได้ ยกระดับขีดความสามารถของแรงงาน ป้อนเพาะและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และสนับสนุนการกระจายและเคลื่อนย้ายหน่วยผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้นที่มีมลภาวะต่ำไปสู่ภูมิภาคและชนบท

-มาตรการสนับสนุนทุนประเดิมแรก เพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนานวัตกรรมวงเงิน 100 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเร่งรัดให้ความช่วยเหลือจัดตั้งผู้เชี่ยวชาญปรับโครงสร้าง การเงิน เทคโนโลยีและการบริหารในระดับโรงงานในระยะ 6 เดือนข้างหน้า

-การแก้ไขปัญหาภาคเศรษฐกิจและธุรกิจแต่ละสาขาในเรื่องที่เป็นปัญหาร่วมกันมากกว่าปัญหาเฉพาะของธุรกิจรายย่อย อาทิ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลอุตสาหกรรมยานยนต์ และสนับสนุนธุรกิจบริการท่องเที่ยวภายในประเทศควบคู่กับการส่งเสริมปิอะเมซิงไทยแลนด์ (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินเต็มรูปแบบผ่านมติ ค.ร.ม. เมื่อ 14 ส.ค.

นายถาวรวัชร นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า คณะรัฐมนตรีมีมติ เห็นชอบมาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินแบบเบ็ดเสร็จ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยมาตรการดังกล่าว เน้นแก้ไขปัญหาระบบการเงินให้สามารถกลับเข้าสู่สภาพปกติ เนื่องจากระบบการเงินประสบปัญหา จากการที่ มีหนี้ด้อยคุณภาพสูงขึ้น ถ้าหากไม่ดำเนินการจัดการอย่างเป็นระบบคาดว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้น จากตัวเลขของผลขาดทุนของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในช่วง 6 เดือนแรกปีนี้ขาดทุนถึง 113,000 ล้านบาท ซึ่งธนาคารพาณิชย์ต้องตัดผลขาดทุนดังกล่าวออกจากเงินกองทุน ทำให้ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อ ของระบบธนาคารพาณิชย์ลดลงกว่า 1.32 ล้านล้านบาท หรือประมาณ 12 เท่าของเงินกองทุนที่ลดลง เป็นมาตรการเน้นสร้างความมั่นใจให้กับผู้ฝากเงินในระบบ

นายถาวรวัชร กล่าวว่าถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาทุนประกอบการ ของสถาบันการเงินครั้งนี้ เป็นเรื่องที่จะเสริมสร้างความมั่นคงให้กับประชาชนผู้ฝากเงินในระบบธนาคารพาณิชย์และระบบบริษัทเงินทุน ซึ่งได้มีการกำกับกันโดยรัฐบาล โดยเฉพาะในระบบธนาคารพาณิชย์มีผู้ฝากเงิน ปัจจุบัน 49 ล้านบัญชี ขณะที่ผู้กู้ทั่วไปที่ประกอบธุรกิจ จะได้ประโยชน์จากการที่สถาบันการเงิน มีทุนประกอบการมากขึ้น และมีความมั่นใจจากผู้ฝากเงินมากขึ้น จึงมีพลังสามารถให้กู้ยืม เสริมสภาพคล่องกับธุรกิจได้ เปิดโอกาสให้ธุรกิจดำเนินการต่อไปได้อย่างสะดวก นำไปสู่การจ้างงานต่อไป ส่วนผู้กู้ในระดับที่จำเป็นต้องมีการประนีประนอมหนี้กับสถาบันการเงิน

จะได้ประโยชน์จากการที่จะมีมาตรการ แรงเสริมสร้างความผูกพันระหว่างมาตรการความช่วยเหลือของรัฐบาล ในการที่ส่งเสริมให้มีทุนมากขึ้น กับกระบวนการระดมหนี้ สร้างความแข็งแกร่งให้กับสถาบันการเงินดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ

นอกจากนี้ ในการสร้างความแข็งแกร่งในการลดหนี้ด้วยคุณภาพและเพิ่มทุนประกอบการให้แก่ระบบ สถาบันการเงินจะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนจากต่างประเทศ เปิดโอกาสให้มีเงินทุนไหลเข้าสู่ประเทศ เพื่อหล่อเลี้ยงสภาพคล่อง กระตุ้นการลงทุนได้ในไม่ช้า ขณะเดียวกัน ในภาพรวมสามารถฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยรวม ทำให้ระบบการเงินที่เปรียบเสมือนเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงระบบเศรษฐกิจทำงานได้อย่างสมบูรณ์ หยุดยั้งการถดถอย และเริ่มเข้าสู่สภาพการเติบโตได้อีกครั้ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า จากข้อเสนอของกระทรวงการคลังครั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติ ให้จัดให้มีระบบในการเสริมเติมทุนประกอบการของสถาบันการเงินทั้งหมด ปัจจุบัน ทุนประกอบการของสถาบันการเงินแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กองทุนชั้นที่ 1 คือทุนที่เป็นเจ้าของกิจการ ประกอบด้วยหุ้นสามัญ และหุ้นบุริมสิทธิ์ และกองทุนชั้นที่ 2 ประกอบด้วยเงินกู้ประเภทด้อยสิทธิ์ ซึ่งมีระยะยาว สามารถนับเป็นทุนได้

สำหรับเงินทุนประเภทที่ 2 นี้ รัฐบาลได้กำหนดว่าจะให้มีการสมทบทุนการช่วยเหลือแก่สถาบันการเงิน ร่วมกันระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ โดยกำหนดว่า ภายในกรอบวงเงินรวมทั้งสิ้นร้อยละ 2 ของสินทรัพย์รวมของระบบการเงิน ซึ่งมียอดรวมขณะนี้ ประมาณ 5 ล้านล้านบาท ประมาณ 100,000 ล้านบาทจะจัดไว้เป็นเงินสนับสนุนของภาครัฐ ที่จะใส่เข้าไปในกองทุนชั้นที่ 2 แต่มีเงื่อนไขว่าจะต้องได้รับการช่วยเหลือเมื่อได้ดำเนินการระดมหนี้ และมีผลขาดทุนกระทบทุนประกอบการจากการระดมหนี้ นั่น และการจะได้ประโยชน์จากการได้รับ การช่วยเหลือจากกองทุนชั้นที่ 2 จากการที่ให้ผู้ยืมเพิ่มเติมแก่ภาคเศรษฐกิจ ภาคธุรกิจทั่วไป

สำหรับกองทุนชั้นที่ 1 รัฐบาลได้กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ว่าจะให้มีการร่วมกัน ในการช่วยสนับสนุนให้กองทุนนี้มีความเข้มแข็งมากขึ้น ด้วยการกำหนดให้การใส่เงินในกองทุนชั้นที่ 1 ระหว่างรัฐกับเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ในอัตราส่วน 1:1 แต่เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจโดยทั่วไป ในการที่รัฐบาลจะใช้เงินของภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือภาคเอกชนอย่างนี้ จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ชัดเจน โปร่งใสด้วย กล่าวคือ ไม่ได้เป็นเงินที่เข้าไปเป็นทุนสนับสนุนสินทรัพย์ที่ไม่ดีของสถาบันการเงิน เป็นเงินที่สนับสนุนด้านทุนของสถาบันการเงิน ที่มีสิทธิเหนือผู้ถือหุ้นเดิม เป็นทุนที่ใส่เข้าไปโดยที่ไม่ได้เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้บริหารในสถาบันการเงินใด ๆ ซึ่งอาจจะมีการดำเนินการผิดพลาดมาตั้งแต่แรก และทำให้ฐานะของสถาบันการเงินลดลง ดังนั้น ในส่วนนี้ จึงกำหนดเป็นเงื่อนไขว่า ในกรณีที่สถาบันการเงินใดประสงค์ ให้รัฐบาลกับผู้ร่วมลงทุนใหม่ ร่วมกันสนับสนุนให้กองทุนของสถาบันการเงินเพิ่มมากขึ้น จะต้องยอมรับให้เป็นการเพิ่มทุนของรัฐบาล และผู้ร่วมลงทุนใหม่ในรูปหุ้นบุริมสิทธิ์ ซึ่งจะมีสถานะภาพเหนือหุ้นสามัญ ของผู้ถือหุ้นเดิม หากมีปัญหาผลขาดทุนยังเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต หุ้นสามัญของผู้ถือหุ้นเดิมจะต้องรับภาระความเสียหายเงินของรัฐบาลและของผู้ร่วมลงทุนใหม่

นอกจากนี้ ก่อนที่จะเข้าสู่การรับความช่วยเหลือ ตามโครงการกองทุนชั้นที่ 1 สถาบันการเงินเอง จะต้องทำการสำรวจหนี้สูญให้ครบถ้วนตามกฎหมายของ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขณะเดียวกัน ผู้ร่วมลงทุนกับรัฐบาลใหม่หรือด้วยรัฐบาลเอง เมื่อเห็นว่า มีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนผู้บริหาร ฝ่ายจัดการของสถาบันการเงินใหม่ ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้

นายธารินทร์ กล่าวว่า จะเห็นได้ว่า การจัดสร้างโครงการครั้งนี้ ไม่ได้เป็นการช่วยเหลือ สถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ ไม่ได้เป็นการช่วยเหลือผู้ถือหุ้นเดิม ไม่ได้เป็นการช่วยเหลือคนรวย แต่เป็นการช่วยเหลือ คุ่มครอง

สร้างความมั่นคงให้กับประชาชนผู้ฝากเงิน จะเป็นการฟื้นฟูกิจการของผู้กู้ แรงสนับสนุนให้สภาพคล่องนำไปสู่การประกอบการอย่างปกติ นำไปสู่การจ้างงานเพื่อช่วยเหลือประชาชน ในมุมกว้าง ช่วยเหลือให้เกษตรกรได้รับบริการด้านการตลาดในราคาที่เป็นธรรม

ส่วนที่มีหลายฝ่ายสงสัยว่า ทำไมถึงไม่ทำมาตรการดังกล่าวตั้งแต่ต้น นายธารินทร์ กล่าวว่า ในตอนต้นรัฐบาลมีความมั่นใจว่าทุนประกอบการของสถาบันการเงินภาคเอกชนย่อมเป็นเรื่องของภาคเอกชน ในช่วงที่ประเทศได้รับความมั่นใจในค่าเงินบาทที่แข็งขึ้น และต่างประเทศให้ความมั่นใจต่อมาตรการการแก้ไข ปัญหาทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวม รัฐบาลได้เร่งรัดให้สถาบันการเงินดำเนินการเพิ่มทุนทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งได้รับความสำเร็จมาในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่ขณะนี้ ไม่ว่าตลาดหลักทรัพ์ในประเทศและต่างประเทศ มีปัญหาอยู่ในสภาพตลาดปิด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องออกมาตรการนี้ เพื่อประโยชน์ของการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้รับความเชื่อมั่นเป็นวงกว้างจากในและนอกประเทศ ควบคู่ไปกับการใช้นโยบายขาดดุลการคลังกระตุ้นกำลังซื้อในประเทศ ซึ่งในหนังสือแสดงความจำนงฯ ฉบับที่ 5 ซึ่งกำลังหารือ กับเจ้าหน้าที่ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ รัฐบาลมั่นใจที่กำหนดในหนังสือดังกล่าวว่าเศรษฐกิจไทย จะเริ่มฟื้นตัวในไตรมาส 1 ของปีหน้า (สำนักข่าวไทย 14/08/41)

1.3 การเคลื่อนไหวภาครัฐวิสาหกิจ

(ระหว่าง 15 มิ.ย. - 15 ส.ค. 41)

นำเรื่อง

แนวนโยบายการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจในประเทศไทยมีมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) โดยรัฐบาลไทยที่ผ่านมาได้ดำเนินการทยอยแปรรูปหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง แต่ได้มานั่นชัดเจนเข้มงวดอีกครั้งเมื่อรัฐบาลไทย (สมัยพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี) เผชิญปัญหาภาวะเศรษฐกิจซบเซาอย่างหนัก จนในที่สุด ค.ร.ม. ต้องมีมติขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ไอเอ็มเอฟ เมื่อวันที่ 5 ส.ค. 40 เพื่อให้เข้ามาช่วยในการวางแผนปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การเงินการคลัง และฟื้นฟูเสถียรภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยการตัดลดงบประมาณรายจ่ายในปี 2541 ลง พร้อมกับออกมาตรการรักษาวินัยทางการเงินการคลังและการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ด้วยการให้เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้เงินงบประมาณของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ

สาระสำคัญของข้อตกลงด้านรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลต้องดำเนินการในระยะ 3 ปีที่ทำกับ ไอเอ็มเอฟมีคือ

- 1) ปรับปรุงฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเกิดดุลภาครัฐบาลร้อยละ 1 ของ จีดีพี. รวมถึงการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและลดการขาดทุนของรัฐวิสาหกิจ)
- 2) ทบทวนและจัดลำดับความสำคัญของแผนการลงทุน โดยเน้นการลงทุนในโครงการพื้นฐานที่สำคัญ และโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารโลกและธนาคารเพื่อพัฒนาเอเชีย
- 3) ปรับอัตราค่าบริการของรัฐวิสาหกิจให้คุ้มทุน
- 4) เร่งรัดดำเนินการเพิ่มบทบาทภาคเอกชน โดยการให้สัมปทานโครงการที่มีความสำคัญ และใช้เงินลงทุนสูง การกระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทลูก การจำหน่ายจ่ายโอนรัฐวิสาหกิจที่หมด

ความจำเป็น การปรับปรุงหรือออกกฎหมายใหม่ เพื่อให้การเพิ่มบทบาทภาคเอกชนมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและโปร่งใส

- 5) รายได้อันเกิดจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ จะต้องนำไปใช้เพื่อสนับสนุนให้รัฐวิสาหกิจมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน หรือเป็นรายได้นำเข้าคลังโดยเป็นบัญชีแยกต่างหาก ไม่นำไปรวมกับการบริหารงบประมาณปกติ

ประเทศไทยมีรัฐวิสาหกิจทั้งหมด 74 แห่ง จัดตั้งโดยประกาศคำสั่งต่างๆ เช่น พ.ร.บ., พ.ร.ฎ., ปว., มติ ค.ร.ม. หรือคำสั่งกระทรวง หรือโดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แยกแยะเป็นประเภทต่างๆ หลายประเภท เช่น ด้านเกษตร อุตสาหกรรมและเหมืองแร่ การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน การศึกษา บริการสังคม และด้านการธนาคาร เป็นต้น จากงบประมาณรายจ่ายเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2539 รัฐวิสาหกิจต่างๆ มีงบรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการลงทุนรวมทั้งสิ้น 893,699.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ร้อยละ 16.85 และเมื่อสิ้นงวดบัญชีปี 2529 มีทรัพย์สินรวม 2,742,745.57 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ร้อยละ 15.98 มีหนี้สินรวม 2,004,278.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.96

อนึ่ง เมื่อวันที่ 23 ก.ค. 2541 คณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน และมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอกหลายท่านเป็นกรรมการอยู่ด้วย ได้เสนอรายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานประจำปีของรัฐวิสาหกิจจำนวน 25 แห่ง ซึ่งดำเนินประเมินผลทุกปีต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 2 และทำการประเมินผลการดำเนินงาน 6 ด้านด้วยกันคือ ประสิทธิภาพทางการเงิน ประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิต คุณภาพในการให้บริการประชาชน การลงทุนตามแผน คุณภาพในการบริหาร และคุณภาพของแผนวิสาหกิจ

ผลการประเมินในปีนี้ปรากฏว่า รัฐวิสาหกิจที่ได้รับการประเมินสูงสุด 3 แห่งแรกคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย การท่าเรือแห่งประเทศไทย และโรงงานยาสูบ ส่วนรัฐวิสาหกิจที่มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ต่ำสุด 3 แห่งสุดท้ายคือ การประปาส่วนภูมิภาค บริษัทขนส่งจำกัด และองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ผลจากการประเมินนี้จะเป็นตัวกำหนดวงเงินจ่ายโบนัสพนักงานและกรรมการ วงเงินเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เดียวกันกับที่ใช้ในธุรกิจภาคเอกชน

ในบทรายงานเรื่อง การดำเนินมาตรการทางการเงินการคลังเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เผยแพร่โดย ก.คลังเมื่อวันที่ 10 ก.ค. รายงานเกี่ยวกับการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจว่า "ก.คลังได้ร่วมกับบริษัทที่ปรึกษาพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และจะจัดทำแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจขึ้น รวมทั้งได้พิจารณารอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะการตรา พ.ร.บ. ทุนรัฐวิสาหกิจ เพื่อแปรสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัท และสนับสนุนให้รัฐวิสาหกิจสามารถแปลงทุนขององค์กรเป็นหุ้นเพื่อระดมทุนได้ "

รายงานได้ระบุว่า รัฐวิสาหกิจที่จะมีการปรับโครงสร้างให้เป็นบริษัทในระยะแรกคือ การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งเมื่อปรับโครงสร้างแล้วรัฐก็จะลดสัดส่วนการถือครองด้วยการขายหุ้นให้พันธมิตรร่วมทุน ส่วนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่มีฐานะเป็นบริษัทในระยะแรกจำนวน 3 แห่งคือ บริษัทการบินไทย จำกัด บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตจำกัด และบริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด โดยรัฐบาลจะจำหน่ายหุ้นส่วนหนึ่งที่ถือครองอยู่ ขณะนี้สถาบันการเงินที่ปรึกษาได้ขายหุ้นของ บ.ปตท.สำรวจและผลิตจำกัด และบริษัทผลิตไฟฟ้าจำกัด ได้ครบตามเป้าที่วางไว้แล้ว ส่วนของบริษัทการบินไทยจำกัด

นั้น ค.ร.ม. ได้มีมติให้จำหน่ายหุ้นของ ก.คลังจำนวนร้อยละ 23 หรือ 320 ล้านหุ้น แก่ผู้สนใจทั่วไป และพันธมิตรร่วมทุน แล้วเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าหุ้นก่อนการเสนอขายครั้งต่อไป

ต่อไปนี้เป็นสรุปรวบรวมการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจที่น่าติดตามบางเรื่องในช่วงระยะเวลา 3 เดือนของการจัดทำรายงานฉบับนี้

หัวข้อข่าว

ความคืบหน้าเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจด้านพลังงาน (สำนักข่าวไทย 08/07/41, 06/08/41)

สำนักงานประมาณเตรียมกันเงิน ให้รัฐวิสาหกิจลงทุนเพิ่ม (กรุงเทพธุรกิจ 13/07/41)

บอร์ด ทศท. ยุติปัญหาเอสดีเอช ให้ ทศท. จัดซื้อเคเบิล-อุปกรณ์เอง (สำนักข่าวไทย 15/07/41)

'ไอเอฟซีที' กู้เงินนอกกว่า 6 พันล้านบาท-หนุนอุตสาหกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)

สพข. เสนอแผนให้เอกชนเข้ามาลงทุนสร้างท่อก๊าซตามแผนเปิดเสรี 7 โครงการ .

(สำนักข่าวไทย 09/07/41)

คาดครึ่งปีหลังของปีนี้นักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักข่าวไทย 12/08/41)

ก.ฟ.ผ. เสนอ ค.ร.ม. เศรษฐกิจขอออกพันธบัตร 300 ล้านเหรียญ (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

ความคืบหน้าเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจด้านพลังงาน

เมื่อวันที่ 8 ก.ค. นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพข.) เปิดเผยว่า พอใจในแผนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจด้านพลังงานที่มีความคืบหน้ามากที่สุด โดยเฉพาะการขายหุ้นของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ. และ บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) หรือเอ็กโก ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศถึง 11,000 ล้านบาทและ 9,800 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ที่สูงสำหรับภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้

ส่วนการจำหน่ายหุ้นธุรกิจพลังงานอื่นๆ ที่จะตามมาคือ หุ้นของบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัท เอลซี ประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ส่วนการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อยู่ระหว่างการศึกษารายละเอียด

นายปิยสวัสดิ์ ในฐานะคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการการขายหุ้นบริษัทบางจากฯ กล่าวว่า กรณีที่ บ.บางจากฯ มีข้อเสนอเพิ่มทุนจำนวน 330 ล้านหุ้น โดยจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไปนั้น ในขณะนี้ คณะกรรมการยังไม่ได้เห็นชอบ เพราะที่ผ่านมาบางจากฯ ยังไม่ได้แสดงเหตุผลที่ชัดเจนว่าจะเพิ่มทุนเพื่ออะไร เพื่อจะนำไปขยายการลงทุนที่คุ้มค่าหรือนำไปใช้หนี้ เพียงแต่ระบุว่าขยายกิจการสถานีบริการน้ำมันและร้านเลมอน กรัน ซึ่งจะต้องพิจารณาให้ชัดเจนว่าขยายกิจการแล้วคุ้มหรือไม่ ทั้งนี้การตัดสินใจจะดำเนินการอย่างไรกับบางจากฯ นั้นจะต้องพิจารณาด้วยว่าผู้ถือหุ้นทั้งรายเล็กและรายใหญ่จะได้รับผลกระทบหรือไม่

ต่อมาในวันที่ 6 ส.ค. นายโสภณ สุภาพงษ์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เปิดเผยว่า ตามที่บริษัทได้สำรวจความสนใจการเป็นเจ้าของหุ้นบางจากฯ ตามความประสงค์ของกระทรวงการคลังเพื่อกระจายหุ้นบางจากฯ ปรากฏว่ามีผู้แสดงความสนใจเป็นเจ้าของหุ้นบางจากฯ รวมทั้งสิ้น

200,314 ราย เป็นจำนวนมากกว่า 440 ล้านหุ้น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 84 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด อย่างไรก็ตาม การที่จะมีการเพิ่มทุนโดยการจำหน่ายหุ้นเป็นจำนวนเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมี นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ดังนั้น บริษัทได้ทำหนังสือถึงนายศุภชัย โดยเสนอให้พิจารณาเร่งรัดให้มีการเร่งดำเนินการในการกระจายหุ้น โดยควรที่จะกำหนดระยะเวลาเสร็จสิ้นอย่างชัดเจน ซึ่งควรที่จะเสร็จภายในไตรมาสที่ 3 ของปีนี้

นายโสภณยังระบุว่า บุคคลอื่นซึ่งนอกเหนือจากรัฐบาลและกระทรวงการคลังนั้น โปรดอย่าได้ออกมาให้ข่าวแทนบริษัท เพราะจะทำให้เกิดข้อมูลที่ผิดๆ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่กิจการและราคาหุ้นได้ นายโสภณ กล่าวว่า ทางบริษัท ได้เสนอแนวทางการเพิ่มทุนไปยังกระทรวงการคลังแล้ว โดยเสนอไปพร้อมกับนโยบายการลงทุนของบริษัทตั้งแต่ปี 2542-2545 ที่ต้องใช้เงินลงทุน 3,300 ล้านบาท โดยจะต้องมีการสร้างสถานีบริการปิละ 30 แห่ง และมีโครงการจัดตั้งเลมอนฟาร์ม ซึ่งจะเป็นการกระจายสินค้าของชุมชน โดยแนวทางที่เสนอเพิ่มทุนมี 3 แนวทาง คือ 1.การเพิ่มทุนทั้งหมด 3,300 ล้านบาท 2.เพิ่มทุนเพียง 1,600 ล้านบาท และกู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ 1,700 ล้านบาท และ 3. กู้เงินจากสถาบันการเงินทั้งหมด 3,300 ล้านบาท อย่างไรก็ตามหากมีการเพิ่มทุนได้ครบ 3,300 ล้านบาท จะทำให้ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัทดีขึ้น ทั้งนี้แผนที่จะมีการเพิ่มทุนเท่าไรนั้น ขึ้นอยู่กับกระทรวงการคลัง ซึ่งก่อนหน้านี้คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ มีนโยบายชัดเจนว่าให้ขายหุ้นในส่วนของ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ร้อยละ 24 และขายให้กับคนไทยก่อน แต่หากต้องการให้บางจากฯ หลุดพ้นจากการเป็นบริษัทของรัฐบาล ตามนโยบายการแปรรูป ควรจะมีการขายหุ้นในส่วนของกระทรวงการคลังอีกร้อยละ 7 หรือประมาณ 50-60 ล้านหุ้น ซึ่งจุดนี้จะทำให้ได้เงินเพิ่มทุนอีก 300 ล้านบาท ส่งผลให้บางจากหลุดพ้นจากการเป็นบริษัทของรัฐได้ (สำนักข่าวไทย 08/07/41, 06/08/41)

สำนักงานประมาณเตรียมกันเงิน ให้รัฐวิสาหกิจลงทุนเพิ่ม

สำนักงานประมาณเตรียมกักเงินส่วนหนึ่ง ให้รัฐวิสาหกิจนำไปลงทุนในโครงการต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ และเสริมสภาพคล่องออกมาในระบบ โดยคาดว่าจะการเบิกจ่ายภาครัฐจะเหลือไปถึงงบประมาณปี 42 และจะทำให้มีเงินออกมาสู่ระบบมากในช่วงเดือน ต.ค.-ธ.ค.นี้

แหล่งข่าวจากสำนักงานประมาณ เปิดเผยถึงการจับเก็บรายได้ของปีงบประมาณ 41 ว่าไม่น่าเป็นห่วงมากนัก และหากปล่อยให้น้ำมันรายได้เป็นไปตามงบประมาณรายจ่าย ทางกรมก็ไม่จำเป็นต้องจัดเก็บรายได้ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ประมาณ 7.8 แสนล้านบาท โดยอาจจะจัดเก็บเพียง 7.5 แสนล้านบาท เนื่องจาก ในทางปฏิบัติแล้ว งบประมาณรายจ่ายมีการใช้เบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ถึงตามรายได้ที่จัดเก็บมา เนื่องจากเหลือระยะเวลาการเบิกจ่ายงบประมาณ 41 เพียง 3 เดือนเท่านั้น

นอกจากนั้นในช่วงต้นปีงบประมาณ ประเทศไทยถูกกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) กำหนดเพดานการใช้จ่ายงบประมาณไว้ถึง 6 เดือน แต่ขณะนี้รัฐบาลสามารถใช้จ่ายงบประมาณได้ตามความเป็นจริงแล้ว และกระทรวงการคลังกำลังเร่งให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้เกิดสภาพคล่องออกมาหมุนเวียนในระบบเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม แม้รัฐบาลจะพยายามเร่งรัดการเบิกจ่ายของหน่วยงานราชการต่างๆ แต่ในทางปฏิบัติระยะเวลาของงบประมาณปี 41 เหลืออยู่เพียง 3 เดือนเท่านั้น นอกจากนั้น เอกชนที่ทำโครงการกับรัฐ หากไม่สามารถทำเสร็จก็ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ แม้ทางการจะต้องการให้เร่งเบิกจ่ายก็ตาม

"การเบิกจ่ายก็คงทำได้ตามตาราง ซึ่งก็จะทำให้มีเม็ดเงินเหลื่อมจ่ายไปในงบประมาณปี 42 และจะมีเม็ดเงินออกมามากในช่วงประมาณเดือน ตุลาคม-ธันวาคม โดยในช่วงนั้นเชื่อว่าจะทำให้มีสภาพคล่องในระบบเพิ่มขึ้นจากเม็ดเงินงบประมาณของภาครัฐที่เหลือสะสมมาจากปีงบประมาณ 41" แหล่งข่าวกล่าว

ในทางตรงข้าม หากมีการจัดเก็บรายได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ก็จะทำให้มีตัวเลขรายได้เหลืออยู่บางส่วน โดยเฉพาะจากรายได้ที่รัฐวิสาหกิจค้างนำส่ง เข้ารัฐ ทางกรมมีแนวคิดที่จะให้รัฐวิสาหกิจเหล่านั้น ไม่ต้องนำส่งรายได้เข้ารัฐตามกฎหมาย แต่ให้สามารถนำเม็ดเงินดังกล่าวไปลงทุนในโครงการต่างๆ ของรัฐวิสาหกิจนั้นได้ โดยจะต้องเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างงาน ซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ให้เกิดการลงทุนจากภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และจะทำให้มีปริมาณสภาพคล่องในระบบเพิ่มมากขึ้นจากรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือจากสภาพคล่องของภาคเอกชน (กรุงเทพธุรกิจ 13/07/41)

บอรรถ ทศ. ยุติปัญหาเอสดีเอช ให้ ทศ. จัดซื้อเคเบิล-อุปกรณ์เอง

คณะกรรมการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) นาทางออกขจัดปัญหาการรั่วโครงการระบบสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง (เอสดีเอช) ด้วยการให้ ทศท. จัดหาเคเบิลใยแก้วและอุปกรณ์เอสดีเอช ส่วนเอกชน ๖ รายที่ประมูลได้ จะให้เป็นเพียงผู้ติดตั้งเท่านั้น

นายมีชัย วีระไวทยะ ประธานคณะกรรมการ ทศท. เปิดเผยภายหลังการประชุมคณะกรรมการทศท. วานนี้ (15 ก.ค.) โดยใช้เวลากว่า 6 ชั่วโมงว่า คณะกรรมการมีมติให้ ทศท. เป็นผู้จัดซื้อเคเบิลใยแก้วและอุปกรณ์เอสดีเอช จากประเทศผู้ผลิตโดยตรงซึ่งอาจจะมีค่าติดตั้งและทดสอบอุปกรณ์รวมอยู่ด้วย เนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีสูงและอาจต้องติดตั้งโดยผู้ผลิต อย่างไรก็ตาม วิธีทำนี้จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนิน โครงการถูกลงกว่าการจัดซื้อผ่านเอกชนเพราะจะตัดทอนกำไรที่เอกชนตั้งไว้ออกไป สำหรับผู้ชนะประมูล ดำเนินการใน 6 โชนเดียนั้น ทศท. จะมีหนังสือเชิญผู้เสนอราคามาเจรจาให้เป็นผู้รับจ้างก่อสร้างจนเสร็จ นายมีชัย กล่าวว่ ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อเคเบิลและอุปกรณ์เอสดีเอชจะคิดเป็นร้อยละ 70 ของมูลค่าโครงการทั้งหมด แต่ ทศท. จะสามารถจัดซื้อได้ในราคาเท่าใดขึ้นกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทด้วย ทั้งนี้ ในการจัดซื้อเคเบิลใยแก้วจะซื้อจากรายที่มีราคาถูกที่สุดและพิจารณาจัดซื้อจากในประเทศก่อน และหากการจัดซื้อจากรายเดียวโดยมีความยาวของเคเบิลทั้งหมด 9,000 กิโลเมตร จะมีค่าใช้จ่ายถูกกว่าซื้อหลายรายก็จะพิจารณาซื้อจากรายเดียว

สำหรับอุปกรณ์เอสดีเอชนั้น จะพิจารณาจัดซื้อจากหลายราย โดย ทศท. จะประสานกับธนาคารโลกในการขอรายชื่อบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์ดังกล่าวเพื่อสอบถามราคาโดยตรงก่อนคัดเลือก "วิธีทำนี้จะแก้ปัญหาการรั่วราคากันได้ และไม่ถือเป็นการล้มโครงการ แต่เป็นการปรับวิธีดำเนินการเท่านั้น" นายมีชัย กล่าวและว่าจากการหารือร่วมกับนายสรรเสริญ วงศ์ชะอุ่ม รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะกรรมการทศท. คนหนึ่งที่ทราบว่าสามารถยืดระยะเวลาดำเนินโครงการออกไปได้อีก แต่ ทศท. จะเร่งดำเนินการโดยเร็วที่สุด

ประธานคณะกรรมการ ทศท. กล่าวอีกว่า คณะกรรมการได้มีมติจัดตั้ง สำนักงานบริหารโครงการเอสดีเอชขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเอสดีเอช ขึ้นเจรจากับเอกชนและทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสำนักงานบริหารโครงการ มีนายสรรเสริญ เป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการประกอบด้วยนายธงชัย ยงเจริญ ผู้อำนวยการ ทศท. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คน ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) ผู้แทนสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (สรท.) และนายปรีชา รักษาชาติ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ทศท. เป็น

กรรมการและเลขานุการ นายมีชัย ยังกล่าวถึงกรณีที่นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ยังมีความสับสนและเห็นว่าการชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรีโครงการดังกล่าวไม่มีความชัดเจนว่า เท่าที่สังเกตที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเข้าใจดี แต่อาจมีความสับสนในเรื่องเทคนิค ส่วนเรื่องการยั่วยุกันหรือไม่นั้น คณะกรรมการทศท.ไม่เกี่ยวข้องและเห็นว่ารัฐบาลรู้ดีว่าการยั่วยุกันเป็นอย่างไร สำหรับปัญหาของนายทวี ไกรคุปต์ ส.ส.ราชบุรี - พรรคประชาธิปัตย์ และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมนั้น ถือเป็นการทะเลาะกันของคนสองคน (สำนักข่าวไทย 15/07/41)

‘ไอเอฟซีที’กู้เงินนอกกว่า6พันล้านบาท-หนุนอุตสาหกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือ ไอเอฟซีที ระดมเงินกู้แบบสินเชื่อเพื่อการส่งออก จากประเทศอิตาลี เยอรมนี และสวีเดน จำนวน 165 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ ประมาณ 6,765 ล้านบาท เพื่อปล่อยกู้ให้แก่โครงการที่จะขยายงานในธุรกิจและโครงการที่ต้องการเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ เพื่อเพิ่มหรือปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต

นายอินทัย เตชะมณตรีกุล กรรมการและผู้จัดการทั่วไป ไอเอฟซีที เปิดเผยว่า ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา บริษัทได้ระดมเงินกู้แบบ Export Credit หรือสินเชื่อเพื่อการส่งออก จาก 3 ประเทศ ประกอบด้วย เงินกู้จาก Mediobanca ประเทศอิตาลี จำนวน 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐเงินกู้จาก Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KfW) จากประเทศเยอรมนี จำนวน 100 ล้าน ดอยช์มาร์ค หรือเทียบเท่า 55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินกู้จาก AB Svensk..Kredit (SEK) ประเทศสวีเดน จำนวน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวมเป็นจำนวนเงินเทียบเท่า 165 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ ประมาณ 6,765 ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังมีเงินกู้จาก Nordic Investment Bank (NIB) จำนวน 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ ประมาณ 2,050 ล้านบาท ซึ่งจะนำมาใช้ปล่อยกู้แก่โครงการที่ซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ หรือ มีธุรกิจร่วมกันระหว่างประเทศและกลุ่มประเทศนอร์ดิก

นายอินทัย เตชะมณตรีกุล กล่าวว่า ในปัจจุบันบริษัทได้ระดมเงินกู้แบบสินเชื่อเพื่อการส่งออกมากขึ้น เนื่องจากเงินกู้ประเภทนี้อายุเงินกู้ยาว อัตราดอกเบี้ยต่ำ ระยะเวลาชำระคืนหนี้ยาว และเนื่องจากแหล่งเงินทุนประเทศอื่นๆ มีค่อนข้างจำกัด ในขณะที่เงินกู้แบบสินเชื่อเพื่อการส่งออก จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กร หรือ หน่วยงานของรัฐบาลในแต่ละประเทศเพื่อให้สินเชื่อและการค้าประกันสินเชื่อประเภทนี้ จึงทำให้ได้รับต้นทุนที่ต่ำ

ทั้งนี้ ไอเอฟซีที เห็นว่า เงินกู้แบบสินเชื่อเพื่อการส่งออก เป็นแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมแหล่งหนึ่ง สำหรับอุตสาหกรรม ในภาคเอกชนที่ต้องการจะขยายงาน และต้องการจะเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ เพื่อเพิ่ม หรือปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต และคาดว่าจะช่วยแบ่งเบาภาระการชำระหนี้คืน ของผู้ประกอบการ เพราะเป็นสินเชื่อระยะยาว สามารถทยอยชำระคืนเงินต้นได้ อีกทั้งอัตราดอกเบี้ยก็จูงใจกว่าเงินกู้จากตลาดโดยทั่วไป และหากสินเชื่อประเภทนี้เป็นที่ต้องการของผู้กู้ บริษัทก็จะจัดหาจากประเทศต่างๆ เข้ามาให้มากขึ้น เป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ประกอบการ ในภาวะเศรษฐกิจเช่นปัจจุบัน (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)

สพข. เสนอแผนให้เอกชนเข้ามาลงทุนสร้างท่อก๊าซตามแผนเปิดเสรี 7 โครงการ

สพข. เสนอแผนแปรรูปธุรกิจก๊าซธรรมชาติในเบื้องต้น โดยให้เอกชนเข้ามาดำเนินการลงทุนก่อสร้างท่อก๊าซ 7 โครงการ มูลค่าลงทุนรวม 63,000 ล้านบาท ส่วนแนวทางการแปรรูปในอนาคต ที่จะให้แยกธุรกิจการจำหน่ายกับการผลิตก๊าซออกจากกันนั้น ยังไม่มีข้อยุติ

รายงานข่าวจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) แจ้งว่า สพช. เตรียมเสนอแผนงานการเปิดให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนในโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ตามโครงการเปิดเสรีทางด้านธุรกิจพลังงาน เปลี่ยนแปลงจากการผูกขาดโดยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ที่ดำเนินการเพียงรายเดียวในปัจจุบัน ทั้งนี้ แผนงานที่จะเปิดเสรี มีทั้งหมด 7 โครงการ ประกอบด้วย

ท่อแผนหลัก 2 โครงการ ได้แก่ โครงการวางท่อในทะเลขนาด 42 นิ้ว จากชายแดนไทย-มาเลเซียในโครงการเจดีเอ ไปยังแท่นเอราวัณในอ่าวไทย ปริมาณขนส่งก๊าซ 2,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน วงเงินลงทุนประมาณ 12,000 ล้านบาท โครงการวางท่อในทะเลและบนบกขนาด 42 นิ้ว จากแหล่งเอราวัณไปราชบุรี มูลค่าลงทุน 30,000 ล้านบาท

โครงการตามแนวท่อเมื่อเลือก ได้แก่

โครงการวางท่อในทะเลขนาด 24 นิ้ว จากกิโลเมตรที่ 250 ของท่อเอราวัณ-ราชบุรี ไปยังบางสะพาน ซึ่งมีความสามารถในการส่งก๊าซ 200 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน มูลค่าลงทุน ประมาณ 3,000 ล้านบาท

โครงการวางท่อในทะเลขนาด 24 นิ้ว จากแหล่งโพลิน ไปยังจังหวัดสงขลา ปริมาณส่งก๊าซ 400 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน มูลค่าลงทุนประมาณ 6,000 ล้านบาท

โครงการวางท่อบนบกขนาด 24 นิ้ว จากจังหวัดสงขลาไปจังหวัดยะลา ความสามารถส่งก๊าซ 675 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน มูลค่า 3,000 ล้านบาท

โครงการวางท่อในทะเลจากกิโลเมตรที่ 450 ของท่อเอราวัณ-ราชบุรีขนาด 24 นิ้ว ไปยังแหลมฉบัง ปริมาณส่งก๊าซ 200 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน มูลค่าลงทุน 3,000 ล้านบาท และ

โครงการวางท่อบนบกขนาด 20 นิ้ว จากโรงแยกก๊าซชนอมไปยังโรงไฟฟ้าสุราษฎร์ธานี และกระบี่ ปริมาณส่งก๊าซ 150 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน มูลค่าลงทุน 6,000 ล้านบาท

รายงานข่าวจาก ปตท. แจ้งว่า การปรับโครงสร้างกิจการก๊าซธรรมชาตินั้น ในขณะนี้ยังไม่มีข้อตกลงว่าจะแปรรูปอย่างไร ซึ่งในส่วนของ ปตท. ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของ สพช. ที่เสนอให้แยกกิจการออกจากกัน ระหว่างการจัดหาและการจำหน่าย เพราะจะทำให้รัฐได้ประโยชน์จากการแปรรูปน้อยลง เพราะมูลค่าการจำหน่ายนั้นให้เอกชนจะลดลง ควรจะให้สองกิจการรวมกัน แล้วแยกระบบบัญชีดีกว่า แต่ในส่วนของ การเปิดให้เอกชนเข้ามาลงทุนสร้างท่อก๊าซนั้น ทาง ปตท. เห็นด้วยแต่จะเปิดให้ลงทุนรูปแบบใดต้องหารือกันในรายละเอียดเสียก่อน. (สำนักข่าวไทย 09/07/41)

คาดครึ่งปีหลังของปีนี้นักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด คาดว่าครึ่งปีหลังของปี 2541 นักท่องเที่ยวต่างประเทศจะยังคงมาไทยอย่างต่อเนื่อง หลังจากครึ่งปีแรกคึกคัก นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ถึงร้อยละ 4.8 ดึงผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวไม่ควรรอคอยโอกาสขึ้นราคาจนเกินงาม จะส่งผลให้ไทยถูกเมิน บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ระบุว่า หากบรรดาผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวไร้จิตสำนึกที่ดี อยุ่โอกาสขึ้นราคาสินค้าและบริการ จะทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้ประโยชน์จากค่าเงินบาทที่อ่อนตัวและจะหันไปท่องเที่ยวที่อื่นแทน ดังนั้น ในภาวะการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียที่รุนแรงยิ่งขึ้น ราคาที่สมเหตุสมผลเท่านั้น ที่จะส่งผลให้ไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงินและสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกมาเที่ยวประเทศไทยมากกว่าจะไปเที่ยวประเทศอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นสิ่งส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวประเทศมากขึ้นในครึ่งปีหลังนี้ หลังจากที่ผ่านมาครึ่งปีแรกมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศมาเที่ยวประเทศไทยเพิ่มขึ้น ถึงร้อยละ 4.8

สำหรับตัวเลขนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยในช่วงครึ่งปีแรกมีประมาณ 3.76 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 132,225 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.2 เม็ดเงินนี้กระจายไปสู่ธุรกิจต่าง ๆ เช่น ธุรกิจโรงแรม ผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก และสินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อัญมณี เฟอร์นิเจอร์ ที่สินค้าเหล่านี้ประสบปัญหาด้านการส่งออก แต่ก็มียอด เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งไทยเป็นเพียงไม่กี่ประเทศในภูมิภาคเอเชียที่ยังคงมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในเอเชียซึ่งไทยแลนด์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และความได้เปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยน ประกอบกับนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะญี่ปุ่น และยุโรป ต่างหลีกเลี่ยงอินโดนีเซียที่ประสบปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ และค่าครองชีพที่สูงขึ้น จึงหันมาเที่ยวประเทศไทยทดแทน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ระบุว่า จากการปรับแผนการตลาดต่างประเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เพื่อรองรับสถานการณ์แข่งขันที่รุนแรง โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตลาดเป้าหมาย และจัดกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดการตัดสินใจเดินทางอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะไปยังกลุ่มยุโรป สหรัฐฯ ไต้หวัน จีน ออสเตรเลีย ฯลฯ ขยายระยะเวลาผ่านแดนและระยะเวลาพำนักในประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวมาเลเซีย การอนุญาตให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ (ไม่ต่ำกว่า 55 ปี) จาก 57 ประเทศ สามารถขอรับการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง เพื่อพำนักในประเทศไทยได้นานคราวละ 1 ปี วิธีการเหล่านี้จะเป็นจุดดึงดูดให้ต่างชาติเข้ามาเที่ยวในไทย เพิ่มขึ้น. (สำนักข่าวไทย 12/08/41)

ก.ฟ.ผ. เสนอ ค.ร.ม. เศรษฐกิจขอออกพันธบัตร 300 ล้านเหรียญ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ ออกพันธบัตรต่างประเทศ 300 ล้านเหรียญสหรัฐ ระดมทุนเพื่อก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าต่างๆ ซึ่งเป็นโครงการแรกของรัฐวิสาหกิจไทยที่ธนาคารโลกเข้ามาค้าประกันเงินต้นให้

แหล่งข่าวจากทำเนียบรัฐบาล เปิดเผยว่า การออกพันธบัตรครั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกของรัฐวิสาหกิจไทยที่ธนาคารโลกจะเป็นผู้ค้าประกันเงินต้น เพราะต้องการยืนยันให้เห็นถึงความแข็งแกร่งในการดำเนินการของ กฟผ. ส่วนกระทรวงการคลังจะเป็นผู้ค้าประกันดอกเบี้ยพันธบัตรทั้งหมด จะเป็นพันธบัตรชนิดจำหน่ายทั่วไปในตลาดทุน มีระยะเวลา 7-10 ปี ให้อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ โดยช่วงที่ออกให้อัตราดอกเบี้ยขึ้นกับช่วงภาวะตลาดในขณะที่ออกพันธบัตรเป็นหลัก ซึ่งธนาคารจะคิดอัตราค่าใช้จ่าย ในการค้าประกันพันธบัตรในอัตราร้อยละ 0.25

สำหรับการออกพันธบัตรครั้งนี้ จะนำไปใช้ในโครงการลงทุนของ กฟผ.จำนวน 7 โครงการ ประกอบด้วยโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่อำเภอวังน้อย ระยะที่ 2 ในวงเงิน 26.94 ล้านเหรียญสหรัฐ โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนราชบุรี และโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมราชบุรี ในวงเงิน 117.82 ล้านเหรียญสหรัฐ โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน กระบี่ เครื่องที่ 1 และ 2 วงเงิน 22.77 ล้านเหรียญสหรัฐ โครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าระยะที่ 9 ในวงเงิน 62.07 ล้านเหรียญสหรัฐ และโครงการขยายระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระยะที่ 1 ในวงเงิน 57.49 ล้านเหรียญสหรัฐ และคาดว่าจะออกงวดแรกในเดือนกันยายน 2541 จำนวนประมาณ 100 ล้านเหรียญสหรัฐ และงวดที่เหลืออาจจะประมาณปลายปี 2541 นี้ต่อไป (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

1.4 การเคลื่อนไหวภาคเอกชนและองค์กรประชาชน

ภาวะการประกอบการของภาคธุรกิจต่าง ๆ

หัวข้อข่าว

- 7 เดือนแรกปี 2541 ยอดส่งออกยังติดลบร้อยละ 4.3 (สำนักข่าวไทย 17/08/41)
- บริษัทจดทะเบียนกลุ่มธุรกิจสื่อสารขาดทุนระนาวในไตรมาส 2 (สำนักข่าวไทย 17/08/41)
- ภาคสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจล้มเป็นระนาว (กรุงเทพธุรกิจ 01/08/41)
- อุตสาหกรรมยานยนต์โคเมาะ - ช่วง 6 เดือนแรกยอดขายลดร้อยละ 71 (ผู้จัดการรายวัน 05/08/41)
- อุตสาหกรรมพลาสติกหันร่วมมือผลิตเพื่อลดต้นทุน หลังปิดตัวไปแล้วกว่า 1,000 โรงงาน (กรุงเทพธุรกิจ 14/07/41)
- อุตสาหกรรมเหล็กปิดกิจการ 50% คนตกงาน 4,000-5,000 คน (แนวหน้า 29/07/41)
- อุตสาหกรรมไฟฟ้าเผยส่งออกปีนี้ต่ำกว่าเป้าเนื่องจากขาดสภาพคล่อง (บิสนิวส์ 25/05/41)
- อุตสาหกรรมสิ่งทอคาดครึ่งปีหลังอาจจะติดลบ (สำนักข่าวไทย 02/07/41)
- เผย 5 ธุรกิจได้ บีโอไอ สถิติเลิศจ้างสูงสุด (กรุงเทพธุรกิจ 14/08/41)
- นักวิเคราะห์คาดแบ่งกัลลคน 30% หากเอ็นพีแอลทั้งระบบแตะ 45% (กรุงเทพธุรกิจ 03/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

7 เดือนแรกปี 2541 ยอดส่งออกยังติดลบร้อยละ 4.3

รายงานจาก ก.คลังเปิดเผยว่า ในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้อัตราการขยายตัวของการส่งออก ยังติดลบร้อยละ 4.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ในขณะที่ดุลการค้ายังคงเกินดุลกับต่างชาติ จากที่ช่วงเดียวกัน ปีก่อนหน้าขาดดุล

นายสุรรัตน์ วัฒนกุล ที่ปรึกษาการคลัง ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลัง เปิดเผยถึง การนำเข้าส่งออก และดุลการค้าตามระบบการผ่านพิธีการศุลกากร ในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ว่า ยอดส่งออกในช่วง 7 เดือนปีนี้ยังติดลบร้อยละ 4.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยมีมูลค่าส่งออกรวม 31,624 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ปีที่ผ่านมามียอดส่งออกถึง 33,059 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น ยอดส่งออกที่ลดลง 1,435 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการนำเข้าในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2541 นั้น ปรากฏว่ามียอดนำเข้าลดลง โดยมียอดนำเข้ารวม 25,127 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ปีที่ผ่านมามียอดนำเข้าสูงถึง 40,187 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ ยอดนำเข้าลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาถึง 15,060 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 37.5

ส่วนดุลการค้าตามระบบการผ่านพิธีการศุลกากรดีขึ้น กล่าวคือได้ดุลการค้าต่างชาติในช่วง 7 เดือนปีนี้ถึง 6,497 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากที่ช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา ขาดดุล 7,028 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนในรูปเงินบาทนั้น มียอดส่งออกในช่วง 7 เดือนปีนี้ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 57.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยมีมูลค่าการส่งออกรวม 1,367,600 ล้านบาท ในขณะที่ปีที่ผ่านมามียอดส่งออกรวม 868,149 ล้านบาท คิดเป็นยอดส่งออกที่เพิ่มขึ้น 499,451 ล้านบาท ด้านการนำเข้าในรูปเงินบาทในช่วง 7 เดือนของปี 2541 นั้น ปรากฏว่ามียอดนำเข้า

เพิ่มขึ้น โดยมียอดนำเข้ารวม 1,098,936 ล้านบาท ในขณะที่ปีที่ผ่านมามียอดนำเข้า 1,061,207 ล้านบาท ยอดนำเข้าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา 37,729 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.6 ส่วนดุลการค้าตามระบบ การผ่านพิธีการศุลกากรดีขึ้น กล่าวคือ ได้ดุลการค้าต่างชาตินในช่วง 7 เดือนปีนี้ถึง 268,664 ล้านบาท จากที่ช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา ขาดดุลถึง 193,058 ล้านบาท.

สำหรับ 10 อันดับแรกของสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป ข้าว แผลงวงจรไฟฟ้าและส่วนประกอบ อาหารทะเลกระป๋อง อัญมณีและเครื่องประดับ พลาสติกและผลิตภัณฑ์ กุ้งสดแช่แข็ง และยานบกและส่วนประกอบ โดยสินค้า ส่งออก 3 อันดับแรกที่มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าก็คือ ข้าว เสื้อผ้าสำเร็จรูป และอาหารทะเลกระป๋อง ซึ่งมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.04 ร้อยละ 16.09 และร้อยละ 13.52 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสังเกตว่าสินค้าประเภทยางและผลิตภัณฑ์ของยางซึ่งเคยมีสถิติการส่งออกเป็นมูลค่าสูงสุดเป็นอันดับ 4 ในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ปรากฏว่าล่าสุดมีมูลค่าส่งออกลดลงไม่ติดอันดับท็อปเท็น การส่งออก โดยมีสินค้ากุ้งสดแช่แข็งติดกลุ่มเข้ามาแทน. (สำนักข่าวไทย 17/08/41)

บริษัทจดทะเบียนกลุ่มธุรกิจสื่อสารขาดทุนระนาวในไตรมาส 2

รายงานจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แจ้งว่า ในไตรมาส 2 บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจสื่อสารได้รายงานผลประกอบการให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทราบทั้งหมด 10 บริษัท ปรากฏว่าขาดทุนทั้งระบบ 11,653.54 ล้านบาท โดยขาดทุน 9 บริษัท จำนวน 11,657.8 ล้านบาท มีกำไรเพียงบริษัทเดียวคือ บริษัทสามารถเทเลคอม จำกัด (มหาชน) 4.26 ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมามีกำไรทั้งระบบ 1,127.68 ล้านบาท หรือมีผลประกอบการขาดทุนทั้งระบบร้อยละ 1.133 และเมื่อดูในรอบ 6 เดือน ปรากฏว่ามีกำไรทั้งระบบ 17,813.64 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ทั้งนี้ สาเหตุการขาดทุนส่วนใหญ่เกิดจากมีต้นทุนการขายและการบริการเพิ่มขึ้น ในขณะที่ มีรายได้ลดลง และขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากภาวะหนี้สินในส่วนสกุลเงินดอลลาร์ และจากการแปลงค่าหนี้สินเป็นเงินตราต่างประเทศ (สำนักข่าวไทย 17/08/41)

ภาคอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจเริ่มเป็นระนาว

รายงานผลการสำรวจข้อมูลจากบริษัท เอนิว คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้ได้สัมปทานเครือข่ายคอมพิวเตอร์จาก ก.พาณิชย์ เปิดเผยถึงสถิติบริษัทอสังหาริมทรัพย์ และกิจการเกี่ยวเนื่องในรอบปีที่ผ่านมาซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 16,446 กิจการ รวมทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 4.55 แสนล้านบาท ในจำนวนนี้มีกิจการเฉพาะธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แจ้งขอยกเลิกกิจการทั้งสิ้น 376 กิจการ ในจำนวนนี้ 50 อันดับแรกเป็นกิจการรายย่อยมีทุนจดทะเบียนประมาณ 10 ล้านบาท ส่วนตัวเลขจากกองคุ้มครองแรงงาน ก.แรงงาน ระบุว่า ในช่วงไตรมาสแรกของปี 40 กิจการอสังหาริมทรัพย์เลิกจ้างทั้งสิ้น 138 แห่ง มีลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 4,495 คน ในช่วงเดียวกันของปี 41 มีการเลิกจ้างเพิ่มอีก 30 แห่ง จำนวนคนถูกเลิกจ้าง 834 คน

ปัญหาต่อเนื่องที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งสำหรับการจ้างงานในภาคอสังหาริมทรัพย์ คือสถาปนิกและวิศวกรก็พากันตกงานระนาวเช่นกัน จากการเปิดเผยของนายชวพงศ์ ชำนิประศาสน์ นายกสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าสำนักงานสถาปนิกปิดบริษัทไปเกือบ 130 แห่ง จากทั้งหมดประมาณ 250 แห่ง ส่วนสำนักงานสถาปนิกขนาดใหญ่ที่เดิมมีจำนวนบุคลากรไม่ต่ำกว่า 200 คน ปัจจุบันลดขนาดขององค์กรลงเหลืออย่างมาก

ไม่เกิน 30-40 คน และเปิดดำเนินการเพียงสัปดาห์ละ 4 วัน ปัจจุบันมีสถานประกอบการแล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 หรือประมาณ 2,000 คน จากทั้งหมดกว่า 4,000 คน (กรุงเทพฯ 01/08/41)

อุตสาหกรรมยานยนต์โคมา - ช่วง 6 เดือนแรกยอดขายลดร้อยละ 71

กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเปิดเผยตัวเลขผลประกอบการช่วง 6 เดือนแรกของปี 41 ว่ายอดขายรถในประเทศตกลงมาถึงร้อยละ 71.7 หรือคิดเป็นจำนวนรถเท่ากับ 178,508 คัน แม้ว่าจะทำยอดขายเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วก็ไม่สามารถชดเชยกันได้ โดยยอดขายช่วง 6 เดือนที่ผ่านมาเท่ากับ 25,461 คันเท่านั้น

นอกจากนี้ตัวเลขการประกอบรถยนต์ก็ลดลงตามไปคือ ลดลงถึงร้อยละ 75.13 หรือประมาณ 63,038 คัน เทียบกับปีที่แล้วผลิตออกมาถึง 190,462 คันด้วยกัน

อนึ่ง จากการเปิดเผยของนายนิพนธ์ ไชยธีรวิญญู ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ว่า สถานการณ์ด้านบุคลากร เดิมมี 2.84 แสนคน ได้มีการเลิกจ้างไปแล้วร้อยละ 30 ยังเหลือในสัดส่วนร้อยละ 70 ในขณะที่ตลาดรถยนต์มียอดขายตกต่ำลงเหลือร้อยละ 30 เท่านั้น ทำให้มีแรงงานเกินตลาดอยู่ร้อยละ 40 (ผู้จัดการรายวัน 05/08/41)

อุตสาหกรรมพลาสติกหันร่วมมือผลิตเพื่อลดต้นทุน หลังปิดตัวไปแล้วกว่า 1,000 โรงงาน

นายประดิษฐ์ หิรัญประดิษฐ์ นายกสมาคมอุตสาหกรรมพลาสติก เปิดเผยว่า มีปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างหนัก โดยเฉพาะการผลิตเพื่อส่งออกมีกว่าร้อยละ 20 ของโรงงานทั้งหมด 3,500 โรง เนื่องจากการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกในครึ่งปีแรกลดลงกว่าที่ประมาณการไว้ถึงร้อยละ 20 จากการแข่งขันที่รุนแรงเพราะภาวะเศรษฐกิจหดตัวในภูมิภาค โรงงานต้องปิดกิจการไปแล้วกว่า 1 พันโรง กำลังผลิตในภาพรวมลดลงกว่าร้อยละ 50 ตามกำลังซื้อที่หดตัว กลุ่มพลาสติกได้มีการหารือเพื่อหาทางออก เห็นว่า ผู้ผลิตรายกลางและเล็กที่มีอยู่กว่าร้อยละ 75 ของผู้ผลิตทั้งหมด ควรหันมาร่วมกันผลิต และสนับสนุนทางด้านวัตถุดิบเพื่อลดต้นทุนการผลิต (กรุงเทพฯ 14/07/41)

อุตสาหกรรมเหล็กปิดกิจการ 50% คนตกงาน 4,000-5,000 คน

นายวิสุทธิ จิราธิบุตร รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเหล็ก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เปิดเผยว่า ขณะนี้อุตสาหกรรมเหล็กปิดกิจการไปแล้วกว่าร้อยละ 50 จากจำนวนโรงงานที่มีอยู่ประมาณ 70-80 แห่ง ส่งผลให้มีคนออกจากงานประมาณ 4-5 พันคนจากจำนวนคนงานทั้งหมดกว่า 1 หมื่นคน เนื่องจากความต้องการใช้เหล็กในประเทศหดตัวลงมากกว่าร้อยละ 50 อุตสาหกรรมที่ไม่สามารถปรับตัวได้ก็ต้องปิดกิจการอย่างแน่นนอน ส่วนโรงงานขนาดใหญ่ใช้วิธีเดินเครื่องเพียงร้อยละ 50 และหันไปหาตลาดส่งออกมากขึ้น (แนวหน้า 29/07/41)

อุตสาหกรรมไฟฟ้าเผชิญส่งออกปีต่ำกว่าเป้าเนื่องจากขาดสภาพคล่อง

นายแสงชัย เขกพัฒน์พานิชย์ รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า การส่งออกของอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ระดับ 7 แสนล้านบาท โดยคาดว่าจะส่งออกได้เพียง 6.5 แสนล้านบาทเท่านั้น คิดเป็นอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 6-7 เท่านั้น

สาเหตุหลักมาจากการขาดสภาพคล่อง ทำให้ไม่สามารถซื้อวัตถุดิบมาเพื่อผลิตสินค้าได้ ตัวเลขการนำเข้าวัตถุดิบในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ลดลงร้อยละ 40

รายงานยังกล่าวด้วยว่า ในปี 2541 ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ได้ประสบปัญหาสภาพคล่องอย่างมาก มากกว่าครึ่งของจำนวนบริษัทในกลุ่มทั้งหมดต้องปรับโครงสร้างผู้ถือหุ้นใหม่ โดยให้ผู้ถือหุ้นต่างชาติถือหุ้นเพิ่มทุน หรือให้ต่างชาติรายใหม่มาถือหุ้นเพิ่มทุนแทน (บิสนิวส์ 25/05/41)

อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาจะติดลบ

ประธานสหพันธ์สิ่งทอแห่งประเทศไทย คาดการส่งออกสิ่งทอเครื่องปั้นดินเผามีหวังติดลบ เนื่องจากโรงงานต่างๆมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง และตลาดส่งออกถูกแย่ง วอนรัฐเร่งเข้ามาแก้ปัญหา

นายวิโรจน์ อมตกุลชัย ประธานสหพันธ์สิ่งทอแห่งประเทศไทย และกรรมการหอการค้าไทย กล่าวว่า สืบเนื่องจากการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยจะทรงตัวหรืออาจติดลบเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากโรงงานขนาดกลางและย่อมขาดสภาพคล่องที่เกิดจากปัญหา ทั้งเรื่อง การเปิดแอลซี ซึ่งหากโรงงานได้มีการส่งออกไม่สม่ำเสมอจะถูกตัดวงเงิน ปัญหาการนำเข้าวัตถุดิบต้องมีแบงก์การันตีหรือการค้าประกันจากธนาคาร ปัญหาวัตถุดิบที่ซื้อในประเทศต้องใช้เงินสด และปัญหาการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ล่าช้า ทำให้เงินส่วนนี้ไม่ได้นำกลับมาหมุนสภาพคล่องได้

นอกจากนี้ ด้านการตลาดโรงงานเล็กจะมีปัญหาเพิ่มขึ้นอีก เพราะส่วนใหญ่ตลาดเดิมจะเน้นส่งออกไปยังประเทศแถบตะวันออกกลาง แอฟริกาใต้ และเอเชีย แต่ภูมิภาคดังกล่าวก็ประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจเช่นกัน และกำลังถูกประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เข้ามาแย่งตลาดเพราะประเทศดังกล่าวได้ลดค่าเงินเช่นเดียวกับไทย "โรงงานขนาดเล็กขณะนี้จึงสะดุดถึงกับปิดกิจการไปแล้วประมาณ 100 แห่ง ส่วนที่เหลือก็พยายามพยุงกิจการด้วยการลดกำลังผลิตลง ขณะที่โรงใหญ่ค่อนข้างไปได้ดี เพราะส่วนใหญ่สถาบันการเงินให้เครดิต เพราะเห็นว่าน่าจะทำได้ ทำกำไรให้ได้ ซึ่งจุดนี้เห็นว่ารัฐจะต้องเข้ามาช่วยเหลือเร่งด่วนเพราะไม่เช่นนั้นโรงงานขนาดกลางและย่อมของสิ่งทอประมาณ 2,000 โรงงานจะอยู่ไม่รอด" นายวิโรจน์กล่าว (สำนักข่าวไทย 02/07/41)

เมษ 5 ธุรกิจได้บีโอไอสิทธิเลิกจ้างสูงสุด

นายสภาพร กิตตานนท์ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) เปิดเผยภาวะการจ้างงานของบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนตั้งแต่ช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจจนถึงปัจจุบัน (ก.ค. 40-มิ.ย. 41) พบว่ามีบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมรวม 3,931 ราย มีการจ้างงาน 1.21 ล้านคน ลดลงจากช่วงเดียวกันประมาณ 82,000 คน หรือร้อยละ 6.3 ของจำนวนการจ้างงานทั้งสิ้น โดยสาขาอุตสาหกรรมที่มีการเลิกจ้างสูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ อาหาร และเครื่องดื่ม เลิกจ้างจำนวน 25,593 คน กลุ่มสับปะรดกระป๋องลดลงมากที่สุด เนื่องจากการส่งออกมีแนวโน้มลดลง รองลงมาเป็นกิจการห้องเย็น อาหารสัตว์

อุตสาหกรรมสิ่งทอมีการเลิกจ้าง 13,006 คน กลุ่มที่ลดมากได้แก่ การทอและถักผ้า อุตสาหกรรมพลาสติกเลิกจ้าง 10,571 คน กลุ่มที่ลดมากได้แก่ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ใช้ในครัวเรือน เนื่องจากความต้องการในประเทศลดลงมาก

กลุ่มยานยนต์ เครื่องยนต์ และชิ้นส่วนเลิกจ้าง 9,426 คน เนื่องจากตลาดในประเทศหดตัวกว่าร้อยละ 70 และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการเลิกจ้าง 5,625 คน เลิกจ้างมากในกิจการโรงพยาบาลและโรงแรม

ส่วนในการสำรวจบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมและเขตอุตสาหกรรมประมาณ 1,400 บริษัท พบว่ายอดการจ้างงานเมื่อเดือน มิ.ย. 2540 มีประมาณ 386,000 คน เมื่อเกิดวิกฤตตั้งแต่ ก.ค. 40-มิ.ย. 41 มีการเลิกจ้าง 9,500 คน สาขาอุตสาหกรรมที่มีการเลิกจ้าง 5 อันดับแรกได้แก่ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์เครื่องยนต์และชิ้นส่วน เหล็กและโลหะ เสื้อผ้าสำเร็จรูป และพลาสติก

นายสถาพรกล่าวว่า ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2541 ภาวะการเลิกจ้างจะรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (กรุงเทพธุรกิจ 14/08/41)

นักวิเคราะห์คาดแบ่งก๊อปปี้คน 30% หากเอ็นพีแอลทั้งระบบแตะ 45%

แหล่งข่าวจากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งประเมินว่า พนักงานของธนาคารพาณิชย์ 15 แห่ง ล่าสุดมีประมาณ 1.19 แสนคน อาจจะต้องพบกับแรงกดดันอย่างหนักหากภาวะเศรษฐกิจยังถดถอยรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ และถ้าหากเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า เศรษฐกิจตกต่ำสุดขีดในอีก 8-9 เดือนข้างหน้า เชื่อว่าจำนวนหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือ เอ็นพีแอล ของธนาคารพาณิชย์ จะขยับสูงขึ้นมากที่สุดถึงระดับ 2.2 ล้านล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 45 จากปัจจุบันที่มีประมาณการว่าจะอยู่ราว 1.8 ล้านล้านบาท ธนาคารพาณิชย์จะต้องหาวิธีการบริการและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งหมายถึงการควบคุมและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงให้ได้มากที่สุด และในที่สุดก็จะหันไปใช้นโยบายลดพนักงานของธนาคาร เพื่อความอยู่รอด

โดยเฉลี่ยแล้ว หากหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้อยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 45 ธนาคารพาณิชย์อาจต้องลดพนักงานประมาณร้อยละ 30 หรือประมาณ 3.5 หมื่นคน จากปัจจุบันพนักงานมีอยู่ประมาณ 1.1 แสนคน (กรุงเทพธุรกิจ 03/08/41)

ข้อเสนอจากเอกชนและองค์กรเอกชนฝ่ายต่างๆ

หัวข้อข่าว

ประธาน ประส. ดึง 25 มาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจรัฐบาลแก้บรรเทาปัญหา (สำนักข่าวไทย 04/08/41)

เครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยเสนอพักชำระหนี้ต่างชาติ (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

เร่งรัฐแก้ไขปัญหามาตรการเศรษฐกิจรองรับวิกฤติรอบ 2 (สำนักข่าวไทย 07/08/41)

เลขาธิการสมาคมธนาคารไทยเร่งรัฐบาลแก้ปัญหาการกระจายสินค้าโดยเร็ว

(สำนักข่าวไทย 08/08/41)

ความหวังใหม่ชี้ 25 มาตรการของรัฐมีแต่ของเก่าและแก้ไม่ตรงจุด (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

สอท.เสนอลดภาษี ภาษีกระตุ้นเศรษฐกิจ (สำนักข่าวไทย 10/08/41)

สหภาพธนาคารพาณิชย์ ร้องรัฐบาลทบทวนมาตรการแก้ไขสถาบันการเงินใหม่ (สำนักข่าวไทย 13/08/41)

เอกชนเรียกร้องรัฐเดินหน้ามาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้เป็นธรรม (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

ต่างชาติระบุแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินดูดี แต่ต้องพิสูจน์ในการปฏิบัติจริง

(สำนักข่าวไทย 15/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

ประธาน ประส. ตีง 25 มาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจรัฐบาลแก้บรรเทาปัญหา

นายอมเรศ ศิลาอ่อน ประธานองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) กล่าวถึงมาตรการ 25 ข้อ ที่รัฐบาลออกมาเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจในช่วงครึ่งปีหลังว่ามีบางข้อที่ไม่สำคัญและไม่สามารถทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้อย่างจริงจัง รัฐบาลต้องพิจารณาว่ามาตรการที่ออกมานั้นสามารถแก้โจทย์ที่ตั้งไว้ได้ตรงหรือไม่ ทั้งนี้ ตนเห็นว่าโจทย์สำคัญในขณะนี้คือทำอย่างไรให้เกิดการจ้างงานให้คนมีงานทำจริง หากมีการจ้างงานเกิดขึ้นจริงแล้ว ภายใน 6 เดือนข้างหน้า ปัญหาเศรษฐกิจจะได้รับการแก้ไขได้ ไม่ใช่ ออกมาตรการมาเพื่อบรรเทาปัญหาเท่านั้น

"ผมคิดว่ามาตรการทั้ง 25 ข้อนั้นเป็นความคิดของข้าราชการมากกว่า เพราะข้าราชการชอบทำมาก ๆ ถ้าผิดไปบ้างก็ยังมีอีกหลายข้อที่ถูกก็ยังลอยตัว แต่หากมีคนที่ไม่แท้จริงที่อาจจะออกมาตรการมาเพียง 3 ข้อ ถ้าทำได้ก็นับว่าทำให้ประเทศชาติรอดได้ เป็นต้น ซึ่งนี่คือวิธีการทำงานของคนไทย เพราะว่าคงไม่มีใครจำได้ว่า มาตรการทั้ง 25 ข้อนั้นมีอะไรบ้าง เมื่อเวลาผ่านไปสัก 3 เดือน" นายอมเรศ กล่าว

นายอมเรศกล่าวอีกว่า การที่จะทำให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวได้โดยเร็ว คือต้องให้มีเงินจากต่างประเทศไหลเข้ามาลงทุน และสร้างความเชื่อมั่น ให้เกิดขึ้นกับนักลงทุนต่างชาติว่า เมื่อเข้ามาลงทุนในไทยแล้วจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ซึ่ง ปรส. เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องสร้างกรอบต่าง ๆ เพื่อให้คนต่างประเทศมองเห็นว่าไทยมีความน่าสนใจที่จะเข้ามา ลงทุนมากที่สุด เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน

นายอมเรศ กล่าวอีกว่า ที่สำคัญตนเองมองว่า มาตรการทั้ง 25 ข้อ ที่ออกมานั้นเป็นเพียงจุดเริ่มต้น เท่านั้น และหลังจากที่ทำให้ค่าเงินบาทคงที่ อัตราดอกเบี้ยลดลง การเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์แล้วเสร็จ ปัญหาหลักที่ต้องแก้ไขต่อไปคือ การเพิ่มมูลค่าและปริมาณการส่งออก การเพิ่มประสิทธิภาพและการพัฒนาฝีมือแรงงาน การทำการตลาดที่จริงจัง เพื่อให้แข่งขันกับต่างประเทศได้ (สำนักข่าวไทย 04/08/41)

เครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยเสนอพักชำระหนี้ต่างชาติ

เครือข่ายองค์กรประชาธิปไตย เสนอให้รัฐบาลพักชำระหนี้ต่างชาติ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจในประเทศ ก่อน ส่วนการจัดทำหนังสือแสดงเจตจำนง ฉบับที่ 5 ขอให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบก่อนลงนามในสัญญากับไอเอ็มเอฟ 3-5 วัน โดยจะยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลในวันอังคารที่ 11 สิงหาคม นี้

นายสุริยใส กตะศิลา รองเลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) แถลงผลการประชุมแนวร่วมประชาชนกู้ชาติ ว่า เครือข่ายองค์กรประชาธิปไตย ขอเสนอให้รัฐบาลประกาศพักการชำระหนี้ต่างชาติ โดยรัฐบาลจะต้องตั้งคณะกรรมการระดับชาติไปเจรจาต่อรองเพื่อให้เกิดกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ยึดหนี้ระยะสั้นเป็นระยะยาว ขอลดดอกเบี้ย หรือขอแปลงหนี้เป็นทุน เพราะมาตรการเหล่านี้ จะทำให้เกิดสภาพคล่องในประเทศ หยุดการไหลออกของเงินตรา มีเงินหมุนเวียนในประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศได้ และรัฐบาลยังไม่มีคามจำเป็นต้องรับขายรัฐวิสาหกิจในราคาถูก

นายสุริยใส กล่าวอีกว่า รัฐบาลจะต้องให้กระบวนการลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนงในการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ(ไอเอ็มเอฟ) ฉบับที่ 5 เป็นไปอย่างเปิดเผยเพื่อสอบถามความเห็นของประชาชน เพราะรัฐบาลเมื่อเข้ามาบริหารประเทศแล้วในที่สุดก็ต้องไปตามกระบวนการทางการเมือง แต่ประชาชนจะเป็นผู้รับผลกระทบในระยะยาว จึงต้องเปิดเผยต่อประชาชนก่อนลงนามในสัญญากับไอเอ็มเอฟ 3-5 วัน

ต่อกรณี 25 มาตรการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในช่วง 6 เดือนที่เหลือของปีนี้ รองเลขาธิการครป.เห็นว่า 25 มาตรการ เป็นมาตรการที่แก้ไขไม่ตรงจุดเปรียบเสมือนตามอคคล้ำข้าง ซึ่งแนวร่วมประชาชนภูษาคี มีความเห็นดังนี้ มาตรการดังกล่าว เป็นมาตรการระยะสั้นที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจ หากไม่สามารถฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ ไม่สามารถทำให้ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงหยุดการเลิกจ้างงานได้ หรือยุบเลิกกิจการ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคนตกงานได้ ที่รุนแรงอยู่ในขณะนี้ รวมทั้งจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินได้ นอกจากนี้ มาตรการยังขาดรูปธรรมที่ชัดเจน ขาดการกำหนดเวลาที่จะลงมือปฏิบัติการ ขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เป็นมาตรการที่ยังจะทำให้เกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ สังคมหนักหน่วงรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความพยายามที่จะเร่งแก้ไขประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281

นอกจากนี้ ยังเป็นมาตรการที่มุ่งแก้ปัญหาภาคการเงินเป็นหลัก ไม่แก้ปัญหาของประชาชน ซึ่งเป็นการ "เกาไม่ถูกที่คัน" ขณะเดียวกัน มาตรการเชิงบวกของรัฐบาล เช่น การส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก ป่าชุมชน ที่มุ่งแก้ไขปัญหาภายใน 6 เดือนนั้น เป็นการโฆษณาชวนเชื่อมากกว่า เพราะมาตรการดังกล่าว จะต้องใช้ระยะเวลานาน ไม่สามารถกอบกู้ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในภาวะการณ์เช่นนี้ได้ แนวร่วมประชาชนภูษาคีได้ประเมินความพยายามในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาลตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ภายใต้กรอบเงื่อนไขของ ไอเอ็มเอฟแล้ว มีความเห็นว่า มาตรการดังกล่าวไม่สามารถฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ ล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง จึงจำเป็นต้องเคลื่อนไหวกับประชาชน เพื่ออธิบายสร้างความเข้าใจ และขอความร่วมมือเพื่อกอบกู้เศรษฐกิจต่อไป เพราะไม่อาจให้รัฐบาลกอบกู้เศรษฐกิจตามลำพังได้ หากรัฐบาลไม่นำข้อเรียกร้องไปพิจารณากำหนดเป็นมาตรการแก้ไข วิกฤติเศรษฐกิจรุนแรงขึ้น องค์การประชาธิปไตยก็จำเป็นต้องดำเนินมาตรการกับรัฐบาลต่อไป (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

เร่งรัฐแก้ไขปัญหาภาคเศรษฐกิจรองรับวิกฤติรอบ 2

แบงก์พาณิชย์และรัฐเร่งแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่แท้จริงให้มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะภาคการส่งออกและภาคการผลิตรองรับวิกฤติการณ์เศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นเป็นรอบที่สอง หากสถานการณ์บีบบังคับจนประเทศจีนต้องลดค่าเงินหยวน อย่างไรก็ตาม ยังมั่นใจว่าระยะสั้น ๆ จีนคงไม่ทำ เพราะต้องการเป็นผู้นำในการสร้างเสถียรภาพค่าเงินให้กับภูมิภาคนี้

รายงานข่าวจากฝ่ายบริหารเงินธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เปิดเผยว่า ค่าเงินบาท ในช่วงปิดตลาดในสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา ปิดที่ 41.90 บาทต่อดอลลาร์ ขณะที่ระหว่างการซื้อขายได้มีการ ปรับตัว อ่อนลงไปอยู่ที่ 42.20 บาทต่อดอลลาร์ ซึ่งเป็นผลมาจากการอ่อนตัวลงของค่าเงินเยน รวมถึง สถานการณ์การโจมตีค่าเงินดอลลาร์ฮ่องกงของกองทุนต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การที่ค่าเงินบาทยังไม่มีการผันผวนมากนักในช่วงนี้ นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ยังไม่กล้าสรุปว่าเป็นการแสดงเสถียรภาพที่แท้จริงของเงินบาทหรือไม่ เพราะพื้นฐานที่แท้จริงที่จะทำให้ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพอย่างถาวรนั้นยังไม่ได้รับการแก้ไขที่เพียงพอ

นายอนุสรณ์ ธรรมใจ ผู้จัดการฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ ธนาคารซีทีแบงก์ กล่าวว่า หากมอง โดยภาพรวมแล้ว ค่าเงินบาทน่าจะมีเสถียรภาพเมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่นในภูมิภาคนี้ ยกเว้นค่าเงินวอนของเกาหลี ที่มีความคืบหน้าในการปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างมากในขณะนี้ เพราะค่าเงินบาทเริ่มมีความเชื่อมั่นมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาที่ต้องจับตามองว่ารัฐบาลจะแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทและการส่งออกที่ขยายตัว ในอัตราลดลงอย่างไร ทั้งนี้ ปัจจัยที่จะมีผลกระทบต่อค่าเงินบาทมาจากปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะกรณีการโจมตี ค่าเงินดอลลาร์ฮ่องกง ซึ่งทางฮ่องกงก็ได้เข้าแทรกแซงโดยใช้เงินประมาณ 3,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากเงินกองทุนที่มีอยู่กว่า 90,000

ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อค่าเงินหยวนของจีนและเยนญี่ปุ่นค่อนข้างมาก จึงเห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่อาเซียนต้องรวมตัวกันเจรจากับประเทศพัฒนาแล้ว จัดระเบียบการเงินโลกให้มีกฎเกณฑ์ ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถลดความผันผวนทางการเงินของโลกลงได้ (สำนักข่าวไทย 07/08/41)

เลขาธิการสมาคมธนาคารไทยเร่งรัฐบาลแก้ปัญหาการกระจายสินเชื่อโดยเร็ว

เลขาธิการสมาคมธนาคารไทยเสนอรัฐบาลเร่งกระจายสินเชื่อไปสู่ภาคการผลิตอย่างแท้จริง พร้อมกับเร่งดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจครั้งใหญ่ให้เป็นรูปธรรม ภายใน 2 เดือน หากมาตรการดังกล่าวได้ผล เชื่อปลายปีนี้จะเห็นทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยได้ ส่วนทิศทางอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดลงเร็ว ๆ นี้

นายรัชชัย ยงกิตติกุล เลขาธิการสมาคมธนาคารไทย กล่าวในการบรรยายเรื่อง "ทางออก ของผู้นำธุรกิจภายใต้ภาวะวิกฤติ" จัดโดยกลุ่มบริษัท ทีโอเอ ว่า ปัญหาใหญ่ขณะนี้ รัฐบาลจะต้องแก้ไข ให้ระบบสินเชื่อสามารถกระจายสู่ภาคการผลิตที่แท้จริง เพราะแม้ว่ารัฐบาลจะออกพันธบัตรจำหน่ายในประเทศและเตรียมออกพันธบัตรในต่างประเทศ ซึ่งจะมีเม็ดเงินเข้ามา แต่ไม่แน่ใจว่าจะทำให้ระบบสินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ กระจายสู่ภาคธุรกิจอย่างแท้จริง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีปัญหาเรื่องหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (เอ็นพีแอล) ซึ่งขณะนี้เพิ่มขึ้นอย่างรุนแรงถึงร้อยละ 35 คิดเป็นมูลค่า 2 ล้านล้านบาท ดังนั้น เม็ดเงินที่จะเข้ามา อาจจะทำให้ธนาคารพาณิชย์นำไปกันสำรอง

อย่างไรก็ตาม จากการที่รัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ 25 มาตรการ ทำให้มองเห็นทางออกชัดเจนขึ้น แต่จะต้องติดตามดูว่า จะสามารถดำเนินมาตรการให้เป็นรูปธรรมภายใน 2 เดือนได้หรือไม่ โดยเฉพาะมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ หวังมากกว่าจะช่วยแก้ปัญหาเอ็นพีแอลของธนาคารพาณิชย์ได้ ซึ่งเชื่อว่า ในระยะ 1-2 เดือนนี้ จะสามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้ประมาณ 20 ราย เป็นบริษัทขนาดใหญ่ให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ เช่นเดียวกับกรณีของบริษัท เอ็น.ที.เอส สติล และบริษัท อัลฟาเทค

ส่วนการเพิ่มทุนของ ธนาคารพาณิชย์ที่จำเป็นต้องใช้เงินประมาณ 200,000 ล้านบาท เห็นว่าทำได้ยากมาก เพราะขณะนี้อำนาจ ต่อรองของธนาคารลดลงมาก ดังนั้นรัฐบาลจึงจำเป็นต้องเพิ่มทุนให้กับธนาคารพาณิชย์ เพราะสถานการณ์ขณะนี้ ได้ผ่านจุดที่จะปล่อยให้ธนาคารพาณิชย์ล้มไปแล้ว เพราะจะทำให้เกิดความเสียหายทั้งระบบ นายรัชชัย เชื่อว่ามาตรการแก้ปัญหาสถาบันการเงินที่รัฐบาลจะประกาศในวันที่ 15 สิงหาคมนี้ น่าจะครอบคลุมการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินทั้งระบบได้อย่างชัดเจน อีกทั้งเห็นว่าการต่อรองของรัฐบาลกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ในการผ่อนปรนนโยบายการคลังเพื่อให้มีฐานะการคลัง ของภาครัฐขาดดุลได้มากขึ้น คิดเป็นเม็ดเงินประมาณ 100,000 ล้านบาท น่าจะได้รับความเห็นชอบจาก ไอเอ็มเอฟ และจะช่วยให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบได้จำนวนหนึ่ง ดังนั้น ในภาพรวมเห็นว่า หากมาตรการต่าง ๆ มีความเข้มข้น ปลายปีนี้จะเริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย

สำหรับอัตราดอกเบี้ยในระบบการเงิน ขณะนี้ไอเอ็มเอฟเองก็เข้าใจว่าไม่มีความจำเป็น ต้องให้อยู่ในระดับสูง เพราะที่ผ่านมาอัตราเงินเฟ้อไม่ได้สูงอย่างที่คาดการณ์ไว้ ขณะที่อัตราแลกเปลี่ยน เริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้น รัฐบาลจึงผ่อนคลายนโยบายอัตราดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากขณะนี้ มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลงตามลำดับ และถ้าไม่มีความผันผวนรุนแรงที่กระทบอัตราแลกเปลี่ยน ในภูมิภาคนี้ เชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะปรับลดลงได้ อย่างน้อยภายใน 2 เดือนและคิดว่าภายในสิ้นปีนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยน่าจะลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 15 ได้อย่างแน่นอน (สำนักข่าวไทย 08/08/41)

ความหวังใหม่ซี 25 มาตรการของรัฐมีแค่ของเก่าและแก้ไขไม่ตรงจุด

ทีมเศรษฐกิจพรรคความหวังใหม่ ชำแหละ 25 มาตรการในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ซี มีอยู่ 6 มาตรการที่เป็นของเก่า ขณะที่อีก 8 มาตรการแก้ปัญหาไม่ตรงจุด ส่วน 6 แนวทางหลักที่จะนำไปเจรจากับไอเอ็มเอฟ ก็ยังมีจุดอ่อน อย่างไรก็ตามได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มทุนของสถาบันการเงิน โดยให้รัฐ บาลนำพันธบัตรไปซื้อหุ้นเสริมสภาพคล่อง แต่ต้องบังคับให้นาการปล่อยกู้แก่ลูกค้าชั้นดีด้วย

นายอัครเวช โชติณกุล กรรมการบริหารพรรคความหวังใหม่ กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาดเศรษฐกิจ 6 ประเด็นหลักที่รัฐบาลนำไปเจรจากับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ว่า ใน 6 หลักยังมีจุดอ่อนอยู่ โดยเฉพาะปัญหานโยบายการเงินการคลัง เพราะถึงแม้จะมีการผ่อนคลายนโยบายการคลังก็ไม่มีผลต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจมากนัก เพราะนโยบายการคลังไม่น่าจะกระตุ้นเศรษฐกิจได้เร็วเท่านโยบายด้านการเงิน

สำหรับ 25 มาตรการในการฟื้นฟูเศรษฐกิจนั้น นายอัครเวช กล่าวว่า มีอยู่ 6 มาตรการที่ซ้ำกับมาตรการเดิมในหนังสือแสดงเจตจำนง ฉบับที่ 1-4 ที่ทำกับไอเอ็มเอฟไปแล้ว ซึ่งขณะนี้รัฐบาลยังไม่ทำให้เป็นรูปธรรม

กรรมการบริหารพรรคความหวังใหม่ กล่าวอีกว่า ใน 25 มาตรการ ยังมีอีก 8 มาตรการที่แก้ไขไม่ตรงจุด คือ มาตรการสนับสนุนให้มีกลไกในการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภค ซึ่งขณะนี้รัฐบาลไม่ควรถูกสนับสนุนให้มีการบริโภค เพราะประเทศกำลังตกอยู่ในภาวะมีหนี้สิน มาตรการปรับปรุงสิทธิประโยชน์การส่งเสริมการลงทุนผ่านสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ทั้งนี้สาเหตุที่นักลงทุนไม่เข้ามาลงทุนไม่ใช่มาจากไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางบีโอไอ แต่มาจากไม่มั่นใจในภาวะเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเรื่องค่าเงินที่เปลี่ยนแปลงเป็นระบบลอยตัว ส่วนมาตรการช่วยเหลือผู้ตกงาน กลับเป็นมาตรการระยะยาว ไม่มีมาตรการระยะสั้นในการแก้ไขปัญหาเลย มาตรการขยายการส่งออก รัฐบาลควรขยายไปทวีปอื่นๆ และกำหนดตลาดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน โดยเฉพาะตลาดในเอเชียประศบภาวะชบเซา จึงควรขยายไปอเมริกาหรือยุโรป มาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินซึ่งเป็นแนวทางเดิมไม่ประสบความสำเร็จ รัฐบาลยังขาดวิธีการแก้ไขปัญหที่เบ็ดเสร็จและมีประสิทธิภาพ

ทางด้านนายสุรศักดิ์ นานานุกุล รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ฝ่ายเศรษฐกิจ กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาดสถาบันการเงินที่รัฐบาลจะประกาศมาตรการเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับการเพิ่มทุนภายใน 2 สัปดาห์ว่า รัฐบาลควรใช้วิธีการเพิ่มทุน โดยไม่ใช่เงินสดแต่ใช้พันธบัตรซื้อหุ้นแทน เมื่อสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ได้รับพันธบัตรแล้วก็สามารถนำไปจำหน่ายต่อก็ได้ อย่างไรก็ตามรัฐบาลจะต้องไปบังคับให้นาการที่รัฐบาลเข้าไปซื้อหุ้น ต้องปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้า โดยเฉพาะลูกค้าชั้นดี เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการต่อไปได้ และเมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวจะก่อให้เกิดเงินทุนหมุนเวียน มีสภาพคล่อง ส่งผลให้ลูกค้าที่อยู่ในประเภทหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (เอ็นพีแอล) กลับมาเป็นลูกค้าที่ดีได้

"วิธีการนี้ถือเป็นวิธีการสุดท้ายที่สถาบันการเงินต่างๆ ต้องร่วมมือกัน หากไม่ดำเนินการเช่นนี้จะทำให้สถาบันการเงินจบกัน ส่วนธนาคารของรัฐก็ต้องเพิ่มทุนเช่นกัน เพราะในอีก 5 ปีข้างหน้าธนาคารของรัฐจะมีจุดเด่น ควรทำให้ธนาคารมีความแข็งแกร่ง ทั้งนี้ในส่วนของลูกค้าชั้นดีที่รัฐบาลควรพิจารณาช่วยเหลือคือ ลูกค้าที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และผู้ประกอบการประเภทอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์" รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ กล่าว

นายสุรศักดิ์ กล่าวอีกว่า ในการหารือกับไอเอ็มเอฟนั้น รัฐบาลควรที่จะบอกความจริงกับ ไอเอ็มเอฟ เพื่อไม่ให้ได้รับข้อมูลที่ผิดพลาดอีกต่อไป ซึ่งจะทำให้ไอเอ็มเอฟผ่อนคลายมาตรการบางมาตรการให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนี้ นอกจากนี้รัฐบาลควรพูดความจริงกับประชาชนด้วย ไม่ใช่ใช้วิธีการพูดทำให้

คนเข้าใจผิด อย่างกรณีเรื่องเงินเพื่อที่รัฐบาลระบุว่า มีโอกาสลดลง ถือเป็นการเล่นคำทั้งๆที่ความจริงแล้วเงินเพื่อได้ขึ้นไปสูงสุดแล้ว ผู้สื่อข่าวรายงานว่า พรรคความหวังใหม่ได้จัดทำเอกสารแจกจ่ายแก่สื่อมวลชนซึ่งระบุว่า เป็น"สมุดปกให้คะแนนด้านสังคม การเมืองและความสุจริต รอบ 8 เดือนของรัฐบาลนายชวน หลีกภัย"โดยมีคะแนนจากเอ ถึง เอฟ ปรากฏว่าคะแนนที่ออกมาของรัฐบาลในด้านสังคม ซึ่งมีหัวข้อเรื่องคือปัญหาการว่างงาน ปัญหาโจรผู้ร้าย ปัญหาเสพยาเสพติด ได้คะแนน เอฟ ส่วนปัญหาเงินเพื่อและสินค้าราคาแพง ได้คะแนน จี ทางด้านการเมือง ซึ่งมีหัวข้อเรื่องความมั่นคงทางการเมือง กรณีของนายทวี ไกรคุปต์ ส.ส.ราชบุรี เกี่ยวกับการเปิดโปงโครงการระบบสื่อสัญญาณความเร็วสูงหรือเอสดีเอช. ส่วนผลของรัฐบาล ความเป็นผู้นำ คะแนนเป็นเอฟ ทั้งหมด และทางด้านความสุจริต ซึ่งมีหัวข้อเรื่องโครงการเอสดีเอช การต่อสัญญาสถานีโทรทัศน์ไอทีวีและเรื่องป่าสาละวิน ก็ได้คะแนนเป็นเอฟ ทั้งหมด (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

สอท.เสนอลดภาษี งด.กระตุ้นเศรษฐกิจ

นายทวี บุตรสุนทร ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) เสนอแนวคิดกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการใช้จ่ายของประชาชนด้วยการปรับลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภงด.) ให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในธุรกิจเช่าซื้อทุกประเภท (ลิสซิ่ง) และรัฐควรปรับงบลงทุนในปี 2543-2544 ให้มาลงทุนในปี 2542 ส่วนมาตรการแก้ปัญหาสถาบันการเงินนั้น รัฐควรกำกับราคากู้ เพื่อสร้างความมั่นใจของต่างชาติ

สำหรับการปรับลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้นเป็นรูปแบบการขยายฐานรายได้ ในการคำนวณภาษี และเพิ่มค่าลดหย่อน เช่น กรณีลดค่าลดหย่อนการเลี้ยงดูบุตรจากปัจจุบันอยู่ในอัตรา 2,000 บาท ต่อคนต่อปีก็ควรเพิ่มเป็น 9,000 บาทต่อคนต่อปี เพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพให้สูงขึ้น เพิ่มค่าลดหย่อน การประกันภัย จาก 10,000 บาทเป็น 30,000 บาท ขยายฐานการเสียภาษีอัตราสูงสุดจากปัจจุบันมีรายได้ ตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป ต้องเสียในอัตราร้อยละ 37 ก็น่าจะเปลี่ยนเป็นผู้มีรายได้ตั้งแต่ 4 ล้านบาทขึ้นไป เสียอัตราสูงสุดเพียงร้อยละ 30

นายทวี กล่าวด้วยว่า รัฐบาลควรเร่งแก้ไขกฎหมาย ปว.281 ให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนธุรกิจเช่าซื้อ(ลิสซิ่ง) ได้เต็มที่ จากปัจจุบันกำหนดว่าต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 49 วิธีการนี้จะทำให้มีการซื้อขายสินค้า ทั้งระบบ ตั้งแต่รถยนต์ที่ปัจจุบันมียอดขายลดลงถึงร้อยละ 75 เครื่องใช้ไฟฟ้าและสินค้าอื่น ๆ โดยต่างชาติจะมีเงินมาปล่อยลิสซิ่ง เนื่องจากการซื้อขายสินค้านั้นส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบผ่อนส่ง เมื่อในประเทศขาดเงินจึงจำเป็นต้องใช้เงินทุนต่างชาติ

นอกจากนี้ รัฐควรจะปรับงบในส่วนที่จำเป็นต้องลงทุนในปี 2543-44 มาเป็นงบลงทุน ในปี 2542 เช่น งบก่อสร้าง เพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรม และธุรกิจที่ประสบปัญหาตกอยู่ในขณะนี้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นโครงการลงทุนที่ใช้สินค้าไทยเท่านั้น (สำนักข่าวไทย 10/08/41)

สหภาพธนาคารพาณิชย์ ร้องรัฐบาลทบทวนมาตรการแก้ไขสถาบันการเงินใหม่

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สหภาพแรงงานธนาคารพาณิชย์ 15 แห่ง ร่วมประชุมหารือกันถึงมาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของรัฐบาล โดยที่ประชุมมีความเห็นชอบกันว่า การแก้ไขปัญหารัฐบาลภายใต้มาตรการดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อพนักงานของธนาคาร ซึ่งจะต้องมีคนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของพนักงานทั้งหมดจาก 140,000 คน ต้องตกงาน ทั้งนี้เพราะว่ามาตรการที่เข้มงวดภายใต้กรอบของกองทุนการเงิน ระหว่างประเทศ ที่รัฐบาลนำมาใช้แก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อพนักงาน ระดับล่างเท่า

นั้น ผู้บริหารธนาคารก็ได้รับผลกระทบด้วย และเชื่อว่า หากรัฐบาลยังใช้มาตรการเข้มงวดต่อไป จะทำให้สถาบันการเงินต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเวลานี้อยู่ได้อย่างลำบาก แม้แต่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ที่สามารถเพิ่มทุนได้ก็จำเป็นต้องเพิ่มทุนใหม่ในอนาคต (สำนักข่าวไทย 13/08/41)

เอกชนเรียกร้องรัฐบาลให้นำมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้เป็นธรรม

เอกชนเรียกร้องให้รัฐบาลให้นำปฏิบัติตามมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจ 25 ข้อที่ประกาศมาก่อนหน้านี้ให้เป็นธรรม รวมทั้งต้องเร่งลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภงด.) เพื่อกระตุ้นกำลังซื้อ คาด อีก 1 เดือนหลังดำเนินการตามมาตรการแก้ปัญหาสถาบันการเงินแบบเบ็ดเสร็จจะมีเม็ดเงินไหลเข้าภาคธุรกิจที่แท้จริง

นายแสงชัย เอกพัฒน์พานิช รองเลขาธิการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) กล่าวว่า ในการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในวันจันทร์ที่ 17 ส.ค. ทางภาคเอกชนจะเสนอให้ที่ประชุมเร่งรัดดำเนินการมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจ 25 มาตรการ ตามที่ประกาศไว้ก่อนหน้านี้ ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพราะแม้จะมีการประกาศมาตรการแก้ปัญหาสถาบันการเงินแบบเบ็ดเสร็จ เมื่อวันที่ 14 ส.ค. แล้ว แต่ก็ยังไม่เพียงพอในการแก้ปัญหาทั้งระบบ และในภาวะเช่นนี้ ต้องเร่งรัดการกระตุ้นการบริโภคของประเทศ ซึ่งรัฐควรเร่งปรับลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภงด.) เพราะการลดภาษีนี้จะทำให้ประชาชนมีอำนาจซื้อมากยิ่งขึ้น แม้รัฐจะมีรายได้จาก ภงด. ลดน้อยลง แต่จะมีรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสินค้ามากขึ้น เพราะประชาชนจะซื้อสินค้าได้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ลดปัญหาการว่างงาน เพราะโรงงานจะเดินเครื่องผลิตสินค้าจำหน่ายได้นั่นเอง นายแสงชัย กล่าว

สำหรับ 25 มาตรการนั้น เป็นการเร่งรัดการส่งออกนำเข้า แก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่อง และระบบสถาบันการเงิน การสร้างงานและลดผลกระทบทางสังคม เร่งการใช้จ่ายภาคเอกชนและภาครัฐ รวมทั้งเปิดตลาดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ซึ่งที่ผ่านมายังไม่กำหนดแนวทางดำเนินการที่ชัดเจน นายแสงชัย กล่าวด้วยว่า ในการประชุม กรอ. ทางรัฐบาล คงจะมีการนำมาตรการแบบเบ็ดเสร็จในการแก้ปัญหาสถาบันการเงินเข้าไปชี้แจงแก่ภาคเอกชนด้วย ซึ่งเท่าที่ได้มีการหารือกับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่ามาตรการนี้เป็นมาตรการที่ดี ที่สร้างความชัดเจนในการแก้ปัญหา ช่วยสร้างสภาพคล่องแก่ระบบ ซึ่งคาดว่าจะอีก 1 เดือนจากนี้ไป จะมีเงินไหลเข้าและกระจายไปสู่ภาคธุรกิจที่แท้จริง (เรียลเซ็คเตอร์) ได้ แต่ทั้งนี้สถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์จะต้องไม่กำหนดเงื่อนไขการปล่อยกู้มากเกินไป จนไม่กล้าที่จะปล่อยกู้ เพราะไม่เช่นนั้นแล้วจะไม่ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวม ระบบธุรกิจที่แท้จริงจะอยู่ไม่ได้ และจะกระทบต่อปัญหาสังคม ปัญหาการตกงานในที่สุด (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

ต่างชาติระบุแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินดูดีแต่ต้องพิสูจน์ในการปฏิบัติจริง

ภายหลังการเข้าฟังการชี้แจงแผนและมาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินไทยของ รมว. ก.คลัง และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นเวลาประมาณ 2 ชั่วโมงเศษ นายเดวิด พร็อคเตอร์ ประธานสมาคมธนาคารต่างประเทศในประเทศไทย กล่าวกับผู้สื่อข่าวว่า "แผนและมาตรการที่รัฐบาลไทยประกาศออกมา ทำให้ทุกฝ่ายเกิดความชัดเจนในปัญหาที่เกิดขึ้นและหนทางแก้ไขปัญหานั้นๆ ซึ่งทำให้เป็นผลดีต่อตลาดโดยรวม และน่าจะส่งผลดีต่อกระแสเงินทุนที่จะไหลเข้าสู่ระบบการเงินของประเทศไทยด้วย อย่างไรก็ตามทางไทยจะต้องแสดงให้เห็นด้วยว่า สามารถเปลี่ยนแผนงานต่างๆ ให้เป็นการปฏิบัติที่แท้จริงด้วย" นายพร็อคเตอร์กล่าว

ส่วนนายมาซาฮิโกะ นากาโตะ ผู้จัดการใหญ่นาการเพื่อการอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า มาตราการที่ประกาศออกมา ถือเป็นก้าวสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย และจะมีส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจโดยรวมของไทยให้พลิกฟื้นขึ้นด้วย และก็จะทำให้นักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจและมีความมั่นใจมากขึ้นในการนำเงินทุนเข้ามาลงทุนมากขึ้นด้วย (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

ข้อเสนอแนวทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจจากนักวิชาการและบุคคลวงการต่าง ๆ

หัวข้อข่าว

นักวิชาการชี้ปลายปีนี้เศรษฐกิจเข้าสู่จุดต่ำสุด (สำนักข่าวไทย 08/08/41)

นักวิชาการนักเศรษฐศาสตร์และนักธุรกิจเห็นพ้องไทยควรมีแนวทางแก้ปัญหาของตนเอง (กรุงเทพธุรกิจ 06/07/41)

จะออกจากวิกฤตต้องให้เศรษฐกิจพึ่งตนเอง (มติชนสุดสัปดาห์ 23/07/41)

สรุปประเด็นข่าว

นักวิชาการชี้ปลายปีนี้เศรษฐกิจเข้าสู่จุดต่ำสุด

นักวิชาการขึ้นนโยบายขาดดุลงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 จะส่งผลให้เศรษฐกิจปี 2542 มีอัตราการเจริญเติบโต ร้อยละ 1 แม้ในช่วงปลายปีนี้จะถึงจุดต่ำสุด ของเศรษฐกิจไทย คาดค่าดอลลาร์อ่อนหลังสหรัฐเจอพองสบู่แตกและยุโรปประกาศใช้เงินสกุลยูโรอย่างเป็นทางการ

นายกิตติ ลิ้มสกุล ผู้อำนวยการโครงการพยากรณ์เศรษฐกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงความพยายามของรัฐบาลในการเจรจากับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ในการใช้ นโยบายงบประมาณเกินดุล ร้อยละ 3.5 ในปีงบประมาณ 2541 ว่า เชื่อว่าทางไอเอ็มเอฟคงจะไม่มี ข้อขัดข้อง เนื่องจากทราบดีว่าสถานการณ์ขณะนี้เศรษฐกิจไทยต้องการเม็ดเงินอัดฉีดเข้าสู่ระบบ อย่างไรก็ตาม หากไอเอ็มเอฟ ผ่อนปรนจริง การหมุนเวียนของเม็ดเงินจะเกิดขึ้นจริงประมาณช่วงเดือนเมษายน 2542

ดังนั้น ในช่วงปลายปีนี้ยังเชื่อว่าเศรษฐกิจจะยังคงเข้าสู่จุดต่ำสุดโดยเฉพาะการล้มละลายของธุรกิจอุตสาหกรรม จำนวนหนึ่ง ซึ่งจะทำให้มีปริมาณคนว่างงานเพิ่มมากขึ้น และหลังจากใช้นโยบายดังกล่าวแล้ว เชื่อว่าจะส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนบ้าง โดยค่าเงินบาทอาจมีการปรับตัวอ่อนลงไปอยู่ที่ประมาณ 45-46 บาท/ดอลลาร์ ส่วนอัตราเงินเฟ้อจะปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13 แต่ในที่สุดแล้วจะทำให้มีเม็ดเงินจากต่างประเทศไหลเข้ามา เพราะความเชื่อมั่น จะเริ่มมีมากขึ้น เนื่องจากหลังใช้เงินภาครัฐอัดฉีดเข้าระบบ ซึ่งจะส่งสัญญาณให้เห็นภาวะการฟื้นตัว ของเศรษฐกิจไทยในระดับหนึ่ง

ในส่วนของค่าเงินหยวนนั้นเชื่อว่าทางจีนคงจะไม่ลดค่า แต่ในที่สุดแล้วค่าเงินดอลลาร์จะปรับตัวอ่อนลงบ้างในช่วงต้นปี 2542 เพราะมีสัญญาณจากตลาดหุ้นดาวโจนส์ชัดเจนว่ามีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าผลตอบแทนของภาคธุรกิจภายในประเทศ ประกอบกับจะมีประกาศใช้เงินสกุลยูโรเป็นทางการ ซึ่งจะสร้างความต้องการเงินดอลลาร์ลดลงไปโดยปริยาย ซึ่งในระยะยาวนั้นสถานการณ์การเงินโลกน่าจะมีแนวโน้มดีขึ้น

ในส่วนของเศรษฐกิจไทยเชื่อว่าเศรษฐกิจน่าจะติดลบประมาณร้อยละ 4-5 ในปีนี้ และในอีกหน้าจะเห็นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโดยรวม ที่จะมีอัตราการเจริญเติบโตประมาณ ร้อยละ 0-1 (สำนักข่าวไทย 08/08/41)

นักวิชาการนักเศรษฐศาสตร์และนักธุรกิจเห็นพ้องไทยควรมีแนวทางแก้ปัญหาของตนเอง

ในการจัดเวที “เนชั่น-กรุงเทพธุรกิจฟอรัม” ระหว่างวันที่ 30 มิ.ย. และ 1 ก.ค. ซึ่งมีนักวิชาการนักเศรษฐศาสตร์ชั้นนำของไทย 23 คน รวมทั้งธุรกิจจากวงการต่างๆ อีกกว่า 10 คน เพื่อค้นหาทางออกของประเทศไทย ได้มีการเห็นพ้องกันว่า ขณะที่ประเทศไทยยังต้องดำเนินการแก้ปัญหาตามกรอบ ไอเอ็มเอฟอยู่นั้น ผู้นำรัฐบาลเองจะต้องมีแนวทางการแก้ปัญหาของเราเองด้วย และต้องกล้าที่จะวิพากษ์วิจารณ์ความผิดพลาดของไอเอ็มเอฟ เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาก็ถูกจุดยิ่งขึ้น “ถ้าหากเราเชื่อตามแนวทางการแก้ปัญหาของ ไอเอ็มเอฟ อย่างเดียว เชื่อว่าไม่รู้เมื่อไหร่ประเทศไทยจะเห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์”

ในการสัมมนาครั้งนี้ได้มีการถกเถียงประเด็นข้อเสนอทางออกต่างๆ จำนวนมากแต่ก็ปรากฏว่าไม่สามารถหาทางออกได้ ยังหวังเวียนอยู่กับปัญหาเดิมๆ ทำให้มองเห็นว่าปัญหาเศรษฐกิจครั้งนี้นำมาสู่วิกฤตทางปัญญาครั้งยิ่งใหญ่ของบรรดานักเศรษฐศาสตร์ และว่าหากยังใช้ระบบคิดแบบเดิมอยู่จะไม่สามารถนำไปสู่หนทางแก้ปัญหาครั้งนี้ได้เลย จะต้องมีการปรับแนวคิดกันครั้งใหญ่ต้องรวมเอาประเด็นทางสังคม การเมือง วัฒนธรรมเข้ามารวมด้วยแทนที่จะคิดเฉพาะในกรอบทางเศรษฐศาสตร์อย่างเดียว

ที่ประชุมสัมมนา ได้มีการนำเสนอแนวแก้ปัญหาว่า จะต้องให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น รัฐบาลจะต้องมีแนวคิดว่าจะให้สังคมไทยอยู่รอดจะต้องให้สังคมเศรษฐกิจไทยมีความสมดุล จะต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการระดับชุมชนด้วย

อนึ่ง จากการสัมมนาครั้งนี้ ที่ประชุมได้มีการสรุปแนวทางจัดการปัญหาระยะ 6 เดือน - 1 ปีข้างหน้าว่า จะต้องดำเนินการดังนี้

- ปรับจุดเน้นจากเป้าหมายรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน มามุ่งไม่ให้เศรษฐกิจหดตัวมากกว่านี้
- การเพิ่มสภาพคล่องในระบบด้วยการอัดฉีดปริมาณเงินเข้าหลาย ๆ ทาง โดยไม่ต้องกลัวเงินเฟ้อ เช่น การเร่งจ่ายเงินในและนอกระบบงบประมาณ การเพิ่มการขาดดุลงบประมาณ และการนำเงินคงคลังมาใช้มากขึ้น
- ใช้นโยบายการเงินเพื่อเป้าหมายลดดอกเบี้ยลงโดยเร็วที่สุด เช่น ลดดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตร และการลดเงินสำรองของธนาคารพาณิชย์
- การซ่อมระบบสถาบันการเงินด้วยยุทธศาสตร์ใหม่ที่นอกเหนือจากเร่งเพิ่มทุนรอบใหม่ที่จะยากยิ่งขึ้น
- การแก้ปัญหา 4 ธนาคารพาณิชย์รัฐที่กำลังเป็นมะเร็งระบบการเงินในขั้นสุดท้าย
- เร่งการประណหนี้ภาคเอกชนด้วยวิธีบังคับเพื่อยุติยั้งการล้มละลาย ที่จะซ้ำเติมปัญหาสถาบันการเงิน
- ภาครัฐควรริเริ่ม “ประណหนี้ระดับชาติ” ของภาคเอกชนกับเจ้าหนี้ต่างชาติ เพื่อชะลอการไหลออกของเงินทุน
- การกระตุ้นการบริโภคภายในให้เศรษฐกิจภายในขยายตัว ทดแทนความหวังรายได้ส่งออก
- กล้าเจรจาโต้แย้งกับไอเอ็มเอฟใหม่ ในการร่างหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 5 เพื่อเปลี่ยนสมมติฐานที่ผิดพลาดใหม่ทั้งหมด

-การระดมเงินทุนต่างประเทศเข้าโดยเร็ว เช่น การออก "โกลบอลบอนด์" 5 พันล้านดอลลาร์ การแข่งขันทรัพย์สินของ 56 ไฟแนนซ์ที่ ปรส. ดำเนินการ การขายรัฐวิสาหกิจที่เป็นรูปธรรมและโปร่งใส และการออกพันธบัตรท่องเที่ยว "ทัวริสต์บอนด์" ที่จูงใจ

-รัฐบาลไทยควรวางกลยุทธ์ใหม่ในการหารายได้เข้าประเทศด้วยการสร้างสินค้าใหม่ โครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการคอคอดกระ สนามบินหนองงูเห่า โกลบอลทรานส์ปาร์ค ฯลฯ

-รัฐบาลไทยควรริเริ่มการรวมตัวระดับภูมิภาคเอเชีย ระหว่างประเทศลูกหนี้ เพื่อต่อรองกับไอเอ็มเอฟและสหรัฐ ในการจัดระบบการเงินโลกแบบใหม่ เพราะในขณะนี้ไม่ใช่ปัญหาระดับชาติแต่เป็นระดับโลกไปแล้ว (กรุงเทพธุรกิจ 06/07/41)

จะออกจากวิกฤตต้องอาศัยเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง

บทความภายใต้ชื่อ "ทางออกจากวิกฤต คือเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเองเป็นหลัก และให้ประชาชนได้เป็นเจ้าของทุน" เขียนโดย วิทยากร เชียงกูล เสนอยุทธศาสตร์ในการหาทางออกจากวิกฤตว่า

1. เปลี่ยนทิศทางการพัฒนาจากการพึ่งทุนและการค้าต่างชาติมาก มาเน้นการพึ่งตนเองหรือพัฒนาเศรษฐกิจเพียงพอในระดับประเทศ โดยควรพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นหลัก (ร้อยละ 60-70) ลดเศรษฐกิจส่วนที่สัมพันธ์กับต่างประเทศลงจากร้อยละ 70 ของผลิตภัณฑ์ในประเทศ เหลือร้อยละ 30-40 โดยเลือกเฉพาะการลงทุนและการค้ากับต่างชาติที่จำเป็น และพิจารณาถ่วงน้ำหนักแล้วว่า เป็นประโยชน์แก่คนไทยในระยะยาวจริงๆ หรือควรเป็นการลงทุนระยะยาว

2. เปลี่ยนระบบเศรษฐกิจจากทุนนิยมที่บงการโดยบริษัทข้ามชาติและทุนขนาดใหญ่ เป็นระบบเศรษฐกิจแบบให้พนักงาน ประชาชน องค์กรชุมชน เข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และมีตัวแทนเข้าไปเป็นผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ ธนาคาร บริษัท โรงงาน ห้างร้าน ฯลฯ เพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจใหม่ที่มีประสิทธิภาพ มุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืนให้กับระบบเศรษฐกิจสังคม และระบบนิเวศทั้งหมด

บทความได้เสนอมาตรการระยะสั้นและระยะกลางที่จะทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัว และสามารถดำเนินการไปตามแนวทางยุทธศาสตร์ที่เสนอข้างต้นได้คือ

1. รัฐบาลแต่งตั้งคณะกรรมการไปเจรจาต่อรองปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ต่างประเทศ เพราะถ้าหากปล่อยธุรกิจเอกชนต่างคนเจรจาจะไม่มีอำนาจต่อรองมากพอ

2. สกัดกั้นการไหลออกของเงินตราต่างประเทศ จากนักธุรกิจและคนรวยในประเทศ โดยควรจะประกาศภาวะจำเป็น ยกเลิกมาตรการเปิดเสรีทางการเงินชั่วคราว และส่งเสริมให้เงินไหลเข้า โดยให้เข้ามาฝากเป็นเงินดอลลาร์หรือเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นในธนาคารในประเทศได้

3. เพิ่มปริมาณหมุนเวียนของเงิน โดยการที่หน่วยงานของรัฐ เช่น ธนาคารชาติ ธนาคารเฉพาะกิจต่างๆ รัฐออกพันธบัตรเพื่อการปฏิรูปที่ดิน พันธบัตรเพื่ออาคารสงเคราะห์ พันธบัตรเพื่อการพัฒนาเทศบาล พันธบัตรเฉพาะกิจอื่นๆ เพื่อช่วยให้องค์กรธุรกิจขายสินค้าและบริการได้ และช่วยให้คนไทยมีอำนาจซื้อ

4. ตั้งสถาบันประกันเงินฝากผู้ฝากรายย่อยไม่เกิน 1 ล้านบาท แทนกองทุนฟื้นฟู เลิกชุมนุมสถาบันการเงินที่บริหารผิดพลาด เลิกการค้าประกันเจ้าหนี้และผู้ฝากรายใหญ่ของสถาบันการเงิน ปล่อยให้ธุรกิจการเงินเป็นไปตามกลไกตลาดเหมือนธุรกิจอื่นๆ

5. เพิ่มปริมาณเงินให้เต็มที่เท่าที่ทุนสำรองระหว่างประเทศอนุญาตให้เพิ่มได้ รับซื้อทองคำจากประชาชน และใช้ทองคำเป็นทุนสำรองพิมพ์ธนบัตรมาจ่ายให้ประชาชนที่ขายทองคำให้รัฐ จะช่วยให้ประชาชนมีเงินใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น

6. ขยายบทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารเฉพาะกิจต่างๆ เพิ่มการออมภาคบังคับ ให้ผู้มีเงินเดือนประมาณ 11 ล้านคนเพิ่มการหักเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญ สูงขึ้น เช่นเพิ่มเป็นร้อยละ 10 แล้วนำเงินออมที่ได้ไปลงทุนในภาคเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์ต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

7. ใช้มาตรการการคลังการเงิน ควบคุมและใช้มาตรการอื่นๆ รณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้พลังงาน และการใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการจากต่างประเทศ เก็บภาษีคนรวย เก็บภาษีรายได้จากมรดก ค่าเช่า ดอกเบี้ย เงินปันผล ในอัตราก้าวหน้า เพิ่มภาษีสินค้าและบริการที่ฟุ่มเฟือยหรือใช้จ่ายเงินต่างประเทศ ลดหย่อนภาษีให้กับธุรกิจขนาดกลางขนาดย่อมที่ใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศมาก

8. ใช้นโยบายกีดกันอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง และพยายามควบคุมผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคเศรษฐกิจที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และส่งเสริมการจ้างงานเพิ่มเป็นสัดส่วนสูง

9. ธนาคารชาติปล่อยสินเชื่อโดยตรงหรือผ่านธนาคารพาณิชย์ให้กองทุนพนักงานของรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทต่างๆ นำไปซื้อหุ้นรัฐวิสาหกิจ ธนาคาร บริษัทต่างๆ โดยใช้หุ้นค้ำประกัน แล้วให้พนักงานหักเงินเดือนผ่อนส่งค่างาน

10. ปฏิรูประบบภาษีอากร ให้เอื้อต่อการจ้างงานและฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศ เช่น ให้บริษัทผู้ผลิตสินค้าส่งออกซื้อปัจจัยการผลิตภายในประเทศ โดยหักคืนภาษีมูลค่าเพิ่มได้สะดวกเท่ากับหรือมากกว่าการนำเข้าปัจจัยการผลิต (มติชนสุดสัปดาห์ 23/07/41)

การดำเนินมาตรการและความหวังบางประการ

หัวข้อข่าว

ฝ่ายวิจัย ธ.กรุงเทพ คาดหากภูมิภาคไม่เลวลงเศรษฐกิจปีหน้าแค่พักฟื้น (มติชน 28/07/41)

ก.อุตสาหกรรมผลักดันแผนสนับสนุนอุตสาหกรรมครึ่งปีหลัง (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

เศรษฐกิจปี 2000 ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญที่สุด (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

ชมรมอุตสาหกรรมแห่งจิต3แผนเร่งด่วนบุกตลาดปท. (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

"ศุภชัย" มั่นใจครึ่งปีหลังส่งออกของไทยจะมีอัตราเพิ่มขึ้น (สำนักข่าวไทย 10/08/41)

เตรียมช่วยเหลือ 64 โครงการ อสังหาฯปล่อยสินเชื่อรายย่อยให้ 8,000 ล้านบาท

(สำนักข่าวไทย 07/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

ฝ่ายวิจัย ธ.กรุงเทพ คาดหากภูมิภาคไม่เลวลงเศรษฐกิจปีหน้าแค่พักฟื้น

ฝ่ายวิจัยธนาคารกรุงเทพรายงาน ว่า เศรษฐกิจไทยปี 2541 เข้าสู่ภาวะถดถอยอย่างรุนแรงกว่าที่คาดหมาย ประเมินว่าเศรษฐกิจปีนี้จะหดตัวถึงร้อยละ 8.5 การบริโภคและการลงทุนลดลงร้อยละ 7.0 และ 13.8 ตามลำดับ ด้านการค้าระหว่างประเทศแม้ดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุล 264.8 พันล้านบาท แต่ก็ยังเป็นผลจากการนำ

เข้าที่ลดลงอย่างรุนแรงมากกว่าร้อยละ 20 ตั้งแต่ ต.ค. 40 และก็เป็นสัญญาณว่าการส่งออกช่วงต่อไปจะขยายตัวช้าลง คาดว่าจะหดตัวประมาณร้อยละ 4.6

ฝ่ายวิจัยฯ ยังรายงานถึงแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2542 คาดว่าจะเข้าสู่ภาวะพักฟื้นเพื่อเตรียมฟื้นตัวในปีต่อไป หากสถานการณ์เศรษฐกิจในภูมิภาคไม่เลวร้ายจนกดดันให้เงินต้องลดค่าเงินดอลลาร์ฮ่องกงและเงินหยวน และไทยดึงเงินทุนจากต่างประเทศสำเร็จ (มติชน 28/07/41)

ก.อุตสาหกรรมผลักดันแผนสนับสนุนอุตสาหกรรมครึ่งปีหลัง

กระทรวงอุตสาหกรรมผลักดันแผนกระตุ้นเศรษฐกิจช่วงครึ่งปีหลัง ให้อุตสาหกรรมไทยแข่งขันได้ ในวงเงิน 5,000 ล้านบาท เป็นไปในรูปเงินกู้ช่วยเหลือผู้ประกอบการ กระตุ้นการผลิต การจ้างงาน

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เปิดเผยว่า ที่ประชุม คณะกรรมการรัฐมนตรีนโยบายเศรษฐกิจ ได้เห็นชอบแผนงานกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงครึ่งปีหลังของกระทรวงอุตสาหกรรม ในวงเงิน 122.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 5,000 ล้านบาท) ซึ่งแผนนี้จะทำให้การผลิตด้านอุตสาหกรรมของไทยในช่วงครึ่งปีหลัง มีความสามารถเชิงการแข่งขันมากยิ่งขึ้น สร้างและรักษาการจ้างงาน ซึ่งจะช่วยป้องกันปัญหาการว่างงาน รวมทั้งสร้างรายได้ให้ประชาชนในภูมิภาค ตลอดจนสร้างรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศให้บังเกิดผลโดยเร็ว

สำหรับแผนงานกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงครึ่งปีหลัง 2541 ประกอบด้วย แผนงานปรับปรุงผลิตภาพให้มีความมั่นคงและการส่งมอบสินค้าให้แข่งขันได้ วงเงิน 16.9 ล้านดอลลาร์ แผนงานยกระดับขีดความสามารถของแรงงานไปสู่แรงงานฝีมือในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 22 ล้านดอลลาร์ แผนงานบ่มเพาะและเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรม สนับสนุนขนาดกลางและขนาดย่อม 28 ล้านดอลลาร์ แผนงาน สนับสนุนการกระจาย และเคลื่อนย้ายหน่วยผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้น และมีผลภาวะต่อไปสู่ภูมิภาคและชนบท เพื่อกระจายงานและรายได้ 56 ล้านดอลลาร์ สำหรับแผนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม ที่ก่อนหน้านี้ คณะรัฐมนตรีเคยอนุมัติไปในวงเงิน 1,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่มีทั้งหมด 8 แผนงาน ช่วย 13 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ อาหาร สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้าและเครื่องหนัง ผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือน ยาและเคมีภัณฑ์ ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์พลาสติก เซรามิกและแก้ว เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ อิฐมอญและเครื่องประดับ เหล็ก และปิโตรเคมี (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

เศรษฐกิจปี 2000 ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

นายชาญชัย จารุวัตร นายกสทศมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย กล่าวในงานสัมมนาเรื่อง "สัญญาณเศรษฐกิจสู่ธุรกิจปี 2000" ว่า ในการดำเนินธุรกิจต่อไปนี้ การจัดทำข้อมูลจะเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุด โดยจะต้องรวบรวมระบบสถิติต่าง ๆ แนวโน้มการดำเนินงานของธุรกิจ เพื่อจัดทำเป็นแผนในอนาคต เพราะไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถหาผู้ร่วมทุนในธุรกิจที่มีปัญหาในปัจจุบันได้ ในขณะที่นายนิพนธ์ พัวพงศกร ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) กล่าวว่า รัฐบาลควรมีแผนงานให้ทางสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระ หลุดจากกระบบราชการ และควรให้ความสำคัญกับหน่วยงานนี้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งสัญญาณล่วงหน้าต่อระบบเศรษฐกิจในอนาคตและจะช่วยเตือนภัย ทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์ และประมาณการเศรษฐกิจ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กล่าวว่า ในการจัดทำสัญญาณเตือน

ภัยทางเศรษฐกิจ ทาง สศช.ได้ดำเนินการตามแผนของไอเอ็มเอฟ ด้วยการเปลี่ยนแปลงการรายงานตัวเลขจีดีพี จากปัจจุบันเป็นรายปีให้เป็นระบบรายไตรมาส คาดว่าในไตรมาสที่ 2 ของปีหน้า คงจะจัดทำเรื่องนี้ได้ อย่างไรก็ตาม คาดว่าระบบ จีดีพีรายไตรมาสนี้จะไม่สมบูรณ์แบบเพราะหน่วยงานภาคเอกชนยังไม่ให้ความร่วมมือมากนัก ในการให้ข้อมูลต่าง ๆ. (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

ชมรมอุตสาหกรรมเท็กซัส 3 แผนเร่งด่วนบุกตลาด

ชมรมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเท็กซัสแห่งประเทศไทย ประกาศ 3 แผนเร่งด่วนระยะสั้น-กลาง-ยาว ช่วยเหลือ ธุรกิจบ้านเท็กซัส พร้อมเน้นจัดสร้างองค์กรในรูปแบบธุรกิจ วางเป้าหมายชัดเจนในการเป็นหัวหอกบุกตลาดต่างประเทศ ประเดิมงานแรก "มิบเอเชีย" ที่สิงคโปร์ ขณะที่ภาครัฐอนุมัติงบช่วยเหลือทุกโครงการ

นายโฆเซ ลูนิญญิต ประธานผู้ประกอบการชมรมอุตสาหกรรมบ้านเท็กซัสแห่งประเทศไทย เปิดเผยถึงทิศทางและนโยบายการดำเนินงานปีนี้ถึงสิ้นปี 2542 หลังประกาศจัดตั้งชมรมอย่างเป็นทางการวานนี้ (15 ก.ค.) ว่า มีด้วยกัน 3 แผน ประกอบด้วยแผนระยะสั้น 1.ดำเนินการในเรื่องของหลักเกณฑ์ของชมรมให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว 2.จัดคณะเข้าร่วมงานเทศกาลงานแสดงนิทรรศการผู้แทนทางการค้า ซึ่งจะต้องเดินทางไปเปิดตลาดที่ประเทศจีน ก่อนงานมิบเอเชีย จะจัดขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์ในวันที่ 10-12 ธ.ค.นี้

ส่วนแผนระยะกลาง ประกอบด้วย 1.เข้าร่วมงานมิบเอเชีย โดยกรมส่งเสริมการค้าส่งออกได้จองบูธแสดงงานไว้ 4 บูธด้วยกัน 2.จัดสัมมนาและแสดงผลงานในปลายเดือนม.ค.หรือ ก.พ.ปี 2542 โดยเชิญกลุ่มเป้าหมายจากประเทศแถบอินโดจีน ประเทศจีน และประเทศในกลุ่มอาเซียน 3.เข้าร่วมงาน มิบทีวี(Mip television) ที่เมืองคานส์ ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งถือว่าเป็นงานใหญ่ที่สุดในอุตสาหกรรมนี้ เพราะเป็นการแสดงสินค้า ทุกลิขสิทธิ์ 4.จัดตั้งคณะผู้แทนทางการค้าไปเปิดตลาดในประเทศแถบอินโดจีนปลายเดือนก.ค.42 ซึ่งชมรมจะให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะมีประชากรกว่า 200 ล้านคน 5.สร้างสิทธิประโยชน์ให้กับสมาชิก และ 6.เพิ่มจำนวนสมาชิกให้มากขึ้น

สำหรับแผนระยะยาว ประกอบด้วย 1.เรื่องลดภาระของสมาชิก เช่น อุปสรรคทางด้านภาษี การเซ็นเซอร์ พร้อมทั้งประสานหน่วยงานภาครัฐ เช่น บีโอไอในการสนับสนุนผู้ประกอบการ 2.เปิดตลาดเพิ่มเติมในภูมิภาคอาเซียน สหรัฐอเมริกา และยุโรปให้เป็นรูปธรรม 3.สร้างภาพพจน์ของชมรมให้เป็นที่รู้จักด้วยการจัดกิจกรรมเช่นการมอบรางวัล เป็นต้น

นอกจากนี้ นายโฆเซ กล่าวต่อว่า ทางชมรมยังให้ความสำคัญในการจัดโครงสร้างของชมรมในรูปแบบขององค์กรธุรกิจ โดยเป็นคณะกรรมการชุดใหญ่และคณะกรรมการชุดปฏิบัติการ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งในเชิงของเศรษฐกิจเป็นหลัก เพื่อให้ชมรมมีความเข้มแข็งทางด้านธุรกิจ และเป็นแกนนำในการบุกตลาดต่างประเทศ โดยคณะกรรมการชุดใหญ่หรือบอร์ดใหญ่ จะมีตนเองเป็นประธาน นายชินทร์ ชมะโชติ รองประธานฝ่ายทีวี นายวิสูตร พูลวรลักษณ์ รองประธานฝ่ายภาพยนตร์ นายเผด็จ หงษ์ฟ้า รองประธานฝ่ายวิดีโอ และมีคณะกรรมการ ประกอบด้วย นายสมเกียรติ อ่อนวิมล นายอนุชิต จริยะ นายปราโมทย์ โชติศิโรกุลชัย เป็นต้น

ส่วนคณะกรรมการบริหารหรือบอร์ดเล็ก จะมีตนเองเป็นประธานกรรมการบริหาร มีรองประธานกรรมการบริหาร 4 คน ด้วยกัน ได้แก่ นายวิสูตร พูลวรลักษณ์ ดูแลฝ่ายการตลาด นายอนุชิต จริยะ ฝ่ายวางแผนและประเมินผล นายชินทร์ ชมะโชติ ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรบุคคล นายเผด็จ หงษ์ฟ้า ฝ่ายบริหารทั่วไป นอกจากนี้ ยังมีสำนักงานเลขานุการ ประกอบด้วยนายจตุร วรธนะสิน และนายธีรพร พรพาณิชย์ นอกจากนี้แต่ละฝ่ายจะมีรองประธานอาวุโส เพื่อทำงานร่วมกัน เช่น ฝ่ายส่งเสริมการขายต่างประเทศได้แก่ นายอภิวัฒน์ วัฒนางกูร เป็นต้น

"ชมรมจัดทำหน้าที่ในการประสานประโยชน์เจรจาและเป็นหัวหอกให้ โดยมีภาครัฐ เปิดช่องทางวางแผนเพื่อให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพที่ดีขึ้น ทั้งด้านข้อมูลข่าวสาร และการตลาด" นายโฆษิตกล่าว (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)

"ศุภชัย" มั่นใจครึ่งปีหลังส่งออกของไทยจะมีอัตราเพิ่มขึ้น

นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ยอมรับผลจากค่าเงินสกุลต่าง ๆ ในเอเชียตกต่ำส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทย แต่มั่นใจการส่งออกครึ่งปีหลังจะขยายตัวดีขึ้น แต่ก็ต้องกำหนดมาตรการส่งเสริมการส่งออกมากขึ้น ซึ่งตัวเลขส่งออกครึ่งปีแรกสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ติดลบร้อยละ 4.1

นายศุภชัย กล่าวว่า กระทรวงพาณิชย์ต้องทำงานหนักขึ้นในการกระตุ้นการส่งออกครึ่งปีหลัง เพราะผลจากค่าเงินสกุลต่าง ๆ ในเอเชียตกต่ำ ทำให้ไทยไม่ได้เปรียบเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนอีกต่อไป ผิดกับครึ่งปีหลังในปีที่แล้ว ที่ไทยได้เปรียบเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน โดยตลาดสหรัฐ ถือเป็นเป้าหมายของประเทศในเอเชีย ที่มุ่งส่งออกส่งผลกระทบต่อขยายตัวของ การส่งออกสินค้าไทยจากที่ขยายตัวร้อยละ 18 ช่วงต้นปี เหลือประมาณร้อยละ 14 ในขณะนี้ ขณะเดียวกันสินค้าของไทยหลายชนิด โดยเฉพาะสินค้าเกษตรถูกกดราคามาก แม้ปริมาณการส่งออกจะมากขึ้น เพราะประเทศคู่ค้าทราบว่า สินค้าเกษตรของไทยต้นทุนจะเป็นเงินบาท เป็นส่วนใหญ่ "ในช่วงครึ่งปีหลัง ผมยังมั่นใจว่าการส่งออกของไทยจะขยายตัวในอัตราบวกได้ เมื่อคิดเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ หากมีมาตรการกระตุ้นส่งออกเพิ่มเติม และสภาพคล่องการส่งออกดีขึ้น" นายศุภชัย กล่าว

นายอรรถพล สรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวถึงภาวะการค้า 6 เดือนแรกปีนี้ว่า การส่งออกรูปเงินบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 62.3 แต่รูปเงินดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 4.1 ด้วยการนำเข้า รูปเงินบาทขยายตัวร้อยละ 5.3 แต่การนำเข้าสกุลเงินดอลลาร์ลดลงร้อยละ 38.1 ด้านดุลการค้าสกุลเงินบาทไทยเกินดุล 229,573 ล้านบาท ส่วนสกุลเงินดอลลาร์เกินดุล 5,494 ล้านดอลลาร์ สำหรับตลาดส่งออกสำคัญของไทยทั้งญี่ปุ่น อาเซียน และเอเชียล้วนติดลบ ส่วนตลาดส่งออกที่ขยายตัวดีขึ้นคือสหรัฐ สหภาพยุโรป จีน ใต้หวัน อาฟริกา และออสเตรเลีย ขณะเดียวกันสินค้าทุกประเภททั้งสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และอุตสาหกรรมล้วนติดลบทั้งสิ้น ทั้งนี้ ประเทศในเอเชียที่การส่งออกครึ่งปีแรกขยายตัวมีเพียง เกาหลีใต้ จีน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศที่เหลือทั้งญี่ปุ่น ไทย ฮองกง สิงคโปร์ ใต้หวัน และมาเลเซียล้วนส่งออกมีมูลค่าติดลบทั้งสิ้น สำหรับปัญหาการส่งออก สินค้าประเภทต่าง ๆ ได้มีรายงานปัญหาสินค้าเกษตร อาทิ กุ้ง สับปะรด อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้และอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ ที่ประชุมได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปเร่งดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว และรายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบอีกครั้ง (สำนักข่าวไทย 10/08/41)

เตรียมช่วยเหลือ 64 โครงการ อสังหาฯปล่อยสินเชื่อรายย่อยให้ 8,000 ล้านบาท

คณะกรรมการแก้ไขปัญหาอสังหาริมทรัพย์สรุปให้ความช่วยเหลือโครงการอสังหาริมทรัพย์ในเบื้องต้น 64 โครงการคิดเป็นจำนวน 11,700 หน่วย "พริอพเพอร์ตี้-เลิศอุบล-เซ็นจูรี่ปาร์ค" โชคดี รัฐเตรียมปล่อยสินเชื่อ 8,000 ล้านบาทภายใน 4 เดือน ให้ลูกค้ารายย่อยหวังให้เดินหน้าโครงการต่อไปได้ พร้อมอุ้มเต็มที่ ลดดอกเบี้ยค่าปรับ ตลอดจนยกเลิกภาษี ค่าธรรมเนียมการโอน ภาษีธุรกิจเฉพาะ

นายสมพงษ์ หิริกุล ผู้ว่าการเคหะแห่งชาติ (กคช.) เปิดเผยภายหลังการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาอสังหาริมทรัพย์ ว่าที่ประชุมได้สรุปโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่ติดอยู่กับองค์การเพื่อการปฏิรูป ระบบสถาบันการเงิน (ปรส.) และมีความเป็นไปได้ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อให้โครงการสามารถ เดินต่อไปได้นั้น โดยเบื้องต้นมีโครงการจำนวน 64 โครงการที่สร้างเสร็จแล้ว 100 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 11,700 หน่วย วงเงินจำนวน 8,000 ล้านบาท แบ่งเป็นโครงการอาคารชุดจำนวน 39 โครงการ มี 8,700 หน่วย วงเงิน 5,600 ล้านบาท และโครงการบ้านพร้อมที่ดิน 25 โครงการ จำนวน 3,000 หน่วย วงเงิน 2,400 ล้านบาท ซึ่งโครงการทั้งหมดนี้ ทาง กคช.จะเร่งประสานกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และธนาคารออมสิน เพื่อปล่อยสินเชื่อรายย่อยจำนวนประมาณ 8,000 ล้านบาทให้เสร็จ ภายใน 4 เดือน ก่อนที่จะถึงกำหนดการเปิดประมูลของ ปรส.

สำหรับโครงการที่ยังสร้างไม่เสร็จ อีก 82 โครงการ จำนวน 15,700 หน่วย วงเงิน 11,700 ล้านบาท แยกเป็นโครงการอาคารชุด 10 โครงการ จำนวน 6,000 หน่วย วงเงิน 1,500 ล้านบาท เป็นบ้านพร้อมที่ดิน 72 โครงการ จำนวน 9,700 หน่วยวงเงิน 10,200 ล้านบาท ในส่วนนี้ทาง กคช.จะไปทำการสำรวจอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจะได้ชี้ชัดว่าโครงการใดที่เป็นโครงการที่สามารถทำได้จริง และกำหนดวงเงินช่วยเหลือใหม่

นายสมพงษ์ กล่าวว่า ในโครงการทั้ง 2 ส่วน ซึ่งมีอยู่ 146 โครงการอาจจะมียังเพียง 65 โครงการ จำนวน 2,200 หน่วยเท่านั้นที่อาจจะไม่ได้รับอนุญาตจัดสรร หรืออนุญาตจัดสรรแล้ว แต่ไม่ได้แบ่งแปลงย่อย โดยจะให้ กคช.เป็นผู้ให้สินเชื่อ โดยโอนมาเป็นของ กคช. และให้ผ่านกับ กคช. ในลักษณะการเช่าซื้อ มีวงเงินประมาณ 1,500 ล้านบาท

ส่วนโครงการที่ยังสร้างไม่เสร็จทั้งหมด 82 โครงการ อาจจะมีผู้ซื้อบ้านที่ยังขาดคุณสมบัติไม่เข้าเกณฑ์ของธนาคารออมสิน และ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) นั้น กคช.ก็เตรียมหาทางรองรับ ซึ่งคาดว่าจะมีอยู่ประมาณ 3,100 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 20 จากทั้งหมด 15,700 หน่วย "เมื่อมีการประกาศรายชื่อบริษัท และโครงการแล้ว ผู้ซื้อที่อยู่ในโครงการและผู้ประกอบการ ควรจะรีบแจ้งความประสงค์ไปยัง กคช.ทันที และทาง กคช.จะส่งรายชื่อไปให้ออมสิน และ ธอส. เพื่อให้พิจารณาการขออนุญาตกู้ยืมได้ทันที โดยที่ทาง กคช.ก็ยังขอให้มีการลดดอกเบี้ย ค่าปรับที่โครงการยังติดค้างอยู่กับ ปรส. ตลอดจนขอให้มีการยกเลิกค่าภาษีที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าธรรมเนียมการโอน ภาษีธุรกิจเฉพาะเช่นเดียวกับองค์การบริหารสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ด้วย"

นายสมพงษ์กล่าวด้วยว่า นอกจากการช่วยเหลือโครงการที่ติดอยู่กับ ปรส. แล้ว ทาง กคช.เตรียมช่วยเหลือโครงการอื่น ๆ ด้วย โดยวางแผนช่วยเหลือโครงการอื่น ๆ อีกจำนวน 8,000 หน่วย ในปี 2542 และวางแผนที่จะเข้าไปซื้อโครงการของเอกชน แทนการก่อสร้างเองของ กคช. เพื่อช่วยเหลือ ผู้ซื้อรายย่อย ซึ่งในปี 2543-2544 ได้วางแผนว่าดำเนินการดังกล่าวคาดว่าจะประมาณปีละ 10,000 หน่วย นอกจากการดำเนินการปรกติของ กคช. ซึ่งจะขออนุมัติความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีด้วย

นอกจากนี้ยังเสนอให้ กคช.สามารถกู้เงินโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ เพื่อช่วยเหลือการดำเนินการดังกล่าวด้วย ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างพิจารณาของกระทรวงการคลัง สำหรับ 64 โครงการที่เข้าข่ายทางการเงินจะปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าได้ทันที ประกอบด้วย โครงการของบริษัทพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด บริษัทเลิศบุล จำกัด บริษัทหลักก็ สตาร์คอนโด จำกัด บริษัทโรมอนแลนด์ จำกัด บริษัทแกรนด์อิมพีเรียลแลนด์กรุ๊ป จำกัด บริษัทนิรันดร์พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด บริษัท ฟาร์อีสท์ พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด บริษัทเซ็นจูรี่ปาร์ค คอนโดมิเนียม จำกัด บริษัทมอนเทอเรย์ จำกัด บริษัทโนว่า เฮ้าส์ จำกัด บริษัทพฤษาเลขวิลล์ จำกัด บริษัทแผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด บริษัทพร็อพเพอร์ตี้เพอร์เฟค จำกัด เป็นต้น (สำนักข่าวไทย 07/08/41)

2. การเคลื่อนไหวด้านประชากรและสิ่งแวดล้อม

2.1 แรงงานและคุณภาพชีวิต

หัวข้อข่าว

ชาวเมืองคอนหันมาทำนามากขึ้นหลังถูกพิษเศรษฐกิจจนต้องออกจากงาน (สำนักข่าวไทย 22/05/41)
เศรษฐกิจพ่นพิษนักศึกษาเภสัชล้นตลาด - สธ.รับหมดปัญญาจุ่ม (กรุงเทพธุรกิจ 13/07/41)
องค์การระหว่างชาติอุดหนุนเงินเกือบ 4 ล. หนุน รพช. ช่วยคนตกงานในชนบท (กรุงเทพธุรกิจ 13/07/41)
กรมการนโยบายสังคมเตรียมขยายบทบาทองค์กรเอกชนลดผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ (สำนักข่าวไทย 13/07/41)
นักวิชาการแรงงานเตือน 60 วันอันตรายของผู้ใช้แรงงาน (สำนักข่าวไทย 13/07/41)
มาเลเซียพร้อมร่วมมือกับไทยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต่ำกว่าปริญญาตรี (สำนักข่าวไทย 08/08/41)
“ไตรรงค์” ขอแรง 3 กระทรวงเร่งแก้ปัญหาสถานประกอบการ (สำนักข่าวไทย 09/08/41)
สวรส.จัดประชุมวิชาการเผยตัวเลขคนว่างงานและการลดชั่วโมงทำงาน (สำนักข่าวไทย 07/08/41)
คอปส.เผยปัจจุบันผู้บริโภคถูกเอาเปรียบมาก (สำนักข่าวไทย 09/08/41)
หมอบริเวณเสนอนำ “ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว” เป็นดัชนีชี้วัดการพัฒนา (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

ชาวเมืองคอนหันมาทำนามากขึ้นหลังถูกพิษเศรษฐกิจจนต้องออกจากงาน

จากการให้สัมภาษณ์ของนายเจริญ โมราศิลป์ เกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ว่าการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ฤดูกาลทำนาปีนี้มีเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้เพิ่มพื้นที่การทำนามากขึ้นหลายหมื่นไร่ หลังจากที่ก่อนหน้านี้เมื่อปีที่แล้วพื้นที่การทำนาในจังหวัดนครศรีธรรมราชลดลงอย่างน่าใจหาย เพราะชาวบ้านหันไปทำงานรับจ้างแทนการทำนา

จากการสอบถามทราบว่าแรงงานที่เคยทิ้งนาไปทำงานในต่างจังหวัด โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ เมื่อถูกเลิกจ้างจะหันมาทำนามากขึ้น ประกอบกับว่าขณะนี้ราคาข้าวสารพุ่งสูงถึงถังละ 200-300 กว่าบาท ทำให้เกษตรกรหันมาทำนามากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่แรงงานที่ตกงานเหล่านั้นหันมาทำนาเพิ่มขึ้น เพราะไม่เช่นนั้นจะสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับสังคมได้ การทำนาจึงเป็นทางออกอย่างหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาว่างงานได้ (สำนักข่าวไทย 22/05/41)

เศรษฐกิจพ่นพิษนักศึกษาเภสัชล้นตลาด - สธ.รับหมดปัญญาจุ่ม

กระทรวงสาธารณสุขเร่งหาทางแก้ไขปัญหานักศึกษาเภสัชกรตกงาน สาเหตุโรงพยาบาลรัฐไม่มีอัตราจ้างงาน ขณะที่โรงพยาบาลเอกชน ผู้ภาวะเศรษฐกิจไม่ไหวเริ่มปิดบางแผนกลง พร้อมทั้งโรงงานผลิตยาทั้ง

ภายในประเทศและต่างประเทศ ไม่รับเกสซักรเพิ่ม แต่ยุบแผนการผลิตระบุ ปี 2542 นักศึกษาเกสซักรจะล้นตลาดแน่นอน

นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก (สพช.) กระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า ขณะนี้เตรียมหามาตรการแก้ปัญหาเรื่องการรับนักศึกษาเข้าทำงานในปี 2542 ซึ่งหน่วยงานอาจจะรับได้น้อยลงทุกสาขา ทั้งนักศึกษาในสังกัด สพช. ที่มีทั้งพยาบาล นักวิเคราะห์ นักสุขศึกษา เป็นต้น รวมทั้งนักศึกษาในมหาวิทยาลัยบางแห่ง ที่เรียนทางด้านสาธารณสุขด้วย เนื่องจากไม่มีตำแหน่งให้ลง แม้ว่าจะมีสัญญาให้ใช้ทุนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้วก็ตาม

ผู้อำนวยการสถาบันฯ กล่าวว่าได้บอกกับนักเรียนทุนในสังกัด สพช. ตั้งแต่ปี 2541 แล้วว่าจะไม่มีตำแหน่งให้ทำงานหลังจากใช้ทุนให้กับรัฐบาลแล้ว ถ้ามีแนวทางที่จะไปทำงานในภาคเอกชนได้ก็ให้ไปทำ ถ้าจะทำต่อในโรงพยาบาลที่ใช้ทุนก็ได้แต่ต้องเป็นลูกจ้างไปก่อน จนกว่าจะมีตำแหน่งที่รัฐบาลเปิดให้มีการบรรจุ หรือจัดสรรตำแหน่งและเงินเดือนให้ แต่ก็ไม่รู้ว่ามีเมื่อใด

อย่างไรก็ตาม ในปี 2542 นักศึกษาที่จบด้านเกสซักรจะมีปัญหามากที่สุด เพราะเกสซักรกำลังเกินความต้องการ เนื่องจากโรงพยาบาลทั้งรัฐและเอกชน และโรงงานผลิตยามีจำนวนเพียงพอแล้ว โรงงานผลิตยาหลายแห่งมีปัญหาในการผลิต และได้ปิดบางแผนกไป จึงไม่มีความจำเป็นที่จะรับเกสซักรเข้าควบคุมขั้นตอนการผลิตยา (กรุงเทพธุรกิจ 13/07/41)

องค์การระหว่างชาติอุดหนุนเงินเกือบ 4 ล. หนุน รพช. ช่วยคนตกงานในชนบท

องค์การพัฒนาระหว่างประเทศชาติทุนเงิน 4 ล้านบาท หนุน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทชุดสระในชนบทตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ใน 6 จังหวัดภาคอีสาน หวังพื้นที่ทองถิ่นรองรับคนตกงานกลับชนบท คาดเกษตรที่เข้าโครงการมีรายได้ยอดต่ำ 5,000 มากกว่าหนึ่งหมื่นบาทต่อเดือน

นายศักดิ์ เตชะชาญ เลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) เปิดเผยว่า ในภาวะที่เศรษฐกิจตกถอยเช่นนี้ ทำให้ภาคอุตสาหกรรมชะลอตัว การจ้างงานลดลง ชาวชนบทที่เข้ามาทำงานในเมืองพากันกลับถิ่นฐานกันมากขึ้น ดังนั้น รพช.จึงได้นำทฤษฎีใหม่ไปช่วยสร้างงาน และรายได้ให้แก่ชาวชนบท โดยในปี 2541 นี้ รพช.ได้รับงบ 65 ล้านบาท มีเป้าหมายชุดสระน้ำให้ชาวบ้านในชนบทกว่า 2.4 พัน ครอบครัว

นายศักดิ์ กล่าวอีกว่า จากการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวข้างต้น องค์การพัฒนาระหว่างประเทศชาติได้เห็นความสำคัญของโครงการ จึงมอบเงินช่วยเหลืออีก 3.8 ล้านบาท เพื่อนำไปขยายผลการดำเนินงานโครงการตามทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคอีสาน ได้แก่ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์และสุรินทร์

ขณะนี้ได้ดำเนินการชุดสระให้กับราษฎรไปแล้วทั้ง 200 ราย โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จะได้รับผลผลิตจากการปลูกพืชระยะสั้น และการเลี้ยงปลา ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ในระบบเกษตรผสมผสาน ซึ่งจะช่วยให้ชาวบ้านมีอาหารอย่างเพียงพอสำหรับครอบครัว ทั้งนี้จะมีรายได้ จากการขายพืชผักประมาณเดือนละ 3-5 พันบาท และยังมีรายได้จากการเลี้ยงปลาอีกไม่น้อยกว่า 4 หมื่นบาทต่อครอบครัวอีกด้วย (กรุงเทพธุรกิจ 13/07/41)

กรรมการนโยบายสังคมเตรียมขยายบทบาทขององค์กรเอกชนลดผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ

การประชุมคณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาตินัดแรกของรัฐบาลชุดนี้ เตรียมหาแนวทางลดผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ และเพิ่มบทบาทองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการปรับปรุงธนาคารของกระทรวงการคลังให้เป็นธนาคารเพื่อสังคมมากขึ้นด้วย

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่าการประชุมคณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติในวันที่ 13 ก.ค. ซึ่งมีนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เป็นการประชุมนัดแรกของรัฐบาลชุดนี้ จะมีการหารือถึงการกำหนดแนวทางที่จะสนับสนุนการลดผลกระทบทางสังคมจากวิกฤติเศรษฐกิจ และสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสนับสนุนองค์กรชุมชนต่าง ๆ ให้มีบทบาทการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น ด้วยการมีองค์กรระดับชาติเป็นตัวประสานในลักษณะเป็นเครือข่าย โดยจะมีการปรับปรุงนโยบายและระเบียบต่าง ๆ ให้องค์กรสาธารณประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ง่าย ทั้งยังควรมีการรวบรวมกองทุนพัฒนาชนบทและกองทุนพัฒนาชุมชนเมือง รวมทั้งปรับบทบาทธนาคารของกระทรวงการคลังให้เป็นธนาคารเพื่อสังคมเต็มรูปแบบ

นอกจากนี้ยังมีการปฏิรูปโครงสร้างโครงสร้างภาววิชาการ ให้เอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งของส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นมากขึ้นและการสนับสนุนการปฏิรูปสังคมไทยอย่างยั่งยืนตามแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ด้วย (สำนักข่าวไทย13/07/41)

นักวิชาการแรงงานเตือน 60 วันอันตรายของผู้ใช้แรงงาน

รศ. แล ดิลกวิทยรัตน์ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาแรงงานและการจัดการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกโรงเตือนผู้ใช้แรงงานระวัง 60 วันอันตรายนับถอยหลังก่อนที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่จะประกาศใช้ นายจ้างจะเล่นเล่ห์ให้ลาออกก่อนแล้วสมัครใหม่เลี่ยงการจ่ายค่าชดเชย ก่อนที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่จะเริ่มบังคับใช้ในวันที่ 19 สิงหาคม

รศ. แลได้กล่าวเตือนถึงความเคลื่อนไหวของกลุ่มนายจ้างกิจการต่างๆ ว่า อาจมีการเริ่มปลดคนงานในกิจการที่มีคนงานอายุงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไปออกจำนวนหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลทำให้จำนวนของผู้ว่างงานสูงขึ้น และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ นายจ้างบางกลุ่มกำลังใช้วิธีการหลีกเลี่ยงการจ่ายค่าชดเชยที่สูงขึ้นด้วยการบังคับให้ลูกจ้างเซ็นตลาออกก่อนแล้วจึงสมัครเข้าทำงานใหม่

"เป็นกลยุทธ์ของนายจ้างที่ต้องจับตามองก่อนที่ พ.ร.บ.แรงงานฉบับใหม่จะบังคับใช้ นายจ้างจะบังคับให้ลูกจ้างที่อายุงานมากๆ แต่ยังไม่ต้องการให้ออก เซ็นหนังสือลาออก แล้วสมัครเข้าทำงานใหม่ โดยหากลูกจ้างไม่ยินยอม ก็จะถูกให้ออกจากงานเลย" รศ. แลกล่าว

สำหรับปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นั้น รศ. แลกล่าวว่า ยังเป็นห่วงเรื่องของกฎหมายลูกที่จะออกมารองรับจะทันการบังคับใช้หรือไม่ และเรื่องของหน่วยงานราชการที่จะสามารถบังคับให้สถานประกอบการกิจการต่างๆ ทำตามกฎหมายใหม่ได้หรือไม่ เพราะการออกกฎหมายเพิ่มขึ้นเสมือนการติดดาบ 2 คมที่อาจเพิ่มช่องทางการกินให้กับเจ้าหน้าที่แรงงานจังหวัดต่างๆ ที่การตรวจตราของผู้บริหารกระทรวงไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง อีกทั้งเป็นที่แน่นอนว่า ต้องมีสถานประกอบการที่เลี่ยงการทำตามกฎหมายใหม่อย่างแน่นอน (สำนักข่าวไทย13/07/41)

มาเลเซียพร้อมร่วมมือกับไทยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต่ำกว่าปริญญาตรี

มาเลเซียมีโครงการจะร่วมมือกับไทยที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านฝีมือแรงงานที่มีระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เพื่อให้มีความพร้อมทัดเทียมกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย รวมทั้งยังเป็นการเตรียมรองรับตลาดแรงงานตามโครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เปิดเผยภายหลังนำคณะผู้แทนจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ หรือยูเอ็นดีพี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ประเทศมาเลเซีย มาร่วมเจรจาขยายบทบาทด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ที่จังหวัดปัตตานีว่า มาเลเซียมีโครงการที่จะร่วมมือกับไทย ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านฝีมือแรงงานต่ำกว่าปริญญาตรี เช่น วิทยาลัยเทคนิค โดยจะรับนักศึกษาที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไป รับการศึกษามืออาชีพฝีมือ เพื่อรองรับตลาดแรงงานตามโครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ ขณะที่ยูเอ็นดีพีมีโครงการพัฒนาองค์กรชุมชนเพื่อหารูปแบบการพัฒนา โดยให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดเอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวยอมรับว่า ที่ผ่านมามีโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจมีความล่าช้า ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความไม่พร้อมของพื้นที่ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาความมั่นคง ความขัดแย้งในพื้นที่ ทำให้นักลงทุนไม่กล้าที่จะเข้ามาลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันพัฒนาเพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้น โดยเฉพาะทรัพยากรบุคคลต้องมีความพร้อมเทียบเท่ากับมาเลเซียและอินโดนีเซีย (สำนักข่าวไทย 08/08/41)

"ไตรรงค์" ขอแรง 3 กระทรวงเร่งแก้ปัญหาสถานประกอบการ

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี ขอกระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ เร่งแก้ปัญหาสถานประกอบการก่อนเกิด "วิกฤติแรงงาน" โดยจะสรุปข้อมูลปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา เพื่อหารือในคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจในวันที่ 10 ส.ค. นี้ หวังผลให้ชะลอปัญหาการเลิกจ้าง

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เปิดเผยว่า จะเร่งแก้ปัญหาของสถานประกอบการต่างๆ เพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ เพื่อให้ที่ประชุมรับทราบถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการเลิกจ้าง ปัญหาของสถานประกอบการมีปัญหาดังกล่าว ไม่ใช่เพียงปัญหาสภาพคล่อง ทุกฝ่ายจึงต้องควรรับทราบและร่วมแก้ปัญหาไม่ว่าจะเป็นกระทรวงการคลัง กระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ ลำพังกระทรวงแรงงานฯ คงไม่สามารถแก้ปัญหา ไม่ให้มีการเลิกจ้างคนงานได้ เพราะปัญหาเลิกจ้างเป็นเรื่องปลายเหตุ

"กระทรวงแรงงานฯ แก้ปัญหาคนเดียวไม่ได้ จะบังคับห้ามไม่ให้เขาเลิกจ้างไม่ได้เมื่อนายจ้างเอง ก็แย ไม่มีเงิน มีหนี้ ขยายของไม่ได้ เขาก็อยู่ไม่ได้ ก็ต้องเลิกจ้างคนงาน เมื่อเรารู้ปัญหาแล้ว เราคงต้องช่วยกันพยายามช่วยอย่างเต็มที่ให้ได้ที่สุด ผมให้นายจ้างเขาออกมาว่าจะให้ราชการช่วยอะไรได้บ้าง หากอะไรที่เป็นความลับ เราจะไม่เปิดเผย แต่จำเป็นที่จะต้องช่วยกันทุกฝ่าย" นายไตรรงค์กล่าว

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้สุ่มสำรวจภาวะการขาดสภาพคล่องของสถานประกอบการในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ได้พบว่ามีปัญหาด้านการตลาดและการผลิต เนื่องจากวัตถุดิบมีราคาแพงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการขายลดลง และต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลทางการเงินในวงเงินรวม 35,633.75 ล้านบาท โดยธุรกิจที่ดำเนินกิจการเพื่อส่งออกและจำหน่ายในประเทศ ต้องการความช่วยเหลือทางการเงินมากที่สุดในวงเงิน 17,761.50 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ ธุรกิจที่ดำเนินกิจการเฉพาะในประเทศในวงเงิน 15,341.75 ล้านบาท

และธุรกิจที่ดำเนินกิจการเฉพาะเพื่อการส่งออกในวงเงิน 2,530.50 ล้านบาท ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการเงินมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ อุตสาหกรรม การผลิตอาหาร วงเงิน 4,205 ล้านบาท ผู้รับเหมาก่อสร้าง วงเงิน 3,799.50 ล้านบาท อุตสาหกรรมผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับงานอุตสาหกรรม วงเงิน 3,085.50 ล้านบาท อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก วงเงิน 2,850 ล้านบาท และอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์การขนส่ง วงเงิน 2,090.25 ล้านบาท (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

สวรส.จัดประชุมวิชาการเผยตัวเลขคนว่างงานและการลดชั่วโมงทำงาน

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข จัดประชุมวิชาการเรื่องวิกฤติเศรษฐกิจไทยกับผลกระทบทางสังคม มีการเสนอตัวเลขการว่างงานและการลดชั่วโมงทำงานของนายจ้าง

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข หรือ สวรส. จัดประชุมวิชาการ เรื่อง วิกฤติเศรษฐกิจไทยกับ ผลกระทบทางสังคม ผศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย กล่าวถึงผลกระทบ ทางเศรษฐกิจต่อทางด้านสังคม ว่า เกิดขึ้น เนื่องจากค่าเงินบาทที่เกิดการอ่อนตัว และในการแก้ปัญหาสถาบันการเงิน รัฐต้องใช้งบประมาณซึ่งเป็นภาษีของประชาชนแก้ไขปัญหาส่วนนี้กว่า 300,000-800,000 ล้านบาท ทำให้ชาวของราคาแพงขึ้น เกิดปัญหาสภาพคล่องทำให้บริษัทลดการผลิต ลดการสร้างพนักงาน และเกิดการปลดคนงานตามมา ซึ่งการว่างงานนั้นต้องพิจารณาถึงการทำงานที่ต่ำกว่าระดับด้วย เช่น เกิดการทำงานต่ำกว่าสัปดาห์ละ 39 ชั่วโมง คิดเป็นถึง 5,780,000 คน ตัวเลขการว่างงานในปี 2540 มีประมาณ 680,000 คน และในเดือนกุมภาพันธ์ ปีนี้มีจำนวน 1,400,000 คน ในส่วนการทำงานต่ำกว่าระดับที่มีการลดชั่วโมงการทำงาน มีคนงานทำงานน้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในปี 2540 จำนวน 550,000 คน เดือนกุมภาพันธ์ปีนี้เป็น 1,700,000 คน ขณะเดียวกันมีคนทำงาน 20-39 ชั่วโมง ในปี 2540 จำนวน 4,700,000 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ ปีนี้เป็น 5,780,000 ล้านคน ผศ.ดร.นิพนธ์ กล่าวอีกว่า จะเห็นได้ว่าในภาวะเศรษฐกิจวิกฤติ บริษัทไม่ยอมปิดกิจการ แต่ได้ลดชั่วโมงการทำงาน และได้ส่งผลให้คนงานในภาคอุตสาหกรรมถูกลดชั่วโมงการทำงานมาก นอกจากนี้ยังพบว่าคนทำงานภาคเกษตรกรรมยังไม่มีเพิ่มมากนัก

ด้าน รศ.ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวอภิปรายว่า รัฐบาลควรกระจายเงินเชื่อในภาคชนบทและเมืองเท่าเทียมกัน เพื่อแก้ปัญหาสภาพคล่อง และหามาตรการแยกหนี้ดีและหนี้เสีย เนื่องจากมาตรการของรัฐยังไม่มั่นคงนโยบายนี้ และรัฐควรลดการอุดหนุนเงินออกนอกประเทศด้วย สำหรับทฤษฎีการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยสูงเพื่อหวังให้เอกชนต่างประเทศ นำเงินดอลลาร์สหรัฐเข้าประเทศ เงินดอลลาร์จะอยู่นานไม่ได้ เพราะธุรกิจของชาติทั้งหมดกำลังล้มละลาย และเป็นยุทธศาสตร์ที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ (สำนักข่าวไทย 07/08/41)

คอปส.เผยปัจจุบันผู้บริโภคถูกเอาเปรียบมาก

คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขมูลฐาน (คอปส.) เผยสถานการณ์ปัจจุบันผู้บริโภคถูกเอาเปรียบเป็นจำนวนมาก ขณะที่ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับการดูแลคุ้มครอง แนะนำผู้บริโภคให้รวมกลุ่มกันเป็นองค์กรอิสระ จะทำให้มีอำนาจในการต่อรอง

น.ส.สารี อ๋องสมหวัง คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขมูลฐาน (คอปส.) ได้กล่าวระหว่างการบรรยายเรื่องบรรยายเรื่องธรรมรัฐกับผู้บริโภคว่า สถานการณ์ปัจจุบันผู้บริโภคถูกเอาเปรียบอยู่มาก เช่น มีการปลอมปนข้าวหอมมะลิ มีอาหารปนเปื้อนด้วยสีหรือกลิ่นที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่มีผู้บริโภคน้อยรายตระหนัก

ถึงพิษภัยดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับการดูแลคุ้มครอง โดยในรัฐธรรมนูญมาตรา 57 บัญญัติไว้ว่า สิทธิของบุคคลที่เป็นผู้บริโภคย่อมได้รับการคุ้มครอง ซึ่งหากผู้บริโภค รวมกันเป็นกลุ่มเป็นองค์กรอิสระ จะมีอำนาจในการต่อรอง สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใดที่ไม่ได้มาตรฐาน สามารถ เรียกร้องให้ปรับปรุงได้

น.ส.สารี กล่าวด้วยว่า ในบางพื้นที่ผู้บริโภคแทบไม่มีสิทธิที่จะเลือก เพราะมีข้อจำกัด เช่น ในชนบท เด็กๆ ต้องการรับประทานขนมที่ไม่ใส่สี แต่ไม่มีขนมดังกล่าวขายให้ ผู้บริโภคต้องการซื้ออาหารที่ไม่ปนเปื้อน สารบอแรกซ์ แต่หมูปดหรือผลไม้ดองในท้องตลาดกลับปนเปื้อนด้วยบอแรกซ์ (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

หมอละแวกเสนอว่า "ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว" เป็นดัชนีชี้วัดการพัฒนา

ราษฎรอาวุโสเสนอให้นำความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวมาเป็นดัชนีชี้วัดการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางให้คนตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันระหว่างพ่อ แม่ ลูก ซึ่งก่อให้เกิดความรักความผูกพัน เป็น คนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์

ศ.น.พ.ประเวศ วะสี ราษฎรอาวุโสกล่าวว่า คนที่สำคัญที่สุดสำหรับแม่ ก็คือลูกในสังคมที่กระจัดกระจายเช่นปัจจุบัน เด็กอาจจะหัวเหว่และเกิดความรู้สึกว่าไม่มีความสุข สังคมที่มีความแตกต่างกันมากทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เด็กอาจเติบโตมาอย่างไม่มี ความมั่นคงทางอารมณ์ แต่ถ้าเด็กมีแม่และแม่เป็นคน ที่รักเขามากที่สุด ไม่ว่าเขาจะดี เลว ไร้อลาดอย่างไร เขาก็ยังเป็นที่รักของแม่ เพราะฉะนั้นหากมีแม่เลี้ยงดูเขามา อารมณ์เขาจะมั่นคง สมองดี ถ้าพ่อแม่ได้เลี้ยงลูกด้วยตนเองเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ลูกฉลาด เป็นคนดี และตัวลูกเองก็เกิดความรักผูกพัน มีความรักแม่มาก รู้ว่าตัวได้รับการเลี้ยงดู มีชีวิตเป็นตัวตนได้ก็เพราะแม่ ความรัก ความผูกพันระหว่างแม่ลูกจะเหนียวแน่นมาก ในยามที่อะไร ๆ แตกสลาย ทำให้มนุษย์เครียด และมีพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น มีการทำร้ายคนอื่น ฆ่า แม้แต่เด็กก็เที่ยวฆ่าคน ตีดยาเสพติด ในสภาพเช่นนี้ความรักระหว่างแม่ลูกจะแก้ปัญหาได้

ศ.น.พ.ประเวศ กล่าวว่า มนุษย์รู้จักการนำเอาพลังงานนิวเคลียร์มาใช้ประโยชน์ ในสภาพสังคมแตกแบบนี้ ต้องแสวงหาพลังที่มีความแรงมาก ๆ มายึดเหนี่ยวกันไว้ ถ้านิวเคลียร์ของสารมีพลังงานนิวเคลียร์ที่ยึดเหนี่ยวสารไว้ด้วยกัน พลังนิวเคลียร์ทางสังคมก็คือ ความรักความผูกพันกันระหว่างแม่ลูก อยากให้สังคมระลึกถึงความสำคัญของครอบครัว ความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว นพ.ประเวศยังมีความเห็นว่า การพัฒนาที่ผ่านมา สังคมไทยยึดเอาเรื่องเงินเป็นตัวตั้ง ขอให้ได้เงินมาก อย่างอื่นจะเป็นอย่างไรไม่สนใจ ครอบครัวจะไม่ได้อยู่ด้วยกันก็ไม่เป็นไร สมาชิกแยกย้ายกันไปครอบครัวก็แตก เกิดปัญหา ควรมีการรณรงค์ให้เห็นความสำคัญของการเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ให้เป็นฐานของการพัฒนามนุษย์ ถ้าเด็กเกิดมาในครอบครัวที่เป็นปึกแผ่น จะเติบโตด้วยดี ถ้าครอบครัวแตกแยกพ่อแม่อยู่คนละทาง พ่อ แม่ ลูก ไม่ได้อยู่ด้วยกันเด็กเติบโตมาไม่ดี เป็นผลให้มีปัญหาเกี่ยวกับสังคม

"คิดว่าสังคมไทยควรรณรงค์ให้เห็นถึงความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว การวัดการพัฒนา แทนที่จะวัดเรื่องรายได้อย่างเดียว น่าจะใช้ความเข้มแข็งของครอบครัวเป็นดัชนีวัดทุกปี ๆ ว่า จังหวัดใด อำเภอใด ตำบลใด มีครอบครัวที่เข้มแข็งเท่าใด ที่เปอร์เซ็นต์ของครอบครัวทั้งหมด แล้ววัดซ้ำ ๆ ทุกปี พฤติกรรมสังคมจะเบี่ยงเบนไปตามนั้น ถ้าวัดเรื่องเงินคนก็วิ่งไปทำเงิน ถ้าวัดเรื่องความเข้มแข็งของครอบครัว คนก็จะทำให้ครอบครัวเข้มแข็ง เหมือนการออกข้อสอบ ครูออกอย่างไรนักเรียนก็ทำตามนั้น" ศ.น.พ.ประเวศ กล่าว

และว่าสำหรับตัวชี้วัดความเข้มแข็งของครอบครัวนั้น ควรประกอบด้วย ประการที่ 1 น่าจะมีเศรษฐกิจพอเพียง เพราะถ้าจนเกินไปก็ลำบาก 2. เวลาที่พ่อ แม่ลูก อยู่ด้วยกัน ถ้าไม่ได้อยู่ด้วยกันเลยก็ไม่เข้มแข็งส่วนจะอยู่อย่างไรต้องวิจัยเพิ่มเติม 3. พ่อแม่ มีความรู้ในการเลี้ยงลูก 4. มีสิ่งแวดล้อมที่ดี (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

2.2 สิ่งแวดล้อมเมือง

หัวข้อข่าว

ปี 2541 กรมอนามัยตั้งเป้าเปิดประปาดื่มได้ 700 แห่งใน 75 จังหวัด (สำนักข่าวไทย 03/06/41)

ค่าไฟเดือนนี้ปรับขึ้นอีก 5.32 สตางค์ต่อหน่วย (สำนักข่าวไทย 13/08/41)

กทม. เตรียมปรับวิธีการจัดเก็บขยะใหม่ (สำนักข่าวไทย 23/06/41)

ส.ก. พลังไทยยื่นหนังสือถึง รมว. มหาดไทย ตรวจสอบโครงการขยะ กทม. (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

ส.ก. และ ส.ช. เรียกร้องให้ทบทวนโครงการกำจัดขยะของ กทม. (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

ผู้ว่าฯ กทม. ชี้แจงการยกเลิกประมูลจ้างเอกชนกำจัดขยะ (สำนักข่าวไทย 06/08/41)

กทม. เตรียมขึ้นค่าเก็บขยะตามบ้าน (สำนักข่าวไทย 11/08/41)

พร้อมขยายผลงานวิจัยภาชนะกินได้สู่ภาคอุตสาหกรรม (สำนักข่าวไทย 02/08/41)

สพข. แนะนำใส่กรอง เดิมลงยางประหยัคน้ำมัน 30,000 ล้านบาท (สำนักข่าวไทย 11/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

ปี 2541 กรมอนามัยตั้งเป้าเปิดประปาดื่มได้ 700 แห่งใน 75 จังหวัด

นายธีระวัฒน์ ศิริวันสานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยหลังเป็นประธานเปิดประปากรมอนามัยดื่มได้ที่บ้านถ่าน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรีว่า ปี 2541 ตั้งเป้าหมายจะดำเนินโครงการประปากรมอนามัยดื่มได้จำนวน 700 แห่งใน 75 จังหวัด ขณะนี้ได้ประกาศเป็นประปาดื่มได้แล้ว 43 แห่งใน 12 จังหวัด

นายธีระวัฒน์ กล่าวว่า ในการจัดหาน้ำสะอาด กระทรวงฯให้ความสำคัญกับคุณภาพน้ำเป็นหลัก โครงการประปากรมอนามัยดื่มได้ มีกรรมวิธีการผลิตแตกต่างจากระบบประปาธรรมดา โดยต้องมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำ ให้อยู่ในเกณฑ์คุณภาพน้ำบริโภคขององค์การอนามัยโลก มีการตรวจวิเคราะห์ด้านกายภาพ เคมี และแบคทีเรียแห่งละ 3 ครั้งใน 1 ปี ตรวจหาปริมาณคลอรีนตกค้างในน้ำทุกเดือน หากพบว่า มีคลอรีนในน้ำน้อยกว่า 0.2 มิลลิกรัมต่อลิตรให้เก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจหาเชื้อแบคทีเรีย

สำหรับโครงการประปากรมอนามัยดื่มได้ที่บ้านถ่าน เป็นโครงการแรกของจังหวัดจันทบุรี สร้างด้วยเงินงบประมาณ 1.4 ล้านบาทเศษ เปิดให้บริการสมาชิกเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2539 การบริการกิจการประปาใช้ระบบกองทุนมุ่งเน้นผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพมากกว่าแสงนากำไร ให้บริการครอบคลุม 1 หมู่บ้าน 121 หลังคาเรือน จำนวน 898 คน (สำนักข่าวไทย 03/06/41)

ค่าไฟเดือนนี้ปรับขึ้นอีก 5.32 สตางค์ต่อหน่วย

ค่าไฟฟ้าในเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน จะปรับขึ้นอีก 5.32 สตางค์ต่อหน่วย ทำให้ กฟผ.มีรายได้เพิ่มขึ้นอีก 3,900 ล้านบาท แต่ยังคงอยู่ในภาวะติดลบอีก 1,600 ล้านบาท เพราะค่าไฟฟ้า ปรับขึ้นไม่เท่ากับต้นทุนที่เพิ่มขึ้น หากปรับให้เท่ากับต้นจะต้องปรับขึ้นอีก 55.77 สตางค์ต่อหน่วย

นายวิโรจน์ นพคุณ รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาไฟฟ้าตามต้นทุนผันแปร (เอฟที) ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนการไฟฟ้าฯ ตัวแทนกระทรวงการคลัง ตัวแทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ร่วมเป็นกรรมการ มีมติให้ปรับค่าเอฟทีในเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายนนี้ อีก 5.32 สตางค์ต่อหน่วย ทำให้ค่าเอฟทีปรับเพิ่มจาก 50.45 สตางค์ต่อหน่วย เป็น 55.77 สตางค์ต่อหน่วย ซึ่งทำให้ กฟผ.มีรายได้เพิ่มขึ้นอีก 3,900 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ยังไม่เท่ากับราคาต้นทุนที่ กฟผ.ได้ใช้จ่ายในการผลิตไฟฟ้า โดยหากจะให้คุ้มกับต้นทุนที่ลงไปจะต้องปรับเพิ่มอีก 55.77 สตางค์ต่อหน่วย จากการที่ปรับเพิ่มไม่เท่ากับต้นทุนทำให้ กฟผ.ยังแบกรับภาระอีก 1,600 ล้านบาท แต่ทั้งนี้ จากการประเมินสถานการณ์ต้นทุนอีก 8 เดือนข้างหน้าคาดว่าค่าไฟฟ้าจะลดลง เพราะต้นทุนต่าง ๆ คาดว่าจะลดลงไปรวม 8.23 สตางค์ต่อหน่วย

รายงานข่าวจาก กฟผ.แจ้งว่าในการประชุมเรื่องดังกล่าว ที่ประชุมได้ถกเถียงกันอย่างหนัก เพราะ กฟผ.เสนอปรับขึ้น แม้ว่าจะไม่เท่ากับต้นทุนก็ขอปรับขึ้น 15 สตางค์ต่อหน่วย แต่ทาง สพช.ไม่ยินยอม ในที่สุดก็ได้อัตรา 5.32 สตางค์ต่อหน่วย สาเหตุที่ กฟผ. ต้องการปรับขึ้นในอัตราที่สูง ก็เนื่องจากมีปัญหา การขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรงจนต้องเบิกวงเงินกู้เงินบัญชี (โอดี) ของธนาคารกรุงไทย ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูง มาใช้หลายครั้ง (สำนักข่าวไทย 13/08/41)

กทม.เตรียมปรับวิธีการจัดเก็บขยะใหม่

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เผยอีก 4 เดือนคนกรุงเทพมหานครต้องเปลี่ยน พฤติกรรมการทิ้งขยะ จะจัดเก็บหลัง 18.00 น. กำหนดเวลาตายตัว เพื่อแก้ปัญหาขยะตกค้าง และเตรียมเพิ่ม ความสวยงามรับเอเชียนเกมส์ จัดซื้อถังขยะใหม่ 50,000 ใบ วางตามถนน ส่วนถังเขียว เหลือง เปลี่ยนไปไว้ ตามตรอก ซอย นายพิจิตต รัตตกุล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เปิดเผยว่า กรุงเทพมหานคร จะเปลี่ยนวิธีการ จัดเก็บขยะใหม่ในอีก 4 เดือนข้างหน้า เพื่อแก้ปัญหาขยะตกค้างและทำกรุงเทพมหานครให้สวยงามรับการ แข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ โดยประชาชนจะต้องนำขยะมาทิ้งหรือกองไว้ตามจุดที่กำหนดหน้าบ้านเฉพาะเวลา กลางคืน ตั้งแต่ 18.00 น. เป็นต้นไป ซึ่งรายละเอียดของเวลาจะให้เขตเป็นผู้กำหนด โดยพิจารณาตามปริมาณขยะ ความหนาแน่นของประชากร แต่จะไม่เกินเวลา 05.00 น. ของวันถัดไป

ในระหว่างนี้กรุงเทพมหานครได้เตรียมการโดยการจัดซื้อถังขยะขนาดเล็กเพื่อวิ่งตามซอยเพิ่มอีก 120 คัน รวมทั้งได้จัดซื้อถังขยะแบบใหม่อีก 30,000-50,000 ใบ งบประมาณ 30 ล้านบาท ซึ่งถังขยะแบบใหม่จะมีขนาดกะทัดรัด สวยงามเป็นเฟอร์นิเจอร์ ประดับถนนด้วย ส่วนถังเขียวเหลืองที่ใช้ในปัจจุบันจะนำไปตั้งตามซอยเพื่อรับขยะบ้านเรือน นายพิจิตต กล่าวว่ วิธีการเก็บขยะแบบใหม่อาจจะทำให้ประชาชนไม่คุ้นเคยในระยะแรก เพราะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ ให้มีระเบียบมากขึ้น ซึ่งในช่วงก่อนเริ่มโครงการกรุงเทพมหานครต้องเร่งประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจและขอความร่วมมือจากประชาชน แต่หากประชาชนฝ่าฝืนทิ้งขยะนอกเวลาที่กำหนด ก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ซึ่งมีโทษจำปรับ ในข้อหาทิ้งขยะในที่สาธารณะ (สำนักข่าวไทย 23/06/41)

ส.ก. พลังไทยยื่นหนังสือถึง รมว. มหาดไทย ตรวจสอบโครงการขยะ กทม.

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครกลุ่มพลังไทยยื่นหนังสือถึง พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยขอให้สอบสวนโครงการจ้างเอกชนกำจัดขยะ 3 แห่ง ผิดกฎหมาย และมีการรู้เห็น "ฮั้ว" กัน

นางสาววิไล สมพันธ์ ส.ก.เขตคันนายาว กลุ่มพลังไทย เปิดเผยว่า ได้ไปยื่นหนังสือแก่ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้สอบสวนกรณีโครงการสร้างเตาเผาขยะของกรุงเทพมหานครมูลค่ากว่า 35,000 ล้านบาท โดยมีประเด็นที่ต้องการให้รัฐมนตรี ตรวจสอบ คือ โครงการดังกล่าวมีขั้นตอนพระราชบัญญัติร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ.2535 และโครงการมีความไม่ชอบมาพากลในหลายด้านคือ มีการฮั้วกันระหว่างเอกชน เนื่องจากมีบริษัทแข่งขันประกวดราคาเพียง 6 ราย และผ่านเกณฑ์พิจารณาทางเทคนิคเพียง 5 ราย ในการประกวดราคา 3 โครงการ ซึ่งปรากฏว่า บริษัทซีวิล เอ็นจิเนียริง เสนอราคาที่อ่อนนุช 885 บาทต่อตัน ส่วนที่รามอินทราเสนอราคา 919 บาทต่อตัน ส่วนที่หนองแขมเสนอ 868 ต่อตัน เห็นได้ชัดว่าราคาที่เสนอไว้กันเป็นการฮั้วกันอย่างชัดเจน

นอกจากนี้บริษัทผู้ถือหุ้นเสนอระบบกำจัดขยะที่หนองแขม โดยใช้การทำปุ๋ยจากขยะเป็นหลัก มีราคาเพียง 522 บาทต่อตัน ซึ่งถูกกว่าราคาที่อ่อนนุชและรามอินทรา ทำไม กทม.ไม่ใช้ระบบแบบเดียวกัน เพื่อประหยัดงบประมาณได้กว่า 10,000 ล้านบาท ยิ่งไปกว่านั้นที่น่าสังเกตคือ ปัจจุบัน กทม.จ้างเอกชนฝังกลบขยะอย่างถูกต้องสุจริตด้วยราคาเพียง 172 บาทต่อตันที่ทำแรง ที่หนองแขม 214 บาท ต่อตัน และที่อ่อนนุช 149 บาทต่อตัน ซึ่งกรมควบคุมมลพิษรับรองมาตรฐาน แต่ กทม.กลับจะยอมเสี่ยงงบประมาณจ้างเอกชนเพิ่มอีก 3-4 เท่าตัวในสถานะเศรษฐกิจเช่นปัจจุบัน

ด้านนายพิจิต รัตตกุล ผู้ว่ากทม.กล่าวว่ายินดีที่ ส.ก.และส.ก.กลุ่มพลังไทยนำข้อมูลมาเสนอต่อสาธารณะ แต่ขอยืนยันว่าโครงการนี้โปร่งใสเพราะเป็นการเชิญชวนนักลงทุนเอกชนเข้าร่วมทุนทั้งหมดและเป็นการเปิดประมูลอย่างถูกต้อง กรุงเทพมหานครไม่ได้มีส่วนร่วมลงทุนแต่อย่างใด และจะไม่มีกระทบโครงการนี้อีก ขณะที่นายนำพล คารมปราชญ์ ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าฯ กทม.ชี้แจงเรื่องราคาที่แต่ละแห่งไม่เท่ากันว่า เนื่องจากเทคโนโลยีแต่ละแห่งต่างกัน เช่นที่บางแห่งต้องรีไซเคิลขยะก่อนเผา และฝังกลบให้น้อยที่สุด ส่วนที่หนองแขมราคาถูกกว่ามาก เพราะกำจัดขยะด้วยการทำปุ๋ยและฝังกลบ ส่วนที่ กทม.ยกเลิกการประกวดราคาส่งโรงขยะทำปุ๋ย เนื่องจากวิธีการดังกล่าว กทม.ต้องลงทุนเอง ซึ่งในช่วงดังกล่าวเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ กทม.จึงต้องเลือกวิธีที่จะประหยัดงบประมาณที่สุด ส่วนการฝังกลบนั้นในอนาคตปริมาณขยะจะเพิ่มมากขึ้น อาจมีปัญหาไม่มีที่ฝังกลบ อีกทั้งมักมีการคัดค้านจากชาวบ้านว่า ได้รับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจุบันประเทศที่พัฒนาแล้วเลิกใช้วิธีการฝังกลบ แต่หันมากำจัดด้วยวิธีอื่นกันแล้ว (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

ส.ก. และ ส.ช. เรียกร้องให้ทบทวนโครงการกำจัดขยะของ กทม.

ตัวแทนสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขตกลุ่มพลังไทย ประมาณ 10 คน ได้มายื่นหนังสือต่อพล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้สอบสวนกรณี ดำเนินโครงการกำจัดขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร เพราะเห็นว่าผิดกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วม หรือดำเนินการของรัฐ พ.ศ. 2535 พร้อมทั้งมอบหนังสือเปิดโปงข้อมูลโครงการกำจัดขยะกรุงเทพมหานคร มูลค่ากว่า 35,000 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าโครงการเอสดีเอช ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย 3 เท่าตัว (สำนักข่าวไทย 03/08/41)

ผู้ว่าฯ กทม. ชี้แจงการยกเลิกประมูลจ้างเอกชนกำจัดขยะ

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพร้อมคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา จ้างเอกชนกำจัดขยะ ชี้แจงยกเลิกการประกวดราคาเพื่อกันข้อครหา ส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความ เข้าข่าย พ.ร.บ. ร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชนหรือไม่

นายพิจิตต์ รัตตกุล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (กทม.) เปิดแถลงข่าว พร้อมนายบำเพ็ญ จตุรพุกษ์ รองปลัด กทม. ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณาการจ้างเอกชนกำจัดขยะ ๓ แห่ง หลังจากที่มีการโจมตีว่าเอกชน 2 รายมีการฮั้วกัน คือ บ.ซีวิล เอ็นจิเนียริง และ บ.สยามแก๊ส ซึ่งชนะการประกวดราคา ที่อ่อนนุช และ รามอินทรา และล่าสุดเมื่อกลางดึกคืนวันที่ 5 สิงหาคม นายพิจิตต์ ได้แถลงข่าวยกเลิกการประกวดราคาดังกล่าวไปแล้ว นายบำเพ็ญ จตุรพุกษ์ รองปลัด กทม. เปิดเผยว่า ได้ไป ชี้แจงกับคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร เมื่อเช้าวันที่ 6 ส.ค. และได้ชี้แจงข้อกล่าวหาในทุกประเด็น

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการฯ และ กทม. มีความเห็นตรงกันว่า จะส่งเรื่องการจ้างเอกชนขนขยะเข้า ข่าย พ.ร.บ.ร่วมทุนระหว่างรัฐเอกชนหรือไม่ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความ เพื่อไม่ให้เกิดข้อครหาขึ้นภายหลัง อีกเมื่อมีความเคลือบแคลงจนผู้ว่า กทม. ต้องประกาศยกเลิกประมูลนั้น จะมีการฮั้วกันหรือไม่ก็ไม่อาจพิสูจน์ได้ อย่างไรก็ตาม ในเรื่องราคาของแต่ละแห่งที่แตกต่างกัน คณะกรรมการเห็นว่าเหมาะสมตามการบริหารการจัดการ และระบบเทคโนโลยี ที่ต่างกัน

นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ที่ปรึกษาผู้ว่าฯ กทม. กล่าวว่า เสียใจที่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากการทุจริตในการประมูล แต่เป็นเรื่องทางการเมืองมากกว่า และผู้ว่าฯ กทม. ก็อ่อนไหวต่อความโปร่งใสมากเกินไป ไม่อยากให้ประชาชนเข้าใจผิดจึงตัดปัญหาด้วยการ เลิกประมูล สำหรับการจะเปิดประกวดราคาใหม่ จะหาผู้รับเหมาได้อย่างขึ้น เนื่องจากสภาวะทางการเงิน ต้องใช้เวลาเป็นปีจึงจะหาผู้รับเหมาได้ ตนรู้สึกเสียดาย เพราะราคาที่ประมูลได้แล้วนั้นเป็นราคาที่เหมาะสม และเทคโนโลยีที่ใช้ก็เป็นมาตรฐานที่ดี

นายพิจิตต์ กล่าวว่า ได้หารือกับปลัด กทม. เพื่อพิจารณาเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และกำหนดเงื่อนไขการประกวดราคาใหม่ โดยคณะกรรมการพิจารณาการประกวดราคาต้องเชิญผู้แทนจากต่างประเทศและหน่วยงานอื่นมาร่วมด้วย นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เกิดความละเอียดถี่ถ้วนในการพิจารณา หากผลการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีการะบุว่าโครงการ ดังกล่าวเข้าข่าย พ.ร.บ.ร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน ก็ต้องเริ่มกระบวนการตั้งแต่นั้น โดยเสนอโครงการผ่านความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอจ้างที่ปรึกษา เสนอขอความเห็นชอบสภา กทม. ในการประกวดราคาหาผู้รับเหมาต่อไป โดยจะใช้วิธีเดิมคือให้เอกชนลงทุนทั้งหมด และครั้งต่อไปตนจะกำชับให้แน่ชัดว่าการประมูลโปร่งใส อย่างไรก็ตาม ในครั้งนี้ตนถือว่า 'ไม่มีใครทำผิดอะไร คณะกรรมการไม่รู้แต่ละบริษัทมีเบื้องหลังอย่างไร (สำนักข่าวไทย 06/08/41)

กทม. เตรียมขึ้นค่าเก็บขยะตามบ้าน

กรุงเทพมหานครจัดประชาพิจารณ์จ้างเอกชนเก็บขยะ ตามสถานประกอบการ เริ่มต้นปี 2542 พร้อมขึ้นค่าจัดเก็บขยะตามบ้านจาก 4 บาท เป็น ๔๐ บาท

เมื่อวันที่ 11 ส.ค. นี้ สำนักรักษาความสะอาดกรุงเทพมหานคร (กทม.)จัดประชาพิจารณ์ โครงการให้เอกชนดำเนินการเก็บขนมูลฝอยและเก็บค่าบริการจากสถานประกอบการ มีผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ประมาณ 200 คน นายวันชาติ ศุภจุรัส รองปลัด กทม. ในฐานะประธานเปิดการประชาพิจารณ์ กล่าวว่า เนื่องจากภาวะ

เศรษฐกิจเช่นนี้กม.ต้องการประหยัดงบประมาณ และเพื่อให้การให้บริการจัดเก็บขยะมีความคล่องตัวมากขึ้น จึงเห็นควรให้เอกชนเข้ามาดำเนินการแทน เอกชนที่สนใจจะจัดเก็บต้องมายื่นข้อเสนอที่ กทม.จะพิจารณาคัดเลือกรายที่เสนอเงื่อนไขกระทบกับประชาชนน้อยที่สุด เช่น ราคาที่จัดเก็บ มาตรฐานการจัดเก็บ ความมั่นคงของบริษัท รวมทั้งเทคนิคการจัดเก็บ และการนำขยะไปทิ้ง ตามเป้าหมายจะว่าจ้างเอกชนประมาณ 10 ราย และแบ่งพื้นที่กันรับผิดชอบ โดยการให้เอกชนเข้ามาจัดเก็บนี้จะเน้นเฉพาะสถานประกอบการเท่านั้น ส่วนบ้านเรือนประชาชนทั่วไปทางเขตยังดำเนินการจัดเก็บตามเดิม หาก กทม.ให้เอกชนเข้ามาแบ่งเบาภาระแล้ว ปัญหาขยะตกค้างจะไม่มีอีกต่อไป เพราะนับวันขยะต้องเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบันที่มีกว่า 8,000 ตันต่อวัน ก็จะเพิ่มเป็นนับหมื่นตันในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

ด้าน นายพิชัย ไชยพจน์พานิช รองผู้อำนวยการสำนักรักษาความสะอาด กล่าวว่า กทม.ต้องทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานการจัดเก็บ เช่น ตรวจสอบไม่ให้เอกชนเก็บค่าขยะเกินกว่ากฎหมายกำหนด ที่การจัดเก็บขยะทั่วไปคิดลูกบาศก์เมตรละ 250 บาท ซึ่งเป็นอัตราสูงสุด เอกชนต้องหาสถานที่ฝังกลบหรือทำลายด้วย หากไม่มีสถานที่ก็ต้องจ่ายค่าทำลายขยะให้ กทม.คาดว่ามาตรการดังกล่าวนี้ น่าจะใช้ได้ภายในต้นปี 2542

สำหรับขยะตามบ้านเรือนประชาชนทั่วไป กทม.เตรียมเสนอสภา กทม. ออกข้อบัญญัติเพิ่มอัตราการจัดเก็บจากเดิมเดือนละ 4 บาทเป็นเดือนละ 40 บาท เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน คาดว่าคงไม่มีปัญหา ผู้สื่อข่าวรายงานว่า จากการรับฟังความเห็นของสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ขัดข้องที่เอกชน จะเข้ามาจัดเก็บขยะแทน กทม. และไม่วิตกเรื่องค่าใช้จ่ายขอเพียงให้เอกชนรับผิดชอบเก็บขยะสม่ำเสมอ อาจกังวลบ้างเรื่องกลัวเอกชนทิ้งงาน อย่างไรก็ตาม หลังจากรับฟังความเห็นผู้ประกอบการแล้ว กทม.จะนำข้อมูลมากำหนดมาตรฐานในการให้เอกชนเข้ามาดำเนินการต่อไป (สำนักข่าวไทย 11/08/41)

พร้อมขยายผลงานวิจัยภาชนะก้นได้สู่ภาคอุตสาหกรรม

ผศ.ดร.งามทิพย์ ภู่วโรดม ภาควิชาเทคโนโลยีการบรรจุ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนึ่งในคณะนักวิจัยองค์ประกอบที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพจากแป้ง หรือ ภาชนะก้นได้จากมันสำปะหลัง กล่าวว่า มีความพร้อมในการนำงานวิจัยดังกล่าวมาขยายผล และป้อนสู่ตลาด แต่ขณะนี้ยังมีอุปสรรคเกี่ยวกับเครื่องจักรในการผลิตภาชนะดังกล่าวในปริมาณมากทางภาคอุตสาหกรรม

ผศ.ดร.งามทิพย์ กล่าวถึงการพัฒนาภาชนะก้นได้จากมันสำปะหลังว่า อยู่ระหว่างการดำเนินงานหาแนวทางให้ภาชนะบรรจุที่ทำจากแป้งมันสำปะหลัง สามารถทนความร้อนได้นาน ๆ ซึ่งต้องการงบประมาณสนับสนุน โดยเฉพาะจากภาครัฐ

"จะได้เร็ว ได้ช้าก็ขึ้นกับงบประมาณจากหลายหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานที่เราต้องการ มาก ที่สุดคือภาครัฐ ผลงานนี้เป็นผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ เพราะว่าในอนาคตมีการใช้แป้งมันสำปะหลังมาก เรานำหัวมันมาแปรรูปแทนที่จะทำมันเส้น มันอัดเม็ดก็ทำเป็นแป้งมันแห้ง มีมูลค่าสูงขึ้น" ผศ.ดร.งามทิพย์ กล่าว และย้ำว่า การประดิษฐ์ภาชนะก้นได้ทำให้พืชผลทางการเกษตรมีมูลค่าสูงขึ้น เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

โครงการวิจัยนี้มี รศ.สายสนม ประดิษฐ์ดวง เป็นหัวหน้าโครงการ ตนเองและ น.ส.ปนัดดา พวงเกษม เป็นผู้ร่วมโครงการ ใช้เวลาศึกษาวิจัยกว่า 10 ปี ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จดสิทธิบัตรกับกองทะเบียนและหนังสือสำคัญ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 8057 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2541 มีกำหนดหมดอายุสิทธิบัตร วันที่ 30 มกราคม 2560 ชื่อผลงานประดิษฐ์คิดค้นใหม่ว่าองค์ประกอบที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพจากแป้ง (สำนักข่าวไทย 02/08/41)

สห. แนะเปาไส้กรอง เติมลมยางประหยัดน้ำมัน 30,000 ล้านบาท

สห. แนะวิธีช่วยชาติประหยัดการนำเข้าน้ำมันปีละ 31,871 ล้านบาท ขอความร่วมมือบริษัทผู้ค้าน้ำมันร่วมรณรงค์ให้ผู้ใช้รถยนต์ไปไส้กรองอากาศ พร้อมเติมลมยางไม่ให้อ่อน เผยเพียงเดือนกรกฎาคมเดือนเดียว ไทยต้องสูญเสียเงินตราออกนอกประเทศแล้ว 12,504.7 ล้านบาท

นายพงษ์พิสิฐ วิเศษกุล ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน สห. กล่าวว่า ประเทศไทยใช้น้ำมันในการเดินทางและขนส่งปีละ 19,612 ล้านลิตร คิดเป็นมูลค่าประมาณ 212,473 ล้านบาท แต่ยังมีวิธีการประหยัดการนำเข้าน้ำมัน ซึ่ง สห. ได้ร่วมกับบริษัทผู้ค้าน้ำมันต่าง ๆ รณรงค์ให้สถานีบริการน้ำมันให้บริการรักษาไส้กรองอากาศให้สะอาดอยู่เสมอโดยไปทำความสะอาดทุก 2 สัปดาห์ ซึ่งจะลดการใช้น้ำมันได้ถึงร้อยละ 10 หรือเท่ากับ 21,247 ล้านบาท

ส่วนการดูแล ไม่ให้ลมยางอ่อนเกินไป จะทำให้ประหยัดน้ำมันได้ถึงร้อยละ 5 หรือคิดเป็นเงินประมาณ 10,624 ล้านบาท รวมจะประหยัดน้ำมันได้ถึงร้อยละ 15 หรือคิดเป็นเงิน 31,871 ล้านบาท

ในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมาประเทศไทยนำเข้าน้ำมันทุกชนิดรวม 3,586.9 ล้านลิตร คิดเป็นมูลค่านำเข้าประมาณ 12,504.7 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นน้ำมันเบนซินทุกชนิดรวม 654.8 ล้านลิตร ดีเซลหมุนเร็ว 1,512.9 ล้านลิตร และก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันก๊าด น้ำมันเครื่องบิน ดีเซลหมุนช้า น้ำมันเตา รวมกัน 1,419.2 ล้านลิตร (สำนักข่าวไทย 11/08/41)

2.3 สารพิษและคุณภาพสิ่งแวดล้อม

หัวข้อข่าว

สั่งกรมควบคุมมลพิษตรวจสอบด่วนกรณีนักเรียนกว่า 1,000 แห่งได้รับมลพิษ

(สำนักข่าวไทย 03/06/41)

ชาวบ้านเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สอบถามขยะจากโรงงานว่าเป็นพิษหรือไม่

(สำนักข่าวไทย 03/06/41)

อย. ออกประกาศใหม่วันขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน 4 ชนิด (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

กรมวิทย์ฯ เตือนระวังอันตรายจากซัสดารินในผลไม้แปรรูป (สำนักข่าวไทย 14/08/41)

สร. ปิดตานี้เร่งให้ความรู้ประชาชนที่มีอาชีพ และอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อสารตะกั่ว

(สำนักข่าวไทย 15/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

สั่งกรมควบคุมมลพิษตรวจสอบด่วนกรณีนักเรียนกว่า 1,000 แห่งได้รับมลพิษ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ สั่งให้กรมควบคุมมลพิษส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแหล่งที่ทำให้เกิดมลพิษและกระทบนักเรียนกว่า 1,000 แห่งในพื้นที่ 69 จังหวัดพร้อมเตรียมตั้งหน่วยเคลื่อนที่เร็วรับและแก้ไขเรื่องร้องทุกข์

ก่อนหน้านี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ระบุว่า มีโรงเรียนในสังกัด สพช. 1,153 โรงเรียนจาก 69 จังหวัดทั่วประเทศ ได้รับผลกระทบจากมลพิษด้านต่าง ๆ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของครูและนักเรียน ในเรื่องนี้นายพรเทพ เตชะไพบูลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมกล่าวว่า ได้สั่งการให้กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) จัดส่งเจ้าหน้าที่ลงไปตรวจสอบแหล่งที่ทำให้เกิดมลภาวะภายใน 1 สัปดาห์แล้ว ถึงแม้ว่าขณะนี้จะยังไม่ได้รับหนังสือขอความช่วยเหลือจาก สพช. เป็นลายลักษณ์อักษรก็ตาม แต่ถือว่าเรื่องนี้ค่อนข้างน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะผลกระทบต่อนักเรียน ซึ่งอาจมีปัญหาต่อการเรียน

นายพรเทพกล่าวว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้ นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ได้มอบหมายให้ทำหน่วยเคลื่อนที่เร็ว สำหรับรับและแก้ไขเรื่องราวร้องทุกข์ในกรณีเร่งด่วนดังกล่าวขึ้น แต่ขณะนี้ยังไม่ได้ตั้งคณะทำงานที่เป็นรูปธรรม คาดว่าจะเร่งตั้งคณะกรรมการให้ได้ภายในเดือนมิถุนายนนี้ เนื่องจากมีการอุทธรณ์จากประชาชนเข้ามามาก

"นอกจากนี้ ยังมีการตั้งคณะกรรมการชุดเดิมซึ่งมีปลัดกระทรวงวิทย์ฯ และปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานร่วมกัน ที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อมลพิษ ซึ่งมีอำนาจในการใช้กฎหมายสั่งปิดโรงงานที่ไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม 2535 แต่ที่ผ่านมาค่อนข้างมีปัญหา เพราะกระทรวงอุตสาหกรรมไม่ค่อยใช้อำนาจในการสั่งปิดโรงงานอย่างเคร่งครัด เพราะถือว่าเป็นคนทำให้โรงงานเหล่านี้เกิด ซึ่งระยะยาวต้องให้อำนาจหน่วยงานอื่นแทนซึ่งกำลังมีการประสานว่าจะแก้ไขปัญหานี้อย่างไร อีกทั้งต่อไปจังหวัดจะต้องรับหน้าที่ดูแลแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดมากขึ้น ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการวางระบบอยู่ ดังนั้น คิดว่าเรื่องนี้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเต็มที่" นายพรเทพ กล่าว (สำนักข่าวไทย 03/06/41)

ชาวบ้านเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสอบกากขยะจากโรงงานว่าเป็นพิษหรือไม่

ชาวบ้านชุมชนประต้วงเรียกร้องให้ทางราชการตรวจสอบกากขยะจากโรงงานที่บริษัทผู้รับเหมานำมาฝังกลบว่าจะเป็นพิษหรือไม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้นำขยะไปตรวจพิสูจน์แล้ว คาดว่าจะใช้เวลา 1 สัปดาห์

เมื่อวันที่ 2 มิ.ย. ชาวบ้านจากหมู่บ้านมาบจันทร์ บ้านเขายายชุม บ้านสำนักทอง ตำบลแกลง อำเภอเมืองระยอง จำนวนกว่า 300 คน ได้มาชุมนุมประท้วงอยู่บริเวณหลุมขยะที่ของเอกชน บริเวณเนินเขาประดู่ หมู่ 7 ตำบลแกลง เพื่อเรียกร้องให้ทางราชการได้เข้าไปทำการตรวจสอบว่ากากขยะจากโรงงานที่บริษัทผู้รับเหมานำมาฝังกลบในบริเวณนี้จะเป็นพิษหรือไม่

หลังจากนั้น นายพินิจ เจริญพานิช นายอำเภอเมืองระยอง พร้อมด้วยนายประภาส ตั้งบริบูรณ์รัตน์ อุตสาหกรรมจังหวัดระยอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.ต. เพ ได้ไปยังบริเวณดังกล่าว และได้นำรถแบ็คโฮ เข้าไปทำการขุดกากขยะจากโรงงานที่ได้ทำการฝังกลบ หลังจากนั้นได้ให้ตัวแทนของชาวบ้านเข้าร่วมเก็บกากขยะดังกล่าวที่ชาวบ้านสงสัยว่าจะเป็นพิษใส่ถุงตัวอย่าง เพื่อส่งไปตรวจพิสูจน์ โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัด ร่วมในการเก็บตัวอย่างกากขยะเหล่านั้นด้วย

ต่อมาเมื่อเวลาประมาณ 15.30 น. วันเดียวกัน นายจุลพงษ์ ทวีศรี วิศวกรสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม พร้อมด้วยคณะได้เดินทางมายังบริเวณดังกล่าวด้วย และเข้าทำการเก็บตัวอย่างกากขยะโรงงานเพื่อไปทำการตรวจวิเคราะห์ว่าขยะเหล่านั้นจะเป็นพิษหรือไม่ ซึ่งหลังจากที่ได้ตรวจดูและเก็บตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว นายจุลพงษ์ ได้กล่าวว่า กากขยะโรงงานที่พบมี ๒ อย่างด้วยกัน คือ ส่วนที่เป็นฝุ่นสีน้ำตาล สีม่วง และสีดำ ซึ่งมาจากการผลิตผ้าเบรค และอีกส่วนเป็นของแข็งสีน้ำตาลเข้มและมีลักษณะเปียกชื้น ซึ่งยังไม่ระบุชัดว่าเป็น

อะไร กากขยะทั้งหมดมีประมาณ 20 ตัน ซึ่งในการตรวจพิสูจน์คาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ จึงจะทราบผล หากพบว่ากากขยะเหล่านี้เป็นพิษก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ทางด้านนายอำเภอเมืองระยอง กล่าวเพิ่มเติมว่า ในเบื้องต้นนี้คงต้องนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้ ะรับการนำกากขยะเหล่านี้มาฝังกลบที่นั่นจนกว่าผลพิสูจน์จะออกมาว่าเป็นพิษหรือไม่ และขอให้พี่น้องประชาชน อดใจรอผลการพิสูจน์กันก่อน

สำหรับหลุมขยะแห่งนี้อยู่ในที่ของ บริษัทระยองการเดินทรีสอร์ท จำกัด ที่ได้ให้บริษัท เอ็นไวร็อบ เมน ทัลซีเอสเอ็ม แมนเนจเม้นท์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้จัดเก็บขยะทั่วไปที่ไม่เป็นอันตรายจาก การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีนายอุทัย จันทิมา รองผู้ว่าการการนิคม ลงชื่ออนุญาตโดยทางบริษัท เอ็นไวร็อบฯ ได้นำกากขยะโรงงานทำผ้าเบรคชื่อ มิชิโบะสมบรูณ์ ซึ่งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมตะกั่วถลุง (ป่อวิน) ชลบุรี มาทำการฝังกลบ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตจาก อบต. แกลง แต่อย่างใด (สำนักข่าวไทย 03/06/41)

อย. ออกประกาศใหม่เว้นขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน 4 ชนิด

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ออกประกาศใหม่ 4 ฉบับ ยกเว้นการขึ้นทะเบียนวัตถุ อันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน 4 ชนิด แต่ยังคงต้องมีการขออนุญาต และจัดทำฉลากตามระเบียบเดิม และแจ้งการ ดำเนินการ

เภสัชกรวิศิษฎ์ ประวิณวงศ์ภูมิ เภสัชกรด้านความปลอดภัย และประสิทธิผลของยาและการใช้ยา กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 4 ฉบับเพื่อก ยกเว้นการขึ้นทะเบียนประกาศควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน หรือทางสาธารณสุข เพื่อประโยชน์แก่การ ระวัง ป้องกัน ควบคุม ไล่ กำจัดแมลงและสัตว์อื่น หรือเพื่อประโยชน์ในการดับกลิ่น โดย 3 ฉบับคือ ผลิตภัณฑ์ แนฟทาไลน์ , ออร์โธ-ไคคลอโรเบนซีน, พารา-ไคคลอโรเบนซีน ตามประกาศฉบับใหม่วัตถุอันตรายทั้ง 3 ชนิดนี้ ต้องไม่แต่งสี หรือกลิ่นที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดคิดว่าเป็นอาหาร และประกาศอีก 1 ฉบับเป็นผลิตภัณฑ์ที่ ใช้เพื่อประโยชน์ในการลบหรือแก้คำผิดที่มีน้ำเป็นตัวทำลาย หรือที่มีรูปแบบเป็นแผ่นหรือแถบที่มีลักษณะการใช้ โดยไม่ต้องใช้ตัวทำลายใดๆ

อย่างไรก็ตามแม้จะยกเว้นการขึ้นทะเบียนแต่ยังต้องมีการขออนุญาตและแจ้งการดำเนินการ และจัดทำ ฉลากตามระเบียบเดิม เภสัชกรวิศิษฎ์ กล่าวอีกว่า ประกาศทั้ง 4 ฉบับดังกล่าวจะทำให้ลดขั้นตอนการดำเนินงาน ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทั้ง 4 ประเภท เพื่อสอดคล้องกับการดำเนินงานของ อย. ที่มุ่งเน้นสร้าง งานให้มีคุณภาพ สะดวกและรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งขณะนี้ก็มีผลบังคับใช้แล้ว (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

กรมวิทย์ฯ เตือนระวังอันตรายจากซัคคารินในผลไม้แปรรูป

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เตือนประชาชนที่นิยมบริโภคผลไม้แปรรูป โดยเฉพาะบ๊วยที่ผลิตจาก สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีการใช้ซัคคารินในปริมาณสูงอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพได้

นางเรณู โกยสุโข อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า ปัจจุบันมีผลไม้แปรรูปที่ผลิตจากต่าง ประเทศเข้ามาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในแถบภาคใต้ และเป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไป เนื่องจาก ผลไม้แปรรูปดังกล่าวมีการใช้ซัคคารินกันอย่างกว้างขวาง เพราะว่างบางประเทศอนุญาตให้ใช้ซัคคารินในอาหาร ได้ตามข้อกำหนดของประเทศนั้น ๆ แต่ประเทศไทย ยังไม่มีข้อกำหนดการใช้ซัคคารินในผลไม้แปรรูป ศูนย์วิทยา ศาสตร์การแพทย์สงขลา จึงได้ดำเนินการสำรวจปริมาณซัคคารินในผลไม้แปรรูปที่จำหน่ายในเขต เทศบาลนคร

หาใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากต่างประเทศ จำนวน 100 ตัวอย่าง พบว่ามีซัคคาริน ร้อยละ 73 โดยพบในตัวอย่างที่ผู้ผลิตระบุบนฉลากว่าใช้ซัคคาริน ร้อยละ 100 ตัวอย่าง ที่มีฉลากแต่ไม่ได้ระบุว่ามีการใช้ซัคคาริน ร้อยละ 84 และตัวอย่างที่ไม่มีฉลาก ร้อยละ 39

ซัคคารินที่พบทั้งหมดมีปริมาณ ตั้งแต่ 0.2-2.6 กรัมต่อกิโลกรัม นอกจากนี้ ตัวอย่างลูกเกด พืช และ สมอ ตรวจพบซัคคารินไม่เกิน 1 กรัมต่อกิโลกรัม ส่วนตัวอย่างที่ตรวจไม่พบ ซัคคาริน ได้แก่ อินทผลัม เชอร์รี่ และ พลับ

นางเรณู กล่าวเพิ่มเติมว่า ซัคคารินเป็นสารให้ความหวานแทนน้ำตาลชนิดหนึ่ง จากการทดลองพบว่าเป็นสาเหตุทำให้เกิดมะเร็งในกระเพาะปัสสาวะหนู จากเอกสารสรุปการประเมินผลของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญระหว่างองค์การอนามัยโลก และองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ในปี ค.ศ.1993 กำหนดค่าของซัคคารินที่บริโภคได้ต่อวัน (ADI acceptable Daily Intake) คือ 0.5 มิลลิกรัมต่อน้ำหนัก 1 กิโลกรัมต่อวัน โดยในเวลา 1 วัน เด็กน้ำหนัก 25 กิโลกรัม ไม่ควรบริโภคอาหารที่มีซัคคารินเกินกว่า 125 มิลลิกรัม และผู้ใหญ่ น้ำหนัก 60 กิโลกรัม ไม่ควรบริโภคอาหารที่มีซัคคารินเกิน 300 มิลลิกรัม

ฉะนั้นผู้ที่ชอบบริโภคผลไม้แปรรูป โดยเฉพาะ บัวต่าง ๆ ไม่ควรบริโภคปริมาณมากและบ่อยครั้ง เกินไป เพราะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ และจากผลการสำรวจปริมาณซัคคารินในผลไม้แปรรูปดังกล่าว จะใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับภาวะการใช้ซัคคาริน เพื่อประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงของประชาชน ที่บริโภคอาหารประเภทนี้ และเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา กำหนดการใช้ซัคคารินอย่างเหมาะสม และปลอดภัยในการวางแผนงานคุ้มครองผู้บริโภคต่อไป (สำนักข่าวไทย 14/08/41)

สธ.ปัตตานีเร่งให้ความรู้ประชาชนที่มีอาชีพ และอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อสารตะกั่ว

ประชาชนในกลุ่มบางอาชีพในจังหวัดปัตตานี มีความเสี่ยงต่อการสัมผัสสารตะกั่วสูง ซึ่งจากการตรวจเลือดพบว่า มีปริมาณสารดังกล่าวเกินกว่ามาตรฐานกำหนด ส่วนชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำปัตตานีก็มีความเสี่ยงเช่นกัน ด้านสาธารณสุขจังหวัดเร่งให้ความรู้การป้องกันแก่ประชาชน

น.พ.ปรากรม วุฒิพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยภายหลังเป็นประธานเปิดสถานีนอนามัยนา ประตู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เกี่ยวกับการเฝ้าระวังคุณภาพแม่น้ำปัตตานีว่า จังหวัดปัตตานีได้ทำการศึกษาและเฝ้าระวังโรคสารพิษตะกั่วในกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพสัมผัสสารตะกั่ว พบว่าคนงานอยู่ซ่อมเรือมีปริมาณตะกั่วในเลือดเกินกว่ามาตรฐานกำหนดคือ 40 ไมโครกรัมต่อเดซิลิตร ถึง 14 เท่า โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ตอกหมันและผสมปูน รวมทั้งคนที่ทำน้ำที่ขัดสีเรือ และยังพบอีกว่าเด็กนักเรียนที่บ้านพักอาศัยอยู่ในเขต ใกล้คูซ่อมเรือเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคสารพิษตะกั่วมาก เนื่องจากผลการสำรวจนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี คือโรงเรียนเทศบาล 3 โรงเรียนสะบารัง และโรงเรียนชุมชนบ้ายูโย พบว่า ร้อยละ 34.7 มีปริมาณของสารตะกั่วเกินกว่า 10 ไมโครกรัมต่อเดซิลิตร ซึ่งในเด็กไม่ควรเกิน 25 ไมโครกรัมต่อเดซิลิตร อย่างไรก็ตาม ได้พบว่ามีเด็กนักเรียน 2 ราย มีสารตะกั่วในเลือดเกิน 25 ไมโครกรัมต่อเดซิลิตร และมีบ้านอยู่ใกล้คูซ่อมเรือ

ขณะนี้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานีได้ออกหน่วยเคลื่อนที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงดังกล่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้านสุขวิทยา เพื่อป้องกันโรคสารพิษตะกั่ว ปลัดกระทรวงสาธารณสุข แนะนำ ผู้ที่มีบ้านเรือนหรือทำงานในบริเวณใกล้คูซ่อมเรือ หรือโรงงานที่มีสารตะกั่วขอให้หมั่นตรวจสุขภาพ หากมีปัญหาให้ปรึกษาเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งวิธีป้องกันสารตะกั่วแบบง่าย ๆ ก็คือผู้ที่ต้องทำงานสัมผัสกับสารตะกั่ว

ต้องสวมเสื้อผ้าปิดมิดชิด สวมถุงมือ ผูกผ้าปิดปาก สวมรองเท้าหุ้มส้น หลังเลิกงานต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและอาบน้ำทันที ล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง ที่สำคัญไม่รับประทานอาหารหรือสูบบุหรี่บริเวณที่ทำงาน หลีกเลี่ยงการบริโภคอาหารที่ห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ สำหรับกระทรวงสาธารณสุข โดยศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขตต่าง ๆ จะดำเนินการเฝ้าระวังปัญหาเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

2.4 ดิน น้ำ ป่า

หัวข้อข่าว

กรมประมงระบุไม่สามารถห้ามการทำนาในที่น้ำจืด (มติชน 21/05/41)
 รัชกาลที่ 10 อนุมัติโครงการสร้างเขื่อนคลองท่าด่านแล้ว (ข่าวสำนักนายก 03/03/41)
 สถานอาหารเร่งศึกษาผลกระทบการเลี้ยงกุ้งในแหล่งน้ำจืด (สำนักข่าวไทย 14/07/41)
 เปิดเผยผลกระทบสิ่งแวดล้อม 3 หน่วยงานรัฐ - 15 จว. ภาคกลางวิกฤตดินเค็ม (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)
 เร่งสร้างภาพพจน์เลี้ยงกุ้งไทยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม (สำนักข่าวไทย 16/07/41)
 ผลพวงศก. ขบ โรงงานปิดตัว 'เจ้าพระยา' ใส (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)
 ค.ร.ม. ผ่านมติให้กรมชลสร้างเขื่อนคลองท่าด่านแล้ว (ข่าวสำนักนายก 03/03/41)
 เอ็นจีโอ. ค้านผ่อนผันให้ทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าต้นน้ำชั้น 1 เอ (สำนักข่าวไทย 9/08/41)
 ค.ร.ม. อนุมัติเอกชนเข้าทำเหมืองแร่ในป่าสงวนแห่งชาติหลายพื้นที่ (สำนักข่าวไทย 11/08/41)
 เตรียมเสนอขอแก้มติ ค.ร.ม. ขอทำเหมืองในพื้นที่อนุรักษ์ (สำนักข่าวไทย 11/08/41)
 ทหารที่พัวพันกับการบุกรุกป่าพวคนเคร็ง จะถูกดำเนินการอย่างเฉียบขาด (สำนักข่าวไทย 05/08/41)
 ท้าภาค 4 พร้อมเข้าดับไฟป่าพวคนเคร็ง แต่ถูกปฏิเสธความช่วยเหลือ (สำนักข่าวไทย 10/08/41)
 ดำรวจกาญจนบุรีตรวจสืบสวนพบการทำลายป่าหลายร้อยไร่ (สำนักข่าวไทย 08/08/41)
 ตัวแทนหลายจังหวัดร่วมผลักดันโครงการแก่งเสือเต้น (สำนักข่าวไทย 10/08/41)
 ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะในพื้นที่ จ.ภูเก็ตกำลังอยู่ในชั้นวิกฤต (สำนักข่าวไทย 10/08/41)
 อบจ. เลย์เร่งพัฒนาการท่องเที่ยวภูหลวงเชิงอนุรักษ์ (สำนักข่าวไทย 09/08/41)
 เริงป้องกันสุสานหอย 75 ล้านปีของกระบี่ พ้นจากแรงคลื่นซัด (สำนักข่าวไทย 08/08/41)

สรุปประเด็นข่าว

กรมประมงระบุไม่สามารถห้ามการทำนาในที่น้ำจืด

ตามที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติ เมื่อเดือนเมษายน 2541 ให้ยกเลิกการทำนาในที่น้ำจืดทั่วประเทศ ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหามาตรการและวิธีปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางแก้ไขข้อขัดแย้งบางประการที่จะเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อมติดังกล่าว แล้วเสนอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาอีกครั้งในเดือนมิถุนายน ศกนี้

ปรากฏว่า กรมประมง ได้ทำการตรวจสอบ พบ.ประมง พ.ศ. 2490 แล้วยืนยันว่า กรมประมงไม่สามารถสั่งให้ประชาชนยกเลิกการทำนาเกลือในพื้นที่น้ำจืดได้ นอกจากจะเข้าไปควบคุมการประกอบกิจการ

อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษ ก็ได้แสดงความเห็นว่า คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจที่จะดำเนินการเรื่องนี้ได้ โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 มาตรา 9 ซึ่งกำหนดไว้ว่า เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายต่อสาธารณชน อันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ การแพร่กระจายของมลพิษ หากปล่อยไว้จะเป็นอันตรายต่อชีวิตร่างกาย หรือสุขภาพของประชาชน นายกรัฐมนตรีสามารถใช้อำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรได้ (มติชน 21/05/41)

ร่างศาลรัฐธรรมนูญตีความมติ ค.ร.ม. ห้ามเลี้ยงกุ้งในเขตน้ำจืด

สมาพันธ์ผู้เลี้ยงกุ้งฯ แห่งประเทศไทย ร่างศาลรัฐธรรมนูญตีความมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 7 กรกฎาคม 2541 กรณีห้ามมิให้ผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำเลี้ยงกุ้งในเขตน้ำจืดภายในกำหนด 120 วัน จำเป็นโหมชะ ชัดรัฐธรรมนูญ 2540 มาตรา 50

สมาพันธ์ผู้เลี้ยงกุ้งฯ ได้แย้งกรณีที่ย่างงานของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งอ้างว่า การเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ดังกล่าวก่อให้เกิดภาวะ ดินและน้ำเสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อการทำไร่ทำนาทำสวนนั้น ไม่เป็นความจริง แตกต่างไปจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกรมประมง หน่วยงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมส่งเสริมการเกษตรและคณะประมงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน ที่เห็นว่า การพัฒนาการเลี้ยงในระบบปิดและครบวงจรโดยถูกวิธีตามมาตรฐาน ไม่ปล่อยน้ำทิ้งไปก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ทำไร่ ทำนาทำสวนหรือทำลายสภาพสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติแต่อย่างใด

มติดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำในภาคกลางกว่า 30,000-40,000 ไร่ 4,000 กว่ารอบครัว มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ชัดรัฐธรรมนูญ มาตรา 50 ที่บัญญัติว่า "บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม" ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นการนำ พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อมฯ มาจำกัดสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตน้ำจืดแผนใหม่ จึงขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความว่าเป็นการขัดสิทธิเสรีภาพหรือไม่ (สำนักข่าวไทย 13/07/41)

สถาบันอาหารเร่งศึกษาผลกระทบการเลี้ยงกุ้งในแหล่งน้ำจืด

สถาบันอาหาร เร่งวิจัยเรื่องผลกระทบของการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ในแหล่งน้ำจืดตามข้อเสนอของเอกชนที่ขอให้วิจัยว่ามีผลกระทบจริงหรือไม่ เพราะภายหลังการยกเลิกแล้ว จะกระทบต่อการส่งออกอย่างหนัก เพราะพื้นที่ของการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในแหล่งน้ำจืดมีถึง 70,000 ไร่

นายภัสสร ชัยวรรณ ผู้อำนวยการสถาบันอาหาร เปิดเผยว่า สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย และบริษัทผู้ผลิตอาหาร ได้ทำหนังสือถึงสถาบันฯ เพื่อให้มีการวิจัยอย่างเร่งด่วน ว่าการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในแหล่งน้ำจืดมีผลกระทบจริงหรือไม่ เพราะจากมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการห้ามเลี้ยงกุ้งกุลาดำในแหล่งน้ำจืดทั่วประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบ เพราะพื้นที่เลี้ยงกุ้งในแหล่งน้ำจืดนั้นมีประมาณ 70,000-90,000 ไร่ เมื่อหยุดเลี้ยงจะมีผลกระทบต่อการส่งออกด้วย ทางสถาบันฯ ได้ประสานกับ สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เร่งศึกษาเรื่องนี้ให้เสร็จโดยเร็ว เพื่อให้ทราบผลกระทบที่ชัดเจน

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านี้นักวิชาการเคยวิจัยไว้ว่า หากมีการเลี้ยงกุ้งอย่างถูกวิธี น้ำที่ปล่อยออกมาจากนากุ้งจะไม่มีปัญหา นายภัตสร กล่าวถึงการส่งออกอาหารของไทยไปอียูว่า ผู้ส่งออกจะต้องได้รับรองตามมาตรฐาน ซึ่งในปัจจุบันผู้ประกอบการอาหารส่งออกของไทยได้รับการรับรองเครื่องหมายนี้แล้วจำนวน 1 ใน 3 ของโรงงานที่ส่งออกทั้งหมด 500 โรงงาน คาดว่าภายใน 1 ปี ทุกโรงงานจะได้รับเครื่องหมาย ดังกล่าวทั้งหมด

ทางด้านนายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า จากการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่าการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในแหล่งน้ำจืดมีผลเสียทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าผลที่ได้รับ ดังนั้น รัฐบาลคงไม่ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้อย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม ในระยะเวลาผ่านมานี้ให้เลี้ยงต่อ 120 วันนี้ ได้มีการศึกษาแล้วว่าผู้ประกอบการจะคุ้มทุนอย่างแน่นอน ส่วนจะมีการส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนอาชีพด้วยการดำเนินการอะไรนั้น ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำลังพิจารณาช่วยเหลือ (สำนักข่าวไทย 14/07/41)

เปิดเผยผลกระทบสิ่งแวดล้อม 3 หน่วยงานรัฐ - 15 จว. ภาคกลางวิกฤติดินเค็ม

3 หน่วยงานรัฐ เผยผลการศึกษาผลกระทบทำนากุ้งกุลาดำในพื้นที่ภาคกลาง 15 จังหวัด พบมีระดับความเค็มที่สามารถแพร่กระจายออกไปในระยะกว่า 800 เมตร ระดับความเค็มในดินประมาณ 6-20 มิลลิเมตร /เซนติเมตร ซึ่งเป็นระดับความเค็มที่กระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชหลายชนิด ปลัดกระทรวงวิทย์ฯ ผู้ที่ชี้ขาดให้เลี้ยง ต้องสำนักงานสิ่งแวดล้อม เท่านั้น

นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เปิดเผยถึงการพบทวนมติการยกเลิกการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืดว่า ที่ผ่านมาสํานักงานสิ่งแวดล้อม ได้ศึกษาค้นคว้าชัดเจนแล้วว่า การเลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืด มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากปล่อยให้มีการเลี้ยงต่อไป จะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่นาข้าวได้ในอนาคต จึงยืนยันว่าควรจะมีการยกเลิกการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด

สำหรับผลการศึกษาของหลายหน่วยงานชี้ชัดว่า การเลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืด ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยจากการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ ในการตรวจวัดคุณภาพน้ำที่บ้านโพธิ์ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี พบค่าความเค็มประมาณ 2 และ 5 พีพีที และค่าการนำไฟฟ้าในน้ำ 400 และ 1,100 ไมโครโมห์ต่อเซนติเมตร แม้ว่าค่าเหล่านี้ยังเป็นระดับความเค็มที่สามารถปลูกพืชได้ แต่จะต้องเลือกพืชชนิดที่ทนความเค็ม และต้องปลูกพืชบนดินที่มีการซึมซับน้ำที่ต่ำมาก หรือต้องมีการล้างดินจัดระดับการจัดการควบคุมความเค็มที่ดี

ทั้งนี้มาตรฐานคุณภาพน้ำด้านความเค็ม เพื่อการชลประทานตามการจำแนกของสถาบันวิจัยสหรัฐอเมริกา ระบุว่า น้ำที่มีค่าการนำไฟฟ้าไม่เกิน 250 ไมโครโมห์ต่อเซนติเมตร เป็นน้ำที่สามารถนำไปใช้การชลประทานกับพืชทุกชนิดได้โดยไม่มีข้อจำกัด โดยไม่เกิน 2,250 ไมโครโมห์ แต่ต้องใช้พืชทนความเค็ม และปลูกบนที่ดินที่มีการซึมน้ำต่ำถึงดีมาก หรือต้องมีการล้างดินและการจัดการควบคุมความเค็มที่ดี ซึ่งค่าการนำไฟฟ้า จะสูงหรือต่ำสัมพันธ์ไปกับความเค็มของดิน

จากการศึกษาของกรมพัฒนาที่ดิน สำรวจพื้นที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำ 15 จังหวัด พบว่า มีเกลือบางส่วนที่ซึมซับเข้าไปตามพื้นที่นาและสวนผลไม้ พบว่า ผลกระทบจะเกิดขึ้นต่อพื้นที่ เมื่อมีการเลี้ยงกุ้งมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี ส่วนผลการศึกษาการเลี้ยงกุ้งในจังหวัดฉะเชิงเทราและปราจีนบุรี พบว่า ความเค็มมีระดับการแพร่กระจายตัวในระยะทางมากกว่า 800 เมตร และพบค่าความเค็มในที่นี้ การนำไฟฟ้าประมาณ 2,500 ไมโครโมห์ ต่อเซนติเมตร และเพิ่มขึ้นเป็น 13,000 ไมโครโมห์ต่อเซนติเมตร ในระยะใกล้กับบริเวณปล่อย โดยระดับความเค็มในดินประมาณ 6-20 มิลลิเมตรต่อเซนติเมตร

ค่าที่พบแสดงให้เห็นว่า ดินมีความเค็มระหว่างปานกลางถึงเค็มจัด ซึ่งระดับความเค็มดังกล่าว ส่งผลต่อการปลูกพืชหลายชนิด และผลการศึกษาในบริเวณ อ.ระโนด จ.สงขลา พบว่า มีระดับความเค็มสามารถแพร่กระจายออกไปได้ในระยะทางกว่า 600 เมตร จากบริเวณที่เลี้ยงกุ้งไม่เกิน 1 ปี

ด้านผลการศึกษาของสถาบันวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ศึกษาการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด จ.สุพรรณบุรี ช่วงปี 2539-2540 พบว่า มีค่าการนำไฟฟ้าของดินสูงขึ้น จากการเลี้ยงในรุ่นที่ 2 โดยมีผลกระทบต่อพืชไม้ทนความเค็มหลายชนิด

ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ ที่ศึกษาผู้เลี้ยงกุ้งใน จ.สุพรรณบุรี ที่พบว่า มีแนวโน้มการกระจายของความเค็ม เช่นเดียวกับผลการศึกษาของกรมพัฒนาที่ดิน โดยพบค่าระดับความเค็มระดับความลึก 30 เซนติเมตร เท่ากับ 5.5 และ 10 มิลลิโมห์ต่อเซนติเมตร ที่ระยะห่างจากบ่อเลี้ยง 10 และ 20 เมตร สำหรับบ่อเลี้ยงที่มีระยะเวลาการเลี้ยง 3 ปี

ทั้งนี้ รายงานผลการศึกษา ประเมินผลกระทบความเค็มของดินจะมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต และการใช้ผลผลิตของพืช ซึ่งแตกต่างกันออกไป แล้วแต่ว่าพืชแต่ละชนิดจะมีความทนทาน หรือความสามารถในการปรับตัวตามระดับความเค็มได้มากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการศึกษาในเรื่องการแพร่กระจายของดินเค็ม จากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืดแบบระบบปิดนั้น ผลการศึกษายังไม่ชัดเจนว่า ระดับการแพร่กระจายของดินเค็มออกสู่พื้นที่ข้างเคียงหรือไม่

สำหรับอัตราการขยายการเลี้ยงกุ้งขณะนี้ เป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่เลี้ยงเมื่อเดือน เม.ย.2541 ทั้งหมด 1,216.5 ไร่ และเดือน มิ.ย. 2541 มีพื้นที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นเป็น 2,635.75 ไร่ จะเห็นได้ว่า ภายในเวลา 2 เดือน พื้นที่การเลี้ยงเพิ่มขึ้น 116% และส่วนใหญ่ผู้เลี้ยงกุ้ง มาจากพื้นที่อื่นมาเช่าที่ดินเลี้ยงกุ้ง มีสัญญาเช่าที่ดินประมาณ 2-3 ปี

ก่อนหน้านี้ สมาพันธ์เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำ ได้ยื่นข้อเรียกร้องให้รัฐบาล ยืดเวลาในการเลี้ยงกุ้งให้แก่วางเขาออกไป 1 ปี หรือ 1 ปีครึ่ง โดยระหว่างนั้นก็ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม อาทิ กรมประมง กรมควบคุมมลพิษ และนักวิชาการ เข้าสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ซึ่งหากพบว่า มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจริง พวกเขาจะเลิกเลี้ยงกุ้งทันที

ทางด้าน นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กล่าวว่า ระยะเวลาการเลี้ยงกุ้งของเกษตรกรนั้น ขณะนี้ยังยืนอยู่ที่ 120 วัน ตามมติ ครม. ข้อเสนอที่ยื่นมา กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ก็รับไว้พิจารณา แต่จะรับได้มากน้อยแค่ไหนเป็นอีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งยังตอบไม่ได้

"ขณะนี้ยังคงยืนอยู่ที่ 120 วัน โดยวันศุกร์นี้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จะประชุมพิจารณาเรื่องนี้ แต่คงไม่ได้คำตอบ เพราะรัฐมนตรีว่าการ ไม่ใช่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องนี้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่จะเสนอให้ ครม.พิจารณาว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่" นายเกษม กล่าว

ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กล่าวอีกว่า ที่ผ่านมามีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ศึกษาข้อมูลพอสมควร แต่หากมีปัจจัยอื่นมาพิจารณาจะทำให้มีการเปลี่ยนการตัดสินใจหรือไม่ยังตอบไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ในฐานะนักวิชาการและข้าราชการประจำ ยืนยันว่า หากมีปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงก็ไม่ใช่เพราะเขาเป็นผู้เสนอ

ผู้สื่อข่าวถามว่าคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม จะพิจารณาถึงความเดือดร้อนของเกษตรกรหรือไม่ นายเกษม กล่าวว่า มีการพิจารณากันว่า เมื่อลงทุนไปแล้วและดำเนินการ 2 ล็อต ก็คืนทุนได้ นอกจากนี้คณะกรรมการ ต้องพิจารณาความเสียหาย ว่า ไม่ใช่มีแค่นี้ แต่จะมีผลในอนาคตด้วย

"เราต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมในภาพรวมเป็นหลัก ไม่ได้เจาะจงว่าใครจะขาดทุนหรือไม่" ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กล่าว ขณะที่ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ยังคงยืนยันว่า การเลี้ยงกุ้งกุลาดำนั้น ปัญหาไม่ได้เกิดที่ตัวกุ้ง หากแต่อยู่ที่น้ำเค็ม "รัฐบาลมีกฎหมายสิ่งแวดล้อม มีกรรมการ โดยนายกฯ หรือรองนายกฯ เป็นประธาน เมื่อมีมติมา รัฐบาลก็ปฏิบัติตามมติ ความจริงเราเห็นใจว่า เป็นเรื่องการทำงาน แต่บังเอิญไปทำอาชีพที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม จึงมีผลกระทบเกิดปัญหา" นายชวน กล่าว

ขณะเดียวกัน นายเชิด ศิลปผดุง ประธานชมรมสวนส้ม จ.ปทุมธานี ได้นำคณะเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพสวนส้ม จ.สระบุรี ปราจีนบุรี นครนายก และชาวสวนส้มจากสมาคมสวนส้มร่วมพัฒนา เดินทางเข้าพบนายวิรัช รัตนเศรษฐ์ รมช. เกษตรฯ เพื่อยื่นหนังสือสนับสนุนมติคณะรัฐมนตรี ที่ให้เลิกเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตน้ำจืด และคัดค้านการขยายเวลาเลี้ยงกุ้งออกไปอีก

นายสนเทพ สหสุนทร ประธานชมรมเกษตรกรชาวสวนส้ม จ.ปราจีนบุรี กล่าวว่า ชาวสวนส้มจะนัดชุมนุมกันอีกครั้งในวันที่ 17 ก.ค.นี้ ที่วัดบึงบา ต.บึงบา อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี เพื่อรอฟังผลการประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมว่าจะออกมาอย่างไร

"หากรัฐยอมอ่อนข้อตามคำเรียกร้องของชาวนากุ้ง โดยยืดเวลาให้เลี้ยงต่อไปอีก 2 ปี พวกเราชาวสวนส้มและชาวนา จะนำพลังเกษตรกรไปชุมนุมยังทำเนียบรัฐบาล เพื่อขอความเป็นธรรม เพราะพวกเราไม่มีทางเลือกดีกว่าล้มทั้งยืน" นายสนเทพ กล่าว (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)

เร่งสร้างภาพพจน์เลี้ยงกุ้งไทยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย แนะนำรัฐบาลเร่งสร้างภาพพจน์ให้อุตสาหกรรมการเลี้ยงกุ้งของไทยเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ป้องกันการถูกกีดกันการส่งออกโดยอ้างปัญหาในเรื่องสิ่งแวดล้อม หลังห้ามเลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืด พร้อมหามาตรการ รองรับสำหรับเลี้ยงกุ้งที่เดือดร้อนจากมติห้ามเลี้ยงกุ้ง

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย จำกัด ระบุว่า ถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลควรเข้ามามี บทบาทสำคัญในการกำหนด มาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากอุตสาหกรรมการเลี้ยงกุ้ง ประเทศไทยน่าจะได้รับบทเรียนจากอดีต ซึ่ง อุตสาหกรรมการเลี้ยงกุ้งไม่ได้รับการดูแลในเรื่อง น้ำเสียและการใช้สารเคมีที่ถูกต้องที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมและ พื้นที่ป่าชายเลน นอกจากนี้สิ่งที่ รัฐบาลจะต้องคำนึงถึงอย่างมากคือ ในเวทีการค้าระหว่างประเทศ นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในต่างประเทศ ยังคงหาประเด็นในเรื่องสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้ออ้างในการงดการนำเข้าสินค้าบางประเภทจากไทย โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องสภาพแวดล้อมที่เกิดจากอุตสาหกรรมการเลี้ยงกุ้ง

ดังนั้นประเด็นเร่งด่วนในขณะนี้คือ การสร้างภาพพจน์ให้อุตสาหกรรมการเลี้ยงกุ้งของไทยเป็น อุตสาหกรรมที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม แต่ในระยะสั้นรัฐบาลควรคำนึงถึงการหาทางออกให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบด้วย

มาตรการที่รัฐบาลควรเร่งดำเนินการได้แก่ ต้องเข้มงวดและถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการสร้างมาตรการ ควบคุมการเลี้ยงกุ้งชายฝั่งทะเลเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม โดยอาศัย พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 กำหนดเขตนาุ้งเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันปัญหามลพิษที่เกิดจากน้ำเสียและ สารเคมีที่ใช้ในการเลี้ยงกุ้ง ในการเลี้ยงกุ้งต้องมีระบบเพื่อการจัดการน้ำเสียจากบ่อกุ้งก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำ

ธรรมชาติ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยเพื่อระบบการจัดการกับปัญหาการเลี้ยง โดยเฉพาะการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม และจะต้องเข้มงวดในการจดทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้ง ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย รายงานด้วยว่า เห็นด้วยกับมติคณะรัฐมนตรีที่ห้ามการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตพื้นที่น้ำจืด เนื่องจากผลการศึกษา พบว่าจะส่งผลเสียหายในระยะยาว อย่างไรก็ตาม ถ้ารัฐบาลตัดสินใจไม่ผ่อนผัน ยึดระยะเวลาการเลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืด ก็ควรมีวิธีช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืด โดยสิ่งที่รัฐบาลต้องทำอย่างเร่งด่วน คือ ต้องประชาสัมพันธ์ผลการวิจัยที่กล่าวถึงผลกระทบของการเลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืด และ ชี้แจงให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบเข้าใจ และต้องมีการประเมินความเสียหายอย่างเร่งด่วน (สำนักข่าวไทย 16/07/41)

ผลพวงศก. ขบ โรงงานปิดตัว 'เจ้าพระยา'ใส

นายศุภพร ภูเกษมวรารุณ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม เผยว่า จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในเดือนมิ.ย.ที่ผ่านมาของแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณปากน้ำ และแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง พบว่า คุณภาพน้ำบริเวณปากน้ำดีขึ้น สาเหตุหลักมาจากการที่โรงงานในเขตปากน้ำจำนวนมากปิดตัวลง เช่นในบริเวณดังกล่าวเคยมีโรงงานจำนวน 40-50 โรง ลดลงเหลือเพียง 20 โรงงานเท่านั้น จึงส่งผลให้ระดับคุณภาพน้ำดีขึ้น

จากการตรวจสอบในเดือนมิถุนายน แม้ระดับค่าออกซิเจนละลายในน้ำ (ดีโอ) และระดับความสกปรก (บีโอดี) จะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานอยู่มาก แต่ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นจากเดิมที่เคยตรวจวัดเมื่อตอนต้นปี โดยค่าดีโอต่ำกว่า 1 มิลลิกรัมต่อลิตร ขณะที่เมื่อตอนต้นปีค่าดีโอตรวจวัดได้ 1.05 มิลลิกรัมต่อลิตร ส่วนค่าบีโอดีหรือระดับความสกปรกน้อยลงกว่าที่เคยตรวจสอบ โดยค่าที่ตรวจวัดเฉลี่ยต่ำกว่า 3 มิลลิกรัมต่อลิตร ขณะที่เดิมตรวจวัดได้ 3.16 มิลลิกรัมต่อลิตร

สำหรับผลการตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง เมื่อต้นปี 2541 ครอบคลุมพื้นที่จากปากแม่น้ำ จังหวัดสมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร ถึง อ.เมือง จังหวัดนนทบุรี ที่ผ่านมาคุณภาพน้ำค่อนข้างเสื่อมโทรม โดยถูกจัดให้อยู่ประเภทที่ 4 ซึ่งคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้เพื่อการอุตสาหกรรม และอยู่ในระดับที่เกือบจะเป็นอันตราย (กรุงเทพธุรกิจ 16/07/41)

ค.ร.ม. ผ่านมติให้กรมชลฯสร้างเขื่อนคลองท่าด่านแล้ว

คณะรัฐมนตรี ผ่านมติให้กรมชลประทานเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เพื่อก่อสร้างโครงการเขื่อนคลองท่าด่าน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 2 ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ในเนื้อที่ 1,931 ไร่ โดยให้เพิกถอนพื้นที่บริเวณช่วงเก็บน้ำดังกล่าว ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

ก่อนหน้านี้ ในคราวประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2540 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2540 ที่ประชุมมีมติเห็นควรให้เพิกถอนพื้นที่โครงการเขื่อนคลองท่าด่าน ออกจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เนื้อที่ไม่เกิน 1,931 ไร่ โดยให้กรมป่าไม้และกรมชลประทานร่วมกันตรวจสอบพื้นที่ทุกขั้นตอน จนถึงขั้นจัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา และให้กรมป่าไม้นำความเห็นของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะรัฐมนตรีพิจารณา (ข่าวสำนักนายก 03/03/41)

เอ็นจีโอ. คำนวณผันให้ทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าต้นน้ำชั้น 1 เอ

กลุ่มองค์กรเอกชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 9 องค์กร ออกแถลงการณ์คัดค้านรัฐบาลผ่อนผันให้บริษัทเอกชนใช้พื้นที่ป่าต้นน้ำชั้น 1 เอ เพื่อทำเหมืองแร่ หวั่นส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มองค์กรเอกชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกแถลงการณ์ว่า ขอคัดค้านกรณีที่คณะรัฐมนตรีจะมีการพิจารณาเรื่องการผ่อนผันให้บริษัทเอกชนใช้พื้นที่ป่าต้นน้ำ 1 เอ เพื่อทำเหมืองแร่ ในวันที่ 11 สิงหาคมนี้ โดยจะอนุมัติให้ใช้พื้นที่ป่าต้นน้ำชั้น 1 เอ กว่า 2,000 ไร่ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม ก่อนที่จะได้มีการพิจารณาในคณะรัฐมนตรี องค์กรอนุรักษ์ตามรายชื่อนี้ ได้แก่ มูลนิธิสืบนาคะเสถียร มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โครงการฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ ศูนย์ศึกษาเกาะเหวี่ยงและการพัฒนา ชุมชนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตกาญจนบุรี ชุมชนชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงภาคตะวันตก กลุ่มศึกษาและรณรงค์มลภาวะอุตสาหกรรม สมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม และกลุ่มเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษา จึงขอให้รัฐบาลใช้เหตุผลในการพิจารณาเรื่องนี้รอบคอบ รักษาผลประโยชน์ระยะยาวของประเทศ มากกว่าผลประโยชน์ของเอกชนบางกลุ่ม และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างถี่ถ้วน

องค์กรเอกชนตามรายชื่อดังกล่าว เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หากรัฐบาลยังคงมีการผ่อนผันให้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ และพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เพื่อให้มีการทำเหมืองแร่ อันเป็นกิจกรรมที่ถึงแม้ว่าจะมีการควบคุม แต่ก็ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่มากนัก ทั้งที่ประเทศไทยได้มีการริเริ่มให้มีการจัดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำของประเทศมาไม่น้อยกว่า 20 ปีแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ในการรักษาพื้นที่แหล่งต้นลำธารของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ต้นน้ำลำธารชั้น 1 เอ ที่จะไม่อนุญาตให้มีการใช้ประโยชน์ใด ๆ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่รัฐบาลในสมัยต่อ ๆ มาไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร โดยมีการอนุมัติผ่อนผันให้หน่วยงานหลายแห่งใช้พื้นที่ป่าต้นน้ำอยู่ตลอดเวลาจนกระทั่งปัจจุบันพื้นที่ต้นน้ำลำธารหลายแห่ง มีโครงการหรือกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากมาย

ทั้งนี้ พื้นที่ป่าต้นน้ำที่ผ่อนผันทำเหมืองแร่ พบว่าอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลมซึ่งอยู่ติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ซึ่งได้รับการประกาศจากองค์การการศึกษา วัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์แห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก เป็นแหล่งมรดกทางธรรมชาติของโลก การทำเหมืองแร่ในพื้นที่ติดกับมรดกโลกเช่นนี้ เมื่อประกอบปัญหาที่มีอยู่อย่างมากมายที่รัฐบาลไม่เคยแก้ไข เช่น การปล่อยน้ำเสียปนเปื้อนสารตะกั่วของเหมืองแร่เข้าสู่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร การล่าสัตว์ป่าที่มีเพิ่มขึ้นอาจทำให้องค์การยูเนสโกเห็นว่ารัฐบาลไม่มีความตั้งใจและความสามารถจะอนุรักษ์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ให้เป็นปามรดกโลกต่อไป และนำไปสู่การขึ้นบัญชีเป็นแหล่งมรดกโลกที่อยู่ในภาวะอันตรายก็เป็นได้. (สำนักข่าวไทย 9/08/41)

ค.ร.ม. อนุมัติเอกชนเข้าทำเหมืองแร่ในป่าสงวนแห่งชาติหลายพื้นที่

คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เอกชนเข้าทำเหมืองแร่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหลายพื้นที่ทั้งการทำเหมืองแร่หินปูน หินอ่อน ฟอสเฟต และแคลไซต์ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี จุฬารัตน์ และกาญจนบุรี ส่วนกรมทรัพยากรฯ เผยยอดการทำธุรกิจเหมืองแร่เพิ่มขึ้นเป็น 872 แห่งเพราะผู้ประกอบการมีกำไรจากการส่งออกต้นมิที่ผ่านมา

นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการอนุญาตให้เอกชนเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพระ

พุทธบาทและป่าพุแค จังหวัดสระบุรี เพื่อรับโอนประทานบัตรในการทำเหมืองแร่หินปูน เอกชนที่ได้รับอนุญาตประกอบด้วยบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปูนซิเมนต์เอเชีย จำกัด (มหาชน) ปูนซิเมนต์ไทยได้รับอนุมัติในพื้นที่ 3 จุด เนื้อที่ประมาณ 896 ไร่ ส่วนปูนซิเมนต์เอเชียได้รับอนุมัติในพื้นที่ 2 จุด เนื้อที่ประมาณ 568 ไร่ เอกชนที่ได้รับใบอนุญาตครั้งนี้เป็นเอกชนที่ได้รับประทานบัตรทำเหมืองแร่ และใบอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในป่าสงวนแห่งชาติอยู่แล้ว แต่เนื่องจากประทานบัตรมีอายุ 25 ปี และใบอนุญาต เข้าทำประโยชน์ในป่าสงวนฯ มีอายุ 10 ปี ใบอนุญาตจึงหมดอายุก่อน จึงต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง โดยไม่ถือว่าขัดมติคณะรัฐมนตรีที่ห้ามออกใบอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแต่อย่างใด

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรียังอนุมัติให้นายสุรศักดิ์ เหมะประสิทธิ์ เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาใหญ่ จังหวัดอุดรธานี เพื่อทำเหมืองแร่หินอ่อน ฟอสเฟต และแคลไซต์ เนื้อที่ประมาณ 280 ไร่ โดยมีเงื่อนไขให้ตัดไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่ที่ทำเหมืองแร่น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้ ขณะเดียวกันได้อนุมัติให้บริษัท ผลแอนดริสัน จำกัด เข้าดำเนินกิจการเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ 591 ไร่ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแฟลม และพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ จังหวัดกาญจนบุรี และให้นายคิระเทพ อันทากร ผู้รับช่วงเข้าทำเหมืองแร่ เข้าดำเนินกิจการเหมืองแร่เนื้อที่ประมาณ 110 ไร่ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลมเลนกัน โดยมีเงื่อนไขให้ผู้ถือประทานบัตรจัดทำประเมินผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา เสนอกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมพิจารณา ก่อนให้กรมป่าไม้อนุญาต เนื่องจากที่ผ่านมาไม่ได้มีการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในระหว่างการทำเหมืองแร่ดังกล่าวมาก่อน.

นายณดล วัฒนจิตร อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี กล่าวว่า ตั้งแต่ต้นปี 2541 ผู้ประกอบการเหมืองแร่สามารถส่งออกและผลิตกำไรโดยสัดส่วนที่ส่งออกนั้นประมาณร้อยละ 20 ของผลผลิตแร่ทั้งหมดซึ่งมีมูลค่า 10,470 ล้านบาท ขณะที่ภายในประเทศมีความต้องการใช้ 7,722 ล้านบาท ทำให้มีเหมืองแร่เปิดดำเนินการเพิ่มขึ้นถึงขณะนี้จำนวน 872 แห่ง โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2540 ถึงร้อยละ 3.6 และมีการจ้างงานกว่า 20,000 คน อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการผลิตแร่ของไทยนั้น กำลังพัฒนาไปสู่ทิศทางที่ดีและมีโอกาสในการส่งออกมากขึ้น (สำนักข่าวไทย 11/08/41)

เตรียมเสนอขอแก้มติ ค.ร.ม. ขอทำเหมืองในพื้นที่อนุรักษ์

กระทรวงอุตสาหกรรมเตรียมเสนอ ค.ร.ม. ขออนุมัติให้สำรวจ และทำเหมืองในพื้นที่อนุรักษ์ได้ เพราะในปัจจุบันมติดังกล่าว ทำให้เหมืองหลายแห่งกลายเป็นเหมืองเถื่อน โดยเฉพาะเหมืองหินภาคใต้

นายณดล วัฒนจิตร อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เปิดเผยว่า ในขณะนี้กรมฯ ได้เสนอเรื่อง ไปยังนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขอให้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ขอ แก้มติเกณฑ์เกี่ยวกับการทำเหมืองหรือการสำรวจในพื้นที่อนุรักษ์ลุ่มน้ำ 1 เอ ซึ่งในปัจจุบัน มติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ว่าห้ามเข้าไปดำเนินการใดๆ ทั้งสิ้นในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบในด้านต่างๆ ตามมาอย่างมาก โดยเฉพาะการเข้าไปสำรวจเพื่อให้ทราบถึงแหล่งสำรองของแร่ต่าง ๆ ว่า ในอนาคต จะมีจำนวนมากน้อยเพียงใด เพื่อจัดเตรียมเป็นแผนไว้ในอนาคตว่าควรจะมีการจัดเก็บหรือควรนำมาใช้ จำนวนเท่าใด ถือว่าเป็นแผนระยะยาวของประเทศ

นอกจากนี้ จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทำให้เหมืองหินที่ดำเนินการมานานแล้ว ก่อนที่จะมีมตินี้กลายเป็นเหมืองเถื่อน โดยเฉพาะพื้นที่ภาคใต้ จึงเห็นว่าควรจัดการให้ถูกต้อง หรือกันพื้นที่เหมือง ออกจากพื้นที่ลุ่มน้ำ 1 เอ เพราะหากดำเนินการตามกฎหมาย ก็จำเป็นต้องจับกุมผู้ทำเหมือง ทั้งๆ ที่ผู้ประกอบการเข้าไปดำเนินการก่อนที่กรมป่าไม้จะเข้าไปกำหนดพื้นที่ว่าเป็นพื้นที่อนุรักษ์ หากจับกุมทั้งหมด แหล่งหินในภาคใต้จะ

ขาดแคลนอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตามกรมฯ ได้เตรียมแผนการอนุรักษ์พื้นที่ที่เข้าไปทำเหมืองด้วย โดยมีการประสานงานกับสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (สน.) เพื่อกำหนดรูปแบบการทำเหมืองอย่างชัดเจน ซึ่งถึงแม้ว่าจะอนุญาตให้มีการทำเหมืองในพื้นที่อนุรักษ์ แต่ก็จะมีเฉพาะเหมืองเก่าเท่านั้น ส่วนกรณีขอเปิดพื้นที่เหมืองใหม่ ก็จะต้องมีการพิจารณาร่วมกันทั้งกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ว่ามีความจำเป็นและคุ้มค่าทางเศรษฐกิจหรือไม่ (สำนักข่าวไทย 11/08/41)

ทหารที่พัวพันกับการบุกรุกป่าพรุควนเคร็ง จะถูกดำเนินการอย่างเฉียบขาด

แม่ทัพกองทัพภาคที่ 4 ย้ำหากมีการตรวจพบว่ามีนายทหาร ในกองทัพภาคที่ 4 คนใด เกี่ยวข้องกับการบุกรุกป่าพรุควนเคร็งจะดำเนินการตามกฎหมายอย่างเด็ดขาด ไม่มีการละเว้น

พล.ท.ปรีชา สุวณณะศรี แม่ทัพกองทัพภาคที่ 4 เปิดเผยกรณีที่มีการเผาป่าพรุควนเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นพื้นที่ในโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อต้องการครอบครองที่ดินบริเวณนี้ ด้วยการจุดไฟเผาป่าเป็นบริเวณกว้างว่า พื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง อยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอเชียรใหญ่ ชะอวด หัวไทร และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งไฟไหม้มาก่อนหน้านี้นานแล้ว เป็นเนื้อที่ประมาณ 8,000 ไร่ หลังจากนั้นไฟป่าเหล่านี้ติด ๆ ดับ ๆ มาจนเมื่อวันที่ 1 สิงหาคมนี้ ไฟป่าก็เกิดลุกไหม้ขึ้นมาอีก

จากการตรวจทางอากาศพบว่า ป่าพรุควนเคร็งมีสภาพแตกต่างกับพรุโต๊ะแดง เพราะป่าพรุโต๊ะแดงแห้งแล้งมาก ส่วนป่าพรุควนเคร็งมีพื้นที่บางส่วน มีน้ำจากทะเลสาบสงขลาหนุนเข้ามา ไฟจึงไม่ลุกไหม้ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ป่าบริเวณนี้คือ หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ นศ.14 แต่ในส่วนของกองทัพภาคที่ 4 พร้อมเข้าไปช่วยเหลือ หากมีการร้องขอมา แต่หากมีการเข้าไปช่วยเหลือจริง ๆ ก็คงมีเฉพาะกำลังพล พร้อมด้วยเครื่องมือบางส่วนเท่าที่มีอยู่ แต่จนบัดนี้ก็ยังไม่มีการร้องขอมา อย่างไรก็ตาม คิดว่าภายใน วันสองวันนี้จะเข้าไปดูสภาพพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้

พล.ท.ปรีชา กล่าว ว่า ที่มีข่าวว่ามีนายทหารเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบุกรุกป่าแห่งนี้ จากการตรวจสอบทราบว่า นายทหารเหล่านี้เคยรับราชการอยู่ในกองทัพภาคที่ 4 แต่ย้ายออกไปแล้ว อย่างไรก็ตาม จะต้องมีการตรวจสอบอีกครั้งว่ามีทหารในกองทัพภาคที่ 4 เข้าไปมีส่วนร่วมหรือไม่ หากพบว่า มีส่วนร่วม ก็จะถูกดำเนินการตามกฎหมายอย่างเด็ดขาด ไม่มีการละเว้นทั้งด้านวินัยและอาญา (สำนักข่าวไทย 05/08/41)

ทัพภาค 4 พร้อมเข้าดับไฟป่าพรุควนเคร็ง แต่ถูกปฏิเสธความช่วยเหลือ

แม่ทัพภาคที่ 4 พาสื่อมวลชนดูสภาพไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งทางอากาศ ยืนยันกองทัพภาคที่ 4 พร้อมเข้าช่วยเหลือดับไฟ แต่จังหวัดอ้างสามารถดับได้ ยังไม่ต้องการความช่วยเหลือจากกองทัพ ส่วนการสอบสวนหาตัวทหารที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเผาป่าดำเนินการไปส่วนหนึ่งแล้ว

เมื่อวันที่ 10 ส.ค. พล.ท.ปรีชา สุวณณะศรี แม่ทัพภาคที่ 4 นำสื่อมวลชนขึ้นเฮลิคอปเตอร์บินดูสภาพไฟไหม้พื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าพื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ไปแล้วประมาณ 9,000 ไร่ และไฟยังคงลุกไหม้อย่างรุนแรงเป็นบริเวณกว้าง ไม่มีที่ท่าว่าจะดับลงได้ง่าย ๆ เนื่องจากบริเวณที่ไฟยังคงไหม้อยู่ นั้น รถดับเพลิงหรือรถบรรทุกน้ำไม่สามารถเข้าไปได้ ต้องใช้วิธีเดินเท้าเพียงอย่างเดียว พล.ท.ปรีชา เปิดเผยว่า ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย กองทัพภาคที่ 4 ได้ประสานกับศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเข้าไปช่วยเหลือดับไฟ แต่ได้รับการยืนยันจากจังหวัดว่า เจ้าหน้าที่ป่าไม้และเจ้า

หน้าที่ของจังหวัดสามารถดับไฟได้ ยังไม่ต้องการความสนับสนุนจากกองทัพ ดังนั้นหากจังหวัดร้องขอความร่วมมือเมื่อใด กองทัพภาคที่ 4 พร้อมทั้งจะส่งกำลังพลและอุปกรณ์เข้าไปช่วยเหลือ

สำหรับชาวบ้านทหารในกองทัพภาคที่ 4 มีส่วนร่วมในการเผาป่าเพื่อต้องการที่ดินนั้น ขณะนี้กองทัพภาคที่ 4 ได้ตรวจสอบไปแล้วส่วนหนึ่ง และในส่วนของจังหวัดก็ได้ดำเนินการเช่นกัน แต่ในส่วนของกองทัพภาคที่ 4 ยังได้รับการร้องเรียนด้วยว่า จ.ส.อ.อภิ โสภาเวช บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติบริเวณบ้านควนพัง ตำบลควนพัง อำเภอธวัชบุรี ซึ่งอยู่ทางตอนบนของป่าพรวนเคร็ง ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า จ.ส.อ.อภิ อยู่ในกองทัพภาคที่ 4 จริง แต่เสียชีวิตไปแล้วเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม พบว่าญาติของ จ.ส.อ.อภิ ยังอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ พล.ท.ปรีชา กล่าวด้วยว่า ในพื้นที่ป่าสงวนบริเวณบ้านควนพัง มีราษฎรเข้าไปบุกรุกครอบครองสิทธิจำนวนหลายรายเป็นพื้นที่จำนวนมาก มีการบุกรุกต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี 2526 และขายต่อ ๆ กันมาจนถึงปัจจุบัน เพราะทราบกันดีว่าในบริเวณนี้กำลังมีการปฏิรูปที่ดิน หรือออกเอกสารสิทธิ์ และบางส่วนอาจจะได้รับเอกสารสิทธิ์ จึงทำให้ราษฎรบางกลุ่มเข้าไปเผาป่าพรวนเคร็ง เพื่อหวังจะได้สิทธิในการครอบครองเช่นเดียวกับพื้นที่ป่าสงวนดังกล่าว (สำนักข่าวไทย 10/08/41)

ตำรวจกาญจนบุรีตรวจสอบป่าสงวนพบการทำลายป่าหลายร้อยไร่

ชุดสืบสวนกาญจนบุรี พร้อม นปพ.เข้าตรวจสอบที่ดินในเขตป่าสงวน พบป่าไม้ กำนัน อธิพิศลร่วมหัวกันทำลายป่าไม้ร้อยไร่ โดยอ้างหนังสือของ ผวจ. ทั้ง ๆ ที่ไม่มีลายเซ็น ผวจ. ระบุทำผิดอย่างโจ่งแจ้ง ต้องดำเนินการเต็มที่ ป่าไม้ เจ้าตัวผู้ถูกกล่าวหาวิ่งโหล่นักข่าว รับพื้นที่ป่าสงวนมีการจับจองทุกพื้นที่ พบมีการบุกรุกที่ป่าสงวน เพื่อขายให้นายทุนใหญ่

พ.ต.อ.บุญช่วย ฤกษ์วิเชียร รอง ผบก.ภ.กาญจนบุรี ได้รับหนังสือร้องเรียนจากประชาชนว่าในพื้นที่ของเขตป่าสงวนหนองรี หมู่ ๔ ตำบลเขาโจด อำเภอศรีสวัสดิ์ มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้และนักการเมืองระดับท้องถิ่นที่มีอิทธิพลใช้แทรกเตอร์และรถไถทำลายพื้นที่ป่าสงวนจำนวนหลายร้อยไร่ โดยอ้างหนังสือโครงการปลูกป่าฟื้นฟูสภาพป่าในงบประมาณปี 2542 ของจังหวัดกาญจนบุรี จึงสั่งการให้ พ.ต.ต.สันต์ นิมเจริญ สว.สส.กก.ภ.กาญจนบุรี และ พ.ต.ต.วิระวัฒน์ เจริญผล หัวหน้าป.พ.กาญจนบุรี นำกำลังไปประสานงานพร้อมขอคำสั่งจาก พ.ต.อ.อาวุธ สิทธิสุชนันท์ ผกก. สก.อ.หนองปรือ ไปร่วมปฏิบัติการด้วยเนื่องจากทราบพื้นที่เป็นอย่างดี เมื่อเดินทางไปถึงพบว่าที่บริเวณดังกล่าวมีการบุกรุกแผ้วถางป่าสมบูรณ์ลงหลายร้อยไร่ และยังมีพบรถ 10 ล้อขนไม้พร้อมรถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่แบบล้อตะขาบ จอดอยู่ 1 คัน ทันทีที่คนขับเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้วิ่งหนีหลบเข้าป่าไป เจ้าหน้าที่ยังพบว่าพื้นที่บริเวณนี้เป็นป่าสมบูรณ์ ขนาดกว้างใหญ่ ในเขตป่าสงวนหนองรี มีลำธารไหลล้อมรอบ และเจ้าหน้าที่ยังพบคนงาน ขับรถไถอีก 1 คน ทราบชื่อคือ นายแดง เกิดโศคา อายุ 41 ปี อยู่บ้านเลขที่ 10/1 หมู่ 1 ตำบลรางหวาย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ได้สารภาพว่า ได้รับการว่าจ้าง จากนายบุญสืบ สมครราช หัวหน้าป้องกันรักษาป่าไม้ที่ กจ. 2 ให้มาทำการไถป่าสงวนพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งเดิมเป็นป่าสมบูรณ์มาก ขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังตรวจสอบข้อมูลอยู่นั้น นายบุญสืบ ได้เดินทางมายังที่ผืนป่าดังกล่าว พร้อมไว้วางกับนักข่าว และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าไปตรวจสอบ โดยอ้างหนังสือของสำนักงานป่าไม้จังหวัดกาญจนบุรี เรื่องการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าในปีงบประมาณ 2542 ที่ กจ.001/1263 ลงวันที่ 8 มิถุนายน ๒๕๔๑ และสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๑๖๓ ที่ กษ. 0710.202/11201 ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2541 โดยอ้างว่าพื้นที่ดังกล่าวมีการบุกรุกป่า จนกลายเป็นป่าเสื่อมโทรม จึงต้องมีการปลูกป่าทดแทนจำนวน 100 ไร่ โดยมีลายเซ็นต่ออนุมัติของนายสาม เมืองมูล กำนันตำบลเขาโจด รักษาการณีสถานการณ์การบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลเขาโจด และลายเซ็นของ

นายประจักษ์พงษ์ ไทยกลาง ป่าไม้จังหวัดกาญจนบุรี พร้อมทั้งคำสั่งของนายฉัตรชัย รัตนภาส รองอธิบดีกรมป่าไม้ รักษาการอธิบดีกรมป่าไม้

ทั้งนี้หนังสือดังกล่าวเป็นการอนุญาตให้มีการปลูกป่าเพียง 100 ไร่เท่านั้น การทำลายป่าแห่งนี้ เมื่อวันที่ 5 สค.ที่ผ่านมา พ.ต.อ.อาวุธ สิทธิสุชนันท์ ผกก.สภ.อ.หนองปรือได้เข้าไปตรวจสอบ แต่ทำการจับกุมไม่ได้ เนื่องจากเขตดังกล่าวเป็นเขตของ สภ.ต.ด่านแม่ละเมา อำเภอศรีสวัสดิ์ จึงต้องถอนกำลังกลับ ระหว่างการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่เมื่อวานนี้ นายบุญสืบ สมัครราช กลับนำใบคำสั่งของจังหวัดกาญจนบุรีที่ 1554/2541 เรื่องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่า และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการดำเนินการปลูกป่าตามโครงการปลูกป่าฟื้นฟูสภาพป่าของจังหวัดกาญจนบุรีให้นายบุญสืบ ทำการปลูกป่าทดแทนอีกจำนวน 200 ไร่ รวมทั้งหมดเป็น 300 ไร่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยมีชื่อนายดิเรก อุทัยผล ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เป็นผู้สั่งการ แต่กลับไม่มีลายเซ็นต้นแบบมาด้วย โดยมีนายกกนก พียงคุปตร เจ้าหน้าที่พนักงานป่าไม้ 3 เป็นผู้รับรองสำเนา

อย่างไรก็ตาม ผู้สื่อข่าวไม่สามารถติดต่อนายดิเรกได้จึงได้ติดต่อไปยังนายไพฑูรย์ อามสุทธิ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับการยืนยันว่า กรณีที่นายบุญสืบ ทำการไถป่าสมบุรณ์ก่อนได้รับใบอนุญาตจากจังหวัดนั้นเป็นสิ่งที่ผิดอย่างแน่นอน และจะกระทำไม่ได้ ถือว่ามีการกระทำผิดกฎหมายอย่างชัดเจนและการที่จะมีคำสั่งของจังหวัดออกมานั้น ต้องมีลายเซ็นของผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี หรือนบุคคลที่รักษาการแทนเซ็นต้นแบบมาด้วย จะมีเพียงลายชื่อเพียงอย่างเดียวไม่ได้เพราะเป็นเรื่องใหญ่ การบุกรุกในเขตป่าสงวนต้องมีการตรวจสอบให้แน่ชัด และได้รับความเห็นชอบเสียก่อน จึงถือว่าใบหนังสือดังกล่าวไม่มีผลเป็นทางการแต่อย่างใด ตนจะประสานงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีอีกครั้งหนึ่ง หากพบว่านายบุญสืบกระทำการดังที่ทางเจ้าหน้าที่กล่าวหาจริง จะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างแน่นอน (สำนักข่าวไทย 08/08/41)

ตัวแทนหลายจังหวัดร่วมผลักดันโครงการแก่งเสือเต้น

การร่วมประชุมของตัวแทนหลายจังหวัด เพื่อเร่งผลักดันโครงการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้นคืบหน้าโดยเร็ว ดิคืออยู่ที่ชาวบ้านในพื้นที่บางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ และความเป็นประชาธิปไตยที่ทำให้รัฐบาลต้องฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย

เมื่อเวลา 13.00 น.วันที่ 10 ส.ค. ที่ห้องประชุมใหญ่ วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร จังหวัดแพร่ ได้มีการประชุมผลักดันโครงการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้นของชมรมไทยพัฒนาลุ่มน้ำยม โดยมีนายสงวน พรรณคง ประธานชมรมฯ เป็นประธาน และมีตัวแทนจากหลายจังหวัด อาทิ พิจิตร สุโขทัย แพร่ นครสวรรค์ พิษณุโลก และหอการค้าจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งยังมีเจ้าคณะจังหวัด 5 จังหวัดมาเข้าร่วมหารือ

นายธนู เนื่องทศเขต หัวหน้าโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่น้ำยมกล่าวในที่ประชุมว่า ขณะนี้มีความปัญหาเรื่องที่บ้าน ตำบลสะเคียบไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่บริษัทที่ปรึกษาที่กรมชลประทานได้ว่าจ้างเข้าไปสำรวจพื้นที่อีกครั้ง โดยประกาศว่าไม่รับผิดชอบในชีวิตและทรัพย์สิน หากยังฝ่าฝืนเข้าไป ขณะเดียวกันนายวิเชียร ชมดง รองผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ ในฐานะตัวแทนจังหวัด กล่าวว่าจังหวัดแพร่มีสิทธิ์และหน้าที่เข้าไปสำรวจหรือดูแลทุกข์สุขของราษฎรได้ทุกพื้นที่ แต่เมื่อมีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น ขอให้บริษัทที่ปรึกษาแจ้งมายังจังหวัดให้ทราบก่อนที่จะนำเจ้าหน้าที่เข้าไปสำรวจ เพื่อจังหวัดจะได้ประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ชาวบ้านได้รับทราบ คาดว่าคงจะไม่เกิดปัญหามาอีก และเรื่องพื้นที่ที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับการอพยพของชาวสะเคียบนั้น ได้เตรียมไว้กว่า 12,000 ไร่ ซึ่งพร้อมทันทีเมื่อมีการอนุมัติ

อย่างไรก็ดี การประชุมในวันนี้เป็นเพียงการหารือเรื่องความเป็นไปได้ และการเรียกร้องให้รัฐบาลสนใจโครงการดังกล่าวเท่านั้น ซึ่งจะต้องมีการประชุมกันอีกต่อไป นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ประธานองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร กล่าวว่า เรื่องที่ชาวสะเทียบบอกมาคัดค้านจะต้องประชาสัมพันธุ์ให้เข้าใจมากกว่านี้ ส่วนที่รัฐบาลไม่ยอมยกเลิกที่จะอนุมัติเป็นเพราะประเทศไทยมีความเป็นประชาธิปไตย ทำให้รัฐบาลต้องฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายก่อน (สำนักข่าวไทย 10/08/41)

ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะในพื้นที่ จ.ภูเก็ตกำลังอยู่ในชั้นวิกฤต

ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะในภูเก็ตกำลังอยู่ในชั้นวิกฤติ ผู้ว่าฯ เดินทางแก้ไขพร้อมเอาตำแหน่งเข้าแลก เพื่อให้การแก้ไขสำเร็จลุล่วง

นายเจตน์ อินสรวง ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต กล่าวถึงปัญหาการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ในจังหวัดภูเก็ตว่า ขณะนี้อยู่ในชั้นวิกฤติ มีการบุกรุกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และคิดว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านทราบเป็นอย่างดี และอาจมีบางคนที่รู้เห็นกับการบุกรุกดังกล่าว หากเป็นเช่นนั้นให้รีบถอนตัวออกมา เพราะต่อไปนี้ อำเภอและจังหวัดจะเริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกอย่างจริงจัง ไม่เกรงกลัวอิทธิพลหรือปัญหาการชุมนุมประท้วงที่อาจจะเกิดขึ้นตามมา นายเจตน์ กล่าวว่า ปัญหาการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ สามารถแก้ไขได้ถ้าทุกหน่วยงานร่วมมือกันแก้ไข ปัญหาอย่างแท้จริง ปัญหา ก็จะลดน้อยลง

ขณะนี้หาตทุกหาตในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต มีแต่การบุกรุกของประชาชนและนายทุน จึงอยากให้กำนันผู้ใหญ่บ้านหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาพูดคุยกัน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และตนจะพยายามแก้ไขปัญหานี้ให้ได้ โดยจะเอาตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตเข้าแลก

นายเจตน์กล่าวอีกว่าในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว ซึ่งในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมากนั้น ตนอยากให้กำนันผู้ใหญ่บ้านหามาตรการป้องกัน และให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวให้สมกับเป็นห้องรับแขกของโลก เพราะขณะนี้ เริ่มมีปัญหาสกปรก ขาดการดูแลเอาใจใส่ จึงอยากให้กำนันผู้ใหญ่บ้านดูแลให้ดี ทั้งในเรื่องของการรักษาความสะอาด และการรักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เดินทางเข้ามา (สำนักข่าวไทย 10/08/41)

อบจ. เลย์เร่งพัฒนาการท่องเที่ยวภูหลวงเชิงอนุรักษ์

แหล่งท่องเที่ยวภูหลวงในจังหวัดเลย กำลังจะถูกพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดย อบจ. เลย์ ได้รับเงินสนับสนุนจากธนาคารโลกกว่า 20 ล้านบาท มาสร้างถนนขึ้นภู แต่ยังดำเนินการไม่ได้ เพราะต้องผ่านการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อน

นายสุรัตน์ ทิมสุวรรณ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เลย์ เปิดเผยว่า อบจ. เลย์มีโครงการสำรวจและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง โดยเฉพาะภูหลวงหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง ที่มีชื่อเสียงด้านธรรมชาติที่สวยงามมานาน และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากธนาคารโลกจำนวน 25 ล้านบาท มาดำเนินการสร้างถนนขึ้นระยะ 8 กิโลเมตร จากระยะทางเดินขึ้น 14 กิโลเมตร ที่เหลือจำนวน 6 กิโลเมตร เป็นส่วนบนของภูหลวงที่มีความงาม ซึ่งเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติ นักท่องเที่ยวที่ชอบต้นไม้ดอกไม้ สัตว์ป่า และธรรมชาติบนภูหลวง

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานดังกล่าวไม่สามารถทำได้ทันทีเพราะติดขัดอยู่ที่กรมป่าไม้ที่แจ่งมายัง อบจ. เลย ให้ทำการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อน หากผ่านก็จะได้อนุมัติ ซึ่ง อบจ.เลย ได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการศึกษาเป็นเงิน 400,000 บาท โดยไม่เกี่ยวกับเงินจำนวน 25 ล้านบาท คาดว่าร้อยละ ๕๕ มีแนวโน้มเป็นไปได้

นายสุรรัตน์ ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ต้องทำทูลงเป็นเชิงอนุรักษ์ว่า จากการสอบถามนักท่องเที่ยวทราบว่า ผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ในพื้นที่ยังขาดความรู้ด้านชื่อต้นไม้ ดอกไม้ สัตว์ต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถแนะนำนักท่องเที่ยวได้ จึงอยากขอความร่วมมือสถาบันราชภัฏเลยช่วยอบรมมัคคุเทศก์ ขณะที่กรมป่าไม้ก็ยินดีแนะนำร่วมด้วย และขณะนี้ได้พยายามปรับอัตราค่าบริการ ค่าที่พัก ค่าเดินทางลง เพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ (สำนักข่าวไทย 09/08/41)

ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจป้องกันผู้บุกรุกเผาป่าพรุรอบทะเลน้อยในพัทลุง

อธิบดีกรมป่าไม้แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจสอบสวนสิทธิการถือครองที่ดินป่าไม้ เพื่อป้องกันผู้บุกรุกและลอบเผาป่าพรุรอบทะเลน้อยในจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังมานานและอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง เดือนประชาชนอย่าพยายามหาวิธีการครอบครองที่ดินโดยมิชอบ

นายณริต ชำนาญรักษ์ หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เปิดเผยถึงกรณีมีผู้บุกรุกและลอบเผาป่าพรุรอบทะเลน้อย ซึ่งเป็นป่าพรุผืนเดียวกับป่าพรุควนเคร็ง อยู่ในเขตรอยต่อจังหวัดนครศรีธรรมราช-พัทลุง-สงขลาว่า ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ดังกล่าวมีมานานแล้ว และเป็นปัญหาเรื้อรังที่ไม่ได้รับการแก้ไข เพราะเกรงจะถูกต่อต้านจากราษฎร ทำให้ป่าทะเลน้อยกำลังเสื่อมโทรมจนน่าเป็นห่วง เนื่องจากถูกบุกรุกเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่

นายณริตกล่าวว่า หลังจากที่ดินรายงานเรื่องนี้ไปยังกรมป่าไม้ และผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงให้ทราบและเร่งหามาตรการแก้ไขแล้ว ขณะนี้นายปลอดประสพ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ได้มีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจสอบสวนสิทธิการถือครองที่ดินป่าไม้ขึ้น เพื่อดำเนินการตรวจสอบว่ามีใครบ้างที่บุกรุกครอบครองที่ดินที่ผิดกฎหมาย และมีใครบ้างที่ครอบครองที่ดินโดยชอบก่อนปี 2518 หากรายได้สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนครอบครองโดยชอบสามารถขอลอกเอกสารสิทธิได้ แต่ผู้ที่มาบุกรุกภายหลังก็มีความผิด

ขณะเดียวกันนายนิรันดร์ชัย เพชรสิงห์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง ก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะแหล่มดิน ซึ่งอยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเช่นกัน เพราะบริเวณนี้มีการบุกรุกประมาณ 10,000 ไร่ นายณริต กล่าวด้วยว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมผู้บุกรุกได้ ๒ ราย ขณะนี้ยังการได้สั่งฟ้องแล้ว จึงขอเตือนราษฎรอย่าเข้าไปบุกรุกเพื่อหวังเอกสารสิทธิในระยะนี้ เพราะไม่มีทางได้เอกสารสิทธิอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะใช้วิธีการใด (สำนักข่าวไทย 15/08/41)

เร่งป้องกันสุสานหอย 75 ล้านปีของกระบี่ พ้นจากแรงคลื่นซัด

สุสานหอย 75 ล้านปีของจังหวัดกระบี่กำลังถูกความเป็นธรรมชาติทำลายจากคลื่นซัดพังเฉลี่ยปีละเกือบ 2 เมตร ทางจังหวัดยอมทุ่มงบกว่า 100 ล้าน มาดำเนินการป้องกัน เพื่ออนุรักษ์และสร้างความภาคภูมิใจที่มีสุสานหอยหินแห่งเดียวในโลก

นายกักติ รัตนผล รองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ เปิดเผยว่า ได้รับทราบจากคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดกระบี่ว่า ขณะนี้สุสานหอย 75 ล้านปี ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านแหลมโพธิ์ จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็น

สถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่แห่งเดียวของโลก กำลังพังทลายจากการกัดเซาะของคลื่นอย่างรุนแรง เฉลี่ยในแต่ละปีเสียหายถึง 1.50 เมตร หากไม่รีบดำเนินการแก้ไข อีก 10 ปีข้างหน้าสุสานหอยแห่งนี้จะต้องพังทลายจนหมดเกลี้ยง นายักดี กล่าวว่ ทางจังหวัดได้เร่งหาทางป้องกัน โดยนำก้อนหินมาวางทับกันเป็นความยาวกว่า 1,000 เมตร เพื่อป้องกันคลื่นซัด ซึ่งต้องใช้งบประมาณกว่า 141 ล้านบาท แม้ว่าจะเป็นการลงทุนที่แพง แต่ก็ต้องดำเนินการ เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติเอาไว้ และให้คงความภาคภูมิใจที่สุสานหอยหินแห่งนี้มีเพียงแห่งเดียวในโลกเท่านั้น ทั้งนี้ สุสานหอยดังกล่าวเป็นการทับถมของหอยขมน้ำจืดเป็นเวลา 75 ล้านปี ที่ทับถมติดกันเป็นหินปูนและหินเคลย์แน่นกลายเป็นแผ่นคอนกรีต ซึ่งตัวการที่ทำให้สุสานหอย 75 ล้านปีต้องพังทลายเกิดจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่มักจะเกิดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม (สำนักข่าวไทย 08/08/41)

3. การเคลื่อนไหวด้านการศึกษาและการสาธารณสุข

3.1 การเคลื่อนไหวด้านการศึกษาภาครัฐบาล

หัวข้อข่าว

เอนทรานซ์ระบบใหม่

วิกฤติเศรษฐกิจกับการพัฒนาอุดมศึกษาภาครัฐ

วิกฤติเศรษฐกิจวิกฤตินักเรียน

การจัดโรงเรียนแบบสหวิทยาเขต

สรุปประเด็นข่าว

เอนทรานซ์ระบบใหม่

ก้าวสู่เอนทรานซ์ระบบใหม่กับความพร้อมของโรงเรียนมัธยม (มติชนสุดสัปดาห์ 26 /05/41 จ.927)

ทบวงฯ แจงสอบโควตา ย้ำได้แล้วห้ามสมัครใหม่ (กรุงเทพธุรกิจ 13/07/41)

ทบวงยันเอนทีใหม่มีข้อเสนอน้อยที่สุด (มติชน 07/08/41)

ในช่วงเวลาประมาณต้นเดือน ก.ย. 2541 เป็นช่วงเริ่มต้นของกระบวนการสอบเอนทรานซ์หรือการสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระบบใหม่ โดยทบวงมหาวิทยาลัยเริ่มเปิดรับสมัครนักศึกษาเฉพาะการสอบวิชาหลักรอบแรก โดยมีกำหนดการสอบในเดือน ต.ค. และจะรับสมัครสอบครั้งที่ 2 ในเดือนม.ค. 2542 และจัดสอบในเดือนมี.ค. 2542

การสอบเอนทรานซ์ระบบใหม่นี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศล่วงหน้าเป็นเวลากว่า 3 ปีแล้ว ซึ่งนายวันชัย ศิริชนะ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ยืนยันว่าเป็นระบบที่มีข้อเสนอน้อยที่สุด เนื่องจากผ่านขั้นตอนการพิจารณาของ ทบปท. หรือที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย อย่างรอบคอบแล้ว ในกรณีที่กำหนดค่าน้ำหนักของผลการเรียนจากโรงเรียนเป็นจำนวนถึงร้อยละ 10 ซึ่งได้รับการวิจารณ์มากเลยนั้น ก็จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจการเรียนในห้องเรียนมากขึ้น

ในขณะที่ระบบการสอบเอนทรานซ์แบบเก่าจะถูกดำเนินในหลายเรื่อง เช่น นักเรียนจะมีความสนใจเรียนแต่เฉพาะวิชาหลักที่ต้องใช้สอบเท่านั้น เท่ากับเป็นการทำลายระบบการเรียนรู้ในห้องเรียน เนื่องจากนักเรียนละทิ้งการเรียนรู้ในห้องเรียนหันไปเรียนกวดวิชาแทน และอีกประการหนึ่งเป็นการให้โอกาสนักเรียนเพียงครั้งเดียว ก่อให้เกิดความกดดันและภาวะความเครียดแก่นักเรียนเป็นอันมากนั้น ระบบการสอบเอนทรานซ์แบบใหม่จะมีความผ่อนคลายมากกว่า กล่าวคือ

แทนที่การพิจารณาจากผลการสอบวิชาหลักเพียงอย่างเดียวของระบบเก่า เปลี่ยนมาเป็นการพิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ประการด้วยกัน คือ ประการแรกพิจารณาจากผลการเรียนตลอดหลักสูตรมัธยมปลายหรือเทียบเท่า (GPA) และให้น้ำหนักนักเรียนร้อยละ 10 ของคะแนนสอบ ประการที่สองพิจารณาจากผลการสอบวิชาหลักและวิชาพื้นฐาน วิชาชีพ (วิชาเฉพาะ) ซึ่งทางทบวงจะจัดให้มีการสอบถึง 2 ครั้ง เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสแก้

ตัวได้ ทั้งนี้ให้น้ำหนักร้อยละ 90 ซึ่งหากมีวิชาเฉพาะที่ให้อันดับได้ไม่เกิน 2 วิชานั้น จะคิดวิชาหลักร้อยละ 40 และวิชาเฉพาะร้อยละ 50 องค์ประกอบสุดท้ายที่นำมาพิจารณาคือ ผลจากการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย

ภายใน 1 เดือน หลังการสอบวิชาหลักแต่ละครั้ง ทางทบวงจะแจ้งผลการสอบให้ผู้สอบทราบเพื่อนำไปใช้ตรวจสอบคุณสมบัติและประกอบการตัดสินใจในการเลือกสมัครเข้าศึกษาในคณะ/ประเภทวิชาที่ต้องการ ซึ่งสามารถเลือกได้ถึง 4 อันดับ โดยทางทบวงมหาวิทยาลัยจะใช้โปรแกรมแปลงค่า GPA และเปอร์เซ็นต์ไทล์ เป็นคะแนนรวมกับคะแนนวิชาหลักที่สอบได้ และนำมาจัดลำดับคะแนนตามของผู้สอบเลือกคณะ / ประเภทวิชาทั้ง 4 อันดับ

ขั้นตอนการรับสมัครจะกระทำในเดือนเม.ย. และประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกในเดือนพ.ค. จากนั้นเป็นการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าเรียนตามลำดับ

การเอนทรานซ์ระบบใหม่นี้ ทางทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์หนังสือเพื่อการประชาสัมพันธ์จำนวนมากว่าล้านชุด ซึ่งนอกจากตัวนักเรียนที่ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว อาจารย์ในแวดวงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมสามัญศึกษาก็ต้องเป็นกลุ่มหนึ่งที่ต้องให้ความสนใจและศึกษาเกี่ยวกับระเบียบต่างๆ ของระบบเอนทรานซ์ใหม่นี้ ทั้งนี้เพื่อดำเนินการจัดการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนของตน เนื่องจากการจัดสอบในครั้งแรกของทบวงมหาวิทยาลัยนั้น ดำเนินการในเดือนต.ค. ซึ่งนักเรียนจะยังเรียนไม่ครบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย คือในส่วนวิชาที่เป็นของภาคเรียนที่ 2 ยังไม่ได้เริ่มต้นเลยหากเป็นการจัดเรียนในเวลาปกติ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในบางโรงเรียนได้เตรียมความพร้อมให้แก่เด็กโดยเปิดสอนวิชาหลักล่วงหน้าตั้งแต่ช่วงปิดภาคเรียน รวมทั้งการเปิดสอนตอนเย็นและวันหยุด แต่สำหรับโรงเรียนที่ไม่ได้เตรียมความพร้อมในเรื่องนี้ให้แก่เด็กนั้น จะเกิดผลเสียหลายประการด้วยกัน เช่น ทำลายสถิตินักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระบบใหม่ ลดโอกาสของนักเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาคให้น้อยกว่าเด็กในกรุงเทพมหานครลงไปอีก และจะทำให้เด็กหันไปเรียนกวดวิชากันมากขึ้น และที่สำคัญก็คือการสอบครั้งแรกนี้อาจถูกต่อต้านจากนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้เตรียมความพร้อมในเรื่องนี้ก็ได้ เพราะฉะนั้นเป็นหน้าที่ของกรมสามัญศึกษาและสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดที่จะมีบทบาทกระตุ้นและชี้แนะโรงเรียนในสังกัดของตนในเรื่องนี้

นอกจากการสอบแข่งขันในระบบข้างต้นแล้ว แต่ละมหาวิทยาลัยยังมีการสอบเข้าศึกษาต่อในระบบโควตาของมหาวิทยาลัยเองอีกด้วย ซึ่งนายประดิษฐ์ หม่อมศรี ผู้อำนวยการทดสอบกลางทบวงมหาวิทยาลัย ได้ชี้แจงเกี่ยวกับการสอบในระบบโควตาของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในปีการศึกษาใหม่นี้ว่ามีวิธีการที่แตกต่างกัน ดังนี้

มหาวิทยาลัยที่จัดสอบเอง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยที่พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

มหาวิทยาลัยที่พิจารณาจากคะแนนสอบวิชาหลักครั้งแรกของทบวงมหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยบูรพา, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

มหาวิทยาลัยที่พิจารณาจากผลการสอบวิชาหลักทั้งสองครั้งของทบวงมหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยพิจารณาจากคะแนนที่ดีที่สุด ซึ่งได้รับการวิจารณ์ว่าช่วยให้เด็กได้มีโอกาสแก่ตัวได้

ซึ่งในอนาคตหากชนบททุกแห่งมีความพร้อมก็น่าจะนำระบบ GPA มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้การเข้าในระบบโควตาจะมีเงื่อนไขสำคัญคือ หากต้องการสอบเอนทรานซ์เดือนเม.ย. ต้องลงทะเบียนในระบบโควตาที่สอบได้แล้ว

วิกฤติเศรษฐกิจกับการพัฒนาอุดมศึกษาภาครัฐ

-ฟ้อง訴กับมหาวิทยาลัยไทย (กรุงเทพธุรกิจ 9/7/41 ธงชัย สันติวงษ์)

-ม.สารคามเตรียมทำโพล “ออกนอกกระบวน” (กรุงเทพธุรกิจ 10/7/41)

-แนวโน้มมหาวิทยาลัยประมวลอาจารย์เก่ง (กรุงเทพธุรกิจ 11/7/41)

-ปัญหาการบริหารทรัพยากรกับการประกันคุณภาพการศึกษา

(กรุงเทพธุรกิจ 16/7/41 ธงชัย สันติวงษ์)

-พิษเศรษฐกิจสถาบันศึกษาขาดงบจ้างครู IT (กรุงเทพธุรกิจ 23/7/41)

-จัดมาตรการงบบุฯ หนุนประกันกศ. (กรุงเทพธุรกิจ 12/8/41)

ทบวงมหาวิทยาลัยโดย ดร.สุเมธ แย้มมนุญ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน ทบวงมหาวิทยาลัย ได้เปิดเผยว่าทบวงมหาวิทยาลัยได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน ซึ่งส่วนที่กระทบต่อนโยบายของทบวง เช่น การพัฒนาอาจารย์ การจัดซื้อครุภัณฑ์และตำรา การกระจายโอกาสทางการศึกษา การจัดการศึกษาระดับสากล รวมทั้งการสนับสนุนเอกชนในการจัดการศึกษา นอกจากนี้แล้ว ยังประสบปัญหาความไม่คืบหน้าในการผลักดันให้มหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกกระบวนราชการ

การผลักดันให้มหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกกระบวนราชการไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล เป็นแนวคิดที่มีมานานกว่า 30 ปีแล้ว ตามคำแนะนำของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) เพื่อให้มีระบบการบริหารงานที่คล่องตัว มีอิสระทางวิชาการ เพื่อทำหน้าที่เป็นสมองให้กับสังคม โดยรัฐจะให้การสนับสนุนด้านงบประมาณโดยไม่ลงไปก้าวก่ายในรายละเอียด แต่จากเงื่อนไขทางการเมือง ทำให้ความเติบโตของมหาวิทยาลัยในเรื่องนี้จะชะงักงัน จะเห็นได้ว่ามีผู้นำทางทหารเข้าไปกำกับในสภามหาวิทยาลัย วิกฤติการณ์ 6 ต.ค. 2519 ทำลายบรรยากาศวิชาการและจิตวิญญาณของความเป็นนักวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยลงไป กระบวนการพัฒนามหาวิทยาลัยหยุดชะงักเป็นเวลานาน

ช่วงภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ มหาวิทยาลัยก็มีโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการเพื่อตอบสนองภาวะดังกล่าว โดยที่ไม่ปรากฏนักวิชาการในมหาวิทยาลัยออกมาท้วงติงแต่อย่างใด แม้เมื่อเกิดภาวะฟองสบู่แตก นักวิชาการในมหาวิทยาลัยที่ออกมาเสนอหาทางออกให้กับสังคมก็มีน้อยมาก

เมื่อพิจารณาถึงผลการจัดอันดับการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทียบกับมหาวิทยาลัยของประเทศเอเชียด้วยกันแล้ว มหาวิทยาลัยไทยก็อยู่ในอันดับที่ไม่น่าชื่นชมเท่าใดนัก และเมื่อเทียบกับบทบาทและศักยภาพในแง่การเป็นแหล่งผลิตองค์ความรู้กับมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาแล้ว จะสะท้อนถึงความเป็นประเทศด้อยพัฒนาของไทยอย่างชัดเจน มหาวิทยาลัยไทยจะดูเหมือนเป็นโรงเรียนฝึกอาชีพ โรงเรียนสอนความรู้และเทคนิคการบริหารจัดการแบบเก่าที่ชาติตะวันตกเลิกใช้ไปแล้ว โดยมุ่งแต่การแสวงหาจุดขายและขยายอาณาจักรของตนในด้านการเปิดภาควิชาและคณะวิชาใหม่ เปิดหลักสูตรปริญญาโทภาคพิเศษและภาคค่ำเพื่อดึงดูดคนทำงานที่ต้องการปรับวุฒิและตำแหน่ง โดยไม่สนใจองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาวะใหม่ของสังคม และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจความด้อยคุณภาพด้านการศึกษาของไทยจึงถูกพองเล็ง

ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ การกระจายอำนาจทางการศึกษากลายเป็นสิ่งจำเป็น และต้องกระทำความควบคู่ไปกับการให้มหาวิทยาลัยของรัฐออกจากระบบราชการ ทั้งนี้เพราะรัฐธรรมนูญระบุไว้ว่าการศึกษาภาคบังคับเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องให้กับประชาชนทุกคน จึงต้องมีการปรับโครงสร้างหน่วยงานทางการศึกษาให้มีขนาดเล็กหรือยุบรวม และทำงานด้านนโยบาย วางแผนและติดตามผลเท่านั้น ฉะนั้นจากการประชุมผู้บริหารระดับสูง

ของกระทรวงศึกษาธิการในการพิจารณาพระราชบัญญัติร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ จึงมีความเห็นพ้องต้องกันว่าควรมีกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานจัดการศึกษาเพียงกระทรวงเดียว ซึ่งทำให้สื่อมวลชนนำไปพาดหัวข่าวว่า "ยุบทบวงไว้ปัญหาโคตร ร.ม.ต. จี้เดินหน้าหาข้อยุติ"

อุดมศึกษาต้องออกนอกระบบราชการ เป็นงานที่ต้องได้รับการปฏิบัติ มหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบราชการไปแล้วได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นใหม่ มหาวิทยาลัยเก่าที่ปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยนอกระบบ ได้แก่ มหาภูมิพลราชวิทยาลัย, มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยที่ออกไปแล้วและกำลังประสบปัญหาคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) เนื่องจากประสบปัญหาติดงบประมาณเดือนบานปลาย 50 ล้านบาท และยังหาแหล่งเงินสนับสนุนไม่ได้ ส่วนมหาวิทยาลัยที่มีการเคลื่อนไหวออกนอกระบบราชการที่ปรากฏในช่วงนี้คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แต่ก็ยังอยู่ในขั้นของการศึกษากรอบความคิดและการจัดทำแบบสอบถามข้าราชการมหาวิทยาลัยทั้งในสาย ก, ข และ ค อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยรัฐทั้งหมดจะต้องออกนอกระบบราชการภายในปี 2545

การออกนอกระบบราชการของมหาวิทยาลัยต่างๆ จะทำให้มหาวิทยาลัยต้องหารายได้เลี้ยงตนเองภายใต้งบประมาณการสนับสนุนจากรัฐบาลนาน ๆ ครั้ง จึงมีแนวโน้มในเรื่องการปรับค่านายกิตให้สูงขึ้น จัดระบบการจ้างบุคลากรจากอาจารย์ซึ่งเป็นข้าราชการประจำมาเป็นการทำสัญญารายปี - 5 ปี มหาวิทยาลัยจึงต้องเผชิญกับการแข่งขันกันมากขึ้น แต่ละมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องหารูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยในการแข่งขันทั้งในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ และจากสภาพไร้พรมแดนได้ แต่จากภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น และมีผลกระทบแผ่ขยายทั่วประเทศก็เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความคืบหน้าของการผลักดันให้มหาวิทยาลัยออกจากระบบราชการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วิกฤติเศรษฐกิจที่เป็นพิษต่อวงการพัฒนากการอุดมศึกษาของไทยที่ปรากฏในช่วงนี้คือ การขาดงบประมาณจ้างอาจารย์สายเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ IT ซึ่งทบวงได้แก้ปัญหาโดยการเชิญอาจารย์จากองค์กรเอกชนมาช่วยสอน เช่น จากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ เนคเทคหรือคอมพิวเตอร์แห่งชาติ และจากบริษัทเอกชนทางด้านไอที แต่จากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันนักศึกษาบางคนไม่มีทุนเรียน รัฐบาลไม่มีงบประมาณขยายระบบการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ภาค IT หยุดการเจริญเติบโต ซึ่งจะไม่เป็นผลดีต่อประเทศชาติเท่าใดนักในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน

มหาวิทยาลัยที่ต้องประสบปัญหาการขาดงบประมาณจ้างอาจารย์ IT เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น ทั้งนี้มีปัญหามาจากภาวะเศรษฐกิจที่ทำให้ทบวงตัดงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่รับอาจารย์เพิ่ม แต่ให้รับนักศึกษาเพิ่ม ภาวะการว่างงาน ก็เป็นปัจจัยทำให้นักศึกษาที่จบออกไปหันกลับมาเรียนปริญญาโทต่อมากกว่าครึ่ง ปัญหาอัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาและอุปกรณ์การเรียนการสอนจึงเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางความขาดแคลนงบประมาณที่มีผลต่อการพัฒนากการอุดมศึกษาของไทย แต่ก็ยังมีบางมหาวิทยาลัยร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นโครงการนำร่องใน 4 คณะวิชา ซึ่งเป็นคณะวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทั้งสิ้น ได้แก่

-คณะศึกษาศาสตร์ / ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยเกษตร, มหาวิทยาลัยบูรพา ดำเนินการในปีการศึกษา 2542

-คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการคือ มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการในปีการศึกษา 2542

-คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ แพทย์ศาสตร์ อยู่ระหว่างการพิจารณา

ในอนาคตคณะวิทยาศาสตร์จะเข้าร่วมในโครงการนำร่องนี้ด้วย โดยทบวงจะเป็นผู้ดำเนินการอบรมผู้ตรวจสอบภายนอก ซึ่งได้รายชื่อมาจากการเสนอของมหาวิทยาลัย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิใน 3 สาขา คือ มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์, วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพ, รวมประมาณ 400 คน โดยคาดว่าจะภายในปี 2545 มหาวิทยาลัยน่าจะเข้าร่วมได้หมด ต่อจากนั้นจะเป็นมหาวิทยาลัยเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและอุดมศึกษาที่สังกัดกระทรวงอื่น ๆ เพื่อให้การประเมินตรวจสอบคุณภาพอยู่ในระบบเดียวกัน และทุก ๆ 5 ปี จะมีการประเมินกันหนึ่งครั้ง

วิธีการดังกล่าวคาดหมายกันว่าน่าจะช่วยยกระดับมาตรฐานอุดมศึกษาของไทยได้ ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของ รศ.ทองอินทร์ วนศิริธร รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

วิกฤติเศรษฐกิจวิกฤตินักเรียน

-อาชีวะเริ่มสกัดเด็กลาออกกลางคัน (เดลินิวส์ 18/7/41)

-อาชีวะปรับแผน...สนองเงื่อนไขเงินกู้จาก ADB (กรุงเทพธุรกิจ 18/7/41)

-เผยเด็กอาชีวะค้างค่าเทอม 500 ล้าน (ไทยโพสต์ 28/7/41)

-ประเดิมกลุ่มวิทยาลัยเน้นเด็กอาชีวะปี 42 (ไทยรัฐ 18/7/41)

-ศธ.พลิกใช้ 1,000 ล้าน ADB ช่วยเด็กในระบบ (มติชน 23/7/41)

-ทุน ADB สกัดเด็กออกกลางคันเหลว (มติชน 22/7/41)

-ศธ. เร่งปรับแผนหรือ ครม. ขยายเขตแดนเงินกู้ช่วยผู้ปกครองตกงาน (ไทยโพสต์ 27/7/41)

-“อภิสิทธิ์” หนุนปรับเงื่อนไขเงินกู้ ADB (ไทยโพสต์ 29/7/41)

-ส่งโรงเรียนรับลูกคนตกงานไม่มีเงื่อนไข (มติชน 29/7/41)

วงการศึกษาเป็นอีกวงการหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศที่เกิดขึ้นติดต่อกันนานกว่าปีแล้ว ปัญหาการปิดบริษัท การลดหย่อนงาน ราคาสินค้าขึ้นสูงกว่าเดิม ส่งผลถึงสถานภาพของเยาวชนไทยที่อยู่ในวัยศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น ตัวเลขประมาณการเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่ต้องลาออกกลางคันมีมากถึง 160,000 คน ไม่เรียนต่อ 90,000 คน ค้างชำระค่าเล่าเรียน 50,000 คน ในปี 2540 และในปี 2541 เพิ่มขึ้นถึง 300,000 คน

ในส่วนของการจัดการด้านอาชีวศึกษา ผลการสำรวจของคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพบว่าก็เผชิญปัญหาการลาออกกลางคัน และปัญหาการค้างชำระค่าเทอมเช่นกัน จากการสำรวจโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจำนวนร้อยละ 38 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั่วประเทศซึ่งมีจำนวน 336 โรงด้วยกันนั้น ปรากฏว่ามีนักศึกษาลาออกจากสถานศึกษาโดยไม่ยอมแจ้งรายละเอียด แยกเป็นระดับ ปวช. 7,424 คน และ ปวส. 3,317 คน รวม 10,741 คน ซึ่งหากสำรวจครบทุกโรงเรียนตัวเลขการออกกลางคันต้องมีปริมาณมากกว่านี้ ในส่วนของการค้างชำระค่าเทอมในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 รวม 72,000 คน วงเงิน 476,974,238 บาท

ในระดับอุดมศึกษาซึ่งทางกระทรวงการคลังได้ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามาแล้วนั้น ปรากฏตัวเลขการกู้ยืมของนักศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 มีผู้กู้รายใหม่ถึง 39,881 คน วงเงิน 2,000 ล้านบาท ผู้กู้ต่อเนื่อง 60,496 คน วงเงิน 3,666,323,123 บาท รวมจำนวนผู้กู้ 100,377 คน วงเงิน

5,666,323,123 บาท อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ยื่นขอกู้เงินเพิ่มอีก 13,910 คน วงเงิน 1,132,107,776 บาท แยกเป็น สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 7,300 คน ของรัฐ 6,500 คน ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณา เนื่องจากวงเงินไม่พอนอกจากนี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการยังขอเพิ่มอีก 4,000 กว่าล้านบาท เนื่องจากมีผู้ขอกู้แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณามากกว่า 100,000 คน

ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การดำเนินการช่วยเหลือจากภาครัฐได้แก่การกู้เงินจากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียหรือ ADB จำนวน 1,000 ล้านบาท มาช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่ประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจจนไม่ได้เรียนต่อ เด็กระดับประถมได้คนละ 4,000 บาท และมัธยมต้นคนละ 5,000 บาท โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินงาน ซึ่งตามโครงการการดำเนินงานจะสิ้นสุดในวันที่ 31 ก.ค. 2541 แต่ปรากฏว่าไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเสนอให้ ครม. เห็นชอบนั้น เด็กอพยพตามพ่อแม่ที่เป็นแรงงานออกจากท้องถิ่นไปแล้ว โรงเรียนเปิดเทอมแล้ว โรงเรียนไม่รับอ้างว่าเด็กเต็มแล้ว และเด็กได้บวชเป็นสามเณรไปแล้ว เพราะมีตัวเลขข้อมูลจากกรมศาสนาว่าในปีนี้มีจำนวนสามเณรเพิ่มขึ้นถึง 30,000 คน เป็นต้น

ระเบียบและขั้นตอนขอความช่วยเหลือก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ให้ความสนใจน้อยมาก แม้จะเป็นโครงการแบบให้เปล่าก็ตาม เช่น ระบุว่าต้องเป็นเด็กที่ได้รับผลกระทบจากปี 2541 ทำให้การใช้จ่ายเพิ่มมีเพียง 10 ล้านบาทเท่านั้น

ในขณะที่รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ นายชุมพล ศิลปอาชา เสนอว่าน่าจะช่วยเหลือเด็กในระบบที่กำลังจะเสี่ยงต่อการออกกลางคันเพราะค้างค่าเล่าเรียน แต่ประธานคณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังคงให้ความสำคัญต่อเด็กนอกระบบซึ่งมีตัวเลขการลาออกกลางคันถึง 300,000 คน ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงเร่งให้ทางอำเภอ จังหวัด พิจารณาการขอรับทุนโดยเร่งด่วน ในส่วนของผู้ปกครองก็ให้รับแจ้งโดยเร็ว เพราะทางกระทรวงจะผ่อนผันเรื่องเวลาเรียน และมีนโยบายให้โรงเรียนจัดสอนซ่อมให้

อย่างไรก็ตาม จากการหารือกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับคณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการช่วยเหลือเด็กนักเรียนจากเงินกู้ ADB จำนวนนี้ใหม่โดยเด็กที่จะได้รับความช่วยเหลือเป็นเด็กนักเรียนที่ค้างชำระค่าเทอมในสถานศึกษาทุกแห่งในระดับก่อนประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีแนวโน้มจะออกจากสถานศึกษาในช่วงภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ และเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการตกงานของพ่อแม่ที่อยู่ในบริษัทไทยเมลลอนเท็กซ์ไทล์, บริษัทกมลสุโกศล(มาสด้า), พิพิฑฒบลิวิ ซึ่งรวมคนงานที่ถูกปลดถึง 8,000 คน ทั้งนี้ให้สำนักงานการศึกษาแห่งชาติแต่ละจังหวัดสำรวจรายชื่อเด็กนักเรียนที่ประสบปัญหาดังกล่าวมายังกระทรวงภายในวันที่ 7 ส.ค. 2541 ซึ่งในประเด็นดังกล่าว นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็เห็นด้วยในหลักการดังกล่าว ทั้งนี้ต้องเสนอ ครม. พิจารณาเปลี่ยนแปลงและทบทวนเงินกู้

นอกจากนี้ ทางกระทรวงศึกษายังมีนโยบายให้โรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัด ระบุตรหลานของแรงงานที่ย้ายถิ่นโดยไม่มีเงื่อนไข อย่างไรก็ตาม นายสมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เสนอความเห็นว่า รัฐบาลน่าจะยืดระยะเวลาการสำรวจเด็กจาก 7 ส.ค. 2541 ไปจนถึงสิ้นภาคเรียนที่ 1 เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่แท้จริง และควรสั่งการให้หน่วยราชการอื่นๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย สถาบันราชภัฏ เข้าช่วยเหลือในการสำรวจดังกล่าวด้วย

ในประเด็นปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนนั้น ทางคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการให้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการใช้เงินกู้ 1,000 ล้านบาทจาก

ADB มาเป็นให้นักเรียนอาชีพจะกู้โดยคิดดอกเบี้ยต่ำ ประมาณร้อยละ 1 ทั้งนี้การให้กู้จะทำให้นักเรียนได้จำนวนเงินมากกว่าเงินให้เปล่า เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายด้านอื่น ไม่เฉพาะแต่ค่าเล่าเรียนเท่านั้น เช่น ค่าพาหนะ เสื้อผ้า อาหาร เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว การให้กู้ยืมจะสร้างความต่อเนื่องในการช่วยเหลือเด็กได้ดีกว่าการให้เปล่า ทั้งนี้จะรวมถึงโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมปลายด้วย ซึ่งหากนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ได้รับความช่วยเหลือก่อนภาคเรียนที่ 2 จะเกิดปัญหาเด็กลาออกกลางคันมากกว่าเดิมได้

เงื่อนไขของ ADB ในการให้กู้เพื่อแก้ปัญหาให้กับกรมอาชีวศึกษานั้นก็คือ การลดอัตราค่ากลางออกกลางคันของนักเรียนให้เหลือไม่ถึงร้อยละ 5 ต่อปี ซึ่งนายจตุพร ชูลาก อธิบดีกรมอาชีวศึกษา ประธานคณะกรรมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการตามเงื่อนไขของ ADB ได้อธิบายถึงแนวทางของกรมว่าจะมีการปรับเปลี่ยนแผนการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองเงื่อนไขเงินกู้ของ ADB ได้แก่

ในการลดอัตราค่ากลางออกกลางคันของนักเรียนนั้น ทางกรมจะดำเนินการให้มีการจัดการทดสอบซ่อมเสริมแก่เด็ก การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการแนะแนว เพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษาให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น ปรับแผนการเรียนการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามผลการเรียน เป็นต้น

นอกจากนี้ จะปรับปรุงคุณภาพของโครงการเร่งด่วนต่าง ๆ เช่น การปรับสัดส่วนการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่สถานศึกษามีอยู่ รวมทั้งปรับลดจำนวนนักศึกษาในสาขาที่ไม่มีคนสมัครและไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่นั้น ๆ ในส่วนของการจัดระบบการรับนักเรียน ทางกรมฯ จะใช้วิธีการคัดเลือกนักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม โดยจะทดลองที่ กรุงเทพมหานคร ก่อนในปีการศึกษา 2542 แยกเป็นกลุ่มวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มเดียวกันจะใช้ข้อสอบเดียวกันมีคณะกรรมการพิจารณา และทางกรมอาชีวศึกษาจะส่งเสริมภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติอันเนื่องมาจากวิกฤติเศรษฐกิจของภาครัฐนั้น นอกจากเงินกู้จาก ADB แล้ว นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังระบุว่ายังมีเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางสังคมอีกจำนวนหนึ่งที่อาจนำมารองรับการแก้ไขปัญหาได้อีก

การจัดโรงเรียนแบบสหวิทยาเขต

-ยุมทบวงไว้ปัญหาไควตา รมต. จั้เดินหน้าพิจารณาเข้มหาข้อยุติ (ไทยรัฐ 17/7/41)

-วัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ (ยศ สันติสมบัติ) (กรุงเทพธุรกิจ 10/8/41)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ระบุไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”

“ต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ” เป็นประเด็นสำคัญในทางปฏิบัติ เพราะในสภาพความเป็นจริงยังมีปัญหาสำคัญหลายประการ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ของสถานศึกษาซึ่งยังมีการกระจายที่ไม่เหมาะสม การใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนยังไม่คุ้มค่า ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน และที่เป็นปัญหาสำคัญคือความเชื่อที่ว่าแต่ละโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาคุณภาพไม่เท่ากัน นำไปสู่ปัญหาการแย่งที่เรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ซึ่งนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น การเล่นพรรคเล่นพวก การเรียกเก็บเงินกินเปล่า ความไม่เท่าเทียมกันของนักเรียนแต่ละโรงเรียน

จากปัญหาความไม่เท่าเทียมกันด้านคุณภาพของโรงเรียน กรมสามัญศึกษาได้พยายามหาวิธีการหรือแนวทางจะสร้างคุณภาพของโรงเรียนให้เท่าเทียมกันและเป็นที่ยอมรับของประชาชน แนวทางดังกล่าวคือ การจัด

โรงเรียนแบบสหวิทยาเขต ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ของการจัดการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ สามารถให้บริการและตอบสนองความต้องการของนักเรียน ชุมชน ได้อย่างกว้างขวางทั่วถึงและเป็นธรรม โดยเฉพาะการยกระดับการศึกษาทั้งระบบให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ซึ่งการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวจะส่งผลให้นักเรียนได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ โดยไม่จำเป็นต้องเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ได้เรียนอยู่ในชุมชนของตนเอง ครูอาจารย์ของแต่ละโรงเรียนในสหวิทยาเขตมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน นอกเหนือจากเป็นการจัดการศึกษาตามแนวทางรัฐธรรมนูญฯ 2540 แล้ว

การแบ่งกลุ่มโรงเรียนในสหวิทยาเขตนั้น กรมสามัญศึกษาใช้พื้นที่หลักทางภูมิศาสตร์เป็นตัวกำหนดกลุ่ม โดยมีโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอย่างน้อย 1 โรงเรียน เป็นโรงเรียนหลักในกลุ่มสหวิทยาเขตแต่ละกลุ่ม ซึ่งทางกรมสามัญศึกษาจะจัดให้มีคณะกรรมการจัดทำแนวทางในการดำเนินงานกำกับดูแลติดตามและประเมินผลระดับจังหวัดมีสำนักงานสามัญศึกษาเป็นผู้ดำเนินงาน

นายชุมพล ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คาดว่าแผนการจัดตั้งสหวิทยาเขตนี้จะดำเนินการได้เต็มรูปแบบในปีการศึกษา 2542 ทั้งนี้ได้ระบุว่า ทาง ADB หรือธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ยินดีให้การสนับสนุนและจะจัดส่งผู้เชี่ยวชาญร่วมดำเนินการให้ความช่วยเหลือการจัดตั้งสหวิทยาเขตในสถานศึกษาทั่วประเทศ

แผนการจัดตั้งสหวิทยาเขตนี้ ไม่ได้ดำเนินการพร้อมกันหมด แต่จะดำเนินการในลักษณะโครงการนำร่องก่อน โดยคณะกรรมการจะจัดทำต้นแบบสหวิทยาเขต ซึ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้สหวิทยาเขตไปดำเนินการเอง ทั้งนี้จะรวมโรงเรียนในสังกัด สปช. สช. กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการด้วย ซึ่งโครงการนำร่องนี้จะดำเนินการได้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 และหากประสบความสำเร็จในกรุงเทพมหานคร ก็จะขยายผลไปทั่วประเทศ ซึ่งจะสอดคล้องกับการกระจายอำนาจการศึกษาไปยังท้องถิ่น

ซึ่งเมื่อจัดตั้งสหวิทยาเขตแล้ว อาจารย์ผู้สอนจะสังกัดสหวิทยาเขต เพื่อหมุนเวียนไปสอนตามโรงเรียนที่อยู่ในเครือ สำหรับเด็กก็จะได้เรียนในโรงเรียนใกล้บ้านที่สุดในระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยจะมีการส่งต่อเด็กถึงกันตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

การรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2542 นั้น สหวิทยาเขตจะเข้าไปมีบทบาทแตกต่างจากปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการจะแบ่งการรับนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เขตกรุงเทพและปริมณฑล และเขตพื้นที่ต่างจังหวัด โดยอยู่ภายใต้รูปแบบของสหวิทยาเขต ก็คือให้รับนักเรียนที่อยู่ใกล้บ้านที่สุด โดยในแต่ละกลุ่มสหวิทยาเขตจะมีอาจารย์แต่ละโรงเรียนในสหวิทยาเขตเดียวกัน หมุนเวียนกันไปสอน บทบาทของสหวิทยาเขตในเรื่องการรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เช่น ร่วมกับสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษากำหนดแผนการรับนักเรียน จัดหาสถานศึกษาให้แก่นักเรียนที่ไม่ผ่านการจับสลาก ซึ่งอยู่ใกล้และอยู่ในสหวิทยาเขตเดียวกันตามลำดับการเลือกของนักเรียน จัดหาที่เรียนให้แก่เด็กที่ยังไม่มีที่เรียน เป็นต้น

3.2 การเคลื่อนไหวด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา

หัวข้อข่าว

วิกฤตเศรษฐกิจกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สรุปประเด็นข่าว

วิกฤตเศรษฐกิจกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

-เอกชนห่วงรัฐแย่งตลาดนักศึกษา (กรุงเทพธุรกิจ 14/7/41)

-ม.รังสิตปรับตัวประหยัดต้นทุน รวมกลุ่มคณะ (กรุงเทพธุรกิจ 20/7/41)

นายพรชัย มงคลวนิช อธิการบดีมหาวิทยาลัยสยาม ในฐานะนายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ได้กล่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในช่วงภาวะวิกฤตเศรษฐกิจก็คือ การที่นักศึกษาหันไปเรียนต่อในสถาบันการศึกษาที่เสียค่าเล่าเรียนต่ำกว่า เช่น สถาบันราชภัฏ สถาบันราชมนฑล โดยเฉพาะสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์และการเงินการธนาคาร ซึ่งเป็นจุดขายของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งส่งผลให้จำนวนนักศึกษาลดลง

นอกจากนี้ การดำเนินนโยบายของภาครัฐ ยังมีผลกระทบต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอีก เช่น การอนุมัติให้เปิดมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งใหม่เฉลี่ยเดือนละ 2 แห่ง ซึ่งเท่ากับมาแย่งส่วนแบ่งนักศึกษาไปจากสถาบันที่มีอยู่แล้ว บางแห่งเปิดจัดการเรียนการสอนไม่ได้เพราะไม่มีนักศึกษา อีกทั้งการที่ทบวงมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดมหาวิทยาลัยของรัฐอีกหลายแห่งในภูมิภาค ซึ่งเน้นรับนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ อันเป็นสาขาวิชาหลักของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงอย่างแน่นอน

ดร.จันทร์จิรา วงษ์มทอง อธิการวิทยาลัยคริสเตียน ยังได้เสริมอีกว่า การขยายบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักศึกษาของสถาบันเอกชนอีกได้แก่ การขยายจำนวนรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ในปีการศึกษา 2540 และการเปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาบริหารจัดการ ซึ่งรับนักศึกษาเป็นจำนวนมาก อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ ยังอนุญาตให้โรงเรียนวิชาชีพระดับ ปวช. ขยายการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี ทั้งที่มีความพร้อมเพียง 10 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีจำนวนลดลงนั้นกล่าวได้ว่าเป็นผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ และจากการดำเนินนโยบายการศึกษาของภาครัฐด้วย

อย่างไรก็ตาม นายประเสริฐ ประกาสละโนบล รองอธิการบดีอาอุโธ ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการผลักดันให้มหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกกรอบราชการจะเป็นผลดีต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพราะมหาวิทยาลัยของรัฐต้องปรับค่าน่วยกิตจนใกล้เคียงกับของเอกชน เด็กจะไปเข้าเอกชนมากขึ้น

การปรับตัวให้เข้ากับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระยะนี้ปรากฏที่มหาวิทยาลัยรังสิต ทั้งนี้จากการเปิดเผยของนายสุพัทธ์ พุ่มภา อธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิตว่าทางมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารเพื่อรับภาวะเศรษฐกิจ โดยยุบรวมคณะภาควิชาที่มีความใกล้เคียงกันเพื่อสร้างความคล่องตัวในการเรียนการสอน ลดความซ้ำซ้อนในการบริหารงานและเน้นการใช้ทรัพยากรการศึกษาให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดร่วมกัน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคณะวิชา ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ประกอบด้วย คณะแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และคณะกายภาพบำบัดและเทคโนโลยีการกีฬา ซึ่งกลุ่มนี้จะรวมตัวเป็นวิทยาลัยแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มที่ 2 กลุ่มคณะวิชาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งจะเปลี่ยนคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็น 6 ภาควิชา และจะรวมเป็นวิทยาลัยต่อไป ส่วนกลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มคณะวิชาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ เป็นการรวมคณะสถาปัตยกรรมและคณะศิลปกรรมเข้าด้วยกัน และกลุ่มคณะวิชาศิลปศาสตร์นิเทศศาสตร์และบริหารธุรกิจ สองกลุ่มหลังนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาหลักสูตรและการเตรียมการตามลำดับ

3.3 การเคลื่อนไหวด้านการสาธารณสุขภาครัฐ

หัวข้อข่าว

ผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจในวงการสาธารณสุข

ก.สาธารณสุขใช้มาตรการประหยัดเข็ม และรณรงค์ให้ประชาชนดูแลสุขภาพด้วยตัวเอง

มิติใหม่ของบริการด้านสาธารณสุข

"โรคภัยไข้เจ็บ" เสี่ยงเตือนจากสาธารณสุข

สรุปประเด็นข่าว

ผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจในวงการสาธารณสุข

-เศรษฐกิจพ่นพิษนักศึกษาเภสัชฯล้มตลาด (กรุงเทพธุรกิจ 13/7/41)

-เผยคนฆ่าตัวตายเพิ่ม กำชับดูแลผู้ป่วยใกล้ชิด (กรุงเทพธุรกิจ 13/7/41)

-ศธ.ชี้วิกฤติเศรษฐกิจลดคุณสมบัติแพทย์ไทย (กรุงเทพธุรกิจ 21/7/41)

-ผู้ป่วยมะเร็งขาดยาบำบัด รัฐหมดงบหนุนค่ารักษา (กรุงเทพธุรกิจ 10/8/41)

-ผัวเมียจูงมือคุมกำเนิด เศรษฐกิจ IMF ดันเหตุ (มติชน 14/8/41)

ผลกระทบทางด้านสาธารณสุขที่เกิดจากปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจนั้น อันดับแรกก็น่าจะเป็นประชาชนคนป่วยทั้งหลาย ที่หันมาเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าโรงพยาบาลเอกชน ซึ่งก็จะมีผลกระทบต่อความอยู่รอดของโรงพยาบาลเอกชนต่อไป ตัวอย่างเช่นที่โรงพยาบาลชุมพร แพทย์หญิงนิภา ธนภัทร์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมพร บอกว่าตามปกติโรงพยาบาลมีผู้ป่วยเข้ารับรักษาตัวประมาณ 400 คนต่อวัน แต่ปัจจุบันเพิ่มเป็น 600-1,000 คนต่อวัน และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่งบประมาณกลางถูกตัดลง และจากการเปิดเผยของนายแพทย์สุรศักดิ์ ฐานิพานิชกุล ภาควิชาสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บอกว่านับจากประเทศไทยเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจ สถิติผู้ใช้บริการคุมกำเนิดเพิ่มขึ้นถึง 20-30 % ส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายหญิงที่มาใช้บริการ

นอกจากนี้ การที่กระทรวงสาธารณสุขมีการจัดทำบัญชียาหลักเพื่อตอบสนองนโยบายประหยัดของรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนงบประมาณนั้น นายแพทย์นรินทร์ วรุณมิ หัวหน้าหน่วยมะเร็งวิทยา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ชี้แจงว่า นโยบายดังกล่าวช่วยควบคุมการเบิกจ่ายยาให้มีประสิทธิภาพ แต่ก็สร้างปัญหาให้กับ

แพทย์ผู้ทำการรักษาพยาบาล เพราะไม่สามารถจ่ายยาตามที่แพทย์เห็นสมควรได้ เนื่องจากคนไข้ไม่มีเงิน, โรงพยาบาลก็ไม่มียา, หากแพทย์จ่ายยาตามต้องการก็ต้องมีลายเซ็นแพทย์กำกับอย่างน้อย 3 คนขึ้นไป ซึ่งต้องเสียเวลาในการรักษาคนไข้ อีกทั้งยังกระทบสิทธิของแพทย์ที่ทำการรักษาที่ไม่สามารถจ่ายยาตามที่เห็นสมควรได้

ปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อผู้ป่วยโรคมะเร็ง เนื่องจากรัฐบาลขาดงบประมาณสนับสนุนการวิจัย ค่ายา ค่ารักษาสัมัยใหม่ที่ต้องนำเข้าในราคาสูง จากปัญหานี้หลัก คนไข้ที่เป็นข้าราชการที่เคยเบิกได้ก็เบิกไม่ได้ ซึ่งอาจทำให้คนไทยขาดโอกาสที่จะได้รับการรักษาด้านวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ เพราะการรักษาโรคมะเร็งในปัจจุบันกระทำได้แค่การจ่ายยาตามที่เบิกได้ และอาจรังสีตามการรักษาแบบเดิม การใช้ยาเคมีบำบัดก็ทำไม่ได้เพราะต้องนำเข้าในราคาสูง ในกรุงเทพมหานครปัญหานี้จะน้อยกว่าส่วนภูมิภาค เพราะยังมีเงินจากมูลนิธิหรือองค์กรต่างประเทศให้ความช่วยเหลือ ปัญหาดังกล่าวมีข่าวว่าคนไข้หนีไปหายากกลางบ้านรักษาตัวกันแล้ว ซึ่งอาจทำให้อาการของโรครุนแรงมากขึ้น

จากความเครียดในปัญหาเศรษฐกิจ ทางกระทรวงสาธารณสุขต้องกำชับทางโรงพยาบาลให้ดูแลคนไข้อย่างใกล้ชิด เนื่องจากมีแนวโน้มการฆ่าตัวตายจากความเครียดเพิ่มมากขึ้น เพราะจากข้อมูลการปรึกษาปัญหาทางโทรศัพท์จากคลินิกคลายเครียดของกรมสุขภาพจิตนั้น ปัญหาที่ผู้ใช้บริการโทรเข้ามาปรึกษามากที่สุดคือ ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวและค่าใช้จ่ายไม่พอเพียง ในส่วนของปัญหาอื่นจะเป็นปัญหาทางด้านจิตใจ เช่น นอนไม่หลับ, คิดฆ่าตัวตาย, วิตกกังวล, ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์, ส่วนด้านสุขภาพก็มีปัญหาความเจ็บป่วยเรื้อรัง, ความเจ็บป่วยในครอบครัว, โรคจิตเรื้อรัง, โรคเอดส์, ยาเสพติด, ด้านสังคมคือปัญหาการไม่มีงานทำ, การปรับตัวหรือขัดแย้งในที่ทำงาน ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายแพทย์ธงชัย ทวีชาชาติ รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต

ในส่วนของการผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุขนายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก (สพช.) กระทรวงสาธารณสุขเปิดเผยว่า ทางกระทรวงได้เตรียมนามาตรการเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2542 ให้ลดลงทุกสาขา ทั้งพยาบาล, นักจิตวิทยา, นักสุขภาพ, เกสเซอร์ ทั้งนี้นักศึกษาด้านเกสเซอร์จะมีปัญหามากที่สุดเนื่องจากอยู่ในภาวะล้นและเกินความต้องการ เพราะโรงพยาบาลรัฐ, โรงพยาบาลเอกชน และบริษัทผลิตยามีจำนวนเกสเซอร์เพียงพอแล้ว อีกทั้งโรงพยาบาลบางแห่งมีปัญหาและปิดบางแผนกไปแล้ว อันเนื่องมาจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ทางราชการและ สพช. เองก็ไม่มีตำแหน่งงานให้นักศึกษาที่จบเข้าทำงาน หากต้องการทำก็ต้องเป็นลูกจ้างไปก่อน

ก.สาธารณสุขใช้มาตรการประหยัดเข้ม

และรณรงค์ให้ประชาชนดูแลสุขภาพด้วยตัวเอง

-คนจนไม่มีสิทธิ (มติชน 12/8/41)

-สาธารณสุขตามกระแสยุควิกฤติ (ผู้จัดการ 13/8/41)

-สร.ปลื้มปฏิรูประบบเวชภัณฑ์ ไตรมาสแรกประหยัด 300 ล้านบาท (กรุงเทพธุรกิจ 22/7/41)

-หมอกระจุยตัวในเมือง-ชนบทมีแค่ 10 % (กรุงเทพธุรกิจ 12/8/41)

ในยุคที่ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ประสบปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ มาตรการหนึ่งที่กระทรวงสาธารณสุขนำไปใช้ในการบริหารจัดการก็คือ การลดค่าใช้จ่าย ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้นำโครงการสุขภาพที่ดีด้วยต้นทุนต่ำ (Good Health at Low Cost) มาใช้กับโรงพยาบาลจำนวน 52 แห่ง ภายใต้มาตรการปฏิรูประบบเวชภัณฑ์ ซึ่งภายในไตรมาสแรกสามารถประหยัดเงินได้ถึง 310 ล้านบาท โดยดำเนินการลดค่าใช้จ่ายทั้งด้านค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ซึ่งประหยัดได้ถึง 182 ล้านบาท รวมทั้งเปลี่ยนแปลง

จากการจัดซื้อยา ซึ่งแต่เดิมแยกกันซื้อมาเป็นการจัดซื้อรวม ทำให้มีอำนาจในการต่อรองกับบริษัทยามากขึ้น ในกรณีนี้สามารถประหยัดได้ถึง 128.7 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายแพทย์ไพโรจน์ วุฒิมงคล ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

การที่รัฐตัดทอนงบประมาณในการให้บริการ ผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ ประชาชน ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลมากที่สุด

อย่างก็ตามจากการที่ทางกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานประกันสุขภาพได้มีโครงการสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล เพื่อดูแลรักษาพยาบาลประชาชนกลุ่มเป้าหมาย 25 ล้านคน จำนวน 7,029 ล้านบาท เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของสถานบริการให้สามารถดูแลประชาชนได้อย่างต่อเนื่องในช่วงภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ โดยงวดแรกได้รับการจัดสรรไปแล้วตั้งแต่วันที่ 10 มี.ค. จำนวนร้อยละ 10 เป็นเงิน 702.9 ล้านบาท ส่วนงวดที่ 2 อีกร้อยละ 20 อยู่ระหว่างการพิจารณาจัดสรรให้แก่จังหวัดและหน่วยงานบริการต่างๆ การจัดสรรงบประมาณสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล ตามโครงการนี้ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจัดสวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาลส่วนกลาง (กสปร.กลาง) ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง, องค์การเอกชน, รวมทั้งผู้แทนสภานักหนังสือพิมพ์ เพื่อให้มีความโปร่งใสชัดเจนและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด นายแพทย์อานวย กาจันะ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันสุขภาพ กล่าวว่า ทางสำนักงานประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ได้เร่งเสนอให้ กสปร.กลาง พิจารณาจัดสรรงบประมาณ

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขยังมีการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพของประชาชนโดยการให้ความรู้หรือให้คำแนะนำด้านสุขภาพผ่านสื่อต่างๆ เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ เช่น การบรรเทาภาวะความเครียดในสถานการณ์รอบตัวทางโทรศัพท์ กล่าวคือ ในปัจจุบัน กรมสุขภาพจิตได้เปิดบริการสายด่วนคลายเครียดอัตโนมัติตลอด 24 ชั่วโมง หรือชอตไลน์คลายเครียด โดยเปิดบริการในโรงพยาบาลมากกว่า 100 แห่ง มีให้บริการเฉลี่ยเดือนละ 6-7 พันคน ซึ่งงบประมาณในการดำเนินการ ทางกรมสุขภาพจิตใช้งบประมาณ 2 ล้านบาท โดยได้รับการสนับสนุนจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย 5 แสนบาท และได้บริการโทรฟรีจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งในอนาคตจะมีการเชื่อมต่อกับคลินิกคลายเครียด หากผู้ใช้บริการฟังคำตอบจากชอตไลน์แล้วต้องการปรึกษาจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาก็สามารถทำได้ ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายแพทย์ธงชัย ทวีชาชาติ รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต

การดำเนินงานขององค์การเภสัชกรรมที่ได้จัดทำโครงการเผยแพร่ความรู้เรื่องการชื้อยาและการดูแลสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนผ่านทางสื่อมวลชน โดยจัดทำสารคดีสั้น ชื่อชุดว่า "ก่อนชื้อยา....?" ออกอากาศทุกวันจันทร์และอังคารเวลา 18.58 น. ทางไอทีวี และรายการวิทยุเรื่อง "ยาเพื่อชีวิต" ออกอากาศวันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา 9.05 น. ทางสถานีวิทยุ FM 89.50 MHz. นายแพทย์กฤษฎา มนูญวงศ์ ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม กล่าวว่า ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของการชื้อยา การดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น และเพื่อให้ความรู้ในด้านการแพทย์ และสาธารณสุขสมัยใหม่แก่ประชาชน เพื่อจะได้นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขยังได้กำหนดแผนการใช้งบประมาณปี 2542 ให้เข้ากับภาวะเศรษฐกิจ โดยจะเน้นการใช้งบที่ได้รับจำนวน 8,600 ล้านบาท มาจัดสรรให้ถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และจะกระจายไปยังส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นมากขึ้น งบรักษาผู้มีรายได้น้อยจะเพิ่มขึ้นทุกปี แม้บรรวมจะถูกลดลงก็ตาม งานซื้อเครื่องมือถูกตัดลงเหลือร้อยละ 15 การก่อสร้างหยุดแทบทั้งหมด ยกเว้นงบผูกพันงบประมาณไว้แล้ว เพื่อคงในส่วนของ

งบเงินเดือน ค่าจ้าง โดยจะเพิ่มงบดำเนินงานให้มากขึ้น เพราะคาดหมายว่าปีหน้าคนจะยากจนเพิ่มขึ้น เนื่องจากถูกเลิกจ้าง ถูกลดเงินเดือน ซึ่งจะต้องหันมาพึ่งบริการของรัฐมากขึ้น นอกจากนี้ จะปรับลดค่าสาธารณูปโภคที่ไม่จำเป็น ปรับกระบวนการซื้อขายและเวชภัณฑ์ให้เป็นแบบประมูล รวมทั้งกำหนดมาตรฐานเวชภัณฑ์โดยมีบัญชียาหลักของโรงพยาบาล

อย่างไรก็ตาม จากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่กระทบกระเทือนในหลาย ๆ วงการ แต่กลับมีผลดีต่อการคลี่คลายของปัญหาแพทย์สมองไหลไปยังโรงพยาบาลเอกชน เนื่องจากโรงพยาบาลเอกชนขาดอำนาจทางเศรษฐกิจมาซื้อตัวแพทย์จากโรงพยาบาลของรัฐ ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายคำรณ ณ ลำพูน รมช.กระทรวงสาธารณสุข

มิติใหม่ของการบริการด้านสาธารณสุข

-กองทุนเพื่อสุขภาพชุมชนเปิดมิติใหม่บริการสาธารณสุข (กรุงเทพฯ 10/8/41)

-โรงพยาบาลชุมชน "ขาดหมอ" เรื้อรัง ต้องแก้ที่ระบบไม่เพิ่มหมอ (มติชน 9/7/41)

จากปัญหาภาวะเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน มิติใหม่ของการบริการทางด้านสาธารณสุขจึงถูกนำมาพิจารณา นั่นคือการพึ่งตนเองของชุมชน ซึ่งมีการดำเนินการที่ชุมชนคลองเประ อำเภอนะจะ จังหวัดสงขลา ที่ได้รวมตัวกันจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ของชุมชนขึ้น ซึ่งนอกเหนือจากการดำเนินการทางด้านการออมทรัพย์ของสมาชิกในชุมชนแล้ว ยังมีกองทุนการศึกษา และกองทุนสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ซึ่งกล่าวกันว่าดีกว่าของภาครัฐ เพราะเบิกจ่ายได้ถึงร้อยละ 70 ของค่ารักษาพยาบาล

นายแพทย์สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ ผู้อำนวยการโครงการปฏิรูประบบสาธารณสุขและคณะกรรมการปฏิรูปสังคมของรัฐบาล กล่าวว่า การดำเนินงานดังกล่าวเป็นตัวอย่างหนึ่งของการพึ่งพาตนเอง ซึ่งไม่เฉพาะเหมาะสมกับเศรษฐกิจปัจจุบันเท่านั้น ยังเป็นมิติใหม่ของการบริการสาธารณสุขอีกด้วย ซึ่งถือเป็นแนวทางการปฏิรูปสาธารณสุขอีกรูปแบบหนึ่ง โดยไม่ต้องรอมงบประมาณจากรัฐ

การวิเคราะห์ต้นทุนของโรงพยาบาลพุทธชินราช ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของโรงพยาบาลได้ ทั้งนี้ทางโรงพยาบาลได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางให้โรงพยาบาลรัฐสามารถนำไปใช้ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงพยาบาลและใช้งบประมาณที่มีจำกัดอย่างคุ้มค่า โดยที่ประชาชนก็ยังได้รับการบริการที่ดี ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ต้นทุนของโรงพยาบาลพุทธชินราช เช่น ต้นทุนการซักฟอกของโรงพยาบาลรัฐสูงกว่าให้ภาคเอกชนมารับจ้างถึง 2 เท่า และการวิเคราะห์ช่วงเวลาการใช้ห้องผ่าตัด ซึ่งพบว่าช่วงหลังเวลาราชการถึงเที่ยงคืนมีการผ่าตัดมากกว่าช่วงเวลาราชการหรือช่วงหลังเที่ยงคืน ซึ่งทางโรงพยาบาลก็สามารถปรับบุคลากรที่ทำงานในห้องผ่าตัดได้เหมาะสมมากขึ้น เป็นต้น

นายแพทย์จรัส ใจแพทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพุทธชินราช ชี้ให้เห็นประโยชน์ของการวิเคราะห์ต้นทุนเองว่าจะเป็นเครื่องมือหรือวิธีการหนึ่งในการกระจายอำนาจให้กับโรงพยาบาล ได้มีการจัดบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระที่รัฐต้องสนับสนุนกิจการของรัฐที่มีต้นทุนสูงกว่าความเป็นจริง และจะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามประสิทธิภาพและคุณภาพการบริการโรงพยาบาลรัฐที่จะกระจายอำนาจให้มีอิสระในอนาคต

นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เสนอทางเลือกหนึ่งในการปรับบริการสุขภาพของรัฐใหม่ โดยกล่าวว่าแต่เดิมการบริการสุขภาพมักมุ่งเน้นไปที่การดูแล

รักษายาบาล เพื่อแก้ปัญหาความเจ็บป่วย, ความพิการ ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายสูง เพราะต้องพึ่งพาเทคโนโลยีราคาแพง ทำให้ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถแก้ปัญหาด้านสุขภาพในหลายด้าน อีกทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาใหม่คือการเจ็บป่วยซ้ำในโรคเดิม ทั้งที่น่าจะแก้ไขด้วยการปรับพฤติกรรม เช่น โรคมะเร็ง สืบพันธุ์ อุบัติเหตุจราจร ทั้งนี้ นายแพทย์อำพล ณะน่าวา ให้ปรับเปลี่ยนจากที่เคยปฏิบัติกันมาไปสู่ระบบที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพด้วยการปรับทัศนคติของแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ ส่งเสริมผู้ให้บริการให้รู้จักดูแลตนเองแทนการพึ่งหมอ มีโครงการเชิงรุกโดยออกจากโรงพยาบาลไปสู่ชุมชนมากขึ้น ประชาชนควรเรียกร้องคำแนะนำในการดูแลตนเองด้านสุขภาพมากกว่าการจ่ายยาหรือการตรวจรักษา

"โรคภัยไข้เจ็บ" เสี่ยงเดือนจากสาธารณสุข

- สธ.เผยธนาคารแอบเจาะเลือดหาเชื้อเอดส์ (กรุงเทพธุรกิจ 9/7/41)
- สธ.เร่งลดการแพร่เชื้อเอดส์จากแม่สู่ลูก (กรุงเทพธุรกิจ 13/7/41)
- พบคนไทย 24 ล. พาหะธาลัสซีเมีย สธ.ชี้ต้องคุมด่วน (กรุงเทพธุรกิจ 14/7/41)
- ใช้เลือดออกกระบาดหนัก สถิติเสียชีวิตสูงกว่าทุกปี (กรุงเทพธุรกิจ 16/7/41)
- สธ.เผยงานระบาดวิทยา (กรุงเทพธุรกิจ 16/7/41)
- พบน้ำมันดิบปนเปื้อนยาปฏิชีวนะ (กรุงเทพธุรกิจ 28/7/41)
- แพทย์เตือนกระเป๋านักเรียนทำให้ลูกหลังคด (กรุงเทพธุรกิจ 29/7/41)
- มข.เร่งทดลองวัคซีนเอดส์ ลุ้นผลจากแล็บเมืองนอก (กรุงเทพธุรกิจ 30/7/41)
- "ชวน" เดือนคนสธ.ใช้ช้บฯให้วัดภูมิเอนลุ่มจวม (ไทยโพสต์ 14/8/41)
- ชวนห่วง "มะเร็ง" คุกคามคนไทย จี้ สธ.แจ้งประชาชนดูแลสุขภาพ (กรุงเทพธุรกิจ 14/8/41)

โรคภัยไข้เจ็บลำดับแรกที่มีการเคลื่อนไหวในวงการสาธารณสุขของประเทศ ที่น่ากลัวว่าในทีนี้คือโรคเอดส์ ซึ่งจะเป็นการเคลื่อนไหวในทางที่ตีมากกว่า ลำดับแรกคือเสี่ยงเดือนจากผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาวิชาการให้คำปรึกษาเรื่องเอดส์ กรมสุขภาพจิต นายแพทย์ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล เกี่ยวกับการกระทำของธนาคารและบริษัทประกันภัยบางแห่งที่เจาะเลือดตรวจหาการติดเชื้อเอดส์โดยไม่แจ้งต่อผู้ขอประกันชีวิตว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ป่วยในการรับบริการด้านสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ การดำเนินการเจาะเลือดดังกล่าวมักจะเกิดในโรงพยาบาลชุมชน ผู้ขอประกันและผู้ขอประกันภัยควรสำนึกถึงความไม่ถูกต้องของวิธีการดังกล่าวด้วย

อีกความเคลื่อนไหวหนึ่งของโรคเอดส์นั่นคือ การดำเนินการในโครงการลดการติดเชื้อ HIV จากแม่สู่ลูกของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับศูนย์ความร่วมมือการวิจัยโรคเอดส์ (CDC) สหรัฐอเมริกา ซึ่งดำเนินการนำร่องโครงการในพื้นที่ 7 จังหวัดในภาคอีสาน ได้แก่ อุบลราชธานี มุกดาหาร ศรีสะเกษ นครพนม ยโสธร อำนาจเจริญ และร้อยเอ็ด โดยดำเนินการในระหว่างเดือนเม.ย. 2540 - ธ.ค. 2543 ซึ่งในพื้นที่ 7 จังหวัดดังกล่าวประมาณร้อยละ 1.3 ของหญิงตั้งครรภ์ทั้งหมด 1,200 คนที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลจะได้รับการให้ยาเอชเททที วันละ 2 ครั้งเข้าเ็นเป็นเวลา 4 สัปดาห์ก่อนคลอด และให้ทุก 3 ชั่วโมงในระยะคลอด ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ผลถึงร้อยละ 50

การดำเนินงานดังกล่าวเป็นผลงานระดับโลก หากนำผลวิจัยไปปฏิบัติจะช่วยลดการติดเชื้อ HIV จากแม่สู่ลูกได้ และยังมืผลถึงการลดปัญหาสังคมและเศรษฐกิจได้อีกด้วย ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายแพทย์

ปรากฏม วุฒิพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้กล่าวเพิ่มเติมว่าขึ้นกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ แม่ที่ติดเชื้อได้รับการดูแลรักษาอย่างครบถ้วน มีการให้คำปรึกษาแก่แม่ที่ติดเชื้อและสามี การให้กำลังใจตลอดจนการให้บริการที่ต่อเนื่อง ซึ่งคาดว่าจะการให้บริการในเรื่องนี้จะสามารถขยายได้ในสถานพยาบาลทุกแห่งในต้นปี 2544

ส่วนความคืบหน้าของโครงการทดลองวัคซีนเอดส์ที่ดำเนินการมาตั้งแต่เดือนมิ.ย. 2540 เป็นเวลา 1 ปี ผ่านมากับอาสาสมัครที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 33 คน ด้วยการทดลองฉีดวัคซีนรักษาโรคเอดส์ชื่อว่ารีมูน (REMUNE) นั้น ปรากฏว่าอาการของผู้ที่ได้รับการทดลองดีขึ้นมาก คาดว่าประมาณเดือน ต.ค. จะรู้ผลว่าคนที่ฉีดวัคซีนกับคนที่ไม่ได้ฉีดจะมีความแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เปิดเผยโดยแพทย์หญิงชวนชม สกนธวัฒน์ ผู้อำนวยการโครงการโรคเอดส์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โรคเริมเป็นปัญหาทางสาธารณสุขของโลก เป็นสาเหตุการตายประมาณร้อยละ 13 ของผู้ตายทั้งหมด และแต่ละปีก็จะมีผู้ป่วยใหม่ประมาณ 9 ล้านคน องค์การอนามัยโลกคาดว่าใน ปี ค.ศ.2020 (พ.ศ.2563) ทั่วโลกจะมีคนตายด้วยโรคเริมถึง 11 ล้านคน มากกว่า 7 ล้านคนอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา สำหรับประเทศไทยโรคเริมเป็นสาเหตุการตายอันดับ 3 รองจากโรคหัวใจและอุบัติเหตุ เป็นมะเร็งตับและปอดร้อยละ 32 ของผู้ป่วยโรคเริม กรุงเทพมหานครพบคนเป็นโรคเริมปอดมากที่สุด อีสานมะเร็งตับมากที่สุด ภาคเหนือมะเร็งปอด และภาคใต้มะเร็งทางเดินอาหารและทางเดินหายใจ

แนวโน้มการตายของคนจากโรคไม่ติดต่อได้แก่ โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคเริม โรคถุงลมโป่งพอง อุบัติเหตุจากรถ มีมากขึ้น ค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคมียิ่งมากขึ้น โดยเฉพาะอุบัติเหตุจากรถสร้างความสูญเสียเพิ่มขึ้นรวดเร็วโรคทุกชนิด รอบ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการสูญเสียจากอุบัติเหตุจากรถในไทยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 70 ในแต่ละปีได้ทำลายเศรษฐกิจเป็นมูลค่าถึง 7 หมื่น - 1 แสนล้านบาท มากกว่าร้อยละ 2 ของรายได้ประชาชาติ

องค์การอนามัยโลกระบุว่า โรคเหล่านี้มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะโรคอันเนื่องมาจากการสูบบุหรี่ ซึ่งจะเป็นสาเหตุของความสูญเสียทางสุขภาพมากที่สุดถึงร้อยละ 10 ของความสูญเสียทั้งหมดใน 20 ปีข้างหน้า ปี 2533 มีคนตายด้วยบุหรี่เป็นอันดับ 6 ในขณะที่เอดส์เป็นอันดับที่ 28 คาดว่าปี 2563 บุหรี่จะเป็นสาเหตุของการป่วยและตายอันดับ 1 ของคนทั่วโลก ขณะที่เอดส์จะเพิ่มสูงสุดในปี 2548 ซึ่งก็ยังน้อยกว่าบุหรี่ และจะลดลงไปเรื่อยๆ เนื่องจากการพัฒนาด้านการแพทย์ สำหรับสถิติในประเทศไทยนั้น คนไทยสูบบุหรี่ 11.2 ล้านคน ตายก่อนวัยอันควรเนื่องจากสูบบุหรี่ปีละ 42,000 คน หรือวันละ 115 คน

จากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจการลงทุนที่ทำให้คนป่วยน้อยที่สุดมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งธนาคารโลกสรุปว่าการลงทุนป้องกันไม่ให้คนติดบุหรี่ เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดในการลดค่าใช้จ่ายด้านการรักษาโรคภัยไข้เจ็บของประชาชน ทั้งนี้ธนาคารโลกพบว่าทุกๆ 1,000 ต้นของยาสูบ ผู้ผลิตจะได้กำไรสุทธิ 65 ล้านบาท แต่มีผู้เสียชีวิต 650 คน ซึ่งก่อนตายต้องเสียค่ารักษาโรคประมาณ 140 ล้านบาท ไม่นับค่าสูญเสียทางอ้อมและรายได้ที่ขาดหายไป จะได้รับหากมีชีวิตอยู่ ซึ่งรวมกันแล้วจะสูญเสียถึง 745 ล้านบาท เท่ากับรับแค่เพียง 65 ล้านแต่สูญเสีย 745 ล้าน ไม่นับการสูญเสียโยงโยไปถึงครอบครัว ญาติ พี่น้อง ฯลฯ ทั่วโลกผลิตยาสูบปีละ 7.3 ล้านตัน เท่ากับโลกสูญเสียเพราะบุหรี่ถึง 5 ล้านล้านบาท มะเร็งซึ่งเป็นโรคเรื้อรังมีความสูญเสียทางเศรษฐกิจในการรักษาพยาบาลสูง โรคเริมปอดอันมีสาเหตุมาจากบุหรือนั้น แพทย์สามารถยืดชีวิตผู้ป่วยได้เพียงร้อยละ 10 เท่านั้น และต้องเสียค่าใช้จ่ายยืดชีวิตต่อคนต่อปีถึง 450,000 บาท นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะ

กรรมการควบคุมและป้องกันมะเร็งแห่งชาติ จึงได้กำชับกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องการให้สุศึกษาแก่ประชาชน เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันตนเองจากโรคซึ่งไม่เฉพาะโรคมะเร็งเท่านั้น

นอกจากการสูบบุหรี่แล้ว สังคมไทยยังมีค่านิยมที่ไม่เชื่อต่อการมีสุขภาพที่ดีอีก เช่น การไม่สวมหมวกกันน็อกเป็นประจำถึงร้อยละ 44 และนิยมดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำถึงร้อยละ 13.25 ทั้งนี้เป็นผลการสำรวจของสวนดุสิตโพลในเดือนม.ค. 2541 ซึ่งจะแก้ไขให้สังคมมีกฎเกณฑ์ค่านิยมที่เชื่อต่อสุขภาพดี เช่น สามารถควบคุมปัจจัยต่างๆ ที่ทำลายสุขภาพ รณรงค์ให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพตนเองโดยเริ่มจากที่บ้าน ที่ทำงาน โรงงาน โรงเรียน หมู่บ้าน ชุมชน กระตุ้นให้สังคมมีความตื่นตัวและเห็นความสำคัญ เช่น การรณรงค์เลิกสูบบุหรี่ การออกกำลังกาย การลดอุบัติเหตุจราจร เป็นต้น

โรคในเด็กก็เป็นสิ่งที่ควรระวัง ได้แก่ โรคไข้เลือดออกและโรคธาลัสซีเมีย ดร.เรณู โกยสุช อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้ข้อมูลว่า ปี 2540 ผู้ป่วยเป็นไข้เลือดออกมีจำนวนถึง 1 แสนราย และมีอัตราการเสียชีวิตสูงกว่าปีที่ผ่านๆ มา โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่างวัยเด็ก - 10 ปี เสียค่าใช้จ่ายในการรักษารายละ 6 - 7 พันบาท สำหรับปี 2541 แค่เดือนมิถุนายน พบว่าโรคไข้เลือดออกระบาดในหลายจังหวัด และมีแนวโน้มรุนแรงกว่าที่ผ่านมา ทั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กำลังเร่งอบรมการป้องกันโรคนี้

สำหรับโรคธาลัสซีเมียซึ่งเป็นโรคเลือดจางที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ผู้ป่วยจะมีอาการซีดเหลือง ตับและม้ามโต โครงของใบหน้าผิดปกติ จมูกแบน หน้าผากแบน เจริญเติบโตไม่สมอายุ หงุดหงิดง่าย ภูมิคุ้มกันต่ำ ตัดรื้อง่าย ค่ารักษาแพง นับว่าเป็นปัญหาเรื้อรังด้านสาธารณสุข มีอุบัติการณ์สูงและมีแนวโน้มสูงมากขึ้นในประเทศไทย คนไทยป่วยเป็นโรคนี้ร้อยละ 1 หรือประมาณ 6 แสนคน และประมาณร้อยละ 30 - 40 หรือประมาณ 18 - 24 ล้านคน มีถิ่นทางพันธุกรรมที่เป็นพาหะของโรคที่สามารถถ่ายทอดสู่ลูกหลานได้

นอกจากนี้ ยังพบว่าร้อยละ 5 ของคู่สมรส หรือประมาณ 5 หมื่นคู่ มีความเสี่ยงสูงต่อการให้กำเนิดทารกที่เป็นโรคธาลัสซีเมียรุนแรง เนื่องจากในแต่ละปีมีเด็กเกิดใหม่เป็นโรคนี้เพิ่มขึ้นปีละ 12,125 คน รัฐเสียค่ารักษาประมาณปีละ 5 - 6 พันล้านบาท กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำโครงการควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมียโดยกำหนดเป้าหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่จะลดจำนวนทารกที่จะป่วยเป็นโรคธาลัสซีเมียรายใหม่ลงร้อยละ 10

ทั้งนี้นายแพทย์อวัช สุนทรจารย์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระบุว่า การควบคุมโรคนี้ได้ขึ้นอยู่กับทางมิให้ทารกเกิดใหม่เป็นโรคนี้ ด้วยการให้ความรู้แก่คู่สมรสให้มีความสำคัญแก่การตรวจเลือด

โรคหลังคุดในวัยเด็กก็เป็นโรคที่ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลลูกในด้านกายภาพภายนอก ได้แก่ หลัง ไหล่ สะบักหลัง และเชิงกราน ว่าเป็นปกติหรือหูดเอียงข้างใดข้างหนึ่งหรือไม่ เพื่อนำไปพบกุมารแพทย์ทันทีทั้งนี้ เพราะหากคุดไม่เกิน 20 องศาจะแก้ไขได้ทันและรักษาให้หายขาดได้โดยทำกายภาพบำบัดและออกกำลังกายสม่ำเสมอ หากคุด 20 - 40 องศา ต้องใส่เสื้อเกราะวันละ 23 ชั่วโมง ถ้า 40 องศาขึ้นไป ต้องรักษาด้วยการผ่าตัด การผ่าตัดร้อยละ 90 หายขาด หากไม่ผ่านหลังที่คุดจะส่งผลกระทบต่อร่างกายทั้งอวัยวะภายนอก คือ พิการด้านแขนขาและอวัยวะภายในคือปอดและหัวใจ ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครจำนวน 5 โรงเรียน ในเด็กอายุระหว่าง 9 - 14 ปี ประมาณการได้ว่าประเทศไทยมีเด็กหลังคุดประมาณร้อยละ 3

นายแพทย์สุจินต์ พลากกรกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหัวเฉียวแจ้งว่าในวงการแพทย์ยังไม่สามารถหาสาเหตุของโรคหลังคุดนี้ได้ แต่สามารถระบุปัจจัยเสริมที่ทำให้เด็กเป็นโรคนี้ได้ว่าเกิดจากการถือกระเป๋านักเรียนที่มีน้ำหนักมาก ซึ่งนอกเหนือจากทำให้เด็กไทยไม่สูงแล้วทั้งนี้โรงพยาบาลหัวเฉียวร่วมประสานงานกับกระทรวง

สาธารณสุข กรุงเทพมหานครดำเนินการโครงการโรคหลังคลอดในเด็ก โดยมีโรงพยาบาลกลาง กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการรักษาและวินิจฉัยโรคหลังคลอด

โรคระบาดมีความสำคัญทั้งต่อสุขภาพของประชาชน และการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก เพราะจากความสับสนด้านการคมนาคม การติดต่อของโรคระบาดจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน ซึ่งในบางโรคต้องอาศัยความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงด้วย ประเทศได้รับการยอมรับจากองค์การอนามัยโลกและจากศูนย์ความร่วมมือการวินิจฉัยโรคเอดส์ สหรัฐอเมริกา ว่าเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในงานระบาดวิทยาและศูนย์เครือข่ายการอบรมด้านระบาดวิทยาของโลก เป็นต้นแบบของประเทศต่างๆ

แต่ปรากฏว่าวงการแพทย์ของไทยไม่ค่อยให้ความสำคัญกับงานระบาดวิทยาเท่าที่ควรทั้งที่เป็นพื้นฐานของการควบคุมโรคทั้งโรคเก่าและโรคใหม่ไม่ให้เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้พบว่ามีแพทย์ด้านระบาดวิทยาเพียง 80 คนเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะแพทย์ทางระบาดวิทยาต้องสละเวลาในการออกพื้นที่ต่างจังหวัด คอยเฝ้าระวังชุมชน และทำการสำรวจเก็บข้อมูลซ้ำซาก ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายแพทย์ปาริภักดิ์ วุฒิพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งพยายามขอให้แพทย์หันมาให้ความสำคัญกับงานระบาดวิทยาด้วย

เสียงเตือนจากกระทรวงสาธารณสุขเสียงสุดท้ายในการรายงานความเคลื่อนไหวคราวนี้คือ เสียงจากนายเกรียงศักดิ์ สายธนู ภาควิชาจุลชีววิทยา และนายธงชัย เฉลิมธณกิจ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดเผยผลการทดสอบ การตรวจสอบยาปฏิชีวนะตกค้างในน้ำนมโค ด้วยชุดตรวจสอบ KS - 9 ซึ่งมีความแม่นยำมากกว่าชุดตรวจสอบอื่นๆ เพราะสามารถตรวจสอบได้ถึง 70 เปอร์เซ็นต์ จากตัวอย่างถึงส่งนม รกส่งนม นมพาสเจอร์ไรส์ และนมยูเอชที พบว่ามียาปฏิชีวนะปนเปื้อนในน้ำนมร้อยละ 36.9, 62.0, 42.5 และ 1.8 ตามลำดับ

การตกค้างของยาปฏิชีวนะทำให้เกิดความสูญเสียเมื่อมีการนำน้ำนมไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ต้องหมักด้วยจุลินทรีย์ เช่น โยเกิร์ต เนยแข็ง นมเปรี้ยว และยังมีผลต่อสุขภาพของผู้บริโภค เพราะอาจทำให้เกิดการแพ้ตัวยาที่ตกค้างอยู่ได้ จึงเป็นเรื่องที่เกษตรกรควรระมัดระวังการให้ยาปฏิชีวนะแก่โคที่ตนเลี้ยงด้วย

3.4 การเคลื่อนไหวด้านสาธารณสุขภาคเอกชน

หัวข้อข่าว

โรงพยาบาลเอกชนและอุตสาหกรรมยาเริ่มประสบปัญหา

สรุปประเด็นข่าว

โรงพยาบาลเอกชนและอุตสาหกรรมยาเริ่มประสบปัญหา

- เศรษฐกิจฟุบคนไข้ทะลักเข้าโรงพยาบาลรัฐ (ไทยโพสต์ 29/7/41)
- ระบบบัญชียาหลักพันพิษ คนไข้มะเร็งฟัง “ยานม้อ” (ไทยโพสต์ 10/8/41)
- อุตสาหกรรมสำ รัฐสูญพันล้าน (ผู้จัดการ 10/8/41)
- จุดขายให้บริการเฉพาะทางรอดโรงพยาบาลเอกชน (กรุงเทพธุรกิจ 13/8/41)

ในภาคเอกชน โรงพยาบาลเอกชนเริ่มประสบปัญหามาตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา ซึ่งจำนวนผู้ให้บริการในโรงพยาบาลเอกชนลดลงทั้งๆที่ก่อนหน้านี้มีการขยายตัวอย่างมาก ประมาณกันว่าเพิ่มจำนวนเพียงถึง 6-7,000 เตียงเลยทีเดียว และนำมาสู่การแข่งขันการตัดราคากันอย่างรุนแรง ขณะที่ราคาของเครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายด้านเวชภัณฑ์ โดยเฉพาะยาบางตัวที่ต้องนำเข้า เพิ่มสูงถึงสองเท่าตัวจากการที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวลง แต่โรงพยาบาลต้องประสบปัญหารายได้ลดอันเนื่องมาจากคนไข้หันไปพึ่งบริการของโรงพยาบาลรัฐซึ่งเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า ย่อมเกิดวิกฤติในโรงพยาบาลเอกชนอย่างแน่นอน

กิจกรรมอุตสาหกรรมยาก็เป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่ต้องระส่ำระสายจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ จากการแถลงข่าวของสมาคมผู้ผลิตเภสัชภัณฑ์ว่าในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมายอดขายลดลงจาก 7,900 ล้านบาท เหลือเพียง 6,300 ล้านบาท และคาดว่าจะยอดขายทั้งปีอาจลดลงเหลือ 12,800 ล้านบาท ทั้งนี้โดยมีนโยบายของรัฐบาลเป็นตัวแรง ได้แก่ การกำหนดบัญชียาหลัก, การให้ข้าราชการเบิกค่ารักษาพยาบาลได้เฉพาะบัญชียาหลัก เป็นต้น ซึ่งจากภาวะดังกล่าวก็ส่งผลถึงจำนวนภาษีที่รัฐบาลจะได้รับจากการขาดเซของกิจการอุตสาหกรรมด้านนี้ด้วย กล่าวคือ จำนวนภาษีอากรของสินค้านำเข้า, ภาษีเงินได้บุคคล, และภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมกันแล้วจะลดลงมากกว่า 1,400 ล้านบาท

ทางออกของโรงพยาบาลเอกชนในการเผชิญปัญหาดังกล่าวก็คือ การลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นในทุกรูปแบบ เช่น การใช้ยาที่มีคุณภาพเทียบเท่ากันและมีราคาถูกกว่า, ลดจำนวนเตียงเพื่อลดค่าใช้จ่าย, ลดจำนวนพนักงาน, ลดเวลาทำงาน, ลดเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงพิเศษ, ตลอดจนค่าบริการของแพทย์, ลดค่าใช้จ่ายในการสต็อกยา เพื่อไม่ต้องการผลกำไรให้กับคนไข้หรือผู้มาใช้บริการ นอกจากนี้ ยังเร่งพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และหาทางสร้างรายได้จากการบริการใหม่ ๆ ของโรงพยาบาล เช่น ขยายตลาดไปต่างประเทศในรูปแบบของการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ หรือการแสวงหากลุ่มเป้าหมายใหม่ เน้นสุขภาพด้านความงาม เป็นต้น

ส่วนทางออกของวงการอุตสาหกรรมยาได้แก่ นโยบายประหยัด เช่น ด้านบุคลากรไม่รับเพิ่มแม้มีการลาออก, ให้เกษียณก่อนกำหนด รวมถึงการลดจำนวนพนักงานลง นั้นหมายถึงการว่างงานของชนอีกหนึ่งกลุ่มอาชีพในตลาดว่างงาน

4. การเคลื่อนไหวทางการเมือง

4.1 การเคลื่อนไหวภาครัฐ

หัวข้อข่าว

- ค.ร.ม. เห็นชอบให้จัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เสถียรภาพรัฐบาลกับการตรากฎหมาย
- การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป
- การปกครองส่วนท้องถิ่น
- การปรับโครงสร้างของกระทรวงกลาโหม

สรุปประเด็นข่าว

ค.ร.ม. เห็นชอบให้จัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักข่าวไทย 2/8/41)
- ค.ร.ม.เห็นชอบโครงการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักข่าวไทย 18/8/41)
- ตร. แห่งชาติรื้อกฎหมายพันเอกผู้ว่า (ไทยโพสต์ 1/9/41)

คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วเมื่อ วันที่ 18 ส.ค. 2541 ที่ผ่านมา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ไม่มีปัญหา ส่วนรองอธิบดีกรมตำรวจบอกว่าโครงสร้างใหม่ช่วยให้การทำงานมีความคล่องตัวมากขึ้น

นายถวิล ไพรสณฑ์ ส.ส.กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ประธานที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เปิดเผยว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติตามโครงสร้างใหม่นี้ถือเป็นหน่วยงานอิสระ ซึ่งอำนาจจะไม่กระจุกตัวอยู่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่จะกระจายไปสู่ภูมิภาคอย่างแท้จริง อำนาจการตรวจสอบดูแลอยู่ที่คณะกรรมการบริหารที่มาจากประชาชนทั้งภาคเอกชนและหน่วยงานราชการอื่นๆมาผสมผสาน ในระดับจังหวัดก็เช่นเดียวกันก็จะมีคนในท้องถิ่นเข้ามาร่วม รวมทั้งอำนาจในการโยกย้ายก็ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการในแต่ละส่วน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับคนใดคนหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะเป็นเพียงประธานที่จะพิจารณาดูแลเหมือนกับประธานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) แต่ไม่มีอำนาจเด็ดขาด โครงสร้างใหม่นี้ไม่ได้ขึ้นตรงกับกระทรวงมหาดไทยแต่จะอยู่ในบังคับของนายกรัฐมนตรี เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงกว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กระจายอำนาจไปสู่ภูมิภาค ลดอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและอธิบดีกรมตำรวจในปัจจุบัน ซึ่งสาระสำคัญของโครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ผ่านขั้นตอนในส่วน of กระทรวงมหาดไทยไปแล้ว

อย่างไรก็ตามการปรับโครงสร้างดังกล่าวยังต้องผ่านกระบวนการพิจารณาทางกฎหมายอีกหลายขั้นตอน ทั้งนี้ต้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาก่อนเพื่อแก้ไขถ้อยคำก่อนนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย จากนั้นจึงมีผลบังคับใช้ภายใน 30 วัน หลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา คาดว่า

จะดำเนินการสถาปนากรมตำรวจขึ้นเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติในวันที่ 13 ตุลาคม ซึ่งเป็นวันสถาปนากรมตำรวจตั้งแต่ พ.ศ.2458

นอกจากนี้แล้วนายถวิล ไพรสณฑ์ ยังชี้แจงเพิ่มเติมว่าคณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยกองวิชากรมตำรวจ พล.ต.อ.วิสุทธิ กิตติวัฒน์ รอง อ.ตร. จะประชุมพิจารณากฎหมายต่างๆเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กฎหมายที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เช่น พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 53, พ.ร.บ.ข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521, พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรมที่ต้องการให้อิโชนส่วนบริหารราชการพิเศษให้ขึ้นกับฝ่ายยุติธรรม เป็นต้น ซึ่งตนเชื่อว่าไม่น่าจะมีอะไรติดขัด

เสถียรภาพรัฐบาลกับการตรากฎหมาย

- รัฐบาลทยอยมอบแพ้ใจร วิปมีมติเห็นฐานความผิด พ.ร.บ. ปลอมคนโกงชาติ นักปล้นประชาชนลอยนวล (ไทยโพสต์ 2/7/41)
- โหน "หลักการ" แก้ว ชวน ปชป. อ้างฝ่ายบริหารสั่งไม่ได้เสี่ยงส่วนใหญ่หรือร่าง ก.ม. ฟอกเงิน (ไทยโพสต์ 22/7/41)
- สภารวมหัว "ฮั่ว" ทรชน สามีคดีย่าน กม. ฟอกเงินนักการเมืองทุจริต เศรษฐีล้มบนฟูกกระเด็น/ชาติไทย เลิกอแง (ไทยโพสต์ 23/7/41)
- ปชป.ปิดสวดยินมาตรการฉุกเฉิน รื้อกฎหมายฟอกเงิน (ไทยโพสต์ 24/7/41)
- การเล่นเกม : การยื่นญัตติให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความ พรก. ตามมาตรา 218-219 (เกมของใคร) (ศ. อมร จันทสมบุญ ผู้จัดการ 2/7/41, 18/7/41, 21/7/41)
- ที่ประชุมสภา ตกลง. รับหลักการร่างพ.ร.บ. 2 ฉบับ คือ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์ และร่าง พ.ร.บ.การตอบโต้การทุ่มตลาด (สำนักข่าวไทย 6/8/41)
- แก้ กม.แรงงาน ลดความขัดแย้งนายทุน-ลูกจ้าง (ผู้จัดการ 12/8/41)
- สภาสูงเดินหน้ารื้อ กม.ฟอกเงิน เอาผิดล้มบนฟูก (ไทยโพสต์ 13/8/41)

รัฐบาลชุดปัจจุบันปรากฏผลงานด้านการตรากฎหมายหลายฉบับด้วยกัน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญใหม่ รวมทั้งเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์รอบด้านของประเทศ การเคลื่อนไหวของรัฐบาลในด้านกฎหมายนี้ที่สำคัญและมีลักษณะที่กระทบถึงเสถียรภาพของรัฐบาลทั้งที่เกิดจากพรรคร่วมรัฐบาลด้วยตนเอง พรรคฝ่ายค้าน และรวมทั้งประชาชนด้วย กฎหมายฉบับสำคัญๆ เช่น

ระหว่างวันที่ 20 และ 21 พ.ศ. 2541 สภาผู้แทนราษฎรได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาพระราชกำหนด 4 ฉบับที่เสนอโดยรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ พรก. 4 ฉบับดังกล่าวคือ

พรก.ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ.2541 จำนวน 2 แสนล้านบาท

พรก.ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2541 จำนวน 5 แสนล้านบาท

พรก. แก้ไข พรก. แก้ไขเพิ่มเติม พรบ.ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540, พ.ศ. 2541

พรก.บรรษัทบริหารหนี้สินทรัพย์สินสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541

ทั้งนี้ได้นำไปสู่ความขัดแย้ง ระหว่างรัฐบาลกับพรรคฝ่ายค้านในช่วงท้ายของการประชุมในวันที่ 21 พ.ค. ส.ส.ฝ่ายค้านจำนวน 90 คน เข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความรัฐธรรมนูญมาตรา 219 วรรคหนึ่งว่า พระราชกำหนดทั้ง 4 ฉบับที่รัฐบาลเสนอนั้นถูกต้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญมาตรา 218 หรือไม่ ซึ่งนับว่าเป็นการตีความครั้งแรกของตุลาการของศาลรัฐธรรมนูญ ชุดที่แต่งตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) ทำให้เกิดความวุ่นวายในที่ประชุมเพราะไม่สามารถลงมติได้ เกิดปัญหาทางการเมืองที่ต่อเนื่องออกไป คือ ประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ทำให้มีการนำเรื่องนี้ขึ้นศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่เพียงใด ซึ่งเป็นความไม่พอใจในซีกของพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล อย่างไรก็ตามที่ 23 พ.ค. ศาลรัฐธรรมนูญลงมติว่า พรก.ทั้ง 4 ฉบับไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

กฎหมายฟอกเงินหรือ พรบ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลถูกโจมตีจากสื่อมวลชนว่า “ยกธงยอมแพ้โจร” หรือ “สภา ‘ฮั่ว’ ทรชน”

กฎหมายฟอกเงินเป็นร่างกฎหมายที่เสนอเข้ามาตั้งแต่สมัยรัฐบาล พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ ซึ่งเสนอความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่รัฐบาลชุดปัจจุบันได้ขยายฐานความผิดออกไปเป็น 10 อย่าง ทำให้กฎหมายฉบับดังกล่าว ค้างการพิจารณาจากสภาผู้แทนตลอดมา เนื่องจากการค้านของ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลด้วยตนเอง นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ส.ส. มหาสารคาม และนายชัย ชิดชอบ ส.ส. บุรีรัมย์ พรรคชาติไทย และเอกภาพตามลำดับ คัดค้านการขยายฐานความผิดจากร่างของรัฐบาล พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ทำให้ฝ่ายค้านซึ่งไม่เห็นด้วยอยู่แล้วออกมาคัดค้านจนต้องถอนร่างออกไปทบทวนใหม่

อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้มีมติผ่านสภาผู้แทนราษฎรแล้วเมื่อวันที่ 22 ก.ค. 2541 โดยตัดฐานความผิดจาก 10 เหลือ 2 ซึ่งการที่ พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าวชงกันอยู่ตลอดมานั้น เนื่องจากการเสนอเกี่ยวกับความผิดด้านทุจริตคอร์รัปชัน การฉ้อโกงประชาชนของผู้บริหารสถาบันการเงิน ซึ่งเกี่ยวกับนักการเมืองและนายทุนพรรค จนเมื่อตัดฐานความผิดเหล่านี้ออกไป กฎหมายฉบับนี้จึงผ่านสภา ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รองโฆษกพรรคประชาธิปัตย์ กรรมการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

นอกจากตัดความผิดจนเหลือ 2 อย่างแล้ว ยังมีการปรับปรุงมาตรา 46 และมาตรา 46 ทวิ โดยตัดข้อความที่ระบุว่า “ให้สันนิษฐานว่าเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้เป็นเจ้าของหรือรับโอน มีมูลค่าเกินกว่าฐานะ และความสามารถของบุคคลนั้น เป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด” ออกไป

นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่าการที่สภามีมติดังกล่าวรัฐบาลไม่มีอำนาจจะไปสั่งการได้ เสียงส่วนใหญ่เป็นอย่างไรก็ต้องเป็นอย่างนั้น ทำนองเดียวกับ นายปรีชา สุวรรณทัต วัปพรรคประชาธิปัตย์ ชี้แจงว่าตนก็ไม่เห็นด้วยแต่ต้องยอมรับในเสียงส่วนใหญ่ เพราะการตัดฐานความผิดออกไปนั้นจะทำให้ไม่สามารถใช้กฎหมายฉบับนี้ในการจัดการฟอกเงินของนักการเมือง นักการเงิน และนายธนาคารซึ่งไม่ทุจริตได้

อย่างไรก็ตาม ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กลายมาเป็นประเด็นปัญหาทางการเมือง เนื่องจากการวิพากษ์วิจารณ์ว่ามุ่งรักษามลประโยชน์ของพวกตนและตนเองมากกว่าประเทศชาติ เอื้อประโยชน์ต่อทุจริตชน โดยเฉพาะการตัดฐานความผิดเกี่ยวกับการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการทุจริตคอร์รัปชัน และความผิดเกี่ยวกับการยกยอทรัพย์ ฉ้อโกงประชาชน พรรครัฐบาลและฝ่ายค้านได้รับการวิจารณ์ว่ามีความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการผ่านกฎหมายฉบับนี้

นายปิติ พัฒนกุล วุฒิสมาชิก กรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายฟอกเงิน ได้เปิดเผยถึงมติของกรรมการว่าควรขยายฐานความผิดไปเกี่ยวกับสถาบันการเงินหรือผู้บริหารสถาบันการเงิน เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีการกระทำที่เข้าข่ายทั้งข้อโกงประชาชน ฉ้อโกงอื่น และข้อโกงรัฐบาล อย่างไรก็ตามมีหลายฝ่ายเห็นว่าให้ใช้ไปก่อน ในอนาคตก็สามารถเพิ่มฐานความผิดได้

นอกจากพระราชกำหนด 4 ฉบับ และ พ.ร.บ.ฟอกเงินแล้ว รัฐบาลชุดนี้ยังมีการพิจารณาร่างกฎหมายอีกหลายฉบับด้วยกัน เช่น พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2541 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 10 เม.ย. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปรับโครงสร้างหนี้ให้กิจการที่อยู่ในภาวะคับขันสามารถอยู่ได้ และยังมีการพิจารณารับหลักการ เช่น พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์ เพื่อช่วยเหลือผู้ใช้แรงงาน และ พ.ร.บ.การตอบโต้การทุบตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ เนื่องจากฉบับเดิมไม่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงการขยายโครงสร้างทางเศรษฐกิจรวมทั้งไม่มีการตอบโต้การทุบตลาด เป็นต้น

การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป

-ในที่สุด "ความพร้อมที่จะยุบสภา เลือกตั้งใหม่ คือความพร้อมของ ปชป"

(มติชนสุดสัปดาห์ 16/6/41 ฉบับ 930)

-การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญใหม่ "กก.เลือกตั้งจังหวัด ปฏิวัติใหม่ระบบเลือกตั้งไทย"

(สมหมาย ปาริจัตต์ มติชนสุดสัปดาห์ 23/6/41 ฉบับ 931)

-เชือกไกลเลือกปาร์ตี้ลิสต์ ชาวบ้านยังเล็งคนท้องถิ่น (ไทยโพสต์ 20/7/41)

-กกต.จังหวัดชำระการเพียบ (ไทยโพสต์ 23/7/41)

-กรุงเทพมหานครแบ่ง 37 เขตการเลือกตั้งใหม่ (ผู้จัดการ 11/8/41)

สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันในสภาพที่ประชาชนและรัฐบาลถูกมรสุมเร้าด้วยปัญหาอบด้าน ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่จะมีความวุ่นวายเกี่ยวกับการยุบสภาเพื่อจัดเลือกตั้งทั่วไป อย่างไรก็ตามนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีได้เสนอหลักการว่า การเลือกตั้งทั่วไปจะกระทำเมื่อมีความพร้อม ซึ่งมีผู้ตีความว่าน่าจะหมายถึงความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้

1. ความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้ง
2. ความพร้อมของรัฐบาลในเรื่องงบประมาณการเลือกตั้ง
3. ความพร้อมของพรรคการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน โดยเฉพาะในเรื่องการสรรหาปาร์ตี้ลิสต์จำนวน 100 คน
4. ความพร้อมของประชาชนต่อระบบและวิธีการเลือกตั้งใหม่ เพราะหากประชาชนไม่พร้อม ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งความพร้อมของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งยังคงเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของการเลือกตั้ง และที่สำคัญก็คือ...
5. ความพร้อมของพรรคประชาธิปัตย์เอง

การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญใหม่จะมีคณะกรรมการเลือกตั้งหรือ กก.ต. ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้งทั่วไปแทนกระทรวงมหาดไทย โดยคณะกรรมการเลือกตั้งคณะอนุกรรมการเตรียมงานการเลือกตั้งประจำจังหวัดขึ้นก่อนทุกจังหวัด เพื่อทำหน้าที่สรรหาคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด ด้วยการรับสมัครและทาบทามบุคคลที่มีคุณสมบัติ กล่าวคือ อายุไม่ต่ำกว่า 45 ปีบริบูรณ์ ส่วนคุณสมบัติอื่น ๆ จะเป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด

2541 ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ 15 มิ.ย. 2541 การเสนอชื่อต้องเสนอเป็น 3 เท่าของจำนวนคณะกรรมการในแต่ละจังหวัดมี กล่าวคือ

- จังหวัดที่มี ส.ส. เกิน 5 คน คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดมี 5 คน รวมประธาน
- จังหวัดที่มี ส.ส. เกิน 6-15 คน คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดมี 7 คน รวมประธาน
- จังหวัดที่มี ส.ส. 16 คนขึ้นไป คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดมี 9 คน รวมประธาน

สำหรับคณะกรรมการเตรียมการเลือกตั้งจังหวัดประกอบด้วย

- ปลัดจังหวัด
- อดีตประธานองค์กรกลางการเลือกตั้งจังหวัด
- อัยการจังหวัด
- ประธานหอการค้าจังหวัด
- อธิการบดีที่ดำรงตำแหน่งนานที่สุดอย่างต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตั้งในจังหวัดนั้นๆ ซึ่งหากไม่มีก็เป็นอธิการบดีสถาบันราชภัฏ ซึ่งหากไม่มีก็เป็นศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการ

กรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี และอยู่ได้เพียงวาระเดียว วันที่ 26-30 มิ.ย. ที่ผ่านมา เป็นวันออกประกาศรับสมัครคัดเลือกเป็นกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด โดยขอใบสมัครได้ที่สำนักงานคณะกรรมการ และจากผลการคัดเลือกของคณะกรรมการเลือกตั้ง ปรากฏว่าคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 434 คนใน 76 จังหวัด เป็นชาย 385 คน หญิง 49 คน ร้อยละ 66 เป็นข้าราชการหรือข้าราชการบำนาญ ส่วนใหญ่อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 53 จบปริญญาตรี ร้อยละ 10 จบต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 30 จบปริญญาโท และร้อยละ 7 จบปริญญาเอก เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด 7 คน, รองผู้ว่าฯ, อาจารย์มหาวิทยาลัย, ตำรวจ, ข้าราชการสาธารณสุข, อัยการ, และอดีตผู้ว่าฯ รวมถึงอดีตเจ้าหน้าที่องค์กรกลางและผู้สื่อข่าวภูมิภาค และมีอดีต สสร. 9 คน

ในส่วนของปาร์ตี้ลิสต์ ซึ่งสภาร่างรัฐธรรมนูญคิดว่าจะช่วยให้ได้คนที่มีความสามารถระดับชาติ มีวิสัยทัศน์ระดับสากลได้เข้ามามีโอกาสบริหารประเทศ โดยมี ส.ส. ในเขตเดียวคนเดียวทำหน้าที่ดูแลปัญหาทุกข์สุขของประชาชนนั้น นายประจวบ ไชยสาส์น ประธานที่ปรึกษาพรรคชาติพัฒนา กล่าวว่า เป็นแนวคิดที่แตกต่างจากพรรคการเมืองซึ่งคิดว่าต้องมีนักการเมืองระดับท้องถิ่นเข้ามาปะปนเป็นปาร์ตี้ลิสต์อยู่ด้วย และได้เข้าเป็นฝ่ายบริหารอีกมาก เพราะประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงจะเลือกให้กับคนที่ตนรู้จัก พุดง่าย ๆ ก็คือ การเลือกปาร์ตี้ลิสต์ชาวบ้านก็ยังคงเลือกคนท้องถิ่น

การเคลื่อนไหวด้านการเลือกตั้งของกรุงเทพมหานคร คือ การจัดแบ่งเขตการเลือกตั้งใหม่ โดยแบ่งเป็น 37 เขต โดยยึดหลักจากจำนวนประชากรและความสะดวกในการไปใช้สิทธิ์ ทั้งนี้เป็นการแถลงของนายเกริก เกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร (กก.ต.กทม.) โดยฝั่งพระนครมี 26 เขต และฝั่งธนบุรีมี 11 เขต คิดจากจำนวนประชากรวันที่ 30 ธันวาคม 2541 เป็นหลัก ซึ่งมีจำนวน 5,608,772 คน

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาความชอบธรรมของรัฐบาลชุดปัจจุบันในการดำรงตำแหน่ง ซึ่งหากไม่มีการยุบสภา รัฐบาลชุดนี้สามารถอยู่ได้ถึงวันที่ 17 พ.ย. 2543 เพราะเข้ามารับตำแหน่ง 17 พ.ย. 2539 ผลจากการสำรวจของเอแบคโพล ก็ระบุถึงความไม่พร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งซึ่งขอเวลา 6 เดือน และความไม่พร้อม

ทางด้านเศรษฐกิจ ประชาชนเองก็ยังไม่อยากให้มีการจัดเลือกตั้งทั่วไปในระยะนี้ อย่างไรก็ตาม ก็เกรงกันว่าการยุบสภาอาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบถึงการเมือง กลิ่นอายของการเลือกตั้งก็มีปรากฏบ้างจากการเดินสายพบปะประชาชนของพรรคความหวังใหม่และพรรคไทยรักไทย ในขณะที่พรรคความหวังใหม่เดินสายลงใต้พร้อมเสนอแนวยุทธศาสตร์ใหม่ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติด้วยโครงการชุดคลองกระซึ่งจะเสนอให้ชื่อว่าคลองสุรสีห์นั้น พรรคไทยรักไทยก็ขึ้นเหนือไปยังจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีนโยบายนำอินเทอร์เน็ตไปเผยแพร่ในท้องถิ่นระดับตำบล รวมทั้งเว็บไซต์ตำบลเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของโลก สามารถเสนอตัวเองกับโลกถ้ามีสินค้าที่จะขายได้ และสามารถนำภูมิปัญญาของผู้เฒ่ามาปรับปรุงได้ การเดินสายนี้คงกระทำต่อเนื่องกันในอีกหลายจังหวัด เพื่อเตรียมตัวรับการเลือกตั้งทั่วไปที่จะเกิดขึ้นเมื่อใดก็ได้

การปกครองส่วนท้องถิ่น

- ตั้ง ก.ก. ดูแลพนักงานท้องถิ่นรับแผนกระจายอำนาจ (ผู้จัดการ 6/7/41)
- สิทธิชุมชนพื้นฐานชาวบ้าน ผลพวงจากมวลชนรากหญ้า (กรุงเทพธุรกิจ 16/7/41)
- ผลบวกทางการเมืองของการปกครองส่วนท้องถิ่น ลิขิต อีเวคิน (มติชน 28/7/41)
- กำนันล่าชื่อ 5 หมื่นแก้รัฐธรรมนูญหวังควมตำแหน่ง อบต. (ผู้จัดการ 11/8/41)

การเคลื่อนไหวภาครัฐในด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเตรียมการเพื่อรับแผนการกระจายอำนาจนั้น จากการเปิดเผยของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและประธานการทำงานด้านการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น ว่าทางคณะทำงานได้ร่าง พ.ร.บ. ระเบียบงานบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญซึ่งระบุไว้ในมาตราที่ 288 ว่า การแต่งตั้งและการให้พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา 284 ระบุว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ รัฐบาลจึงเตรียมตั้งคณะกรรมการกลางดูแลพนักงานส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ โดยครอบคลุมทั้งเรื่องการแต่งตั้งโยกย้ายให้พ้นตำแหน่ง รวมทั้งเรื่องเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เพื่อเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถดูแลตนเอง

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น จะเป็นการกระจายอำนาจและจัดระบบบริหารงานของบุคคลของท้องถิ่นทั้งหมด พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวร่างเสร็จแล้ว และคณะทำงานเตรียมนำเสนอต่อ ค.ร.ม.พิจารณาต่อไป สาระสำคัญของพ.ร.บ. ดังกล่าว เช่น

พนักงานท้องถิ่น หมายถึง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ พนักงานที่ทำหน้าที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร, อบจ. , เมืองพัทยา, สุขาภิบาล, อบต.) โดยมีคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.ก.) เป็นคณะกรรมการระดับชาติ เป็นคณะกรรมการกลาง ดูแลพนักงานส่วนท้องถิ่นทั้งหมดทั่วประเทศ จากเดิมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในความดูแลของกรมปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานอิสระขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

1. กรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็นกรรมการผู้แทนจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย, เลขาธิการ, กพ. , ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ และอธิบดีกรมการปกครอง
2. กรรมการผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับเลือกจากกรุงเทพมหานคร, องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.), เทศบาล, สุขาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นๆ
3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การบริหารราชการแผ่นดิน การเมืองการปกครอง เศรษฐศาสตร์ การพัฒนาชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อมและสังคมมานุษยวิทยา

ประธานกรรมการมาจากการสรรหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทำงานเต็มเวลา การแต่งตั้งประธานและกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นผ่านความเห็นชอบของ ค.ร.ม. และรัฐสภา จากนั้นนายกรัฐมนตรีจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯในชั้นต่อไป มีวาระ 4 ปี ประธานต่อไปอีก 2 ปี

ในเรื่องการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดร. ลิขิต ชีวะเวส นักวิชาการอาจารย์มหาวิทยาลัย ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า การกระจายอำนาจและการปกครองตนเองในรูปของการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยอยู่บนพื้นฐานว่า การกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญของการให้สิทธิเสรีภาพในการปกครองตนเองแก่ประชาชน และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในระดับชาติ แต่ในทางปฏิบัติปัญหาที่ปรากฏคือการสูญเสียทรัพยากรอันเกิดจากการรั่วไหลของงบประมาณ ไม่ว่าจะโดยการบริหารงานที่ผิดพลาด หรือแม้แต่การฉ้อราษฎร์บังหลวง

ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือการขาดบุคลากร ขาดความรู้ทางวิชาการและการบริหาร ซึ่งทำให้ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากข้าราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งก็เท่ากับว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่มีอำนาจอย่างแท้จริงในการตัดสินใจดำเนินการ

นอกจากนี้ ยังเกิดความขัดแย้งระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่งกับสมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง

บทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญกำหนดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลจนครบวาระของสภา จากนั้นต้องลงสมัครรับเลือกตั้งเช่นเดียวกับสมาชิกทั่วไป ในขณะที่กำนันผู้ใหญ่บ้านก็มาจากการเลือกตั้งแต่ขาดโอกาสที่จะดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการที่ตนมีฐานะเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค ตามพ.ร.บ.ปกครองท้องถิ่น มาตรา 2457 ขัดกับมาตรา 285 ววรรค 5 ซึ่งระบุว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่นจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือส่วนราชการส่วนท้องถิ่นไม่ได้ การตีความข้างต้นจึงเกิดข้อขัดแย้งกันขึ้น

จากข้อสังเกตข้างต้น จะปรากฏการเคลื่อนไหวของกำนันผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับการสูญเสียโอกาสดังกล่าว จะเห็นได้จากข่าวหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ วันที่ 11 ส.ค. 2541 ซึ่งสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทยจะยื่นหนังสือรายชื่อ 5 หมื่นคนถึงประธานรัฐสภา เพื่อให้มีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญให้พวกตนสามารถอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต่อไปได้อีกว่าเป็นความชอบธรรม

อย่างไรก็ตาม เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต้องการให้กำนันผู้ใหญ่บ้านดูแลเรื่องความสงบเรียบร้อยอย่างเดียว ส่วนเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นก็ปล่อยให้เป็นเรื่องของผู้แทนประชาชนมากกว่า ทั้งนี้ตาม พ.ร.บ.

สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2537 กำหนดอายุกำนันผู้ใหญ่บ้านไว้ใน อบต. แค่ 4 ปี คือถึงเดือน มี.ค. 2542 ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

ในส่วนของการขาดบุคลากร ขาดความรู้ทางวิชาการและการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในปัจจุบันได้มีองค์กรสาธารณประโยชน์องค์กรหนึ่ง คือสมาคมเพื่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นจากความต้องการที่จะเห็นสังคมไทยก้าวรุดหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ โดยการเข้าไปช่วยเหลือชาวบ้านผู้ยากจนให้ได้รู้จักสิทธิของตนเอง

ในกรณีของการดำเนินงานของ อบต. สสส. ได้เข้าไปมีบทบาทในการให้คำแนะนำแก่กลุ่ม อบต. โดย สสส. ในภาคอีสานซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานีและที่บุรีรัมย์ โดยเฉพาะที่อำเภอปะคำ บุรีรัมย์ สสส. ได้เข้าไปช่วยเหลือในด้านสิทธิของชาวบ้าน การให้ข้อมูลด้านกฎหมาย การเตรียมความพร้อมของชาวบ้าน และผู้นำชุมชน

นายทวีศักดิ์ ประวะโช ประธานชมรม อบต. ตำบลปะคำ อำเภอปะคำ เห็นความสำคัญของ สสส. มาก บอกว่า อบต. ส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่ ความรู้ก็มีน้อย ให้ไปประจำแค่เดือนละครั้งก็อำเภอก็ดูจะเป็นปัญหาในการทำงาน เพราะหากไม่มีใครคอยแนะนำช่วยเหลือทั้งด้านกฎหมายและการทำงานก็วยังไม่มีแนวทาง ก่อนได้รับคำแนะนำจาก สสส. การทำงานของ อบต. ปะคำ ไม่ค่อยเด่น ไม่มีญาติอะไรกัน กำนันผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นข้าวนาจากเก่าก็จะเป็นคนตัดสินใจและยกมือกัน อบต. ไม่รู้เรื่อง จนเมื่อได้รับการแนะนำจาก สสส.

ปัญหาในการดำเนินงานของ อบต. คือการจัดทำแผนของ อบต. ซึ่งเป็นปัญหาของ อบต. ใหม่ ทุกแห่ง หรือแม้แต่ว่ายังไม่กล้าเมื่อถูกเรียกเข้าไปประชุมในอำเภอแต่ละครั้ง และยังมีปัญหาจากข้าวนาจากเก่า คือกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ยังคงบีบบังคับ อบต. และเป็นปัญหาในการทำงานของ อบต. มาก

การปรับโครงสร้างของกระทรวงกลาโหม

-นายพลเพือ (มติชน 23/7/41)

-ร็อกกองทัพบก (มติชน 24/7/41)

-ลดนายพล 1 ปี เห็นผลเหลือ 1 ใน 3 จาก 50 โหล (ไทยโพสต์ 24/7/41)

-Number of Generals in three armed forces drops. (บางกอกโพสต์ 28/7/41)

-เตรียมเสนอปรับโครงสร้างกองทัพบกเข้าสภาโกลาโหมอีกครั้งเร็วนี้ (สำนักข่าวไทย 11/8/41)

โครงสร้างของกระทรวงกลาโหมเดิมที่ยังใช้อยู่คือ ผู้บัญชาการของแต่ละเหล่าทัพจะมีอำนาจโดยตรงในการจัดสรรงบประมาณเอง (และอื่นๆ) และนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาการทหารสูงสุด จากนั้นเสนอรัฐมนตรีกลาโหมได้ทันที ส่วนปลัดกระทรวงจะมีหน้าที่ด้านฝ่ายธุรการของรัฐมนตรีกลาโหมเท่านั้น จเรทหารทั่วไปจะมีหน้าที่ตามรัฐมนตรีกลาโหมสั่ง

ส่วนโครงสร้างใหม่จะให้อำนาจแก่ปลัดกระทรวงกลาโหมมากขึ้น รวมทั้งผู้บัญชาการทหารสูงสุดด้วย อำนาจของผู้บัญชาการทหารทุกเหล่าจะลดลงทั้งการจัดสรรงบประมาณและสายการบังคับบัญชา ทั้งเป็นแนวทางที่คณะกรรมการเสนอ

การปรับโครงสร้างกระทรวงกลาโหมเป็นมติของสภาโกลาโหมก่อนที่นายชวน หลีกภัย จะเข้ามารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นโครงการระยะยาวโดยมีคณะกรรมการพิจารณาระบบราชการของกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นประธานและมีคณะอนุกรรมการ 2 ชุด คือ ชุดของสำนัก

งานปลัดกระทรวงกลาโหม มีรองปลัดเป็นประธาน และชุดของกองบัญชาการทหารสูงสุด มีเสนาธิการทหารนำโดย พล.อ.ชัยณรงค์ หนูหนักดี เป็นประธาน

ส่วนหลักการในการปรับโครงสร้างของกระทรวงกลาโหมนั้นนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้ชี้แจงว่า ได้เสนอในที่ประชุมสภากลาโหมให้รับทราบเกี่ยวกับหลักการประกอบการพิจารณาปรับโครงสร้างของกองทัพไทย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงและแนวโน้มที่จะเป็นไปได้ในอนาคต หลักการดังกล่าวคือ การจัดทำแผนแม่บทสำรอง การปลดเปลื้องภาระงานที่ไม่จำเป็นให้เอกชนเข้าดำเนินการ และการพิจารณาจัดหายุทธโศปกรณ์ในลักษณะแผนงานร่วม

ความคืบหน้าของการปรับโครงสร้างของกระทรวงกลาโหมนั้น พล.อ.ยุทธศักดิ์ ศศิประภา ปลัดกระทรวงกลาโหมเปิดเผยว่า คณะอนุกรรมการในส่วนของกองบัญชาการทหารสูงสุดกำลังทำการศึกษากันอยู่แล้วจะส่งมาให้คณะกรรมการชุดใหญ่ เพื่อนำไปศึกษาร่วมกับในส่วนที่เสนอโดยสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้การปรับโครงสร้างของกระทรวงกลาโหมเป็นเรื่องที่ทั่วโลกดำเนินการเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จึงต้องปรับให้เหมาะสมและทันสมัยเพื่อเพิ่มความสามารถของกองทัพ

พล.อ.มณฑล อัมพรพิสิฐ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้เปิดเผยในส่วนงานของกองบัญชาการทหารสูงสุดว่าอยู่ในระหว่างพิจารณารายละเอียดที่จะเน้นการลดกำลังพลและระบบการรวม และจะนำเสนอสภากลาโหมเร็ว ๆ นี้ ทั้งนี้กองบัญชาการทหารสูงสุดและสามเหล่าทัพจะเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการข่าว ยุทธการกิจการพลเรือน ส่วนสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจะรับผิดชอบงานด้านธุรการ เช่น กิจการศาล สัสดี ซึ่งการจัดกองทัพลักษณะนี้จะคล้ายกับของสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ คือเน้นระบบการรวม เพราะในปฏิบัติการยุทธสมัยใหม่ จะไม่มีเหล่าทัพใดที่สามารถเข้าปฏิบัติการยุทธและได้รับชัยชนะเพียงเหล่าเดียว ต้องมีการสนับสนุนทั้ง 3 เหล่าทัพ ส่วนการปฏิรูประบบการจัดซื้ออาวุธยุทธโศปกรณ์นั้น ทางกองทัพได้ดำเนินการอยู่แล้ว โดยมีคณะกรรมการที่มีเสนาธิการทหารเป็นประธานคอยดูแลในการจัดซื้อ ถ้าชนิดใดสามารถใช้ร่วมกันได้ก็ให้จัดลำดับความสำคัญร่วมกัน

4.2 การเคลื่อนไหวภาคประชาชนและองค์กรประชาชน

หัวข้อข่าว

- การจัดงานประกาศเจตนารมณ์ 14 ตุลา
- องค์กรประชาธิปไตยยื่นหนังสือขอให้ศาล รธน. ดีความกรณีการทำงานของรัฐบาล
- กลุ่มองค์กรเพื่อสิทธิมนุษยชนและคณาจารย์ไทยเคลื่อนไหวให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวผู้ถูกจับกุม 18 คน (สำนักข่าวไทย 12/8/41)
- ผลการสำรวจความผิดหวังของกลุ่มประชาชนกับการเมืองไทย

สรุปประเด็นข่าว

การจัดงานประกาศเจตนารมณ์ 14 ตุลา

- ประกาศวันที่ 14 ตุลาคม เป็นวันสิทธิและเสรีภาพประชาชน (สำนักข่าวไทย 8/8/41)

14 ตุลาคม วันสิทธิและเสรีภาพประชาชนไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการจัดงาน 25 ปี 14 ตุลาคม และพิธีประกาศเจตนารมณ์ 14 ตุลา เป็นวันสิทธิและเสรีภาพประชาชนไทย ที่บริเวณ ณ หออนุสรณ์วีรดิ ตึกโดม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในวันที่ 8 สิงหาคม ที่ผ่านมา เนื่องในวาระพิเศษที่ตุลาคมปีนี้เป็นวันครบ 25 ปีของ 14 ตุลาคม 2516 เพราะฉะนั้นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ได้ร่วมกันคิดจัดงานและเพื่อเป็นการเพิ่มความหมายของวันดังกล่าวให้เป็นวันสำคัญในชื่อเดียวกัน จึงคิดชื่อเป็นวันสิทธิและเสรีภาพประชาชนไทย

นายธีรยุทธ บุญมี กล่าวว่าวันที่ 14 ตุลาคม เป็นตัวแทนประวัติศาสตร์ที่ประชาชนได้ลุกฮือขึ้นมาปลดแอกจากกรงขังของเผด็จการ และร่วมกันปลดปล่อยตัวเองได้สำเร็จ สังคมได้เคลื่อนไหวไปข้างหน้าได้อิสระมากขึ้น ถือเป็นจุดเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญของประวัติศาสตร์การเมืองไทย งานดังกล่าวมีท่านผู้ทรงคุณวุฒิ พณมยงค์ ประธานที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์และประธานในพิธีลงนามประกาศเจตนารมณ์ 14 ตุลาคม วันสิทธิและเสรีภาพประชาชนไทย

องค์กรประชาธิปไตยยื่นหนังสือขอให้ศาล รธน. ตีความกรณีการทำงานของรัฐบาล

(สำนักข่าวไทย 10/8/41)

ตัวแทนจากองค์กรประชาธิปไตยประกอบด้วย น.พ.เหวง โตจิราการ ประธานสมาพันธ์ประชาธิปไตย, น.พ.สันต์ นิตติ์รัตน์ ประธานมูลนิธิวีรชนประชาธิปไตย, นางประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ ประธานชมรมชาวลองเตยเพื่อการปฏิรูปการเมือง และตัวแทนศูนย์ประสานงานกรรมการ ได้ยื่นหนังสือต่อประธานรัฐสภาผ่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 10 ส.ค. 2541 เพื่อขอให้พิจารณาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยว่ารัฐบาลได้ดำเนินการและกำลังดำเนินการขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ได้แก่ การดำเนินนโยบายในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจไม่ฟังความคิดเห็นจากคนอื่น และกรณีที่รัฐบาลได้ดำเนินการเจรจากับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เกี่ยวกับหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 5 การผลักดันหนี้สินที่ก่อโดย "คนรวย" ให้คนทั้งประเทศต้องชดใช้แทน กรณีเหล่านี้จะขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 3, 26, 58, 59, 76, 83, และ 87 หรือไม่ และกรณีที่ไปทำสัญญากับองค์การระหว่างประเทศโดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา จะขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 224 หรือไม่ และขอให้เผยแพร่รายชื่อ สส. ที่ขาดประชุมทำให้องค์ประชุมไม่ครบ ถือว่าทำให้การพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ต้องล่าช้าเสียผลประโยชน์ของประเทศและประชาชน

กลุ่มองค์กรเพื่อสิทธิมนุษยชนและคณาจารย์ไทย

เคลื่อนไหวให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวผู้ถูกจับกุม 18 คน (สำนักข่าวไทย 12/8/41)

ตัวแทนสหพันธ์เพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย, คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย ในพม่า, คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย, สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย, กลุ่มเพื่อนประชาชน และสมัชชาคนจน ได้เดินทางไปยังสถานทูตพม่าในประเทศไทย เพื่อยื่นหนังสือถึงเอกอัครราชทูตพม่าประจำประเทศไทย เรียกร้องให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมซึ่งเป็นคนไทย 3 คน และเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนชาวต่างชาติอีก 15 คน ในข้อหาแจกใบปลิวแสดงการสนับสนุนทางสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยในพม่าในวันที่ 9 สิงหาคม 2541 ที่สนามบินพม่าระหว่างรอขึ้นเครื่องบินเพื่อเดินทางกลับประเทศไทย หลังจากนั้นกลุ่มตัวแทนองค์กรทั้ง 6 ได้เดินทางไปพบนายกอบศักดิ์ ชุติกุล อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อยื่นหนังสือเรียกร้องให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการทุกวิถีทางที่ทำได้โดยชอบ รวมทั้งร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ทางการพม่าปล่อยตัวบุคคลที่ถูกจับกุมทั้ง 18 คน

นอกจากนี้ยังมีแถลงการณ์คณะอาจารย์ไทยในนามของคณาจารย์มหาวิทยาลัยและปัญญาชนอิสระ รวม 215 คนจาก 11 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 59 คน, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ 31 คน, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 30 คน, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 30 คน, มหาวิทยาลัยรังสิต 17 คน, มหาวิทยาลัยเกริก 5 คน, มหาวิทยาลัยขอนแก่น 5 คน, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แห่งละ 1 คน, สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ 9 คน, และนักวิชาการอิสระ 26 คน ร่วมกันขอคัดค้านการจับกุม นักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนในพม่า และให้รัฐบาลไทย, ประเทศอาเซียนและประชาคมโลกดำเนินการเจรจากับรัฐบาลพม่าในประเด็นดังกล่าวอย่างรวดเร็วและจริงจัง

ผลการสำรวจความมิดหวังของกลุ่มประชาชนกับการเมืองไทย

- สวนดุสิตโพลชี้ประชาชนมิดหวัง ส.ส. รัฐบาลในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ (สำนักข่าวไทย 12/8/41)
- โพลชี้ประชาชนหน่วยนักการเมือง เน้นตัดสินสิทธิเลือกตั้ง ส.ส.โตดรัม (ผู้จัดการ 13/8/41)

ผลการสำรวจของสวนดุสิตโพล เป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่รัฐบาลไม่ควรมองข้าม เนื่องจากการสำรวจระหว่างวันที่ 1-12 ส.ค. 2541 ที่ผ่านมา ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 2020 คน ในหัวข้อ "ประชาชนมิดหวังเรื่องอะไรกับการเมืองไทย" ซึ่งผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างพบว่า

ประเด็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหา ของรัฐบาลพบว่า

- ร้อยละ 56.01 เห็นว่าควรแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง
- ร้อยละ 15.8 แก้ปัญหาคอร์รัปชันในวงการเมือง
- ร้อยละ 12.54 ให้เร่งแก้ปัญหาคนว่างงาน นอกจากนี้จะเป็นการเร่งแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทความขัดแย้งกันของ ส.ส

เกี่ยวกับความมิดหวัง พบว่า

- ร้อยละ 29.66 มิดหวัง ส.ส รัฐบาล ที่ไม่สามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจและการว่างงานได้ รองลงมาคือมิดหวังที่ทำงานล่าช้า ไม่ซื่อสัตย์หรือไม่โปร่งใส รักพวกพ้องมากเกินไปไม่เอาใจใส่คนจน ตั้งแต่พูด
- ร้อยละ 29.78 มิดหวังฝ่ายค้านที่โจมตีรัฐบาลมากเกินไป
- ร้อยละ 28.31 ฝ่ายค้านพูดมากไร้สาระ สร้างเรื่อง เน้นส่วนตัว

เกี่ยวกับ ส.ส. ขาดประชุมพบว่า

- ร้อยละ 24.45 เสนอตัดสิทธิ ส.ส. ที่ขาดประชุมในการลงเลือกตั้งครั้งต่อไป
- ร้อยละ 22.13 ตัดเงินเดือนและเบี้ยประชุม
- ร้อยละ 20.48 ทำบันทึกตักเตือน นอกจากนี้ยังเสนอให้ประกาศชื่อ ส.ส. ที่ขาดประชุมอีกด้วย

4.3 การเคลื่อนไหวทางการเมืองในต่างประเทศ

หัวข้อข่าว

- รมว. ต่างประเทศไทยเสนอข้อหาหรือเรื่องความเกี่ยวข้องอย่างยืดยาวระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน
- การเคลื่อนไหวเพื่อช่วยเหลือผู้ถูกจับกุมในพม่าของฝ่ายต่างๆ
- ไทยพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจสำเร็จ

สรุปประเด็นข่าว

รมว. ต่างประเทศไทยเสนอข้อหาหรือเรื่อง "ความเกี่ยวข้องอย่างยืดยาว"
ระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน

- นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ แก่เกี่ยวอาเซียนแนวคิดต่างมุมมองเป็นเรื่องดี (ผู้จัดการ 26/7/41)

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย ได้เสนอข้อหาหรือเกี่ยวกับการทบทวนนโยบายการไม่เข้าแทรกแซงกิจการภายในของอาเซียน ให้เปลี่ยนมาเป็นความเกี่ยวข้องอย่างยืดยาว โดยมุ่งหวังให้ทุกชาติในอาเซียนคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและความอยู่ดีกินดีของประชาชนเป็นหลัก ในที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 31 ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 24-25 ก.ค. 2541

ข้อเสนอของไทยได้รับการสนับสนุนจากฟิลิปปินส์ แต่ปรากฏว่าประเทศสมาชิกอาเซียน ส่วนใหญ่ประกอบด้วย อินโดนีเซีย, บรูไน, สิงคโปร์, มาเลเซีย, เวียดนาม, ลาว, พม่า ไม่เห็นด้วย โดยมีการสื่อความหมายตรงกันว่าการหยิบยกเอาเรื่องนี้มาพูดเป็นจุดเริ่มต้นของการนำไปสู่เรื่องสิทธิมนุษยชนในพม่าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากกรณีนางอองซานซูจี และในอินโดนีเซียเรื่องติมอร์ตะวันออก ซึ่งนายสุรินทร์ พิศสุวรรณ ได้ชี้แจงว่าความขัดแย้งกันของชาติอาเซียนต่อประเด็นไม่เข้าแทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ทำให้เกิดการรับรู้ถึงความจำเป็นที่ต้องมีการเปิดกว้างมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเท่าที่ผ่านมาชาติสมาชิกจะมีแนวคิดแบบอนุรักษนิยมและระมัดระวังตัวที่จะไม่กระทบความรู้สึกของกันและกันมากเกินไป

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายสุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย กล่าวว่านโยบายที่นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ ผลักดันในการดำเนินนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างยืดยาวควรจะมีการดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ

การเคลื่อนไหวเพื่อช่วยเหลือผู้ถูกจับกุมในพม่าของฝ่ายต่างๆ

- คนไทยถูกจับในพม่า (สำนักข่าวไทย 1/8/41)
- องค์การประชาธิปไตยวางหรีดหน้าสถานทูตพม่า (สำนักข่าวไทย 10/8/41)
- กระทรวงการต่างประเทศเร่งพม่าให้ปล่อยตัวคนไทย 3 คน (สำนักข่าวไทย 10/8/41)
- พม่าปล่อยนักเคลื่อนไหวสิทธิมนุษยชนเพราะความสัมพันธ์ของชาติในอาเซียน (สำนักข่าวไทย 15/8/41)

กรณีคนไทย 3 คนถูกจับในประเทศพม่าในนามของกลุ่มองค์กรเอกชนหรือ NGO เป็นการเคลื่อนไหวที่นำจับตามองเช่นกัน ทั้งนี้สาเหตุมาจากตัวแทนกลุ่มองค์กรเอกชนคนไทย 3 คน และชาวต่างชาติอีก 15 คน ไปร่วมแจกการ์ดให้กำลังใจชาวพม่าที่ร่วมสวดมนต์กันอย่างสงบที่เจดีย์ชเวดากองในโอกาสครบรอบ 10 ปี นัก

ศึกษาพม่าลูกขึ้นเรียกร้องประทายปไตย การจับกุมเกิดขึ้นที่สนามบินระหว่างรอขึ้นเครื่องบินเดินทางกลับประเทศไทยในวันที่ 9 ส.ค. 2541

3 คนไทยที่ถูกจับคือ นายจรัล ดิษฐาอภิชัย อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยรังสิต, นางสาวชนะกาญจน์ พันธุ์เดิมวงศ์ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รองเลขาธิการสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท) และนายสวาท สุธนา แกนนำสภามหาวิทยาลัย

การดำเนินการช่วยเหลือคนไทยที่ถูกจับกุมตัวในพม่ามีทั้งการเคลื่อนไหวของกระทรวงการต่างประเทศ, ขององค์กรเอกชนต่าง ๆ และคณาจารย์มหาวิทยาลัย

นายกอบศักดิ์ ชูติกุล อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศชี้แจงว่า เท่าที่เห็นไม่ใช่ใบปลิวแต่เป็นการตี เป็นสาส์นแสดงไม่ตรีจิตจากประชาชนสู่ประชาชน ดังนั้นจึงต้องเป็นเรื่องของการตีความและหากมีการฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมาย ก็ต้องพิจารณาอย่างเปิดเผยและโปร่งใสตามกระบวนการยุติธรรมที่สากลยอมรับ และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ขณะเดียวกันก็จะยืนยันในนโยบายของประเทศว่า ไม่มีการส่งเสริมคนไทยเข้าไปดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในต่างประเทศ หากการปฏิบัติการณ์ผิดกฎหมายท้องถิ่นของประเทศนั้น แต่หากคนไทยถูกจับกุมรัฐบาลก็จะใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะปกป้องสิทธิคนไทย

เหตุการณ์ดังกล่าว นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นอุทธานรณสำหรับผู้ที่ชอบเคลื่อนไหวเรียกร้องประทายปไตยว่าารจะไปเคลื่อนไหวที่ประเทศอื่นนั้นไม่เหมือนประเทศไทย

อย่างไรก็ตามในท้ายที่สุด รัฐบาลพม่าได้เนรเทศกลุ่มองค์กรเอกชนที่เข้าไปเคลื่อนไหวดังกล่าวออกจากประเทศพม่าโดยให้เหตุผลว่ากลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มเด็กถูกต่างชาติหลอกใช้ ทำลงไปโดยไม่รู้เรื่อง และอีกเหตุผลหนึ่งคือ เห็นแก่ความสัมพันธ์และเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีกับประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน โดยนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ตัวแทนรัฐบาล นำนักเคลื่อนไหวแกลงข่าวขอบคุณรัฐบาลพม่าในวันที่ 15 ส.ค. 2541 เมื่อกลุ่มนักเคลื่อนไหว 15 คน เดินทางมาถึงประเทศไทย

เหตุการณ์ครั้งนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่ควรคำนึงถึงหลายประการด้วยกันคือ

นายทองใบ ทองเปาด์ ทนายความแม่โขงชี้ กล่าวเรียกร้องให้สมาชิกตรวจสอบคุณสมบัติของพม่าและควรพิจารณาว่าสมควรหรือไม่ที่จะให้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียน เพราะได้ทำการละเมิดสิทธิมนุษยชน

พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร ผู้บัญชาการทหารบก ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่พม่ายอมปล่อยตัวมา และก่อนหน้านี้ก็มีการคุยกันว่าหากคนไทยเข้าไปทำผิดกฎหมายพม่าก็จับกุมได้ แต่ขอใหปฏิบัติอย่างละมุนละม่อม การที่จะกลับไปกระทำผิดอีกก็ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของแต่ละบุคคล ปัญญาชนย่อมทราบอะไรควรอะไรไม่ควร แม้จะมีเหตุผลเรื่องเสรีภาพก็ตาม แต่ต้องคำนึงถึงพื้นฐานที่แตกต่างกันด้วย

ดร.ธเนศวร อภรณ์สุวรรณ อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เห็นว่าการยอมปล่อยตัวไม่ใช่การยอมแพ้ แต่เป็นการสู้ศึกทั้งสองด้าน คือตีภายนอก ภายใน และสอดคล้องกับการที่ประเทศอาเซียนจะเสนอให้มีการใช้นโยบายที่ประเทศในอาเซียนสามารถที่จะวิจารณ์นโยบายภายในอาเซียนด้วยกันได้

ไทยพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจได้สำเร็จ

-ประเทศไทยประสบความสำเร็จ ในการเป็นประตูการท่องเที่ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

(กรุงเทพธุรกิจ 13/8/41)

ความสำเร็จของไทยในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจทั้งนี้ เป็นผลมาจากความพยายามของนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กำกับดูแลด้านการท่องเที่ยว ได้สามารถเจรจากับการท่องเที่ยวของสาธารณรัฐประชาชนจีนเกี่ยวกับความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวในรูปแบบของวีซ่า ออน อะไวร์วีล เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวชาวจีนจากมณฑลยูนนานที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยเพื่อนบ้านก่อนสามารถผ่อนปรนเข้ามาเที่ยวในไทยได้ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยไม่ต้องกลับไปทำวีซ่าใหม่

ทั้งนี้ไทยและจีนได้เจรจากับ สปป.ลาวเพื่อร่วมกันทำนโยบายนี้ รวมถึงมีการเจรจากับการใช้เส้นทางบกและทางน้ำผ่านในพื้นที่ของ สปป.ลาว เพื่อรองรับการเปิดประตูการท่องเที่ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นความสำเร็จเบื้องต้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ที่พยายามผลักดันตลอดมาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

5. การเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

5.1 การเคลื่อนไหวภาครัฐ

หัวข้อข่าว

แผนปรับปรุงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ ที่ตำบลทรายมูล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

เนคเทคในสายตาของสองรัฐมนตรี และภาคเอกชน

สรุปประเด็นข่าว

แผนปรับปรุงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

-ปรับหน่วยงานหลัก ภารกิจฟื้นฟูกระทรวงวิทย์ (กรุงเทพธุรกิจ 13/7/41)

-กลับลำโครงการซอฟต์แวร์ปาร์ค (กรุงเทพธุรกิจ 17/7/41)

แผนปรับปรุงกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นการเคลื่อนไหวในรายละเอียดเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในกระทรวงแห่งนี้ หลังจากที่ยุทธศาสตร์เดิมเป็นเวลาดิตด่อกันนานถึง 10 ปี ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของนายพรเทพ เตชะไพบูลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

นายพรเทพกล่าวว่า ระยะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษาถึงแนวทางแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมวิทยาศาสตร์แห่งชาติและเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับบทบาทของหน่วยงานในสังกัดให้มีความคล่องตัวมากขึ้นและรองรับการร่วมมือกับหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนอื่นให้ดีขึ้น โดยมอบหมายให้นายยงยุทธ ยุทธวงศ์ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นผู้รวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นจะร่วมกับสถาบันพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) กำหนดแผนงานร่วมกันต่อไป ซึ่งแนวคิดเบื้องต้นที่จะดำเนินการนั้นสรุปได้ดังนี้

1. เสนอตั้งคณะกรรมการวิทยาศาสตร์แห่งชาติขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านวิทยาศาสตร์กับนายกรัฐมนตรีโดยตรง เป็นองค์กรถาวร ซึ่งจะเสนอต่อ ค.ร.ม. ต่อไป
2. แยกหน่วยงานที่มีบทบาทต่างกันออกจากกัน โดยเฉพาะ NITC หรือคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกฯ กับเนคเทค หรือศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยเนคเทคมีบทบาทเป็นเลขานุการของ NITC แต่ในทางปฏิบัติเนคเทคต้องรับผิดชอบงานเกินบทบาท ซึ่งหากมีคณะกรรมการกระทรวงวิทยาศาสตร์แห่งชาติและ NITC กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯจะมีบทบาทชัดเจนขึ้น NITC กำหนดนโยบาย ส่วนกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ รับนโยบายมาปฏิบัติ
3. เร่งแก้ไขพระราชบัญญัติภายในองค์กร โดยเฉพาะการจัดกลุ่มงานใหม่ให้มีความชัดเจนในส่วนงานแต่ละส่วนและมีความคล่องตัวมากขึ้น โดยกระทรวงฯ จะแก้ไขพระราชบัญญัติของส่วนงานในสังกัด โดยให้ส่วนงานที่มีอยู่แล้วรวมกันเพื่อลดขั้นตอน โครงการวิจัยที่มีขนาดตักแยก

ออกตั้งเป็นศูนย์อิสระ ปรับแนวทางเนคเทคใหม่ ให้ความสำคัญกับงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจมากขึ้นโดยเน้นการประเมินทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. เตรียมเสนอ ค.ร.ม. เกี่ยวกับการโอนโครงการเขตประมวลสารสนเทศ หรือ DPZ จากกระทรวงคมนาคมมายังกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยจะปรับสัดส่วนการร่วมทุนของรัฐกับเอกชนเป็น 30:70 เพื่อสร้างความพร้อมให้เป็นโครงการที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ เนื่องจากสัญญาจะสิ้นสุดระยะคุ้มครองในปี 2541-2542 จึงมีความเป็นไปได้ที่การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และเนคเทค จะร่วมถือหุ้นรายละ 10 % ซึ่งตามเป้าหมายแล้วโครงการด้าน IT หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ สกู๊ปเน็ต ไทยสาร ซอฟต์แวร์พาร์ค และเทเลพอร์ต รวมถึงโครงการ IT อื่นๆ ในอนาคตจะมาเป็นส่วนหนึ่งของ DPZ
5. ผลักดันโครงการซอฟต์แวร์พาร์ค ซึ่งสนับสนุนอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของไทยให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพราะช่วยลดการนำเข้าจากต่างประเทศและเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้แก่ประเทศด้วยการดำเนินการตามแผนการดังกล่าวเป็นสิ่งที่น่าจับตามองกันต่อไป

โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ฯ ที่ตำบลทรายมูล อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

- ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ของครบุรีฯ กับคำถามที่ต้องการคำตอบ (กรุงเทพธุรกิจ 13/7/41)
- จี พป.เพิ่มความปลอดภัยศูนย์นิวเคลียร์ (กรุงเทพธุรกิจ 14/7/41)
- กรมเตรียมสอบงบนิวเคลียร์ร้อน องค์การอนุรักษ์ชน (กรุงเทพธุรกิจ 17/7/41)
- Government urged to review nuclear plan (บางกอกโพสต์ 17/7/41)
- จับตางบประมาณนิวเคลียร์ "บทขงถูก" ก่อนรุกเขียนโรงไฟฟ้าปรมาณู (กรุงเทพธุรกิจ 18/7/41)
- ชาวบ้านเดือดร้อนหมู่บ้านกรุง จัทบทวนศูนย์นิวเคลียร์ (กรุงเทพธุรกิจ 18/7/41)
- ร้อง ปปป.สอบศูนย์นิวเคลียร์ไม่โปร่งใสยกเลิกสัญญา (กรุงเทพธุรกิจ 20/7/41)
- "ขพน. - ความ." ดันชะลอศูนย์นิวเคลียร์ (กรุงเทพธุรกิจ 21/7/41)
- "ไอเออีเอ" ชี้เตาของครบุรีปลอดภัยต่ำ ความร้อนสูงจัดหลังเดินเครื่อง 2 นาที(กรุงเทพธุรกิจ 23/7/41)
- สับเตาปฏิกรณ์ไทยห่วย เตือนมีนใช้มีสิทธิเจอดี (มติชน 24/7/41)
- รัฐสั่งชะลอศูนย์นิวเคลียร์ เน้นโครงการโปร่งใส-ปลอดภัย (กรุงเทพธุรกิจ 25/7/41)
- นักวิชาการแตกหัวศูนย์นิวเคลียร์ (กรุงเทพธุรกิจ 30/7/41)
- Construction of nuclear reaction faces further delay (บางกอกโพสต์ 9/8/41)
- อดีตเลขา พปส.เปิดข้อมูล "ศูนย์นิวเคลียร์ปรมาณู" (กรุงเทพธุรกิจ 10/8/41)
- สงครามศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ชี้ชัดไม่คุ้ม - พปส.ยันต้องสร้าง (กรุงเทพธุรกิจ 13/8/41)
- NGO บุกสภาชะลอศูนย์นิวเคลียร์ (กรุงเทพธุรกิจ 28/8/41)

ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (พปส.) เดิมตั้งอยู่ที่บางเขน กรุงเทพมหานคร แต่ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ซึ่งกำหนดให้ที่ตั้งเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ต้องอยู่ห่างจากสนามบินนานาชาติไม่น้อยกว่า 14 กิโลเมตร นอกจากนี้แล้วที่บางเขนยังเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ค่อนข้างเป็นอันตรายได้หากมีปัญหการรั่วไหลของรังสี กล่าวคือ มีที่ตั้งใกล้แหล่งคมนาคมสายสำคัญของประเทศ คือ ถนนสายเหนือ 2 สายหลัก ได้แก่ ถนนวิภาวดีรังสิตและถนนพหลโยธิน อีกทั้งยังมีเส้นทางรถไฟสายเหนือและอีสาน และที่สำคัญคือสนามบินดอนเมือง ซึ่งหากเกิดอุบัติเหตุการรั่วไหลหรือการ

โครงการสร้างสี่ อาจต้องปิดการคมนาคมในเส้นทางดังกล่าวทั้งหมดเพื่อเคลียร์พื้นที่หรือเพื่อชำระความเปราะบาง

วันที่ 27 ธ.ค. 2532 รัฐบาลพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ มีมติอนุมัติให้สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (พปส.) ในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ย้ายเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์จากพื้นที่ในเขตบางเขน กทม. ไปอยู่ยังที่แห่งใหม่ ปี 2534 พปส. ได้ขออนุมัติใช้พื้นที่จำนวน 316 ไร่ของ พปส.เองที่ ต.ทรายมูล อ. องค์รักษ์ จ. นครนายก ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ในหลักเกณฑ์ใช้ได้ คือ อยู่ในพื้นที่ภาคกลาง อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ มีความสะดวกในการขนส่งสารไอโซโทป รังสีที่ผลิตได้ไปยังกรุงเทพฯ แต่ต่อมา พปส. ได้เสนอ ค.ร.ม. ขอเปลี่ยนแปลงจากการย้ายสถานที่เป็นการก่อสร้างในสถานที่ใหม่ โดยมีเหตุผลว่าการย้ายกับการสร้างใหม่เสียค่าใช้จ่ายพอ ๆ กัน แต่การขนย้ายอาจมีอันตรายจากการรั่วไหลของสารกัมมันตภาพรังสีได้ ค.ร.ม. อนุมัติโครงการและตั้งงบประมาณประมาณ เริ่มต้นใน ปี 2535 เป็นต้นมา มีระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี จาก ปี 2535-2544 โดยวงเงินงบประมาณในเบื้องต้นคือ 7,298,841,600 บาท

นับจากปี 2535-2540 โครงการฯ ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินซึ่งเป็นตัวเลขประมาณการไปจำนวน 654,998,500 บาท ส่วนในปี 2541 ตั้งงบไว้ 742,801,700 บาท ปี 2542 ตั้งงบไว้จำนวน 1,667,847,400 บาท และปี 2543 - 2544 ตั้งงบไว้ 4,233,194,000 บาท

โครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินงานเพื่อก่อสร้างและติดตั้งเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย พร้อมอุปกรณ์ประกอบทางนิวเคลียร์ อาคารปฏิบัติการ อาคารที่พัก ส่วนประกอบต่างๆ ตลอดจนระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานเพื่อการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการศึกษาวิจัย พัฒนาการให้บริการตลอดจนประยุกต์ใช้ในสาขาต่างๆ เช่น ด้านการแพทย์ การเกษตร อุตสาหกรรม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ

วันที่ 27 พ.ค. 2540 รัฐบาล พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ ได้ลงมติให้ขยายวงเงินเพิ่มเติมให้แก่โครงการฯ จาก 2,750 ล้านบาทเป็น 3,555 ล้านบาท ในการว่าจ้างบริษัท GA หรือ เจเนอรัล อะตอมมิกส์ ในการก่อสร้างอาคารปฏิกรณ์และออกแบบเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ รวมทั้งระบบความปลอดภัยของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์

วันที่ 26 มิ.ย 2540 มีการลงนามในสัญญา ซึ่งการดำเนินการของบริษัท GA ก็คือ การออกแบบก่อสร้างเองทั้งหมด โดยกระทำเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ออกแบบภาพรวม ซึ่งยังไม่ผ่านการตรวจของกรรมการตรวจ
2. การออกแบบพื้นฐาน แยกส่วนออกเป็นระบบเดินเครื่อง ระบบการผลิต และระบบกำจัดกาก
3. การออกแบบรายละเอียด เบื้องต้นจะต้องทำรายงานความปลอดภัย ซึ่งทางบริษัทได้ส่งให้ พปส. แล้ว โดยคณะอนุกรรมการกำกับความปลอดภัย ซึ่งมีนายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน จัดประชุมพิจารณาในวันที่ 6 ส.ค.

ส่วนงบประมาณในปี 2540 นั้น พปส. ตั้งงบเสนอถึง 1,833,765,800 บาท แยกเป็น งบแผนบริหารการพัฒนาพลังงาน 1,722,425,800 บาท งบแผนพัฒนาพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ 110,763,100 บาท และงบแผนงานบริหารการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 576,900 บาท

งบประมาณ 1,722,425,800 บาท ของแผนงานบริหารการพัฒนาพลังงานนั้น จะเป็นงบประมาณในส่วนของการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์ที่องครักษ์ 1,677,447,400 บาท ซึ่งล้วนแต่เป็นงบประมาณด้านครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างทั้งสิ้น ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณางบประมาณของโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ที่องครักษ์นั้น นายสืบแสง พรหมบุญ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2542 ระบุว่า จะพิจารณาในด้านความจำเป็น ความปลอดภัย และความคุ้มค่าประโยชน์ โดยเฉพาะในภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ที่โครงการได้รับการอนุมัติในปี 2535 เป็นต้นมา ก็มีกระแสการคัดค้านจากประชาชนและองค์กรอนุรักษ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ผ่านมามีองค์กรเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมได้ยื่นหนังสือคัดค้านการก่อสร้างโครงการฯ ต่อนายกรัฐมนตรีในวันที่ 16 ก.ค. โดยระบุว่า เป็นโครงการที่ไม่คุ้มค่า ไม่ปลอดภัย รวมทั้งยังไม่มีการชี้แจงเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัยหากเกิดปัญหาการรั่วไหลของรังสี รัฐบาลควรทบทวนการดำเนินงานของโครงการดังกล่าว

การคัดค้านที่สำคัญและต่อเนื่อง คือ การคัดค้านของตัวแทนชาวบ้านจากอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก นำโดยนางประนิตย์ ไชยกิจ ประธานกลุ่มสตรีพัฒนา อำเภอองครักษ์ ซึ่งส่งตัวแทนประมาณ 20 คน เดินทางมายื่นหนังสือคัดค้านโครงการฯ ต่อนายกรัฐมนตรี โดยมีนายอำนาจ ปะติเต รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับเรื่อง เมื่อวันที่ 24 ก.ค. ซึ่งสามารถสรุปสาระได้ดังนี้

1. พปส. ชี้แจงแต่ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ ไม่เคยชี้แจงข้อมูลด้านอื่น โดยเฉพาะผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้ง ๆ ที่มีการดำเนินงานมาหลายปี ประชาชนในพื้นที่ไม่เคยได้รับการชี้แจง ไม่เคยมีส่วนร่วมกับโครงการทั้ง ๆ ที่เป็นโครงการที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของประชาชน
2. สิ่งที่ไม่เคยพูดถึงเลยก็คือ อันตรายที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน น้ำหล่อเย็นจากเตาปฏิกรณ์จะถูกปล่อยลงแหล่งน้ำภายนอกที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำนครนายกและแม่น้ำเจ้าพระยา อันตรายจากสารรังสี อันตรายของกากกัมมันตภาพรังสีที่อาจรั่วไหลหรืออันตรายจากอุบัติเหตุ

ซึ่งการที่ พปส. ไม่แสดงข้อมูลให้กับประชาชนได้รับรู้ นั้น กล่าวได้ว่าเป็นการละเมิดการปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม

สิ่งที่ตัวแทนจากชาวบ้านในพื้นที่เรียกร้องก็คือ

"เราไม่ต้องการโครงการนี้ และขอให้นายกฯ ทำการตรวจสอบโครงการนี้อย่างจริงจัง หากมีการทุจริตหรือประพฤติดีมิชอบในการปฏิบัติราชการจริง ก็ต้องดำเนินการหาผู้กระทำผิดมาลงโทษเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และในขณะที่มีการดำเนินการตรวจสอบ ขอให้นายกฯ สั่งระงับการดำเนินการทุกขั้นตอนของโครงการนี้ไว้ก่อนเพื่อรอผลการตรวจสอบในด้านต่าง ๆ "

นอกจากนี้ในวันที่ 28 ส.ค. 2541 กลุ่มตัวแทนชาวบ้านในพื้นที่อำเภอองครักษ์ ประมาณ 10 คน ได้เข้ายื่นหนังสือต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมของวุฒิสภา ขอให้ทำการตรวจสอบผลกระทบและอันตรายจากการก่อสร้างศูนย์นิวเคลียร์ และจะไปยื่นต่อคณะกรรมการงบประมาณรายจ่ายปี 2542 ให้ชะลอการอนุมัติงบประมาณ

สรุปข้อบกพร่องในการดำเนินการดังกล่าวของ พปส. อันเป็นที่มาของการคัดค้านโครงการฯ มีหลายประการ เช่น การกำหนดสถานที่ตั้งโครงการฯ ความไม่โปร่งใสซึ่งเป็นที่มาของความไม่มั่นใจในการดำเนินงาน

ของโครงการฯทุกเรื่อง ข้อบกพร่องของบริษัท GA (General Atomics) รวมถึงจำนวนงบประมาณที่ดูมากเกินไป ในภาวะปัจจุบัน ทั้งนี้โดยมีประเด็นที่เป็นหัวข้อใหญ่ใจความสำคัญคือความปลอดภัยในการดำเนินงาน กล่าวคือ

ในกรณีสถานที่ ต.ทรายมูล อ.องครักษ์ จ. นครนายก นั้น ดร. ปานจิต ฐานิพานิชกุล เลขานุการคณะอนุกรรมการความปลอดภัยของโครงการฯ ได้กล่าวยอมรับว่าสถานที่ตั้งของโรงงานนิวเคลียร์ต้องเป็นสถานที่ได้รับการพิจารณาในลักษณะการป้องกันตั้งแต่ต้น สถานที่ตั้งจึงควรเลือกตามข้อกำหนดที่เป็นความปลอดภัยเป็นสำคัญ ตัวเครื่องปฏิกรณ์หากเกิดอะไรขึ้นต้องระงับเหตุได้ภายในสถานที่ และตัวเครื่องต้องอยู่ห่างจากรั้ว 200 เมตรเป็นอย่างน้อย ซึ่งสถานที่ตั้ง ต.ทรายมูล อ.องครักษ์ ที่เลือกไว้แล้ว คิดว่าไม่ค่อยจะเหมาะสมตามข้อกำหนด

ประเด็นเกี่ยวกับที่ตั้งของสถานที่ ส่วนที่ยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ ที่ถูกหยิบยกมาพิจารณา ได้แก่

1. อยู่ติดคลองชลประทาน 3 คลอง ซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำนครนายก แม่น้ำสายหลักของจังหวัดที่อยู่ห่างออกไปเพียง 700 เมตร
2. มีโรงเรียนอยู่ในรัศมีไม่เกิน 4 กิโลเมตร 4 โรงเรียน มีโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ประจำ อ. องครักษ์ 1 โรงเรียน โรงพยาบาลองครักษ์ขนาด 60 เตียง 1 แห่ง และชุมชนตัวอย่างขนาดใหญ่ของอำเภออีก 1 ชุมชน
3. ที่ตั้งของศูนย์นิวเคลียร์องครักษ์ ไม่เป็นไปตามหลักการความปลอดภัยทั่วไปของโรงงานนิวเคลียร์ ซึ่งต้องห่างจากรั้วไม่น้อยกว่า 200 เมตร แต่ที่องครักษ์จะห่างไม่ถึง 100 เมตร

ส่วนในด้านความไม่โปร่งใสของการดำเนินการ ซึ่งนำไปสู่ความไม่มั่นคงต่อโครงการทั้งในด้านความปลอดภัย ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเหมาะสม และความคุ้มทุนของโครงการ เป็นต้นนั้น ด้านความไม่โปร่งใส พิจารณาจากข้อสังเกตของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดนครนายก ซึ่งเรียกร้องให้ ปปป. เข้ามาตรวจสอบในเรื่องการตั้งกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้าง กล่าวคือ วันที่ 1 ต.ค. 2539 คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาชุดแรก มีมติขอให้ยกเลิกการประกวดราคาด้วยมติ 5 : 1 ด้วยไม่มีบริษัทรายใดมีคุณสมบัติตามเงื่อนไข แต่ปรากฏว่ามีการตั้งกรรมการชุดใหม่พิจารณาเพียง 3 วันครั้งก็อนุมัติให้บริษัท GA ชนะการประมูล จากนั้นส่งเรื่องให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ส่งเรื่องให้ ค.ร.ม. ค.ร.ม.มีมติออกมา ใช้เวลาเพียง 2-3 เดือนเท่านั้น โดยไม่ผ่านขั้นตอนกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ปลัดฯ ไม่เห็นด้วยก็แก้ไขไม่ได้

นอกจากนี้แล้ว บริษัท GA ยังไม่มีคุณสมบัติและด้อยกว่าอีก 6 บริษัทที่แพ้ประมูล อีกทั้งขั้นตอนการต่อรองราคาซึ่งเกิดขึ้นหลังพิจารณาด้านเทคนิคของGA ได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 22 ทำให้ พปส.ต้องขออนุมัติเงินเพิ่มเติม ขณะเดียวกันGA ก็ไม่แสดงตนว่าเชี่ยวชาญการก่อสร้างปฏิกรณ์นิวเคลียร์แบบ 10 เมกะวัตต์ ไม่มีใบรับรองความปลอดภัย รวมทั้งการประกันภัยบุคคลที่ 3 ซึ่งการขยายวงเงินเพิ่มเติมในปี พ.ศ.2540 นั้นก็เป็นเพียงการเสนอให้ ค.ร.ม.รับทราบ ทั้งที่จริงแล้วจำนวนเงินที่เพิ่มมากกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินเดิมต้องผ่านการลงมติของ ค.ร.ม.

จำนวนเงินงบประมาณก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้โครงการดังกล่าวถูกเพ่งเล็ง เนื่องจากงบประมาณของโครงการเป็นการเสนอประมาณการในระยะแรกๆ ของการดำเนินการ แต่จากความผันผวนของค่าเงินบาทและภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ทำให้มีเสียงเรียกร้องให้รัฐบาลทบทวนโครงการใหม่ เพราะเกรงว่างบประมาณอาจบานปลายกลายเป็นหมิ่นล้านบาทก็เป็นได้

พิจารณาจากแนวคิดของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.รายจ่ายประจำปี 2542 เช่น นางรัตนา จงสุทธานามณี ส.ส.พรรคชาติพัฒนา โฆษกคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. รายจ่ายประจำปี 2542 เสนอความเห็นที่ต้องดูรายละเอียดถึงผลกระทบ ความคุ้มค่าประโยชน์ของโครงการในภาวะเศรษฐกิจที่เม็ดเงินหายาก ถ้าใช้เงินมากจะลอปีก่อนคงไม่เป็นไร

นายแพทย์ทศพร เสรีรักษ์ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2542 จากพรรคชาติไทยชี้แจงว่า ปัจจุบันพลังงานที่เรามีอยู่ก็เพียงพอแล้ว และไม่ต้องทำให้มีการเร่งรัดโครงการโดยต้องคิดถึงความจำเป็น เพราะขณะนี้เราก็ประสบปัญหาภาวะวิกฤติเศรษฐกิจอยู่ ดังนั้น จึงควรจะต้องใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าที่สุด

นางประนิตต์ ไชยกิจ ประธานกลุ่มสตรีพัฒนา อ. องค์รักษ์ แก่นนำในการเรียกร้องไม่ยอมรับศูนย์นิวเคลียร์ที่องค์รักษ์ ก็ได้แสดงความเห็นในเรื่องนี้ว่า งบประมาณที่ใช้ไปก็เป็นงบถมที่ดิน งบสำรวจ จ้างบริษัทออกแบบ ที่ดินก็เป็นที่ดินของกระทรวงวิทยาศาสตร์ ไม่น่าจะเสียหายมากนักหากจะรับโครงการดังกล่าว

ดร.สวัสดิ์ ศรีสุข อดีตเลขาธิการสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ก็เสนอว่านายกฯน่าจะตั้งงบโดยยอมเสียแค่ 500 - 600 ล้านบาทดีกว่าต้องไปเสียอีกร่วมหมื่นล้านบาท

ในประเด็นเรื่องความปลอดภัย ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของการดำเนินการโครงการนี้ จะเห็นได้ว่าความปลอดภัยเป็นหลักเกณฑ์ประการหนึ่งในการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. รายจ่ายประจำปี 2542 ของคณะกรรมการวิสามัญฯ นอกจากนี้นายปรีชา สุวภรณ์หัต ส.ส. กทม. มีกฎหมายของพรรคประชาธิปัตย์ ก็เห็นว่าโครงการนี้ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบในเรื่องของความปลอดภัย โดยเฉพาะระบบการควบคุมดูแลและการป้องกันมิให้เกิดผลกระทบ การชะลอโครงการหรือการยกเลิกโครงการจึงอยู่ที่ความปลอดภัยเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม มาตรฐานความปลอดภัย ที่ยังเป็นปัญหาของโครงการสร้างศูนย์นิวเคลียร์ที่นครนายก มีหลายประเด็นด้วยกัน ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ยังไม่มีหน่วยงานตรวจสอบความปลอดภัยโดยเฉพาะ รวมทั้งยังไม่มีกฎหมายและนโยบายด้านความปลอดภัยที่เด่นชัด เพราะ IAEA หรือทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ จะกำหนดให้มีหน่วยงานที่เป็นอิสระแยกออกจากหน่วยงานเจ้าของโครงการ เป็นผู้ตรวจสอบดูแลโดยตรง และมีอำนาจทางกฎหมายในกรณีนี้ทางกระทรวงวิทยาศาสตร์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งมีคณะอนุกรรมการกำกับความปลอดภัยโรงงานนิวเคลียร์ มีปลัดกระทรวงฯ คือ นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา เป็นประธานโดยตำแหน่ง ทำให้องค์งานที่ดูแลความปลอดภัยกับหน่วยงานที่อนุมัติคือ พปส. เป็นหน่วยงานเดียวกัน อาจเกิดปัญหาในอนาคตได้หากมีการขยายงานนิวเคลียร์มาใช้ทั้งด้านการวิจัยและการผลิตกระแสไฟฟ้า

ประเด็นที่ 2 ข้อกำหนดประการหนึ่งของการอนุญาตให้ก่อสร้าง เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยของ องค์รักษ์ ระบุว่าต้องมีเอกสารรับรองความปลอดภัยของประเทศผู้ผลิตเครื่องปฏิกรณ์มาก่อน จึงจะมายื่นเสนอขออนุญาตก่อสร้างในประเทศได้ เพราะการซื้อเครื่องมาใช้ในโครงการนี้เป็นการซื้อสำเร็จรูปจากบริษัทผู้ผลิต (TurnKey) ถ้าหากไม่สามารถตกลงกันได้ก่อนแล้วตั้งแต่หลักการของการออกแบบ เราจะไม่สามารถไปเพิ่มเติมอะไรได้ ทำให้ พปส. ต้องจ้างบริษัทที่ปรึกษาเอกชนจากสหรัฐอเมริกามาประเมินความปลอดภัยของเทคโนโลยีนิวเคลียร์ของบริษัท GA

ที่สำคัญก็คือบริษัทGA ไม่มีใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยในการดำเนินการก่อสร้างเตาปฏิกรณ์จากประเทศต้นสังกัด (U.S.A.) และจากการตรวจสอบคำนวณจากการออกแบบก่อสร้างเตาปฏิกรณ์ขนาด 10

เมกะวัตต์ของบริษัทGA ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ พบว่าประสิทธิภาพของเตาปฏิกรณ์ในแบบก่อสร้างอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน เพราะในส่วนที่ออกแบบไปแล้วมีศักยภาพไม่ถึง 10 เมกะวัตต์อย่างที่บริษัท GA ทำสัญญากับ พปส. และอีกประการหนึ่งคือเมื่อเดินเครื่องตัวเตาปฏิกรณ์อาจต้องหยุดเดินทุก 2 นาที เพราะต้องใช้ความร้อนสูงและระบบการระบายความร้อนของเตายังไม่ได้มาตรฐานเพียงพอ ทั้งนี้เพราะบริษัทGA ไม่เคยติดตั้งเตา 10 เมกะวัตต์ที่ไหนดมาก่อน จึงไม่มีตัวจริงของแบบระบายความร้อนมาให้ตรวจสอบ คณะกรรมการจึงมีความเห็นตรงกันว่า

"บริษัทGA ไม่มีประสบการณ์ในการสร้างเตาขนาดใหญ่ให้กับที่ใดมาก่อน มาสร้างให้ไทยเป็นประเทศแรก หากปล่อยให้แบบส่วนนี้ผ่านไปอาจเกิดอันตรายได้" ซึ่งบริษัทก็รับปากว่าจะแก้ไข

นอกจากนี้ ชาวคราวจากต่างประเทศก็ยิ่งทำให้ความน่าเชื่อถือของบริษัทเป็นสิ่งที่ผู้รับผิดชอบจะต้องตรวจสอบและควรได้ตรวจสอบล่วงหน้า เช่นที่ประเทศโรมาเนียที่บริษัทGA ส่งเตาขนาด 14 เมกะวัตต์ให้ก็เกิดปัญหาระบบควบคุมความปลอดภัย และจากข้อมูลของกลุ่มพลังงานทางเลือกเพื่ออนาคต อ้างแหล่งข่าวจากนิวเคลียร์คลับ ของเยอรมนี ลงวันที่ 30 ก.ค. 2540 ระบุว่า ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ที่เมืองดาก้า บังกลาเทศ ซึ่งออกแบบติดตั้งโดยบริษัทGA เกิดการซึมและมีรังสีสามารถวัดได้ออกจากเครื่องปฏิกรณ์ และจากระบบระบายความร้อนจากท่อ น้ำ

ประเด็นที่ 3 ปัญหาเรื่องน้ำที่ใช้หล่อเย็นเตาปฏิกรณ์จะปล่อยออกสู่ภายนอก ซึ่งเชื่อมต่อกับแม่น้ำนครนายกและแม่น้ำเจ้าพระยา มาตรการความปลอดภัยในกรณีนี้คือน้ำอาจปนเปื้อนรังสี ซึ่ง พปส. บอกว่ามีมาตรการตรวจสอบการรั่วไหล แต่ไม่มีมาตรการในการแก้ไขผลกระทบ และไม่ได้ชี้แจงถึงความรับผิดชอบของ พปส. เจ้าของโครงการ หากเกิดอุบัติเหตุ ในการสัมมนาเรื่อง "สาธารณชนกับศูนย์วิจัยนิวเคลียร์" จัดโดยกลุ่มศึกษาปัญหานิวเคลียร์ เมื่อวันที่ 22 มิ.ย. ที่ผ่านมานั้น ดร.จิรพล สินธุนาวา นักวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม ระบุถึงกรณีน้ำหล่อเย็นซึ่งเป็นการถ่ายเทความร้อนว่า การถ่ายเทความร้อนต้องอาศัยท่อถ่ายเทความร้อนจากชั้นในไปสู่พื้นที่อยู่ชั้นนอก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทั่วโลก เพราะรอยเชื่อมต่อไปมีโอกาสรั่วซึมแตกได้ตลอดเวลา ยิ่งมีรอยพิบรอยเชื่อมมากเท่าใดและอยู่ในน้ำนานก็เกิดอุบัติเหตุได้มาก ทำให้น้ำที่มีการปนเปื้อนกับมันดภาพรังสี อาจปะปนมากับน้ำข้างนอกได้

ในประเด็นปัญหาด้านความปลอดภัยของโครงการ ดังกล่าว นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ชี้แจงว่า พปส. ต้องหาหน่วยงานที่สามารถรับรองเทคโนโลยีของบริษัทGA ให้ได้และต้องส่งให้คณะกรรมการพิจารณา จะผ่านหรือไม่ขึ้นกับคณะอนุกรรมการกำกับความปลอดภัย ซึ่งปัญหาการประเมินความปลอดภัยของ พปส. ในการก่อสร้างศูนย์ดังกล่าวคือ **"เทคโนโลยีในการก่อสร้างเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ขนาด 10 เมกะวัตต์ที่บริษัทGA จะนำมาก่อสร้างในประเทศไทยเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ไม่เคยดำเนินการก่อสร้างที่ไหนมาก่อน"**

นายชาญชัย ลิขิตปายกรณ์ อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักวิชาการสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม ระบุว่า โครงการนี้ไม่มีความโปร่งใส ซึ่งนำไปสู่ความไม่มั่นใจในความปลอดภัย ซึ่งหากมีการรั่วไหลแล้วจะเกิดการสะสมของรังสีในชุมชนรอบศูนย์นิวเคลียร์ ทำให้เกิดปัญหาคนและสัตว์กลายเป็นสัตว์ได้ เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรเปิดให้มีการศึกษาข้อมูลให้ชัดเจน เพื่อมีการตัดสินใจที่ถูกต้อง

นายแพทย์เปรมศักดิ์ เพียยุระ ส.ส.พรรคความหวังใหม่ มีความเห็นว่ารัฐบาลควรเปิดประชาพิจารณ์ฟังความเห็นจากประชาชนทั่วประเทศ ซึ่งความเห็นดังกล่าว นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา เห็นว่าโครงการมีประโยชน์ควรดำเนินการในการเร่งสร้างความเข้าใจมากกว่าจัดประชาพิจารณ์ซึ่งควรจะทำตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ

นายณรงค์ ทองจิม หัวหน้าโครงการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกร้องให้จัดเวทีสาธารณะเชิญนักวิทยาศาสตร์ที่รู้จักในเรื่องนี้มาพูดกันเพื่อหาข้อยุติเรียกร้องให้ NGO ซึ่งคัดค้านโครงการนี้ตระหนักถึงประโยชน์อันจะเกิดทางธุรกิจ ด้วยเกรงว่าไทยจะสูญเสียโอกาสในการแข่งขันกับต่างประเทศ

อีกความเห็นหนึ่งที่ไม่นำมาลงข้ามไปคือ ความเห็นของ ดร.สวัสดิ์ ศรีสุข อดีตเลขาธิการสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ระบุว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างศูนย์วิจัยแห่งใหม่ที่ อ.องครักษ์ จ.นครนายก เนื่องจากประโยชน์ที่จะได้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน โดยให้ข้อมูลว่าที่บางเขนที่ผ่านมาก็แทบจะไม่มีผู้มาใช้งานจากสถาบันอื่นเลยไม่ว่าจะด้านการแพทย์ การเกษตร หรือการวิจัย อาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ยังไม่มาใช้เลย เอาไปสอนก็ไม่ได้ สารไอโซโทปต่าง ๆ ที่อ้างว่าผลิตมาใช้ก็ไม่จำเป็นต้องใช้ สารไอโซโทปที่ใช้ในการแพทย์ก็ซื้อเข้ามามากกว่าผลิตเอง เรื่องความปลอดภัยที่บางเขนเมื่อปิดไปก็ไม่ปลอดภัยเรื่องสถานที่ เพราะไม่ได้ขนแท่งเชื้อเพลิงไป เนื่องจากเกรงว่าจะรั่วไหลขณะขนย้าย แท่งปฏิกรณ์ 1 แท่งต้องใช้ถ้ำกลบฝัง 1 ถ้ำ ถ้ำปล่อยไว้ที่บางเขนก็ต้องควบคุมดูแล โดยเฉพาะกากนิวเคลียร์ที่อยู่ภายใน และหากลงมือทำที่องครักษ์และมีปัญหารั่วไหลจะเป็นปัญหานัก เพราะเราไม่มีเงินที่จะทำใหม่ทั้งหมด ดร.สวัสดิ์ ระบุว่าไม่เข้าใจว่ามีปัญหาที่บางเขนแล้วทำไมต้องมีศูนย์ใหม่ที่องครักษ์ซึ่งจะต้องเกิดปัญหาอย่างเดียวกัน และสรุปว่า “โครงการสร้างปฏิกรณ์นิวเคลียร์แห่งใหม่ไม่ใช่เรื่องความจำเป็นทางวิชาการ แต่เป็นเรื่องของคนที่ยากให้เงิน”

เนคเทคในสายตาของของรัฐมนตรี และภาคเอกชน

-ผ่านเนคเทคครั้งแรกในประวัติศาสตร์ (กรุงเทพฯธุรกิจ 16/7/41)

-เอกชนมองเนคเทค (กรุงเทพฯธุรกิจ 16/7/41)

-การจัดสรรงบประมาณ (กรุงเทพฯธุรกิจ 16/7/41)

-ยังพันธน์ยาศึก ก.วิทย์-เนคเทค (กรุงเทพฯธุรกิจ 17/7/41)

เนคเทคเป็น 1 ใน 3 ศูนย์ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ซึ่งอีก 2 ศูนย์คือ ศูนย์เอ็มเทค และศูนย์ไบโอเทค ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา การทำงานของเนคเทคค่อนข้างเป็นอิสระภายใต้การบริหารงานของนายไพรัช ธัชยพงษ์ ผู้อำนวยการ แต่ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาเนคเทคจะตกเป็นเป้าหมายการห้วงติงทั้งจากภาคการเมืองและภาคเอกชน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของเนคเทคได้ให้ข้อสังเกตว่าน่าจะเกิดมาจากการเปลี่ยนตัวผู้อำนวยการ และการที่เนคเทคได้รับงบประมาณดำเนินการและงบประมาณในโครงการพิเศษเป็นจำนวนมาก ทำให้การบริหารจัดการของเนคเทคเป็นที่เพ่งเล็ง

พ.ศ. 2529 - 2534 งบประมาณที่เนคเทคได้รับจะเป็นงบประมาณเพื่อการบริหารและดำเนินการ และนับตั้งแต่ พ.ศ.2535 เป็นต้นมา การได้รับงบประมาณของเนคเทคแยกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ งบประมาณและดำเนินการและงบโครงการพิเศษ ซึ่งงบโครงการพิเศษนี้จะเพิ่มขึ้นทุกปี บางปีได้มากกว่า 100 เปอร์เซ็นต์ ตัวอย่างเช่น

พ.ศ.2536 งบประมาณและดำเนินการ 100 ล้านบาท งบโครงการพิเศษ 100 ล้านบาท

พ.ศ.2537 งบประมาณและดำเนินการ 120 ล้านบาท งบโครงการพิเศษ 120 ล้านบาท

พ.ศ.2538 งบประมาณและดำเนินการต่ำกว่า 100 ล้านบาท งบโครงการพิเศษ 120 ล้านบาท

พ.ศ.2539 งบประมาณและดำเนินการ 130 ล้านบาท งบโครงการพิเศษ 300 ล้านบาท

พ.ศ.2540 งบประมาณและดำเนินการ 130 ล้านบาท งบโครงการพิเศษ 500 ล้านบาท

ปัญหามายั้ได้การดำเนินการของเนคเทคที่เป็นที่น่าจับตามองมีหลายประเด็นปัญหาด้วยกันทั้งภายในและภายนอก เช่น ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและเป้าหมายของศูนย์ฯ พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ฯ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มาจากเงินภาษีของประชาชนที่ไม่โปร่งใส, การเล่นพรรคเล่นพวกเพื่อตัวเอง และหัวข้อการวิจัยที่ไม่เกิดประโยชน์ ทำให้หน่วยงานดังกล่าวขาดความเชื่อถือศรัทธา และตามมาด้วยการเข้ามามีบทบาทของฝ่ายการเมืองโดยตำแหน่ง ซึ่งก็ได้แก่ การเสนอปรับโครงสร้างเนคเทคของนายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี และประธานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติหรือ NITC และนายพรเทพ เตชะไพบูลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

การที่นายสุวิทย์ คุณกิตติ เสนอให้เนคเทคปรับโครงสร้างของตนเองนั้น นับว่าเป็นครั้งแรกตั้งแต่จัดตั้งเนคเทคเป็นต้นมา ทั้งนี้ นายสุวิทย์ อธิบายว่า โครงสร้างของเนคเทคยังค่อนข้างสับสนอยู่มาก อีกทั้งยังมีการแบ่งฝ่ายบริหารและการทำงานมากเกินไป (มี 8 ฝ่ายบริหาร และ 3 หน่วยงาน ได้แก่ ฝ่ายบริหารทรัพยากร, ฝ่ายบริหารสำนักงาน, ฝ่ายวิจัยและพัฒนา (ฮาร์ดแวร์และระบบ), ฝ่ายวิจัยและพัฒนา (ซอฟต์แวร์และเครือข่าย), ฝ่ายโทรภาคี, ฝ่ายศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ, ฝ่ายบริการระบบสารสนเทศ และฝ่ายอุตสาหกรรม อีก 3 หน่วยงาน คือ โครงการพิเศษ บริษัทร่วมทุนและสำนักงานเลขานุการ NITC

โครงการพิเศษ เนคเทคมีโครงการที่อยู่ภายใต้การดูแลหลายโครงการด้วยกันคือ โครงการศูนย์วิจัยไมโครอิเล็กทรอนิกส์ โครงการพัฒนาแผงวงจรพิมพ์ โครงการหน่วยทดสอบคลื่นรบกวนแม่เหล็กไฟฟ้า โครงการเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ โครงการวิจัยและพัฒนาเซลล์แสงอาทิตย์ โครงการทางด่วนสารสนเทศเพื่อสังคมฯ โครงการวิจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมสื่อประสม และโครงการฝึกอบรมข้าราชการด้านสารสนเทศ

บริษัทร่วมทุนมี 4 บริษัทด้วยกัน คือ บริษัทอินเทอร์เนตประเทศไทย, บริษัทแมชินโปรดักส์, บริษัทรฟไฟฟ้า จำกัด และบริษัทเทรตสยาม

ส่วนสำนักงานเลขานุการ NITC ประกอบด้วย งานบริหารทั่วไป, งานเลขานุการคณะกรรมการ, งานวิจัยนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ, งานนโยบายและแผน, งานประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ

แนวคิดของนายสุวิทย์ คุณกิตติ ในการปรับโครงสร้างของเนคเทคประกอบด้วย การให้เนคเทคทำหน้าที่รับนโยบายจาก NITC ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ ซึ่งในช่วงนี้ทาง NITC ได้มีมติให้แยกสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (NITC) ออกจากเนคเทคแล้ว โดยมอบให้สำนักงานเลขานุการฯ ศึกษาแนวทางการแยกออกจากเนคเทคโดยไม่กระทบงบประมาณและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ นายสุวิทย์ได้ให้เหตุผลว่า การอยู่ร่วมกันไม่เหมาะสมและเกิดความไม่โปร่งใสได้

นอกจากนี้ ยังเสนอเปลี่ยนบทบาทของเนคเทคในโครงการซอฟต์แวร์พาร์ค หรือเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ จากเดิมที่เนคเทคดูแลโครงการเองทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเงินหรือแนวทางการดำเนินงานมาเป็นการบริหารโครงการเชิงสนับสนุนและกำหนดบทบาทใหม่ ให้เนคเทคทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน ติดต่oprสานงานทั้งในและต่างประเทศ สร้างและอำนวยความสะดวก รวมทั้งการสร้างสิ่งจูงใจในการพัฒนาอุตสาหกรรม ส่วนโครงการจีไอเน็ต เนคเทคควรร่วมมือกับการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) หรือบริษัทเอกชนที่อยู่ในสังกัด กสท. และ ทศท.

ในส่วนของแนวความคิด นายพรเทพ เตชะไพบูลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เห็นว่า ผลงานของเนคเทคทั้งในด้านผลงานวิจัยและบทบาทในการร่วมทุนกับเอกชน การเข้าหุ้นในบริษัทอินเทอร์เนต

ประเทศไทยนั้นยังไม่เข้าตานัก การเสนอให้มีการปรับบทบาทและโครงสร้างใหม่ไม่ใช่เป็นการก้าวถอยหรือแทรกแซง แต่เป็นเพราะมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรง

ทั้งนายสุวิทย์และนายพรเทพ มีความคิดตรงกันในประเด็นที่ว่าถึงเวลาแล้วที่เนคเทคจะต้องทบทวนบทบาทของตนเองใหม่

การดำเนินงานของนายพรเทพ คือการริเริ่มประเมินผลงานของเนคเทคโดยการจ้างบริษัทภายนอก มีนายไพจิตร เอื้อทวีกุล เป็นประธาน และมีมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นเซ็นจิเนียร์เป็นผู้ประเมิน การจ้างเอกชนภายนอกก็เพื่อให้เกิดความเป็นกลาง โดยเชื่อว่าการประเมินครั้งใหม่จะเป็นประโยชน์ต่อเนคเทค และคิดว่าเนคเทคควรมีเอกภาพที่ชัดเจน ซึ่งอาจต้องแยกหน่วยงานด้านไอทีและไม่โครอิเล็กทรอนิกส์ออกจากกัน เพื่อลดขนาดองค์กร กระทรวงวิทยาศาสตร์ มีบทบาทกำกับดูแลเนคเทคโดยตรง ขณะที่ 1 ITC มีบทบาทในการวางแผนนโยบายด้าน IT

แนวคิดของนายพรเทพ ในการแยกหน่วยงานด้านไอทีและไม่โครอิเล็กทรอนิกส์ออกจากกันนั้น แหล่งข่าวใน 1 ITC ไม่เห็นด้วย เพราะห้องปฏิบัติการจะส่งเสริมซึ่งกันและกัน หากแยกออกจะซ้ำซ้อนกัน

ในส่วนของภาคเอกชน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเนคเทคจะเป็นไปในรูปของการเรียกร้องความเป็นธรรมในการแสวงหาผลประโยชน์ และได้เสนอให้ปรับปรุงโครงสร้างของเนคเทคเช่นเดียวกัน การเรียกร้องความเป็นธรรมของภาคเอกชนจะเกี่ยวข้องกับบริษัทอินเทอร์เน็ตประเทศไทย ภายใต้การดูแลของนายทวีศักดิ์ กออนันตกูล ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนที่เนคเทคเปิดขึ้นนั้นเป็นการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมกับเอกชน 4 ประการ คือ

1. หุ้นส่วนของเนคเทคมีทั้ง กสท. และ ทศท. ในอัตราส่วนร้อยละ 33 ซึ่งแต่ละหุ้นส่วนล้วนแล้วแต่มีบทบาทในการวางนโยบายของรัฐ สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ที่อำนวยความสะดวกให้กับองค์กรของตนในการแข่งขันได้
2. เนคเทคได้รับงบประมาณจากเงินภาษีของประชาชน ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย เป็นเงินกองกลางของประชาชนที่ทุกฝ่ายแม้แต่บริษัทเอกชนก็มีสิทธิขอไปใช้ได้ ในขณะที่เดียวกับที่เอกชนต้องหาเงินมาลงทุนธุรกิจ ต้องเสียดอกเบี้ย ต้นทุนจึงแตกต่างกัน
3. เนคเทคไม่เคยรายงานรายได้และผลกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานของบริษัทอินเทอร์เน็ตไปยังประชาชนเจ้าของภาษี เกิดความไม่โปร่งใสในการดำเนินการ
4. เนคเทคมีข้าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ในขณะที่บริษัทเอกชนต้องจ่ายเงินเดือนจ้างพนักงานเอง ต้นทุนของเนคเทคจึงได้เปรียบ หรือข้าราชการเอากินเงินเดือนสองทางหรือเปล่า เพราะทำงานเพียงครั้งเดียวแต่รับเงินเต็ม เท่ากับภาษีของประชาชนถูกเบียดบัง

ส่วนแนวคิดในการปรับโครงสร้างของเนคเทคของภาคเอกชนมีหลายแนวคิดด้วยกันดังนี้

1. ให้ปรับบทบาทของเนคเทคในฐานะหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านไอทีของประเทศ ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน ให้เจริญรุดหน้าและเป็นไปในทางที่ถูกต้อง
2. เนคเทคต้องมองตนเองเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์ของบริษัทประเทศไทย มีหน้าที่ทั้งจัดซื้อ จัดจ้าง ดูแลวางระบบและควบคุมการดำเนินการ
3. เนคเทคเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการ และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ควรทำหน้าที่กำหนดนโยบาย และอำนวยความสะดวกให้แก่ทุกฝ่ายไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชน

4. เนคเทคควรเร่งดำเนินงานโดยเน้นงานด้านวิจัยและพัฒนา และควรเป็นหน่วยงานสนับสนุนและเป็นตัวเร่งผลักดันให้เอกชนมีการวิจัยและการพัฒนามากขึ้น มากกว่าการลงทุนเอง และควรถอนหุ้นจากบริษัทอินเทอร์เน็ตประเทศไทย
5. การกำหนดนโยบายในบางโครงการของเนคเทคยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้บางโครงการไม่เกิดหรือผิดพลาดได้ บางโครงการเนคเทคควรเป็นต้นแบบของเทคโนโลยีโดยไม่ต้องลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเอง อาจใช้เครือข่ายของ กสท. ทศท. ที่มีอยู่เดิม หรือเอกชนที่ได้สิทธิสัมปทาน
6. แยกการกำกับนโยบายออกจากหน่วยปฏิบัติให้ชัดเจน นั่นคือ NITC เป็นหน่วยงานที่ให้นโยบายด้าน IT แห่งชาติ ต้องมีอำนาจตรงให้ทุกหน่วยงานของรัฐ มีแบบแผนและกรอบนโยบายด้าน IT ที่มีความเข้าใจร่วมกันและนำไปปฏิบัติได้ โดย NITC ต้องมีนโยบาย IT แห่งชาติที่ชัดเจน เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ของประเทศ

แนวความคิดของภาคเอกชนข้างต้นเป็นการเสนอปรับโครงสร้างของเนคเทค เพื่อให้เนคเทคล้างมือจากการดำเนินธุรกิจด้านไอทีแข่งขันกับเอกชน ซึ่งเป็นการยากที่เอกชนจะแข่งขันด้วยได้ เพราะเนคเทคมีทั้งเงินงบประมาณส่วนของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ทั้งบุคลากร ข้อมูลข่าวสารทางราชการ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แหล่งข่าวภายในของเนคเทคได้ชี้แจง เกี่ยวกับบริษัทอินเทอร์เน็ตประเทศไทยว่า เมื่อแรกจัดตั้งนั้นก็เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนหันมาใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการแก่ภาครัฐเป็นหลัก เมื่อมีเอกชนเข้ามาให้บริการ หรือนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์จึงมีการเก็บเงินกันขึ้น ช่วงแรกเนคเทคเองก็ต้องการให้เอกชนเข้ามารับไปดำเนินการแบบร่วมกันให้บริการ แต่เอกชนแต่ละรายต้องการทำกันเอง ท้ายสุด กสท. จึงเปิดสัมปทานขึ้น

การที่เนคเทคไปร่วมทุนกับบริษัทซัมไมโครนอน เพราะต้องการเพียงผลักดันให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีประเภทนี้ขึ้นในประเทศไทย เพื่อส่งเสริมให้เกิดการออกแบบแผงวงจรรวมขนาดเล็ก รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการออกแบบ IT ขึ้นภายในประเทศ เพราะเนคเทคสามารถเข้าไปใช้สถานที่เพื่อฝึกอบรมบุคลากรหรือสร้างบุคลากรด้านนี้ปลอดภาษีได้โดยไม่ต้องส่งไปต่างประเทศตรวจสอบก่อน เสียทั้งเงินทั้งและเวลา

กรณีโครงการจีไอเน็ต เริ่มเมื่อ 6 - 7 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากรัฐบาลต้องการนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งาน จึงต้องหาหน่วยงานกลางเข้ามาดูแลโดยตรง และให้เนคเทครับผิดชอบ แต่ระบบดังกล่าวไม่สำเร็จเท่าที่ควร ลำบาก จึงปรับเป็นองค์กรจัดสอนหรือฝึกอบรมบุคลากรแทน และเนคเทคได้ปรับให้องค์กรดังกล่าวเป็นบริษัทที่ทำหน้าที่จัดสร้างระบบเครือข่ายให้แก่ภาครัฐก่อนในระยะแรก ต่อเมื่องบประมาณหมดจึงแยกออกมาดำเนินการเอง

ส่วนเทเลคอมแล็บ เนคเทคจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสเรียนรู้งาน ต่อมาไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณและเทคโนโลยี จึงต้องให้ภาคเอกชนคือเทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TA เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย วัตถุประสงค์ของเทเลคอมแล็บแห่งนี้คือ การวิจัยและพัฒนาโทรศัพท์ไร้สายแบบพกพาหรือ PCT ขึ้น จึงต้องดึง TA เข้ามาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากกระแสข่าวเกี่ยวกับเนคเทคที่ปรากฏในวงการสื่อมวลชน นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติหรือ กวทช. ได้จัดประชุม กวทช. ขึ้นโดยมีมติในเรื่องสำคัญ ดังนี้

1. แต่งตั้งประธานคณะทำงาน (บอร์ด) ของทั้ง 3 ศูนย์ ในสำนักงานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ประกอบด้วยนายไพรัช ธัชยพงษ์ ผู้อำนวยการ สวทช. เป็นประธานบอร์ดเนคเทค, นายกอบปร กฤตยา

กรณี กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด และกรรมการ กวทช. เป็นประธานบอร์ด ศูนย์เอ็มเทค นายอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานบอร์ด ศูนย์ไบโอเทค แต่ละศูนย์จะมีกรรมการชุดละ 19 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก แต่ละคนทำงานวาระ 2 ปี และต้องรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานทุก 3 เดือน

2. มีมติให้บอร์ดชุดใหม่ของเนคเทคที่จะแต่งตั้ง ให้รับรองผู้อำนวยการของเนคเทคคนใหม่ที่บอร์ดชุดเก่าเสนอไว้ คือนายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล โดยไม่ต้องคัดสรรใหม่ และนำเรื่องเข้าบอร์ด กวทช. อีกครั้งเพื่อรับรอง

3. แต่งตั้งคณะชุดทำงานเฉพาะกิจมีนายพิชัย วาสนาส่ง วุฒิสมาชิกและกรรมการ กวทช. พิจารณาแก้ไขระเบียบข้อบังคับของ สวทช. จำนวน 17 ฉบับ เพื่อปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเน้นการแยกบทบาทของผู้บริหาร สวทช.

4. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิเศษ เพื่อทำเรื่องแยกเนคเทค ซึ่งเป็นสำนักงานเลขานุการของ NITC ออกจาก NITC โดยมีปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา เป็นประธานคณะทำงาน

การดำเนินงานดังกล่าว ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่จะต้องติดตามต่อไปว่าจะสามารถแก้ปัญหาของเนคเทคได้ตลอดไปหรือไม่

อย่างไรก็ตาม แหล่งข่าวภายในเนคเทคระบุว่า หากระบบพร้อม ดำเนินการอย่างโปร่งใส ผู้อำนวยการมีความแข็งแกร่ง เชื่อมั่นในตนเอง มีความสามัคคีของบุคลากรภายใน การทำงานด้วยความจริงใจ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวหรืออำนาจหน้าที่ของตนเอง จะเป็นเกราะป้องกันการแทรกแซงจากภายนอกได้

5.2 การเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีในต่างประเทศ

หัวข้อข่าว

ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จ ส่งยานอวกาศไปดาวอังคาร

ญี่ปุ่น ทำโคลนนิ่งจากเนื้อเยื่อท่อนงาเดินรังไข่แมวตัวได้อีกราย

การประชุมว่าด้วยความก้าวหน้าในการโคลนนิ่งสัตว์

สรุปประเด็นข่าว

ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จ ส่งยานอวกาศไปดาวอังคาร

-ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จ ส่งยานอวกาศไปดาวอังคาร (กรุงเทพธุรกิจ 5/7/41)

-Japan launches first mission to Mars (บางกอกโพสต์ 5/7/41)

สถาบันเพื่อการศึกษาด้านการบินและอวกาศ (ISAS) ของประเทศญี่ปุ่น ประสบความสำเร็จในการส่งยานอวกาศชื่อว่า แพลเน็ต-บี ขึ้นสู่อวกาศโดยใช้จรวด j-5 ขึ้นไปสำรวจดาวอังคารเมื่อเช้ามืดของวันที่ 4 กรกฎาคม หรือประมาณ 03.12 น. ตามเวลาท้องถิ่น จากจังหวัดคาโกชิม่า ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ ซึ่งนับว่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของประเทศ เพราะก่อนหน้านี้ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จในการส่งดาวเทียม

สื่อสารมูลค่า 36 ล้านดอลลาร์ในอวกาศ ทำให้ญี่ปุ่นเกรงว่าหากโครงการเดินทางสู่ดาวอังคารล้มเหลวอีกครั้ง จะทำให้ญี่ปุ่นต้องสูญเสียความน่าเชื่อถือในวงการอวกาศโลกได้

จรวด j 5 และยานอวกาศแพลเน็ต-บี จะโคจรในวงโคจรของโลกเป็นเวลานาน 5 เดือน ก่อนที่จะมุ่งไปยังดาวอังคารหรือดาวแดงซึ่งอยู่ห่างจากโลกเป็นระยะทางถึง 700 ล้านกิโลเมตร โดยมีกำหนดเข้าสู่ชั้นบรรยากาศของดาวอังคารในเดือนต.ค. 2542

ยานอวกาศแพลเน็ต-บี หลังจากแยกตัวจากจรวด j 5 แล้วจะมีชื่อเรียกใหม่ว่า "โนโซมิ" ซึ่งแปลว่า "ความหวัง" ภารกิจสำคัญคือการเก็บข้อมูล ทำการทดลอง และทดสอบอุปกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาโดยนักวิทยาศาสตร์ชาวญี่ปุ่น แคนาดา สวีเดน เยอรมัน และสหรัฐอเมริกา บนชั้นบรรยากาศของดาวอังคารเป็นเวลา 2 ปี โดยจะเน้นในด้านการศึกษาสภาพบรรยากาศของดาวอังคาร วิวัฒนาการของการเกิดดาวอังคาร และการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานที่จะช่วยให้ได้คำตอบว่าสิ่งมีชีวิตจะสามารถอาศัยอยู่บนดาวอังคารได้หรือไม่ โครงการดังกล่าวมีมูลค่าสูงถึง 18,000 ล้านเยน ซึ่งก่อนหน้านี้มีแต่สหรัฐอเมริกากับรัสเซียเท่านั้นที่สำรวจดาวอังคาร

ญี่ปุ่น ทำโคลนนิ่งจากเนื้อเยื่อทอทางเดินรังไข่แม่วัวได้สำเร็จ

-Calves cloned from adult cells in Japan (บางกอกโพสต์ 6/7/41)

-แ่งงานพระเจ้า (ผู้จัดการ 7/7/41)

-ก๊อบปี้ลูกวัว (กรุงเทพธุรกิจ 7/7/41)

ความสำเร็จอีกประการหนึ่งของประเทศญี่ปุ่นทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ปรากฏเป็นข่าวทั่วโลก คือ ความสำเร็จของศูนย์วิจัยปศุสัตว์อิซิกาวาร่วมกับมหาวิทยาลัยคินกิในการโคลนนิ่งสัตว์ โดยใช้เนื้อเยื่อจากร่างกายส่วนใดก็ได้ของสัตว์ที่โตเต็มที่ การทดลองดังกล่าวเป็นการใช้เนื้อเยื่อจากส่วนที่เป็นทอทางเดินรังไข่ของแม่วัวที่โตเต็มที่ โดยทดลองกับวัวจำนวน 5 ตัว และ 1 ใน 5 ตัวนั้นได้ให้กำเนิดลูกวัวเพศเมียที่เมือง คานาซาวา ห่างจากกรุงโตเกียวไปทางตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 300 กิโลเมตร มีเทคนิควิธีที่คล้ายคลึงกับการโคลนนิ่งแกะดอลลีเมื่อ 2 ปีที่แล้ว ซึ่งผลจากการทดลองครั้งนี้ นับว่าเป็นความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่ในวงการวิทยาศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น

อย่างไรก็ตาม ต่อมาภายหลังก็มีข่าวว่า ลูกวัวดังกล่าวได้ค่อยๆ เสียชีวิตไปจนหมด

การประชุมว่าด้วยความก้าวหน้าในการโคลนนิ่งสัตว์

-ผู้เชี่ยวชาญระบุการโคลนนิ่งนำไปสู่หนทางเยียวยามะเร็ง (กรุงเทพธุรกิจ 24/7/41)

-Mouse cloning begins bio-industrial era (บางกอกโพสต์ 2/8/41)

-มะกัน "โคลนนิ่งหนู" รักษา มะเร็ง (มติชน 24/7/41)

เมื่อวันที่ 22 ก.ค. 2541 ได้มีการประชุมร่วมกันของนักวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญการโคลนนิ่งระดับสูงของโลกที่กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพื่อแถลงถึงความก้าวหน้าในการทำโคลนนิ่งสัตว์และความเป็นไปได้เกี่ยวกับประโยชน์ของเทคโนโลยีโคลนนิ่ง

ความก้าวหน้าในเทคโนโลยีโคลนนิ่งสัตว์ ที่มีการนำเสนอในการประชุมครั้งนี้ คือผลงานการโคลนนิ่งหนูของคณะนักวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฮาวาย ซึ่งสามารถแพร่พันธุ์หนูด้วยเทคนิคโคลนนิ่ง ไม่ใช่แค่ตัวเดียว แต่ทำได้ถึง 500 ตัว และได้หลายชั่วอายุ สัตว์ที่ผ่านการโคลนนิ่งแล้วเมื่อโตเต็มที่ก็สามารถนำมาโคลนนิ่งได้อีก

นายยานากิมาชิ นักวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฮาวายเปิดเผยว่า เซลล์สัตว์ที่ได้รับการโคลนนิ่งแล้วจะไม่กลายเป็นเซลล์มะเร็ง นายยานากิมาชิ ตั้งคำถามว่าเป็นไปได้หรือไม่หากมีการนำเซลล์มะเร็งเข้าสู่ระบบปกติโดยใช้ความรู้นี้ และยังหวังว่าอาจมีการเพาะเซลล์ผิวหนังเพื่อใช้ในการปะผิวหนังส่วนที่หายไป หรือเพาะเซลล์สำหรับปลูกถ่ายไต และเขาเชื่อว่าวิธีการโคลนนิ่งหนูของพวกตนจะช่วยสร้างความก้าวหน้าให้แก่การเลี้ยงสัตว์และการวิจัยพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์

นายเจมส์ 롭ส์ จากมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซตส์ กล่าวว่าเทคโนโลยีการโคลนนิ่งเปิดทางให้มีการควบคุมเซลล์โดยอาจมีการสร้างเซลล์สมองที่ใช้รักษาโรคพาร์กินสัน (โรคที่มีอาการหลงลืม) สำหรับทางแก้ก็นำเซลล์สมองจากเด็กทารกฉีดเข้าไปในสมองของผู้ป่วยโรคพาร์กินสัน เพื่อช่วยสมองผลิตสารโดปามีน บรรเทาอาการป่วยได้

นายอลัน โคลแมน แห่งบริษัท พีพีแอล อีราปติกส์ ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาสัตว์ในเชิงพาณิชย์ กล่าวว่าเทคโนโลยีโคลนนิ่งอาจทำให้มีการเพาะพันธุ์วัวที่ปลอดจากยีนซึ่งเสี่ยงต่อการเป็นโรควัวบ้า รวมถึงการเพาะพันธุ์แกะที่ไม่เป็นโรคเกี่ยวกับระบบประสาท